NELJAPÄEV, 5. VEEBRUAR 2009

ISTUNGI JUHATAJA: Alejo VIDAL-QUADRAS

Asepresident

1. Istungi algus

(Istung algas kell 10.00.)

2. Esitatud dokumendid: vt protokoll

3. Sööda turuleviimine ja kasutamine (arutelu)

Juhataja. – Päevakorra järgmine punkt on härra Graefe zu Baringdorfi raport (A6-0407/2008) põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni nimel, mis käsitleb ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus sööda turuleviimise ja kasutamise kohta (COM(2008)0124 – C6-0128/2008 – 2008/0050(COD)).

Friedrich-Wilhelm Graefe zu Baringdorf, *raportöör.* – (*DE*) Härra juhataja, volinik, arutame täna seda, mida tuntakse "avatud deklaratsioonina". See puudutab sööda kui tervisliku toidu baasi läbipaistvust tarbijate jaoks ning segajõusööda ostjatele ülevaate andmist selle kohta, mida neile tarnitakse.

Tee on olnud pikk, kuid kui võtame antud määruse täna vastu, loodan, et see viib asjad eduka lõpuni, ning sooviksin tänada komisjoni, kes on meid nendes küsimustes suuresti aidanud oma konstruktiivse tööga. Komisjon puutus kokku parlamendipoolse absoluutse poliitilise tahtega suruda antud avatud deklaratsioon läbi ning koges samuti jonnakat, ent õiglast arutelu nõukoguga. Võime tulemuste üle uhkust tunda.

Vaadakem lühidalt ajalugu. Meil oli veiste spongioosse entsefalopaatia kriis ning 1997. aastal andis ajutine uurimiskomisjon välja oma lõpliku raporti, milles parlament nõudis avalikku deklaratsiooni. Komisjon esitles ettepanekut, millest hiljem sai direktiiv 2002/2/EÜ. Nõukoguga saavutatud kompromissi kaudu – see läbis kõik organid – surus direktiiv läbi avaliku deklaratsiooni, mis tähendas, et märgistuslehed peavad avaldama söödatoorained hälbega ± 15% ning nõudmisel tuleb esitada täpne koostis.

See oli pigem direktiiv kui määrus ning liikmesriigid rakendasid seda ellu ainult väga kõhklevalt, kui üldse. Söödatööstus esitas Euroopa Kohtule hagi ning kohus väljastas järgmise esmaklassilise kinnituse: välja arvatud täpne info, polnud antud direktiiv vaidlustatav. Seejärel võtsime seda kohtuotsust parlamendis täiendaval protseduuril arvesse ja oleme nüüd asjad lõpule viinud käesoleva määruse kujul. Mul oli au iga kord raportööriks olla ning kogu selle pika perioodi jooksul nautisin ma äärmiselt intensiivset usaldusel rajanevat koostööd komisjoniga.

Nüüd on meil tulemus, mille nimel on kõvasti, ent õiglaselt võideldud ja mille üle võime tunda uhkust. Samuti on ilmne, et see on pälvinud antud täiskogu ning fraktsioonide enamuse toetuse. Muudatusi pole, millest järeldan, et antud määrus võetakse tõepoolest suure enamusega vastu. Seetõttu on meil hea määrus, mis teeb avatud deklaratsiooni teoks kolmes järgus – te teate, mis need on – esiteks komponendid kahanevas protsentuaalses järjekorras; teiseks info esitamine söödaettevõtetele hälbega ± 15% – selles suhtes pole me antud õigusaktis sätestanud intellektuaalse omandiõiguse reservatsiooni, vaid pigem viidanud üldistele seadustele – ning kolmandaks täpse info esitamine ametivõimudele.

Soovin tähelepanu juhtida ka sellele, et me oleme üles seadnud registri. Euroopa Liidus ei söödeta loomi ega lisata söödale komponente ilma neid avalikustamata, kuna need tuleb registrisse kanda. See on oluline mitte ainult järelevalve teostajatele, vaid ka üldsusele ja klientidele. Raportööri seisukohast võin seega öelda, et olen tulemusega tervikuna väga rahul.

Androulla Vassiliou, *komisjoni liige.* – Härra juhataja, esmalt sooviksin tänada põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni kõnealuse toimikuga tehtud töö eest ning eriti raportööri, härra Graefe zu Baringdorfi ja lisaks ka variraportööre, kes kõik etendasid olulist rolli.

Härra Graefe zu Baringdorf on suutnud läbirääkimiste jooksul juhtida arutelusid oskuslikult ning me oleme talle väga tänulikud.

Kompromisspakett säilitab ELis saavutatud kõrge söödaohutustaseme. See saavutab õige tasakaalu tarbijakaitse ning intellektuaalse omandiõiguse vahel. See kõrvaldab bioproteiinide puhul turueelse kinnitamise koorma, kaasajastab sööda märgistuslehti tarbijale mõeldud õige info kaudu ning seab kaasreguleerimise seaduslike protseduuride keskmesse. See parandab turu läbipaistvust uute söötamaterjalide teavitussüsteemi kaudu, aitab ELi söödamajanduses kaasa innovatsioonile ning konkurentsivõimelisusele ja tähistab konkreetset sammu söödakasutajate eksitamise vastu, olgu nad põllumajandustootjad või lemmikloomaomanikud.

Läbirääkimiste tulemuseks on teile hääletamiseks esitatud kompromisspakett, mis kujutab endast olemasoleva õigusraamistiku lihtsustamist ja kaasajastamist. Niinimetatud "avatud deklaratsiooni" puudutavad sätted võimaldavad kaasaegsemat tüüpi märgistuslehti. Toiduloomadele segujõusööta lisatud söödamaterjalid tuleb märgistada kaalu järgi kahanevas järjekorras.

Sellele lisaks tuleb näidata esiletõstetud söödamaterjalide kaalu täpne protsent ning see puudutab ka vabatahtlikke märgistuslehti.

Lisaks saab teatud segujõusööta puudutavat infot siirata pädevatelt ametivõimudelt ostjatele pakilisuse põhjustel, nii parandab säte tarbija jaoks vastava info kättesaadavust taolistel juhtudel, nagu sööda saastumise juhtumid.

Antud kontekstis teeb komisjon järgnevad deklaratsioonid. Esiteks näevad komisjon ja selle teenistused ette selleks, et söödamaterjalide ja segajõusööda hälbeid puudutavat Lisa 3 teadusliku ja tehnilise arenguga kohandada, kõnealuse Lisa läbivaatamise. Antud kontekstis vaatab komisjon samuti läbi teatud söödamaterjalid, mille niiskussisaldus on üle 50%.

Teiseks uurib komisjon seoses söödalisandite märgistamisega, kas sööda märgistuslehtede kaudu info avaldamise põhimõtted võivad kohalduda loomasöötades kasutatavate söödalisandite määrusest lähtuvalt ka söödalisanditele ja eelsegudele.

Lõpuks mõistab komisjon, et igasuguste inimeste ja loomade tervise ning keskkonnaga seonduvate hädaolukordade hulka võivad kuuluda muuseas hooletus, rahvusvaheline pettus või kuriteosündmused.

Albert Deß, *fraktsiooni PPE-DE nimel*. – (*DE*) Härra juhataja, volinik, daamid ja härrad, sooviksin avaldada Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsiooni nimel südamlikku tänu raportöörile, härra Graefe zu Baringdorfile. Arvan, et antud raporti suhtes rakendatud lähenemine on käesolevas täiskogus parlamentaarse töö eeskujuks.

Tänane hääletus ei kätke muudatusi, kuna selle kallal tehtud töö oli tehniliselt väga tugev ning hõlmas kogu poliitilise spektri. Arvan, et saadud tulemus on selline, mille üle uhkust tunda. See kujutab endast tasakaalustatud tulemust, mis kaitseb nii põllumajandustootjate kui söödakasutajate, söödavalmistajate ning toiduahela kõikide muude lülide huve.

See parandab läbipaistust ning minu fraktsioon hindab iseäranis kõrgelt, et seati üles register, kuhu tuleb kanda sööta segatavad toorained. Toiduskandaale esineb üha jälle ning isegi uus seadus ei hoia seda ära, kuna Euroopa eeskirjad pole mõeldud kuritegevuse ennetamiseks; ent need eeskirjad aitavad tagada, et siis, kui need skandaalid tõesti tekivad, on kergem avastada, mis ained on sööta sisse segatud.

Samuti kiidan heaks, et söödavalmistajad võivad esitada täiendavat infot vabatahtlikul alusel, ning pean suurepäraseks ettepanekuks seda, et kui nad taolist infot esitavad, peab see olema teaduslikult tõestatud. Minu arvamus on, et antud uus söödaseadus parandab märkimisväärselt kaitset ning et kahanev järjekord võimaldab põllumajandustootjatel näha iga söödakomponendi proportsioone ning otsustada, mis on nende loomade jaoks parim sööt, ja valida vastavalt.

Kordan oma tänusõnu kõigile neile, kes aitasid kaasa, et teha sellest niivõrd hea raport.

Rosa Miguélez Ramos, *fraktsiooni PSE nimel*. – (*ES*) Härra juhataja, volinik, nagu olen juba teinud põllumajanduse ja maaelu arengu komisjonis, sooviksin esiteks soovida raportöörile, variraportööridele teistest fraktsioonidest ja samuti komisjonile teostatud töö puhul õnne.

Kõnealune töö on lubanud meil jõuda kokkuleppele esimesel lugemisel ja on olnud lisaks suurepäraseks sissetöötamisprotsessiks kaasotsustamise protseduurile, millest saab meie parlamendikomisjonis lähitulevikus üldine tava.

Daamid ja härrad, hetkel reguleerib loomade, sealhulgas lemmikloomade sööta ja segujõusööta – ühenduse tasandil 50 miljardi euro suurust kaubandust kujutavat valdkonda – puudutavaid seaduseid mitu direktiivi ning oma 50 muudatust ja rakendusakti.

Seadusandluse lihtsustamine ja selle harmoniseeritud kohaldamine on põhieesmärkideks, mille antud määrus kahtlemata saavutab.

Parlamendi põllumajanduse ja maaelu arengu komisjon on juba 2006. aastal arutanud loomasööda turuleviimist. Meile kõigile meenub, et palusime ühehäälselt Euroopa Komisjonil edaspidi üritada leida õiglane tasakaal põllumajandustootjate huvide, mis puudutavad söödakomponentide kohta üksikasjaliku info saamist, ning tööstusepoolsete huvide, mis puudutavad oskusteabe küllaldast kaitset, vahel.

Komisjoni ettepaneku peamiste tundlike punktide – toorainete lahtise deklaratsiooni ja ühenduse toorainete loendi loomise – osas saavutatud kompromiss kajastab minu arvates antud tasakaalu hästi. Selle tõenduseks on, kuivõrd hästi kompromiss kõigi kaasatute poolt vastu on võetud.

Tegelikult kaitseb kompromiss lahtise deklaratsiooni abil ostjate õigusi teavitamisele ning valmistajate õigusi oskusteabe endale hoidmisele, osutades, et infot tuleks esitada, piiramata 2004. aasta intellektuaalse omandiõiguse direktiivi.

Pole kahtlustki, daamid ja härrad, et tarnija ja kasutaja vahelises usaldussuhtes peakids olema valemid teada, kuid poleks loogiline kohustada retsepti andmist esimesele sisseastuvale kliendile. Paljud meist on olnud aastaid Coca-Cola tarbijad. Kuigi me selle retsepti ei tea, ei tähenda see, et me kahtleks, kas toote omadustest kinni peetakse ning tervishoiustandardeid järgitakse.

Euroopa Kohtu eelnevalt mainitud otsus sätestab rangelt, et tervise kaitsmise eesmärk ei õigusta kohustust teavitada kliente nendepoolsel nõudmisel sööda täpsest koostisest.

Ometigi pean teile meenutama, et pädeval ametivõimul on ligipääs täpsele koostisele igal ajal ning vastavalt saavutatud kompromissi sätetele tähendab mis tahes inimeste või loomade tervise või keskkonnaga seonduv hädaolukord, et ostjatel on ligipääs asjassepuutuva sööda koostise täpsele infole, kui on võetud arvesse nii valmistajate kui ostjate õigustatud huvid.

Hea märgistuslehtede tava loend jääb antud valdkonnas tegutsejatele vabatahtlikuks, ilma et muutuks millalgi segajõusöötade tootmise toorainete positiivseks loendiks, kuna see kujutab endast midagi, mida nõutud pole.

Seadustesse kuulub Euroopa Parlamendi nõudel uus lisa, mis sisaldab loendit loomasööda toorainetest, mille turuleviimine või kasutamine on keelatud või piiratud. Tegemist on infoga, olgu see lisa või loend, mida komisjon võib uuendada.

Euroopa Parlamendi sotsialistide fraktsioon, keda esindan, toetab saavutatud kompromissi, ega pole esitanud täiskogu istungi päevakorda muudatusi. Oleme täielikult täna käesolevas täiskogus esitatud seisukoha poolt ning sellisena hääletame selle poolt.

Jan Mulder, *fraktsiooni* ALDE *nimel.* – (NL) Ka mina sooviksin alustada õnnesoovidega raportöörile, härra Graefe zu Baringdorfile. Euroopa demokraatide ja liberaalide liidu fraktsioon jagab seisukohta, et saavutatud kompromiss on hea, ning seega on saame täna hiljem selle poolt hääletada.

Kõige olulisem on kaitsta kariloomade sööda valmistajate intellektuaalset omandit. Kui tahame antud valdkonnas innovatsiooni – kuna eile tõesti hääletasime kliimaraporti üle – on palju paranemisruumi kariloomade sööda valdkonnas, nii et saaks vähendada kõikvõimalikke kariloomade poolt põhjustatud gaaside emissioone. Tegemist on aga väljakutsega, mis tuleb meil võtta käsile otse. Kui loomasööda valmistajad otsustavad innovatsiooni kasuks, ei tohiks neid takistada liigselt range avalikustamisalase seadusega. Minu arvates kindlustatakse kõnealust avalikustamist, nagu teised juba on maininud, ning seda võiks teha valitsuse või teatud kliendi nõudel näiteks. Pole midagi, mis takistaks loomasööda valmistajaid seda vabatahtlikul alusel tegemast.

Koostisosad kui sellised pole kõige olulisem asi: kariloomade sööda täpne toiteväärtus on palju olulisem ning seda tuleks õigesti märgistada. Kõik märgistuslehel näidatu, nagu energia, valk ja muu taoline, on väärtuslik info. Ühesõnaga toetab Euroopa demokraatide ja liberaalide liidu fraktsioon antud kompromissi. Samuti ütleme kariloomade sööda valmistajatele, et kui nad soovivad näiteks oma tootmisprotsesse ning oma kariloomade sööda koostist innovatiseerida, on tegemist hea kompromissiga, mis aitab neil seda teha.

Andrzej Tomasz Zapałowski, *fraktsiooni UEN nimel.* – (PL) Härra juhataja, loomasöödaturg ja selle kasutamine loomakasvatustoodangus on äärmiselt oluline, sest puudutab ELi liikmesriikide sadade miljonite kodanike tervist.

Ebameeldivad kogemused minevikus kõlbmatust loomasöödast põhjustatud loomahaiguste näol tõid ühenduse riikides kaasa tohutuid materiaalseid ja sotsiaalseid kulusid. Sellepärast ongi söötade koostise määratlemine äärmiselt oluline, et piirata ebasobivate söötade kasutamist. Määruses sisalduvate sätete tulemuslik jõustamine on samuti oluline, nii et need poleks pelgalt tühjadeks deklaratsioonideks.

Hetkel, kui miljonid inimesed ja isegi terved riigid Euroopas on geneetiliselt modifitseeritud taimi sisaldavate loomasöötade kasutamisega toodetud toidu tarbimise vastu, on nendel inimestel õigus teada, mis toimub. Seetõttu pole põllumajandustootjad ainsad, keda tuleks loomasööda sisust teavitada, vaid toitu töötlevad tehased peaks teavitama kliente sellest tootemärgistel. Seda aga ei tehta.

Arutasime parlamendi istungisaalis mitu nädalata tagasi ülekaaluliste inimeste üha kasvavat arvukust Euroopas. Antud probleem aga puudutab suuresti just loomasöötade sisu, sest just see sisu on see, mis mõjutab märkimisväärselt liha kvaliteeti. On väga hea, et määruse projektis on pööratud palju tähelepanu söödatootmishügieenile ja saastatud materjalide lisamisele tootmise ajal. Seda tava on paljud tootjad mõnikord kasutanud.

Alyn Smith, *fraktsiooni Verts/ALE nimel*. – Härra juhataja, ma ei ole erandiks, kui õnnitlen fraktsioonikaaslast Friedrich-Wilhelm Graefe zu Baringdorfi, kes on näinud palju vaeva selle kallal, mis kujutab endast ilmselt üht tehnilisemat toimikut, millega kokku oleme puutunud. Samuti on ta näidanud üles saalomonlikku tarkust, luues tasakaalu tarbijate vajaduste ning valmistajapoolsete väga õigustatud toote ja intellektuaalse omandi kaitsmise vajaduste vahel.

Tegemist on sellega, mida kodus olles nimetaksin üheks klassikalisemaks Euroopa Parlamendi toimikuks. Vaadates külalisi külaliste galeriis, võib üsna julgelt öelda, et loomasööda märgistamine ei kujuta tõenäoliselt endast üht kõige glamuursemat teemat, mida nad võisid meid täna arutlemas kuulda, kuid see on ülioluline ning ehtne näide sellest, kuidas parlament lisab väärtust ja kuidas meie saame tagada oma tarbijate, kodanike ja valijate usu söödava toidu toiduahelasse.

Oluline on meeles pidada, kust antud küsimus pärineb. Veiste spongioosse entsefalopaatia kriis tõestas, et seda, mida me oma loomadele söödame, on tarvis reguleerida. Käesolev määrus peab olema läbipaistev ning on vaja saavutada tasakaal tarbijate huvide ja valmistajate huvide vahel, kuid see võib minna valesti. See on läinud valesti ning me peame tagama, et see ei läheks uuesti valesti. Käesolev raport on selle edendamisel ülioluline.

Mul on olnud arvukaid kohtumisi tööstuse esindajatega Šotimaal ning tarbijarühmade ning põllumajandustootjate enestega ning toetus ja heakskiit sellele, kuidas komisjon ja parlament on asja edendanud, ning iseäranis meie raportöörile, on olnud vaat et universaalne.

Käesolev toimik lisab väärtust. Tegemist on hea näitega toimivast parlamendist. Ütleme tihti, et komisjoni ja parlamendi vahel on olnud hea koostöö. Antud juhul on see tõesti nii olnud ning tõsiasi, et päevakorda on esitatud nii vähe raporti muudatusi, näitab, et see läheb läbi suure enamusega. Parlamendil on olnud täna hea päev.

Witold Tomczak, *fraktsiooni IND/DEM nimel*. – (*PL*) Härra juhataja, loomasööda suhtes saavutatud kompromissil on tõepoolest teatud eeliseid – see harmoniseerib ja lihtsustab ELi seadusandlust, kuid samuti on selles fundamentaalseid vigu: see ei paku piisavat loomasöötade ja toitude ohutuse tagatist, see pakub viie miljoni loomi aretava ja kasvatava põllumajandustootja huvidele nõrka kaitset ning see ei kaitse piisavalt meie tervist.

Loomasööda kasutajate ligipääs sööda sisu puudutavale infole jääb ikkagi piiratuks intellektuaalse omandiõiguse kaitse tõttu. Kui loomasööda tootja kasutab ohtlikku koostisainet, oleme kõik ohustatud. Loomasööda probleem on täiendavaks tõenduseks põllumajanduspoliitikas võetud valest suunast, mis deklaratsioonidele vaatamata toetab eelkõige tööstuslikku põllumajandust, ning taolises põllumajanduses ei pea põllumajandustootjatel olema oma loomasööt ja nad võivad kasvatada loomi selleks spetsialiseerunud ettevõtete poolt toodetud loomasööta kasutades. Need ettevõtted on mõistagi kasumist ajendatud ning leiavad alati mooduse kulude vähendamiseks, kuid ei võta ilmtingimata arvesse loomade ohutust või meie tervist. Selle tulemusena peame looma rohkem konkreetseid sätteid ja suurendama seiret, mis viib asja absurdsele tasandile.

ET

Kas pole aeg need suundumused ümber pöörata ja naasta põllumajanduse jätkusuutliku arendamise juurde, kus põllumajandustootjatel on oma loomasööt ja kus neid ei ohusta dioksiinidest või veiste spongioosse entsefalopaatiast põhjustatud kahju? Põllumajanduse edusammud ei pea tähendama tootmise tsentraliseerumist või loomasöödatootmise tsentraliseerumist. Peaksime silmas pidama, et ELis on meil hetkel 15 miljonit põllumajandusettevõtet ning tervelt 95% neist on väiksed ja keskmise suurusega põllumajandusettevõtted. Enamik nendest põllumajandusettevõtetest kasutab jätkusuutlikku põllumajandusmudelit põllumajandustootjate, keskkonna ja meie kõigi hüvanguks. Meil tarvitseb ainult radikaalselt muuta lähenemist põllumajandusele ning seeläbi muuta lähenemist olemasolevale põllumajanduspoliitikale.

Jean-Claude Martinez (NI). – (*FR*) Härra juhataja, see, mis on loomade puhul hea, on see, et aastad mööduvad, aga probleemid jäävad samaks. Näiteks mainime alati taldrikraudu metsloomadest kõneldes ning transpordi, aretamise ja sööda küsimus kerkib alati esile põllumajandusloomadega seoses. Loomasööt on klassikaline juhtum; tegemist on tohuvabohu, hunniku nonsensiga. Antibiootikume, klenbuterooli, kasvuhormoone ja isegi teiste loomade jäätmeid kasutatakse ning just seda Ühendkuningriigi saastatud söödaprobleem 1990. aastatel endast kujutaski.

Ent täna räägitakse meile, et rämpstoiduajastu on läbi. Olnud on 2002. aasta direktiiv ja 2005. aasta Euroopa Kohtu otsus ning nüüd on soov viia turg ja kasum – mida nimetatakse intellektuaalseks omandiks – vastavusse tarbijaohutusega.

Nõnda osutume antud küsimuses täna regulatsiooniga relvastatuks. Märgistamise klassikalist instrumenti kasutades tuuakse ära kõik komponendid kahanevas kaalujärjekorras ning samuti tuleb lahtine deklaratsioon ning Lisa 3 ja hälve võib olla $\pm 15\%$. Pealegi on meie seast kõigil võimalik nõuda täpset koostist.

Jääb ainult kaks suurt küsimust. Esimene puudutab imporditud loomi, mida pole märgistatud. Härra Parish on kohal; ta on avaldanud suurt huvi Brasiiliast saabuvate loomade kohta, keda pole märgistatud, ja kellele on söödetud klenbuterooli. Antud loomade ohutuse osas on paljugi, mida me ei tea.

Ja siis jääb veel imporditud sööda, nimelt Ameerika mandrilt 1960. aastastest saadik saabuvate toorainete suur küsimus. 1960. aastastel tuli see teraviljagluteenist sööda – melassi, õliseemnejääkide – kujul ning nüüd on see Argentiinast, Paraguayst ja Brasiiliast pärit transgeenilise soja kujul ning Kanadast ja Ameerika Ühendriikidest pärit transgeenilise maisi kujul. Ning see, väidaksin ma, on seetõttu, et inimesed on vastu kohalikele geneetiliselt muundatud organismidele, mitte sisserännanud geneetiliselt muundatud organismidele.

Tõsiasi on see, et kõneleme siinkohal kahest kolmandikust oma karjade söödast ning see kujutab endast tõelist tervishoiuprobleemi. Euroopa tervishoiuohutuse küsimus üksi varjutab laiemat globaalsete tervishoiuohtude küsimuste mitmepoolsete kaubandusläbirääkimiste Uruguay vooru ja Blair House'i lepet, mis kohustavad meid importima õliseemneid, et toita kaht kolmandikku oma karjadest.

Neil Parish (PPE-DE). – Härra juhataja, sooviksin õnnitleda volinikku ja hr Graefe zu Baringdorfi suurepärase töö ja meie vahel olnud hea koostöö puhul.

Lubage mul öelda kahele viimasele sõnavõtjale ja külalistele, kes meil galeriis on: sööge oma toitu täna pärastlõunal lõunasöögi ajal ohutult, sest kaht viimast sõnavõtjat uskudes pole minu arusaamist mööda mitte midagi ohutut süüa!

Kõnealuse seaduse kogu mõte on muuta toit, mida sööme, ohutuks ning mõistagi on oluline, mida söövad meie loomad, sest me sööme neid loomi. Tean, et tegemist on väga lihtsustatud lähenemisega, kuid just sellepärast me siin olemegi.

Jah, oleme aastate jooksul teinud vigu ning oleksin esimene üles tunnistama, et liha ja kondijahu taassöötmine kariloomadele põhjustas veiste spongioosse entsefalopaatia probleemi – mis polnud kellegi jaoks säravaim hetk – ning just seepärast käimegi välja käesoleva seaduse.

Nüüd puudutab kogu argument seda, kas meil peaks olema läbipaistvus ning koostisained märgistuslehel, sest just see on see, mis sinna tuleb. Valmistajate argumendiks oli küsida, kas neil tuleb panna täpsed protsendid, sest keegi võib siis kätte võtta ja seda sööta kopeerida ning teha täpselt sama sööta.

See ongi koht, kus hr Graefe zu Baringdorfi, komisjoni ja nõukogu tehtud kompromiss ja töö on nii head, sest oleme jõudnud olukorrani, kus saame oma sööta tõesti usaldada. Kui olete vaadanud hiljuti probleeme, mis meil Euroopas on olnud – ning meil on olnud loomasöödaga erinevates riikides probleeme – ei ole põhjuseks see, et märgistussüsteem ja protsessid on olnud valed, vaid see, et ettevõtted on rikkunud seadust.

Seetõttu peame tagama mitte ainult, et teeme kõnealuse seaduse õigesti, vaid ka, et komisjon ja liikmesriigid jälgivad antud seadust ning kontrollivad söödaettevõtteid, et kindlustada, et nad ei riku eeskirju, sest jällegi peab inimestel ja tarbijatel olema toidusse usku.

Ütleksin, et Euroopa toit on nii ohutu kui võimalik, kuid me ei tohi kunagi peatuda tagamaks, et meie tarbijad on täiesti kindlad, et see, mida nad söövad, on ohutu. Ütleksin meie külalistele: palun minge ja nautige lõunat ning olge kindlad, et see on ohutu!

Bogdan Golik (PSE). – (*PL*) Härra juhataja, volinik, õnnitlen südamest härra Graefe zu Baringdorfi järjekordse suurepärase raporti puhul.

Jõupingutused lihtsustada olemasolevat seadusandlust loomasööda turundamise ja kasutamise valdkonnas ning pakenditele ja saatedokumentatsioonile pandud nõutava ja täiendava info valdkonnas kujutavad endast õigustatud sammu.

Kindel on, et tehniliste sätete lihtsustamine ja puhtalt halduslike sätete laiendamine on soodsa mõjuga ELi loomasöödavaldkonna kasvule ning toiduohutusele, millest härra Parish äsja kõneles. Olen kindel, et antud eeldus ise on õigustatud.

Siiski tahaksin juhtida tähelepanu siinkohal küsimusele, mis võib olla probleemne. Arvan, et väikestele ja keskmise suurusega lemmikloomasööda tootjatele seatud kohustus märgistada tooteid tasuta telefoniliini numbriga on tarbetu. Antud sätte sisseviimine võib põhjustada majanduslikku koormat, mis on kõnealustele väikestele ja keskmise suurusega tootjatele liiga suur, ning enamik loomasöödatootjaist jaguneb kahte nimetatud kategooriasse.

Kokkuvõtteks sooviksin rõhutada, et peame taotlema kogu seadusandliku süsteemi lihtsustamist loomasööda turundamise ja kasutamise valdkonnas. Seda tehes tuleks olla ettevaatlik ohutuse suhtes. Ent vastuoluliste sätete sisseviimine, mis tekitab ülemääraseid kulusid, võib mõjuda ebasoodsalt just nendele väikestele ettevõtetele, mis toodavad kohalike turgude tarbeks.

Samuli Pohjamo (ALDE). – (FI) Härra juhataja, volinik, daamid ja härrad, sooviksin samuti esiteks tänada raportööri, härra zu Baringdorfi käesoleva arutelu ettevalmistamisel tehtud põhjaliku töö eest.

Viimastel aastatel on ELis toiduohutust raputanud mitu kriisi, nagu näiteks veiste spongioosne entsefalopaatia ja mitu dioksiiniskandaali, millest kõige värskem leidis ilmselt aset läinud sügisel. Kriiside põhjusteks on olnud hooletuse või kuritegevuse tõttu saastunud sööt. Käesolev määrus seadusandluse lihtsustamiseks ja täpsustamiseks on teretulnud. Määrus peab toetama tarbijausaldust kogu Euroopa toiduahela ulatuses. Tarbijatel peab olema võimalik aru saada, kus ja kuidas on toodetud toit, mida nad ostavad.

Teine eesmärk on põllumajandustootjate õiguslik kaitse. Nad peavad tegema valikuid märgistuse alusel ning neil peab olema võimalik uskuda sööda laitmatusse kvaliteeti. Tootjate valmistamisõigusi on samuti tarvis kaitsta, nagu härra Mulder eelnevalt ütles.

Paljudes liikmesriikides on asjad kenasti kontrolli all, kuid kõnealune määrus meie ees, mis teeb märgistamise selgemaks ning sööda päritolu väljaselgitamise kergemaks, on vajalik, et asjad saaks korda kogu ELis ning lõpeksid erimeelsused tõlgendamisel.

Sooviksin sellele vaatamata tähelepanu juhtida, et käesoleva määruse ja teistegi puhul on ülioluline, et oleks korralik rakendamine ja seire. Selged ja täpsed eeskirjad ei aita, kui neid praktikas ei täideta. Sööda kvaliteedi seiramisel tuleb välja selgitada, et see on ohutu ja otstarbekõlblik ning rahuldab õiguslikke nõudmisi. Niiviisi saame parandada terve toiduahela kvaliteeti ning tarbijaid kaitsta.

Giovanni Robusti (UEN). – (IT) Härra juhataja, volinik, daamid ja härrad, mõned aastat tagasi väideti Itaalias, et põllumajandusettevõtjate poolt kuuris segatavaid toiduaineid tuleb pidada söödaks ning seega kuure söödatehasteks. Põllumajandustootjad poleks kunagi suutnud keerukaid tervishoiueeskirju, enesekontrollisüsteemi ja jälgitavust täita ning oleks olnud seetõttu sunnitud ostma ehtsatest söödatehastest toiduaineid, mida oli valmistatud talumajapidamistes aastasadu. Hetkel oleme suutnud antud lõksu vältida.

Täna arutatav raport määratleb sööda, ent mitte söödatehased. Selleks, et Euroopat uuesti ei süüdistataks, peab olema selgemast selgem, et karjakasvatusettevõtte ruumides kariloomadele segatud toiduained ei kujuta endast sööta, vaid lihtsalt toiduainete ja vahetult välitingimustes toodetavate toorainete improviseeritud segamist ning et põllumajandusettevõte pole söödatehas. Võib-olla on tegemist erapooliku seisukohaga, kuid ei saa iial olla liiga ettevaatlik, kui tõlgendustel on märkimisväärne majanduslik tähtsus.

ET

Jim Allister (NI). – Härra juhataja, Iiri Vabariigis asetleidnud dioksiinisaastamise järel, mis põhjustas niisugust kahju Põhja-Iirimaa süüta tootjatele ja töötlejatele, arutasime me uusi loomasööda märgistamise meetmeid.

Minu jaoks on ilmne küsimus: kas ükski antud ettepanekutest oleks säästnud minu tootjaid nende praegusest kahjust? Kahjuks on vastuseks ei. Muidugi suruvad nad peale suurema läbipaistvuse, mis iseenesest on kasulik, ent ainult ELi piires loomadele söödetud ELi loomasööda suhtes, mitte sööda suhtes, mida söödetakse loomadele, kelle liha me siis ELi impordime.

Loomasööda täpse koostise osas maksimaalse üksikasjalikkuse tagamine on õige ja mõistetav, ent me ei tohi sellega õõnestada intellektuaalset omandõigust, nii et see muutub mõttetuks. Ses suhtes on mul antud ettepanekute tahkude osas ikka veel kartusi. Segajõusöödad on aastatepikkuste teadusuuringute ja katsetamisega saavutatud ärisaladused. Neid tuleb adekvaatselt kaitsta.

Usun, et kirjelduse täpsuse määr 15% on piisav. Esiteks ei taha, et söödatehased minu valimisringkonnas, mis on näinud vaeva ja investeerinud palju kvaliteettoote tootmisse, jääksid lepingutest ilma ja nende intellektuaalset omandiõigust laastaksid valmistajad, kes tegutsevad odavamates tootmispiirkondades kas ELis või väljaspool.

Loodan, et käesolevat määrust ei kuritarvitata ega kasutata valesti selles suhtes. Jah, põllumajandustootjatel on õigus maksimaalsele infole segajõusöötade sisu kohta, kuid nende tehaste jätkusuutlikkuse ja tuleviku säilitamise piires, kelle käest nad ostavad.

Esther de Lange (PPE-DE). – (NL) Sooviksin korrata kõiki raportöörile juba tehtud komplimente. Mõistagi peaks olema rahva ja loomade tervishoid kariloomade sööta puudutava seadusandluse keskmes. See tähendab selgeid eeskirju toorainete kasutamise ja märgistamise kohta. See peaks muidugi säilitama rakendatavuse ega viima suuremate halduskuludeni või, nagu juba on mainitud, ohustama valmistajate intellektuaalset omandit. Jätkame selle jälgimist kriitilise pilguga, kuid näib, et uus määrus täidab need nõudmised.

Sooviksin teha tähelepaneku kontrolli suhtes. Jällegi määravad käesoleva õigusakti edu või läbikukkumise tulemuslik juhtimine ja sanktsioonid, et eraldada hea halvast. Määrus sätestab, et trahvid, mida liikmesriigid võivad ise kohaldada, peavad olema tulemuslikud, proportsioonis ning hoiatavad. Soovitaksin Euroopa Komisjonil tungivalt jälgida tähelepanelikult olukorda lähitulevikus, et veenduda, et on nii kõikides Euroopa Liidu riikides. On ju lõppude lõpuks vastuvõetamatu, et üks riik on rangem kui teine. Väga heaks näiteks on minu arvates sel nädalal Belgia dioksiiniskandaali edasilükatud kohtuotsused, mis määrati kümme aastat pärast sündmust.

Lõpuks sooviksin mainida teemat, mis ei saa jääda puudutamata, nimelt liha ja luujahu. Sõltumatute liikmete esimese sõnavõtja emotsionaalse kõne järel piirdun faktidega. Liha ja kondijahu on loomasöödas veiste spongioosse entsefalopaatia kriisist saadik keelustatud olnud. Ent näiteks kanade puhul viib selle esinemine söödas loomse valgu puuduseni, rääkimata õigustatud kriitikast, et väärtuslikke valke hävitatakse. Pealegi on loomasööt suurim üldkulu Euroopa Liidu viiele miljonile põllumajandustootjale, kellele pole juba niigi kerge.

Muidugi ei taha me pöörduda tagasi olukorra juurde, kus sööta satub loomseid valke samast liigist. Kannibalism ei või korduda! Peame kehtestama analüüsid, et antud olukord õigesti lahendada. Euroopa Komisjon on osutanud, et antud analüüsid võiks olla kasutusel 2009. aastal, mis tähendab, et liha ja kondijahu saaks näiteks kanade või sigade sööta ohutult uuesti sisse viia. Samuti sooviksin Euroopa Komisjonilt teada saada, mis on asjade viimane seis antud küsimuses ning mis samme tuleval aastal ses suhtes oodata võime.

Wiesław Stefan Kuc (UEN). – (*PL*) Härra juhataja, volinik, loomset päritolu toiduainete (liha, munad, piim) kvaliteet ja tarbijate kaitse kehva toidukvaliteedi eest on olnud ELi huviobjektiks aastaid.

Selleks, et loomset päritolu tooted oleksid kvaliteetsed, on olulised kvaliteetne loomasööt – see on kõige olulisem tegur – ja lisaks ka loomade elutingimused. Enamik loomasööda koostisainetest toodab põllumajandus ise, kuid kasutatavad söödalisandid on kõige sagedamini keemilised tooted. Just need tekitavad enim vastuolusid. Seetõttu peaksime võitlema selle eest, et deklareeritaks tööstuslike loomsöötade täpne koostis. Sel pole mingit pistmist intellektuaalse omandiõigusega ning selle kaitsega. Ainult siis, kui patendiamet väljastab kaitsetunnistuse, on toode kaitstud.

Ebaküllaldase analüüsimise korral võivad uued loomasöödalisandid olla tervisele kahjulikud, kuigi tagavad parima kasvu või toote parima väljanägemise. Põllumajandustootjal pole võimalusi loomasööda analüüsimiseks ning saavad kasutada ainult tootja antud infot. Peaksime meeles pidama veiste spongioosset

entsefalopaatiat ning loomasöödale liha ja kondijahu lisamise tagajärgi. Tööstus teeb kasumi pärast kõike. Seepärast toetangi täielikult härra Graefe zu Baringdorfi raportit.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (*PL*) Härra juhataja, loodan, et kompromisspaketis sisalduvad ettepanekud, mida täna arutame, toovad kaasa sätete lihtsustamise loomasööda turundamise valdkonnas ning seeläbi tõstavad Euroopa Liidus loomasöödavaldkonna konkurentsivõimet. Samuti loodan, et uued eeskirjad ei tõsta kulusid väikeste ja keskmise suurusega loomasöödasegudetootjatele.

Märgistamise teemat arutades tuleks meeles pidada, et sageli pole probleemiks toote märgistuslehel info puudumine, vaid tavatarbijapoolne arusaamise puudumine. Liiga palju infot märgistuslehel võib tegelikult ostjat valiku tegemisel takistada. Ühest küljest peame tagama, et meie kodanikel on ligipääs infole, teisest küljest kaitsma tootjate intellektuaalset omandiõigust.

Kiidan heaks idee luua loend koostisainetest, mida ei tohi loomadele sööta. Kindel on üks asi – me ei või lubada toiduga seonduvate skandaalide kordumist. Dioksiinidega saastunud Iiri sealiha või melamiin Hiinast pärit piimas on näideteks intsidentidest, mis ei oleks tohtinud aset leida. Peaksime küsima, miks ei toiminud seiresüsteem õigesti ja miks saastumine esines.

Seiresüsteem nõuab seega suuremat järelvalvet. Protseduurid peavad olema läbipaistvad ning üheselt mõistetavad. Trahvid seiresüsteemi mittetäitmise või rikkumise eest peaks olema kõrged, sest nad on inimeste tervisega seotud. Vaatamata Iirimaal asetleidnud intsidendile, sooviksin kinnitada, et Euroopas järgivad põllumajandustootjad ja valmistajad maailma kõrgeimaid standardeid. Meie toitu iseloomustab tunnustatud maine ja kvaliteet. Euroopas on toit ohutu.

Elisabeth Jeggle (PPE-DE). – (*DE*) Härra juhataja, volinik, lubage mul alustada eriti siira tänuga raportöörile, härra Graefe zu Baringdorfile. Mitte ainult käesolevas raportis, vaid ka paljude aastate jooksul enne, on ta alati järginud selget joont, mis püüab taotleda seda, mis oleme nüüd saavutanud: selguse loomine põllumajandustootjatele ning selgete nõudmiste kehtestamine sööda turuleviimisele ning selle kasutamisele.

Täna arutame teist sammu ning see on iseäranis saanud üha uuesti selgeks. Volinik, eile õhtul arutasime esimest sammu: tootmist. Sooviksin selle juurde tagasi pöörduda. Tootmise liik ja tootmise kontrolli liik on antud raporti kõige olulisemad eeldused, et kindlustada lõppkokkuvõttes, et meil oleks tervislik, ohutu sööt, millest toota tervislikku, ohutut toitu.

Sooviksin korrata oma veendumust, et ka sööda valmistamiseks toitu töötlevad ettevõtted peaks alluma tõhusamale kontrollile, et enesekontrollisüsteemi kontseptsiooni tuleks nõuda kinnitamise alusena – võib-olla kinnitamiseks kogu Euroopas, kuna see on olnud probleemiks nii eilses kui tänases arutelus. Meil on tarvis samu kontrollsüsteeme samade riskide tarbeks kogu Euroopa Liidus. Kuigi me ei saa kunagi kuritarvitamisi välistada, on antud raport ja samuti eilne arutelu rajanud hea aluse ohutusele üle võlli minemata. Tegemist on muidugi tänases raportis tehtud teise tähelepanekuga: et oleme veiste spongioosse entsefalopaatia kriisile järgnenud arengutest õppinud ning teame nüüd, et nii mõndagi saab – ja tuleb – teha teisiti.

Sooviksin korrata tänusõnu raportöörile, kes on koostanud täna kõikidest siinsetest aruteludest hea raporti. Loodan, et ta pälvib käesoleva täiskogu sajaprotsendilise toetuse.

Véronique Mathieu (PPE-DE). – (*FR*) Härra juhataja, meie kaasliikme – keda ma õnnitlen – suurepärane raport, mille üle täna hääletame, on oluline, sest Euroopa loomasöödavaldkond on üks meie peamistest põllumajandusvaldkondadest, nii tootmise poolest, sest annab poole põllumajandustoodangust Euroopa Liidus – 120 miljonit tonni –, kui ka käibe poolest – 50 miljardit eurot. Euroopa Liidus on tegelikult 5 miljonit põllumajandusettevõtjat ning 60 miljonit majapidamist, kus on lemmikloomad.

Varemalt on pidanud Euroopa Liit puutuma kokku mitme tervishoiukriisiga, mis tähendab, et täna peame olema valvsamad läbipaistvuse osas, et rahuldada mitte ainult põllumajandustootjate, vaid ka tarbijate ootusi. Käesolevas raportis väljendatud sätete eeliseks on, et need kujutavad endast tööstustele minimaalset kulu ning suurt kasu tarbijatele, kes pööravad üha enam tähelepanu ostetavate kaupade kvaliteedile. Käesoleva raporti vastuvõtmine võimaldab piirata riske, tagades kvaliteetsemaid kaupu, paremat seiret, suuremat jälgitavust ning paremat infot põllumajandusettevõtjatele ja seetõttu lõppkokkuvõttes tarbijatele.

Tänase rahvusvahelise kaubanduse suurenemise puhul on eluliselt oluline tugevdada kõiki ennetussüsteeme, et tagada, et varem kogetud toidukriise enam ei juhtuks.

Käesolev raport viib edukalt õiguse saada infot, määratledes rangelt märgistuslehtedel kohustuslikult näidatavad toitained, vastavusse õigusega intellektuaalsele omandile, mis on väga oluline, kui tegemist on meie tööstuste konkurentsivõime hoidmisega.

Arvan, et valmistajad peaksid olema tegelikult kohustatud andma viivitamatult teada iga uue tooraine kasutamisest, mis loomasööta satub, et tagada läbipaistvus ja võimaldada pädevatel ametivõimudel kontrolli teostamist. Kiiremenetluse sisselülitamine, mis võimaldab lülitada uue ohtliku aine keelatud ainete loendisse, tundub ülioluline.

Samamoodi võimaldab põllumajandustootjatele ebaõiglase pretensiooni kahtluse korral pädevalt riiklikult ametiasutuselt või Euroopa Komisjonilt arupärimise võimaluse andmine süsteemi paremini kontrollida ning kliente kaitsta, säilitades samas ausa kauplemise.

Soovin seetõttu väljendada oma täielikku toetust käesolevale suurepärasele raportile, sest kogemus näitab, et loomasööda märgistamise määrus, mis seab esmatähtsaks kvaliteedi, läbipaistvuse, jälgitavuse ja seire on Euroopas edaspidiste tervishoiukriiside ennetamiseks parim moodus.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Härra juhataja, sooviksin tänada raportööri käesoleva raporti eest, mis on väga tehniline ning vastab kohtu küsimusele põllumajandusettevõtjate õiguste ja nende poolt ostetava loomasööda tootjate õiguste kaitsmise kohta.

Toetan ideed, et intellektuaalne omandiõigus on kaitsmist väärt. Me ei saa lubada, et valemeid kopeerivad ettevõtted, kes käivad turult sisse ja välja, seega on raport sellest seisukohast edukas.

Piraatettevõtete probleem tõstatati arutelul siin täna hommikul. Tõde on, et ohjeldame tööstust ainult juhul, kui ohjeldame neid, kes ei täida nõudmisi. Seda saab teha ainult regulaarse seire, kontrolli ja juhtimisega protsessi igas punktis. Arutlesime eile õhtul selle üle käesolevas täiskogus väga jõuliselt ning mul oli rõõm kuulda, et täiustused tehakse.

Viimaseks suurem tähelepanek toormehindade kõikuvuse kohta. Põllumajandusvolinik ühineb meiega. Tegemist on suure probleemiga söödatööstuse ja põllumajandusettevõtjate jaoks ning me peame sellega tegelema.

James Nicholson (PPE-DE). – Härra juhataja, esiteks tervitan käesolevat raportit ning soovin õnnitleda raportööri, keda tuleb raporti ja nähtud vaeva puhul kiita.

Vajame tõepoolest läbipaistvust ja meil on vaja teada, mis on segujõusöödas – selles pole kahtlust. Mul pole midagi selle vastu, et ettevõtte hoiab oma intellektuaalset omandiõigust konfidentsiaalsena. Ent hiljutised dioksiini probleemiga seotud sündmused Iiri Vabariigis teevad meile kõigile väga selgeks kontrollivajaduse. Põllumajandusettevõtjail võivad olla maksimaalselt kõrged loomakasvatusstandardid, kuid, nagu oleme tunnistanud, kõik võib minna kaduma, kui neist täiesti sõltumatud sündmused hävitavad kogu nende tubli töö ja vaeva.

Täna on parlamendi jaoks hea päev ning see näitab, mida me koostöös saavutada suudame. Võib-olla näitab see ka, mida me tegelikult põllumajanduses tegelikult põllumajandustootjate parema tuleviku heaks kogu Euroopa Liidus saavutada suudame.

Tunnen heameelt, et volinik Fischer Boel on täna hommikul siin koos volinik Vassiliouga, sest on väga oluline, et võtame tõsiselt põllumajandusettevõtjate ohtu Põhja-Iirimaal – hetkel kaheksa põllumajandusettevõtjat, kes kaotavad kõik, sest kohalik assamblee pole valmistunud neid toetama.

Agnes Schierhuber (PPE-DE). – (*DE*) Härra juhataja, volinik, daamid ja härrad, soovin alustada tänusõnadega raportöörile, härra Graefe zu Baringdorfile, kuna tal on õnnestunud koostada tõeliselt rakendatav kompromiss esimesel lugemisel. Samuti on osutunud võimalikuks viia tarbijakaitse ja toiduohutus vastavusse intellektuaalse omandiõiguse vajaliku kaitsega.

Põllumajandusettevõtjad peavad saama olla kindlad, et kasutatav sööt sisaldab märgistuslehel näidatut. Söödatööstuse mustad lambad on põhjustanud põllumajanduses ja sellest väljaspoolgi suuri majanduskahjusid. Tänan veelkord, härra Graefe zu Baringdorf.

Avril Doyle (PPE-DE). – Härra juhataja, sooviksin teha kaks kiiret tähelepanekut...

Esiteks, jah, tarbijad ja põllumajandustootjad sõltuvad selgest ja läbipaistvast märgistamisest ning ma toetan raportööri muudatust lubada valmistajal keelduda infot avaldamast, kui te suudab tõestada, et intellektuaalset

omandiõigust võidakse rikkuda mis tahes koostisaine puhul, mis moodustab alla kahe protsendi normist. Vajame kiiremas korras suuremaid investeeringuid teadusuuringutesse, eriti mäletsejate sööda osas, et vähendada metaani ja lämmastikoksiidi emissiooni.

Teiseks, kas pole ammu aeg muudatusteks tegevuse seisukohtades, et lubada söödas esinevad geneetiliselt modifitseeritud organismide väiksed tasemed olemasoleva nulltolerantsi režiimi asemel, mille tagajärjeks on kriminaalselt ebaproportsionaalne sööda ja teraviljatarnete raiskamine ning kriminaalselt ebaproportsionaalsed sanktsioonid? Viitan muidugi eelnevalt Euroopa Toiduohutusameti (EFSA) poolt lubatud geneetiliste modifikatsioonide olemasolule, nii et nende poolt kujutatavat riski on määratluse poolest täielikult hinnatud, või ehk geneetiliselt modifitseeritud organismidele, mis on täielikult lubatud teises jurisdiktsioonis.

Lutz Goepel (PPE-DE). – (*DE*) Härra juhataja, volinikud, mul pole midagi sisu kohta lisada, kuna ses suhtes on juba küllalt öeldud. Sooviksin tänada raportööri, kes näitas kolmepoolses arutelus üles tublit vastupanujõudu.

Käesoleva raportini jõudmiseks on käidud pikk tee. Nagu teame, väljastas Euroopa Kohus otsuse, millele järgnes aus, õiglane arutelu. Meil oli võimalus seda pikalt arutada ning, nagu raportöör härra Graefe zu Baringdorf on näidanud, on võimalik saavutada rahuldav lahendus lühikese ajaga isegi esimese lugemise kokkuleppe raames. Olen temaga 1994. aastast saadik nii mõnigi kord mõõku ristanud, kuid meie meeskonnatöö on olnud alati õiglane ning ma sooviksin teda veelkord tehtud töö eest tänada.

Albert Deß (PPE-DE). – (*DE*) Härra juhataja, mul sai eelnevalt kõneaeg otsa, seega on mul mõned uued mõtted öelda. Kui me nüüd siin parlamendis võtame vastu uue sööta puudutava Euroopa õigusakti, tõenäoliselt suure enamusega, ning nõukogu võtab selle õigusakti vastu, oleme saavutanud Euroopas uue, kõrge kvaliteedistandardi.

Sooviksin paluda, et kohalviibivad kaks volinikku nõuaks neid Euroopa standardeid sööda ja toidu impordi puhul ka edaspidi. Euroopa suudab seista globaalse konkurentsiga silmitsi ainult siis, kui impordile kohaldatakse samu standardeid. Seetõttu peab komisjon samuti nõudma, et Euroopa standardid moodustaks osa Maailma Kaubandusorganisatsiooni läbirääkimistest ning muutuks globaalseks standardiks – siis ei tarvitse me karta globaalset konkurentsi.

Androulla Vassiliou, komisjoni liige. – Härra juhataja, sooviksin tänada kõiki sõnavõttude eest ning vastan nüüd mõnele nendest sõnavõttudest. Esiteks, mis puudutab ohutuse küsimust, tagab sööda ohutuse negatiivne loend söödaainetest, mida ei või söödas kasutada. Ettepanek sisaldab loendit söödaainetest, mis on keelatud. Komisjon suurendab kõnealust loendit iga kord, kui on veendunud, et seda negatiivset loendit on tarvis täiendada.

Teisest küljest soovin teile meenutada, et on suur loend selliste saasteainete maksimaalsetest tasemetest, nagu ohtlikud mikrotoksiinid, raskemetallid ja dioksiinid, mis on kehtinud ebasoovitavate ainete direktiivi alusel 2002. aastast saadik.

Nõustuksin kõigi nendega, kes ütlesid, nagu minagi kinnitasin, et Euroopa toit on ohutu. Ent, nagu ka eile õhtul meie arutelude ajal osutasin, on seadused ja eeskirjad niivõrd head, kui me need teeme, ning seetõttu peame jääma valvsaks ja hoolitsema selle eest, et liikmesriigid, sööda edasimüüjad ja tõepoolest komisjongi kindlustaks, et kõik peavad kinni oma kohustusest, kindlustades, et seadusi tõesti jõustatakse ning et tegemist on heade seadustega.

Hiljutine Iiri liha intsident tõstab esile vajaduse õiguslike nõuete range jõustamise ja kontrolli järele ning mu teenistused uurivad edasi, kuidas neid parandad saab. Olen kindel, et pärast uute eeskirjade kehtimahakkamist paraneb söödaturg tunduvalt nii söödatootjate kui kasutajate huvides.

Lõpuks sooviksin tänada raportööri veelkord suurepärase panuse eest ning kõiki liikmeid konstruktiivse ja positiivse rolli eest antud olulise algatuse suhtes kokkuleppe saavutamisel.

Friedrich-Wilhelm Graefe zu Baringdorf, *raportöör.* – (*DE*) Härra juhataja, volinikud, soovin avaldada tänu täna öeldud mitmete lahkete sõnade eest. Arvan, et tegemist on hea raportiga.

Mis puudutab seda, kas on võimalik ennetada kuritegevust, siis seda käesolev raport muidugi teha ei saa, kuid kontrolli parandatud intensiivsus, mille ta tagab, võib taolist tegevust tõrjuda. Kuritegevus keskendub alati sinna, kus see näeb võimalust, kus see näeb möödahiilimisvõimalusi, ning me oleme suutnud need teatud valdkondades sulgeda. Loodan – nagu ütles härra Nicholson –, et nii söödatööstus kui

põllumajandusettevõtjad mõistavad, et tegemist on millegi kaitset vajavaga, et on moodustumas kogukond katsete vastu vabaneda toksilistest ainetest sööda kaudu. Olen üsna kindel, et see kärbib ka kuritegevust.

Sooviksin veel kord selgelt väljendada, et me ei loo siinkohal eraldi liiki intellektuaalset omandit, vaid pigem viitame juba kehtivale seadusandlusele, mis kohaldub samuti antud valdkonnas. Tahtsime takistada, et informatsioonikohus varjuks taolise intellektuaalse omandiõiguse taha. Just seetõttu on tegemist hea korraldusega.

Lubage mul lõpetada variraportööre tänades. Ka siin oli muidugi vaidlusi – on ju meil lõppude lõpuks käesolevas täiskogus erinevad arvamused, kuid arvan, et see, mida me sisuliselt lõime, on nüüd pälvinud kõigi toe. Sooviksin samuti tänada meie parlamendikomisjoni haldusmeeskonda – antud juhul härra Emmesit –, kes tegi ära suurepärase alustöö. Kuigi etendame Euroopa Parlamendi liikmetena alati poliitilises sfääris juhtivat rolli, peab meil olema haldussfääris võimalik sellisele alustööle toetuda. Antud juhul oli ka see väga edukas.

Sooviksin lisada, et kaasotsustamise korral on parlamentarism rõõm. Alati öeldi, et põllumajanduses teeb kaasotsustamine kõik palju keerukamaks ja aeganõudvamaks. See ei vasta tõele, nagu oleme näinud, et tubli töö, asjadest hea arusaamise, tubli alustöö ja heade poliitiliste oponentide korral saab korraldada asjad väga kiiresti. Arvan, et see on tõenduseks, et Euroopa Parlamendi asjatundlikkus saab aidata lükata käima hea seaduse.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub täna kell 12.00.

4. Põllumajandussaaduste ja -toodete teavitamis- ja müügiedendusmeetmed (arutelu)

Juhataja. – Päevakorra järgmine punkt on härra Dumitriu raport (A6-0004/2009) põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni nimel ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 3/2008 põllumajandussaaduste ja -toodete teavitamis- ja müügiedendusmeetmete kohta siseturul ja kolmandates riikides (COM(2008)0431 – C6-0313/2008 – 2008/0131(CNS)).

Constantin Dumitriu (PPE-DE), *raportöör.* – (RO) Mul on hea meel käesoleva võimaluse üle arutada täiskogu istungil küsimust, mis on oluline mitte ainult ühenduse põllumajandusvaldkonnale, vaid ka Euroopa majandusalasele konkurentsivõimele tervikuna.

Ajal, mil meie riikide majandused kannatavad globaalse kriisi tagajärjel ja kui nõudluse tõstmine põllumajandussaaduste ja -toodete järele on kohustuslik, pakub meile määruse nr 3/2008 muutmine põllumajandussaaduste ja -toodete teavitamis- ja müügiedendusmeetmete kohta siseturul ja kolmandates riikides täiendavat mõjujõudu toetada põllumajandustootjaid ning sellest tulenevalt ELi majandust.

Euroopa Nõukogu määrus nr 3/2008, mis ühendab ühte teksti määrused 2702/1999 ja 2826/2000, võtab arvesse Euroopa Komisjoni uusi poliitilisi lähenemisi seaduste lihtsustamise osas, samas saavutades ka eesmärgi hõlbustada haldusprotseduure Euroopa institutsioonides. Antud määruse alusel võib ühendus rakendada siseturul ja kolmandate riikide turgudel teatud arvu põllumajandussaaduste ja -toodete puhul teavitamis- ja müügiedendusmeetmeid, samas säilitades meetmete konkreetset iseloomu vastavalt turule, kus neid rakendatakse.

Antud poliitika pakub vastust tegelikule vajadusele liikmesriikide poolt edendada oma põllumajandussaaduste ja -toodete mainet, eriti kvaliteedist, toiteväärtusest ja toidu ohutuse standartidest tuleneva kasu osas nii Euroopa tarbijate kui muude riikide tarbijate seas. Samuti aitab see avada uusi turgusid ning on võimendava mõjuga riikliku ja erasektori algatustele.

Euroopa Komisjonis algatatud muudatusettepanekute eesmärgiks on lubada huvitatud liikmesriikidel kujundada asjakohane kava, mille ettepanekute koostamisse kaasatud organisatsioonid ei soovi esitada kavasid kolmandates riikides rakendamiseks. Selle tagajärjel on liikmesriikidel võimalus laiendada antud kavadega sihistatavate meetmete rakendusala ning samuti taotleda rahvusvaheliste organisatsioonide abi antud meetmete rakendamisel. Arutletav raportiprojekt kavandab komisjoni ettepanekule teatavad täiendused ja kohandamised, mis on vajalikud, et täpsustada ja täiendada määruse loogikat.

Esiteks kavandame viia sisse konsultatsioonid liikmesriikide sihtsektorites tegutsevate kutsealaste liitude ja organisatsioonidega, mis on kaasatud põllumajandussaduste ja -toodete teavitamis- ja müügiedendusmeetmete

kujundamise protsessi nii siseturul kui kolmandates riikides. Pidades silmas nende asjatundlikkust ja olulist rolli, mida antud liidud ja organisatsioonid ühtlasi etendavad kvaliteedi tagamisel ja juhtimisel, on absoluutselt esmatähtis, et nendega konsulteeritaks. Samal ajal toetame seda, et kõnealuseid kavasid koostatakse nende järele tuntava vajaduse ja nende ajakohasuse hindamise alusel, kindlustades meile, et vahendeid kulutatakse tulemuslikult kavades, mis täidavad eesmärki aidata edendada ühenduse toodete müüki.

Samuti kavandame sektorite laiendamist, milles võivad rahvusvahelised organisatsioonid rakendada kolmandatele riikidele teavitamis- ja müügiedendusmeetmeid. Teavitamis- ja müügiedendusmeetmed on asjakohased ka veinisektorile, nii ELi siseturul kui kolmandates riikides. Nagu see kehtib ka oliiviõli ja lauaoliivide sektori puhul, on ka veinisektoris olemas rahvusvahelised organid, nagu näiteks Rahvusvaheline Viinamarja- ja Veiniorganisatsioon, mis võivad kindlustada kolmandates riikides liikmesriikide kavandatavate kavade rakendamise, levitades seeläbi infot nende veinide omaduste ja eeliste kohta, millel on kaitstud päritolunimetus, ja nende kohta, millel on kaitstud geograafiline tähis.

Teine muudatus, mille teile välja käime, on suunatud Euroopa Liidu kaasrahastamise protsendi tõstmisele 60%-lt 70%-le ajal, mil väikestel tootjatel on finantskriisi tõttu üha raskem saavutada ligipääsu rahastamisele. Finantstoeta ähvardab neid pankrotistumine, kuna neil pole mõjujõudu oma toodete müügi edendamiseks ja nad seisavad silmitsi turunõudluse langusega.

Antud ettepanekute eesmärk lõppkokkuvõttes on tekitada turunõudlust, et tõsta tootmist ja toetada Euroopa majandust tervikuna. Antud eesmärgi saavutamine aitab meil ületada käesolevaid raskeid aegu, mida üle elame. Euroopa Liidu põllumajandus- ja toidukaupade kvaliteet on eelis, mida meil on vaja ära kasutada, et tagada Euroopa majanduse konkurentsivõimelisus ning kõrgemad kasumid tootjatele.

Loodan, et soovitusi, mida vastu võtame, rakendavad Euroopa Komisjon ja liikmesriigid nii pea kui võimalik, sest me ei saa lubada endale aja raiskamist taolistes oludes, kui Euroopa kodanikke tabavad äärmiselt sügava majanduslanguse tagajärjed. Kavandatavad meetmed ei lahenda mõistagi kõiki ühenduse põllumajandusja toidukaupade turundamise ja müügiedendusega seotud probleeme.

Traditsiooniliste toodete registreerimisega seotud bürokraatia lihtsustamiseks märgistuse "Valmistatud Euroopa Liidus" sisseviimine ning madalamate kvaliteedi- ja ohutusstandartidega kolmandatest riikidest imporditud toodete probleemi lahendamine on mõned valdkondadest, mida arvestama peame, et tõsta ühenduse toodete turuosa. Tänan tähelepanu eest ning ootan huviga teie kommentaare ja küsimusi.

ISTUNGI JUHATAJA: Luigi COCILOVO

Asepresident

Mariann Fischer Boel, komisjoni liige. – Härra juhataja, esiteks soovin tänada raportööri, härra Dumitriud, ning põllumajanduskomisjoni liikmeid suurepärase raporti eest komisjoni ettepaneku kohta, mis käsitleb põllumajandussaaduste ja -toodete teavitamis- ja müügiedendusmeetmeid sise- ja välisturul.

Sooviksin rõhutada käesolevas raportis käsitletavate küsimuste olulisust. Arvan, et me kõik nõustume, et Euroopa põllumajandussaaduste ja -toodete müügi edendamine on tohutult oluline nii seesmiselt kui välimiselt. Olen veendunud, et põllumajandussaaduste ja -toodetega kauplemine jätkab tulevikus kasvu – isegi, kui peame möönma, et oleme hetkel majanduskriisi tõttu silmitsi vastulöögiga. Ent tohutuid võimalusi avaneb Euroopa toodetele kolmandate riikide turgudel ning meie müügiedenduskampaania peaks aitama Euroopa tootjatele neid uusi turgusid avastada.

Enne raporti sisu käsitlemist sooviksin seda vaadelda suuremas plaanis. 2008. aastal võttis komisjon vastu 42 kava siseturu ja kolmandate riikide kohta, mis kujutasid endast kolme aasta jooksul 128 miljoni euro suurust eelarvet. Eeskirjade kohaselt pidanuks tollal poole sellest summast rahastama ühendus.

Komisjoni ettepaneku eesmärk on võimaldada liikmesriikidel käivitada Euroopa Liidu kaasrahastamise abil kavasid kolmandates riikides – nagu raportöör seda kirjeldas, sest täna on antud võimalus olemas vaid siseturu puhul. Samuti peaks olema võimalik neid kavasid rakendada rahvusvahelistel organisatsioonidel.

Raportööri ja tema kolleegide kolm kõige olulisemat muudatust on järgmised: esiteks, teha liikmesriikidele kohustuslikuks konsulteerida kavandatavate kavade osas kutseühingutega; teiseks sätestada, et rahvusvaheliste organisatsioonide poolne rakendamine pole ainult rahvusvahelisele oliiviõlinõukogule eraldatud võimalus, vaid üldine võimalus, näiteks – nagu siin täna mainitud – samuti veinivaldkonnale, ning eelarve poolelt suurendada kaasrahastamise määra.

Antud muudatusettepanekute suhtes rõhutaksin, et liikmesriigid tegelikult juba konsulteerivad kutseühingutega, et tagada, et neil on tootjate toetus. Eelistaksin, et partnerluslähenemine jätkuks vabatahtlikul alusel.

Minupoolne rahvusvahelise oliiviõlinõukogu mainimine on mõeldud ainult näitena arutelude tõttu, mis on hiljuti kogu oliiviõlivaldkonna osas aset leidnud. Kindlasti ei jää sellest välja muud rahvusvahelised organisatsioonid, nagu Rahvusvaheline Viinamarja- ja Veiniorganisatsioon.

Eelarve rahastamise suhtes käib muidugi arutelu ühendusepoolse kaasrahastamise tasandil, kuid arutasime antud küsimust kahe teavitamist ja müügiedendust puudutava määruse ühendamisel 2008. aastal, seega ma ei arva, et peaksime arutelu antud küsimuses taasavama.

Lubage mul kasutada võimalust öelda, et kui leppisime kokku veinireformi asjus, tunnustasime oma toodete müügi edendamise tähtsust kolmandate riikide turgudel. Seetõttu käisime veini eelarve arukama ja intelligentsema kulutamise huvides välja 120 miljoni euro sihtotstarbelise eraldamise igal aastal meie veinitoodete müügi edendamiseks kolmandate riikide turgudel eraldi eelarvereana. Ent kuna liikmesriigid – ning eriti uued liikmesriigid – ei tahtnud olla olukorras, kus seda raha eraldati sihtotstarbeliselt nii, et kulutamata jätmisel läks see kaduma, lülitasime selle 120 miljonit eurot riiklikesse raamistikesse, nii et liikmesriigid saaks ise otsustada. Igal juhul annab see selge signaali, et ühendus tõesti hoolib ja tõesti tunnustab Euroopa toodete tugeva propageerimise tähtust. Ootan huviga siinset tänast arutelu.

Petya Stavreva, *fraktsiooni* PPE-DE *nimel.* – (BG) Härra juhataja, volinik, daamid ja härrad, sooviksin õnnitleda raportööri, härra Dumitriut, käesoleva objektiivse raporti puhul, mis kajastab ühenduse kõnealuse sektori tegelikke vajadusi Euroopa tootjate müügi edendamise osas.

Raport sisaldab meetmeid, mis aitavad avada uusi turgusid ja teha meie põllumajandustootjate toodangu kasumlikuks. Antud poliitika rahuldab liikmesriikide vajadusi, kes soovivad edendada oma põllumajandustoodangu müüki nii ühenduse tarbijate kui kolmandate riikide seas.

Raport annab suurepärase võimaluse rõhutada kvaliteeti, toiteväärtust, tootmismeetodeid ja toodetud toidu ohutust. Toetan raportööri ettepanekut pakkuda huvitatud riikidele võimalust esitada infokavasid kolmandatele riikidele, kui viimastel antud võimalust pole.

Kõnealune muudatus lubab Euroopa riikidel laiendada antud kavades ettenähtud meetmete praktilist rakendusala ning taotleda rahvusvahelistelt organisatsioonidelt abi nende rakendamisel. Arvan, et antud programmide kujundamise protsessi jooksul tuleks võtta arvesse olulist rolli, mida etendavad igas riigis liidud ja tööstusorganisatsioonid, kellel on objektiivne pilt sellest, mis igas tööstuses toimub.

Peame märkima ära teatavate rahvusvaheliste organite olulisust konkreetsete ELi regioonide jaoks tüüpiliste toidukaupade spetsiifiliste omaduste ja eeliste müügi edendamisel. Toetan raportööri ettepanekut tõsta ühenduse finantsosaluse protsendimäära, nii et saaks pakkuda täiendavat abi liikmesriikides valitud projektidele. Soovitan teil tungivalt härra Dumitriu raportit toetada.

Bogdan Golik, *fraktsiooni PSE nimel.* – (*PL*) Härra juhataja, volinik, õnnitlen siiralt hr Dumitriut hea raporti puhul, mis on jätkuks varem koostatud raportitele, milles rääkisime müügiedendusest ja Euroopa Liidu poolt eraldatud rahasummadest müügiedenduseks kolmandates riikides.

Põllumajandussaaduste ja -toodete teavitamis- ja müügiedendusmeetmed siseturul ja kolmandates riikides etendavad tohutut rolli brändi "Valmistatud Euroopas" positiivse maine loomiseks. Olen seda ammu rõhutanud ning mitu aastat aktiivselt tegutsenud jõupingutustes lihtsustada kogu teavitamise ja müügiedenduse süsteemi. Oma sõnavõttudes olen korduvalt rõhutanud vajadust propageerida kolmandate riikide turgudel brändi "Valmistatud Euroopas". Eriti õigustatud on see tänastes formaalsetes ja õiguslikes tingimustes.

Kooskõlas Hongkongis peetud kuuenda WTO ministrite konverentsi deklaratsiooniga kõrvaldatakse aastal 2013 igasuguste ekspordidotatsioonide ja võrdväärse mõjuga ekspordimeetmete põhimõtete kasutamine. Pidades silmas kolmandate riikide turgudel tehtavate müügiedenduskampaaniate korraldamise keerukat iseloomu ning taoliste meetmete kõrgemaid kulusid märkimisväärsete vahemaade puhul, iseäranis Aasias või Ameerikas, ei tekitanud müügiedendustegevuste tugimehhanism kutseühingutes eriti huvi.

Euroopa Komisjoni ettepanek võimaldab nende tegevust stimuleerida. Liikmesriikides teostatavad müügiedenduskavad pakuvad võimalust üksustel koos töötada, kui neil pole õnnestunud korraldada ja rahastada neid tegevusi omal käel. Sellele vaatamata tuleks jätkata jõupingutusi ühenduse protsentuaalse osa suurendamiseks antud liiki projekti rahastamisel. Mainin näitena Ameerika Ühendriike, kus kulutatakse

müügiedendustegevustele mitu korda enam kui on kogu raha, mis eraldatakse veini ja muude toodete edendatavatele tegevustele terves Euroopa Liidus.

Põllumajandussaduste ja -toodete kaubandusvoo liberaliseerimisele vaatamata võib olla ühenduse toodangu müügiedenduse toetamise vahend kolmandate riikide turgudel ainuke kasutadaolev instrument, mis on kooskõlas WTO Doha arengukava vooru põllumajanduse raamkokkuleppega. Bränd "Valmistatud Euroopas" on võimalus säilitada konkurentsivõimet ning pikemas perspektiivis isegi tugevdada Euroopa põllumajandusja toidukaupade atraktiivsust ning laiendada nende turgu.

Sooviksin tänada komisjoni antud meetmete eest, millest oleme parlamendis korduvalt kõnelnud ning mis on kaasa arvatud, ja iseäranis kutseühingute panuse vähendamise eest 20%-lt 10%-le ning müügiedendustegevuseks kasutada olevate vahendite suurendamise eest.

Seán Ó Neachtain, *fraktsiooni UEN nimel.* – (*GA*) Härra juhataja, tervitan soojalt härra Dumitriu raportit ning sooviksin õnnitleda tehtud töö puhul.

Käesolev eelarve annab liikmesriikidele suurepärase võimaluse leida turgusid nii Euroopa sees kui väljaspool. Iirimaalt tulnuna sooviksin öelda, et meie tervislike, värskete toiduainete müümine maailma turgudel, iseäranis Aasias, on meile Iirimaal suureks abiks.

Ent nagu mu kolleegidki, sooviksin öelda, et näen siin paremat võimalust käesoleva eelarvega seonduvate eeskirjade lihtsustamiseks, nii et kaubanduse rahavarule ligipääsemine oleks praegusest lihtsam ning muidugi tuleb eelarvet ka suurendada, nagu on öeldud. See on väga oluline, mitte ainult liikmesriikidele, vaid Euroopale tervikuna.

Friedrich-Wilhelm Graefe zu Baringdorf, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (DE) Härra juhataja, volinik, nõustun teiega, et reklaam on oluline. Ent reklaam luuakse mitte ainult professionaalsete rünnakute, vaid ka sündmuste tulemusena regioonis, kust toiduained pärit on.

Kui maailm seostab meid veiste spongioosse entsefalopaatiaga, kui oleme muutnud oma vapilooma hulluks või kui, nagu praegu, väljastavad riigid toodete tagasikutseid dioksiiniprobleemi tõttu – mis muidugi ka maailmas levib – ning kui teleuudistes ümber maailma näidatakse miljoneid hukatud haigeid kariloomi, kujutab see endast teatavat liiki reklaami: negatiivset reklaami.

Peame olema siinkohal ettevaatlikud, et vältida vastuolu. Ühest küljest räägime headest toodetest, kuid teisest küljest on negatiivseid teateid – kuid me teeme selle kallal tööd, nagu oleme äsja arutelust ning meie järeldustest näinud.

Kui soovime reklaamida väljaspool – jah, õige, meil on mõjuv põhjus seda teha, kuna meil on head tooted – ei taha ma, et tegemist oleks üldistatud reklaamiga, vaid Euroopa mitmekesisust näitava reklaamiga. Nagu teate, on meil Saksamaal olukord, kus föderaalne konstitutsioonikohus on teinud otsuse teatavat liiki, kohustusliku lõivuga kohustusliku reklaami vastu. Selles juhiti tähelepanu, et reklaam, mis ei erista üksikuid omadusi, ei tõsta müüki ning et selle asemel on oluline, et üksikud tootjad saaksid reklaamida oma konkreetseid tooteid.

Lisaks on üha olulisem – mitte ainult Euroopas, vaid väljaspool – kirjeldada mitte ainult lõpptoote kvaliteeti, vaid ka protsessi kvaliteeti. Milline on olukord loomakaitse, keskkonna, koostisainete, põllumajanduse struktuuri, õiglase kaubanduse osas? Need on kõik kriteeriumid, mis ei mõjuta ilmtingimata lõpptoote kvaliteeti, kuid on muutumas üha olulisemaks tarbijaile. Peame selle seetõttu ka oma reklaami lülitama ning mõistma, et Euroopa maine maailmas selle tulemusena paraneb.

Ilda Figueiredo, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (*PT*) Härra juhataja, volinik, daamid ja härrad, meil on tarvis silmas pidada, et oluline on parandada põllumajandussaaduste ja -toodete teavitamis- ja müügiedendusmeetmete tingimusi ja toetust nii Euroopa Liidus kui ka kolmandates riikides, laiendades Euroopa Komisjoni esitatud ettepanekute ulatust.

Seetõttu toetame raportööri ning põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni ettepanekuid, nimelt neid, mis on suunatud suuremale sekkumisele ning kutseühingute ja sektoris tegutsevate organisatsioonide rolli tugevdamisele, pidades silmas nende asjatundlikkust ning olulist osa, mida nad etendavad kvaliteedijuhtimise kindlustamisel, sealhulgas kava koostava liikmesriigi liidud ja organisatsioonid, ja lisaks ka ühenduse finantsosaluse protsendi tõstmist. Oluline on, et leidub täiendavat abi, eriti liikmesriikide valitud projektide jaoks.

Samamoodi arvame, et teavitamis- ja müügiedendustegevusest kolmandates riikides peaks olema kasu muudele olulistele toodetele peale oliiviõli ja oliivide, rõhuasetusega päritolunimetuste või kaitstud geograafiline tähistega veinidele. Ses suhtes mainin samuti siinkohal põllumajandusettevõtjate liitude olulist rolli, rõhuasetusega veinikeldritele ja teistele väikeste ja keskmise suurusega põllumajandusettevõtjate liitudele, kelle eksistents on fundamentaalse tähtsusega nende põllumajandusettevõtjate taimekasvatussaaduste voo kindlustamisel, kes omal käel ellu jääda ei suudaks.

Veel kord kutsuksin üles tõhustama tuge, et antud põllumajandusettevõtjate liidud suudaksid täielikult täita oma rolli perepõllumajanduse toetamisel ning nende toodetava kõrgkvaliteetsete põllumajandussaaduste ja -toodete propageerimisel, mis on olulised meie riikide elanikkonna tervisliku toidusedeli tagamiseks.

Seetõttu hääletame käesoleva raporti poolt.

Witold Tomczak, *fraktsiooni IND/DEM nimel*. – (*PL*) Härra juhataja, volinik, Euroopa Liit on paljude põllumajandussaaduste ja -toodete oluline eksportija, kuid ELi põllumajanduse tuleviku määrab tarbimine siseturul. Selle stimuleerimine võib tuua kasu põllumajandusettevõtjatele, tarbijatele ja tervetele majandustele.

Paljudes liikmesriikides ei ole terviseks oluliste toidukaupade tarbimine kõrge ning selle kasv teavitamise ja müügiedenduse teel on väga soovitav. Ent on oluline, et ELi põllumajandusettevõtjad ning iseäranis väikesed ja keskmise suurusega põllumajandusettevõtted, mis moodustavad 95% kõikidest põllumajandusettevõtetest, saavad kõnealustest kavadest kasu.

Antud kavad peaks rikastama tarbijate teadmisi tervislikust toitumisest ning samas jätma valiku neile. Just seepärast tasub ära järgmiste sammude astumine: konsultatsioonide korraldamine tervisliku toitumise valdkonna spetsialistidega ning müüjate koolitamine, kes peaks olema tervisliku toitumise asjus tarbijate nõuandjateks. Edendatavate toodete tervisehüvesid ja toitude tootmist puudutava info hea esitlus on oluline. Toiduetikettidel olev info on ebapiisav.

Suurte toiduainekontsernide masstoodetud toidu propageerimine võib kõnealust kava ohustada, kuna nemad suudavad panna kokku tulemuslikke kavasid ja nende käsutuses on parimad spetsialistid. Ent kas see ei kompromiteeri kõrgkvaliteetsete toitude edendamist?

Samuti on väga oluline toodetel oleva aegumiskuupäeva loetavus, nagu ka tarbijate teadlikkus tooteetikettidel leitava info tähendusest.

Maria Petre (PPE-DE). – (RO) Esiteks sooviksin õnnitleda kolleegi kogu nähtud vaeva puhul, mis ta raportöörina on näinud ELi seadusandluse lihtsustamisel, et halduskulusid kahandada, mida on meil väga tarvis teha.

Euroopa Liidu poolt rakendatavad teavitamismeetmed on vastuseks reaalsele liikmesriikidepoolsele vajadusele edendada oma põllumajandussaaduste ja -toodete mainet nii Euroopa tarbijate ka muude riikide tarbijate seas, eriti kvaliteedi ja toiteväärtuse ja lisaks ka toidu ohutuse ja ohutute tootmismeetodite osas. Kvaliteediraportöörina on mulle meie Euroopa toodete konkurentsieelis väga südamelähedane.

Käesolev seadusemuudatuse ettepanek pakub huvitatud liikmesriikidele võimalust kavandada teavitamiskavasid, sealhulgas siis, kui kolmandate riikide jaoks pole kavasid esitatud. Käesoleva muudatuse tulemusena saavad liikmesriigid võimaluse laiendada antud kavadega sihistatavate meetmete rakendusala ning taotleda antud meetmete rakendamisel rahvusvaheliste organisatsioonide abi. Euroopa Liidu rahalise osaluse protsentuaalset määra on tarvis tõsta, et pakkuda täiendavat tuge liikmesriikide valitavatele projektidele ajal, mil üldiselt kitsenevad tingimused, milles riiklikud organisatsioonid ja ametivõimud üritavad hankida summasid kaasrahastamisesse panustamiseks.

Toetan ideed, et valitud kavade rakendamise ülesandeks saanud organisatsiooniks peaks olema rahvusvaheline organisatsioon, eriti kui kava eesmärgiks on propageerida kolmandates riikides oliiviõli ja lauaoliivide sektorit, rääkimata päritolunimetuste või kaitstud geograafilise tähistega veinide sektorist.

Samas peame pidama silmas olulist rolli, mis on liikmesriikide sihtsektorites tegutsevatel kutseühingutel ja organisatsioonidel põllumajandussaaduste ja -toodete teavituskavade kujundamisel. Sooviksin võtta kokku, tänades veelkord raportööri ning eriti volinik Vassilioud, sest ta on võtnud vastu kõik ettepanekud, mis me raportis teinud oleme.

Alessandro Battilocchio (PSE). – (*IT*) Härra juhataja, daamid ja härrad, viimase paari kuu jooksul, eelkõige parlamendi käesolevas koosseisus, oleme tunnistanud pidevat langust meie põllumajandusettevõtjate toes

ning eeskirjades, mis varem kaitsesid meie tööstust odavate importide eest väljastpoolt ELi, et vabastada ressursse käesoleva aastatuhande uute keskkonnaga seotud majanduslike ja sotsiaalsete väljakutsetega toimetulekuks ning rahvusvaheliste kaubanduslepete täitmiseks.

Põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni liikmena ning, mis veelgi tähtsam, esindades riiki, mis on pälvinud ülemaailmse tunnustuse ja lugupidamise oma põllumajandussaaduste eest – pean silmas oliiviõli, veini ja juuste –, saan vaid kiita heaks igasugused meetmed, mida komisjon võib välja käia kõrgkvaliteetsete Euroopa saaduste kaitsmiseks ning võimalusel nende saaduste turundamise edendamiseks nii siseturul kui välismaal.

Kõnealune infokava on tegelikult iseäranis oluline, kuna teeb Euroopa ja teistele tarbijatele selgeks, et meie saadused ei võistle nendega, mis võivad olla odavad, pärit muudest riikidest, vaid et nad esindavad hoopis alternatiivi, mis keskendub kvaliteedile ja tootmismudelile, mis austab keskkonda ja sotsiaalseid ning loomade heaolu standardeid, mis omakorda toovad loomulikult kasu inimeste tervisele.

Seadus, mille üle antud täiskogus iga päev hääletame, võib tulla teatava hinnaga, eelkõige meie tootjate jaoks. Just seepärast peame pakkuma neile kõikvõimalikku abi, nii et meie toodete rikkus ja kvaliteet ei lähe kaduma ega eemaldu üha homogeensemalt globaalselt turult. Antud põhjusel toetan raportööri muudatusettepanekuid, mille eesmärgiks on suurendada komisjoni kaasrahastamist, laiendada rahastatavaid tegevusi ning, mis kõige olulisem, suurendada tootjateliitudes osalemist, mis on kõige paremas seisus, et kaitsta oma üha nõudlikumatele tarbijatele toodetud saaduste kvaliteediomadusi.

Alexandru Nazare (PPE-DE). – (RO) Täna arutame raportit, mis on Euroopa põllumajanduse jaoks äärmiselt oluline. Nagu raportöör ise on rõhutanud, pakuvad Euroopa toodete kvaliteet ja ohutus konkurentsieelist, mida pole veel piisavalt ära kasutatud..

Meetmed, mis on suuantud kõnealuste toodete teavitamise ja müügiedenduse kohta, nende kvaliteedi ja ohutusstandartide kohta, millele nad vastavad, võivad vallandad ahelreaktsiooni, tõstes nõudlust, tõstes põllumajandustootjate toodangut ja kasumit ning luues uusi töökohti, mis tähendab kaudselt ka majanduslikku kasvu. Antud meetmeid tuleb suunata võrdselt tarbijatele siseturul ja nendele, kes on kolmandates riikides.

Ärgem unustagem konkurentsi, millega seisame silmitsi siseturul teiste riikide tootjate poolt, kes pakkuvad tooteid, mis on mõnikord odavamad, kuid mille puhul on väga tihti kvaliteet ja ohutusstandardid palju madalamad. Tarbijatel on tarvis ära tunda ühenduse tooted ja teada, miks need on teistest tervislikumad. Lõpuks peavad nad teadma, et antud toodete ostmine toetab Euroopa põllumajandusettevõtjaid ning põllumajandussaaduste tootjaid ning seetõttu Euroopa majandust.

Hindan iseäranis raportööri algatust olulise rolli tunnustamisel, mida kutseühingud ja organisatsioonid etendavad, sest enamikul juhtudest on neil asjatundlikkust, mida riigi institutsioonidel pole. Samuti on nad palju paremini tuttavad tegeliku turuolukorraga ja selle nõudmistega. Samal ajal arvan, et ettepanek tõsta kaasrahastamise protsenti on absoluutselt hädavajalik käesolevas laenukriisis. Arvan tugevalt, et see tõstab nende vahendite kasutamise määra.

Lõpuks sooviksin õnnitleda raportööri, härra Dumitriut, kogu nähtud vaeva ja ettepanekute puhul – seisukoht, mida minu arvates kõik kaasliikmed jagavad.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Sooviksin õnnitleda raportööri, härra Dumitriut. Põllumajandussektor on oluline liikmesriikide majandustele, sest tagab toidu elanikkonnale, põllumajandussaadused ja -tooted ekspordiks, rääkimata arvukatest töökohtadest. Euroopa Liit peab suutma tagada oma elanikkonnale küllaldasi toidukoguseid mõistlike hindadega.

On ilmne, et tiheda konkurentsiga turul on muutumas üha olulisemaks põllumajandussaaduste ja -toodete teavitamis- ja müügiedendusmeetmed siseturul ja kolmandates riikides. Kutseühingute ja organisatsioonidega tuleb konsulteerida põllumajandussaaduste ja -toodete müügiedenduskavade koostamise puhul. Arvan, et käesolev määrus julgustab Euroopa põllumajandustootjaid oma põllumajandussaaduseid ja -tooteid propageerima.

Rumeenial on tohutu arv põllumajandussaadusi, mida me kahjuks Euroopa turgudel ei kohta, olgugi et neist paljud on keskkonnasõbralikud. Antud tooteid propageeriv kampaania toob kasu nii Euroopa tarbijatele kui Rumeenia põllumajandustootjatele. Iseäranis majanduskriisi aegadel jääb põllumajandussektor ilmselgelt üheks sektoriks, millele tuleb pöörata eritähelepanu ühes piisavate kavade ja rahastamisega.

Kriisiolukorras peavad liikmesriigid keskendama suuremat tähelepanu prioriteetide seadmisel. Just seetõttu arvan, et põllumajandus peab jääma sektoriks, mida toetatakse, sest see on oluline Euroopa majandusele.

Nicodim Bulzesc (PPE-DE). – (RO) Sooviksin esiteks õnnitleda raportööri kogu tehtud töö puhul käesoleva raporti kallal, mis tõstatab väga olulise küsimuse. Liikmesriikide poolt on olemas reaalne vajadus propageerida oma põllumajandussaaduste ja -toodete mainet, nii Euroopa Ühenduse tarbijate kui teiste riikide omade seas.

Sooviksin esile tõsta kaks käesolevas raportis mainitud ettepanekut. Nõutakse, et tõstetaks Euroopa Ühenduse rahalise osaluse protsenti, et pakkuda liikmesriikide valitavatele projektidele täiendavat tuge ajal, mil üldiselt kitsenevad tingimused, milles riiklikud organisatsioonid ja ametivõimud üritavad hankida summasid kaasrahastamisesse panustamiseks.

Käesoleva muudatuse teine lõik taotleb Euroopa Ühenduselt 70%-st rahalist osalust meetmete puhul, mis propageerivad puuvilju ja köögivilju lastele koolides. Arvan, et antud muudatusettepanekud on asjakohased, ning loodan, et antud algatust toetab nii palju Euroopa Parlamendi liikmeid kui võimalik.

Iosif Matula (PPE-DE). – (RO) Sooviksin õnnitleda raportööri kogu nähtud vaeva puhul ja panuse eest teavitamise ja müügiedenduse kavade rakendusala laiendamisse siseturul ja kolmandates riikides.

Üks käesolevas raportis esitatavatest kõige olulisematest muudatusettepanekutest on suurendada 10% nii Euroopa põllumajandussaaduseid ja -tooteid edendavate kavade Euroopa-poolset kaasrahastamist kui eelarveeraldisi piimatoodete, puu- ja köögiviljade propageerimiseks koolides.

Ühest küljest saab Euroopa kasu suuremast arvust aktiivselt propageeritavatest põllumajandussaadustest ja -toodetest, samas kui teisest küljest on ühenduse abist suurimateks abisaajateks lapsed ja õpilased.

Arvan, et väljakäidud meetmed on äärmiselt olulised, kuna nüüd enam kui kunagi varem on meil tarvis investeeringuid valdkondadesse, mis arenevad kiiresti ja võivad viia majanduse taastumiseni. Põllumajandus on üks selline valdkond ning Euroopa Liit suudab anda selle edendamisse märkimisväärse panuse.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Härra juhataja, suuremad toiduainete valmistajad üle maailma kulutavad müügiedendusele miljardeid – kasutades võib-olla ELis toodetud toitu, ent keskendudes mitte selle päritolule, vaid oma brändidele. Meil propageerivad staarkokad televisioonis oma iseäralikku toidutootmise versiooni, pääsedes ligi ringhäälingule ja miljonilistele eelarvetele. Ja meie siin kõneleme suhteliselt väikesest rahasummast kogu Euroopa toidu edendamiseks nii kogu maailmas kui sisemiselt. See on suur palve! Tegemist on väga hea raportiga, mida toetan täielikult, ning kiidan heaks meie voliniku siinsed tänased kommentaarid.

Olen iseäranis huvitatud ideest, et meil on tarvis müügiedendust väljaspool meie piire ning nõustuksin kogu südamest sellega, kuid samuti peame olema realistlikud selle suhtes, kuidas hakkame konkureerima ning kas oleme globaalsel turul konkurentsivõimelised. Võib-olla käsitleb volinik seda oma vastustes. Meie standardite küsimust tuleb tunnistada ja tunnustada. Kas seda tunnistatakse ja tunnustatakse WTOs?

Jim Allister (NI). – Härra juhataja, toetan väga tugevalt meie kõrgkvaliteetse toidu edendamist. Tänasel keerukal turul on kvaliteettoode parim varjupaik, kuid see nõuab tõepoolest külluslikku müügiedendust. 60%-ne kaasrahastamine oleks hea, kui see on saavutatav, ning avaldan kahetsust, et volinikul polnud võimalik ses suhtes olla niivõrd vastutulelik, kui lootsime.

Oma regiooni suhtes kutsuksin üles väga tugevalt regionaalset valitsust – keda pole õnnistatud suure algatusvõime või vahenditega, arvestades, kui palju ta raiskab oma ülejuhitud haldusele ning tarbetutele piiriülestele organitele – kasutama kõnealuseid ELi vahendeid ning seeläbi andma meie suurepärastele kohalikele saadustele turul parim võimalus. Ühes sellega, millest loodan Euroopa-poolset 70%-st tuge toidu ja köögiviljade propageerimisele meie koolides, loodan, et antud võimalus ei lähe kohaliku osakonna ükskõiksuse tõttu kaotsi.

Avril Doyle (PPE-DE). – Härra juhataja, soovin alustada tänusõnadega komisjonile hiljutise kinnituse eest rahastada 50%-lt An Bord Bia ettepanekut jagada Aasias järgmise kolme aasta jooksul teavet liha kohta, mille eest oleme väga tänulikud.

Kuigi toetan väga käesolevat ettepanekut, lubatagu mulle kaks ärilist hoiatust. Esiteks on ebatõenäoline, et teatud riigid, nagu Iirimaa, teabekavasid kokku panevad, kui kaubandus ei näita üles huvi. Teiseks, kuigi väljakäidud rahastamise tõstmine 60%-lt 70%-le puu- ja köögiviljade edendamiseks oleks käesolevas majanduskeskkonnas väga teretulnud, võib olla stiimul üldise müügiedenduse laiendamiseks piiratud, kuna kavadest saavad kasu nii panustajad kui need, kes ei panusta.

Sooviksin raportööri tänada.

Călin Cătălin Chiriță (PPE-DE). – (RO) Sooviksin avaldada toetust härra Dumitriu esitatud raportile põllumajandussaaduste ja -toodete teavitamis- ja müügiedendusmeetmete kohta siseturul. Arvan, et meil on tarvis tõsta Euroopa Ühenduse rahalise osaluse protsendimäära, et pakkuda liikmesriikide poolt valitavatele projektidele täiendavat tuge.

Iseäranis eluliselt oluline on tõsta Euroopa Ühenduse rahalist panust 70%-ni konkreetselt Euroopa Liidu koolides lastele puu- ja köögiviljade propageerimise uue programmi tegelikust kulust. Antud meede annab olulise panuse koolides puu- ja köögivilja propageerimise kava rakendamisele, mis kujutab endast jõupingutust, mida tuleb teha meie laste tervise heaks.

Neil Parish (PPE-DE). – Härra juhataja, sooviksin õnnitleda raportööri väga hea raporti puhul.

Volinik, sooviksin kiita heaks, mida ütlesite. Arvan, et Euroopa põllumajanduspoliitika tulevik on suuresti turuga seotud. Peame aktiivselt oma kõrgkvaliteetseid tooteid edendama. Mainisite veinireformi – varemalt eemaldasime turult palju madalakvaliteetset veini, ostes seda sekkumistegevusse ning tehes sellest biokütust, mis oli täiesti vale suund. See, mida oleksime pidanud tegema, on kvaliteettoidu edendamine. Meil on palju erinevaid veine, juuste, lihasid, oliiviõli, puu- ja köögivilja – ainult küsige. Euroopa on kõigi nende poolest rikas ning me peame neid edaspidi aktiivselt turundama.

Arvan, et liikudest veterinaarkontrollist kaugemale uude põllumajanduspoliitikasse aastal 2013 ja edaspidi, tuleb meil tagada, et kasutame enam raha oma toodete edendamisele ja turuga ühendamisele, sest tulevik on seal

Viimase tähelepanekuna lubatagu mul öelda volinikule, et ehk peaks ta minema Ameerikasse ja veenma president Obamat, et Roqueforti juust on väga hea ja et võib-olla saab ta langetada tariifi, mis president Bush enne ametiaja lõppu sellele peale pani.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (*PL*) Härra juhataja, Euroopa ja kolmandate riikide tarbijad saavad liiga vähe infot Euroopa toidu kvaliteedi ja standartide kohta. Nõudmised, mida Euroopa tootjatele seame, on äärmiselt kõrged. Tarbijad peaksid olema teadlikud sellest, sest see mõjutab nende otsuseid sobivate toodete valiku suhtes.

Olen teavitamise ja müügiedenduse poolt, kuigi sagedamini räägin teavitamisest kui objektiivsemast sõnumivormist. Meil peab olema ka konkreetseid nõudmisi ja standardeid teabe kvaliteedi ja müügiedendusmeetodi suhtes. Lõpuks olen selle poolt, et ELi ja ka riiklikud eelarved toetavad teavitamis- ja müügiedenduskavasid toidu valdkonnas. Kriisiajal on oluline, et oleks teavitamist ja müügiedendust, mis tasakaalustavad nõudluse ja tarbimise, sealhulgas toidu tarbimise mõju.

Mariann Fischer Boel, *komisjoni liige.* – Härra juhataja, tänan kõiki panuste eest. Tore on kuulda sellist entusiasmi ja huvi kõnealuse olulise küsimuse suhtes. Arvan, et teataval määral on kõik siinsed kommentaarid vägagi kooskõlas komisjoni seisukohaga ettepaneku suhtes.

Sooviksin kasutada käesolevat võimalust siin tõstatatud osadele küsimustele või probleemidele vastamiseks. Esiteks, rahastamise külg – seda on teist üsna paljud tõstatanud – tõsta kaasrahastamise määra. Arvan siiski, et peame olema väga ettevaatlikud ja hoolsad, kui üritame seirata ühenduse rahastamise kasu, sest kardan, et kui kaasrahastamist suurendame, on lõpptulemuseks, et müügiedendust tuleb vähem. See oleks halb tulemus ning see on põhjuseks, miks oleme jäänud oma ettepaneku juurde.

Kvaliteeti on täna mitu korda mainitud ning olen teiega nõus. Arvan, et oleme näinud kuldset võimalust, et arutada kvaliteediküsimust, mis on samuti seotud sellega, kuidas edendame oma tooteid kolmandas maailmas, kuidas seletame tarbijatele, mida nad saavad, kui ostavad Euroopas toodetut.

Läinud oktoobris esitlesime Rohelist raamatut kvaliteedi kohta ning meil oli palju kaastöid; veebilehel on üle 1 000 kaastöö üle kogu Euroopa. Seedime nüüd kõiki neid ideesid ja esitame mais teatise. Peaksime kasutama käesolevat võimalust, kui siin parlamendis kommunikatsiooni arutatakse, et luua seos – kuidas parandada võimalusi, et muuta see nähtavaks ning arusaadavaks. Siin siseneb aruteludesse märgistamise küsimus, mis on nii keeruline kui ka tähtis, seega ootan huviga arutelu teiega antud küsimuses sügisel.

Lõpuks, mis puudutab täna siin tõstatatud koolide puuviljaskeemi – see ei kujuta endast osa ettepanekust, kuid et lihtsalt teid kursis hoida – viisime sisse koolide puuviljaskeemi 70% kaasrahastusmääraga, et tõsta noorte teadlikkust ning kasutada võimalust koolilaste seas heade toitumistavade tähtsuse rõhutamiseks.

Tänan veel kord härra Dumitriut väga hea raporti eest. Arvan, et see peegeldab siin täna väga hästi meievahelist dünaamilist arutelu.

Constantin Dumitriu, *raportöör.* – (RO) Soovin paluda vabandust, kui ületan oma eraldatud kaks minutit paari sekundi võrra. Tänan teid äärmiselt asjakohaste märkuste ja seisukohtade eest, mida kõnealuse raporti osas väljendanud olete. Olen kindel, et meie ülejäänud kaasliikmed peavad uusi väljakäidud eeskirju sobilikeks ning hääletavad nende poolt.

Sooviksin samuti teatada kaasliikmetele, et toetan nende ettepanekuid, eriti neid, mis on suunatud Euroopa mitmekesisuse edendamisele, Euroopa kvaliteedimärgistuse sisseviimisele ning ühendusepoolsele järjepidavamale rahalisele toele. Minult on küsitud, miks on vein ühes oliiviõliga rahvusvaheliste organisatsioonide seas, kes suudavad ellu rakendada müügiedendusprojekte? Sooviksin vastata teise küsimusega: miks siis oliiviõli? Mu vastus on positiivne kahes mõttes. Need on Euroopa Liidu liikmesriikide äärmiselt edukad eksporttooted. Need on võimsad, kogenud rahvusvahelised organisatsioonid, mis on juba tõestanud oma võimet juhtida keerukaid kavasid. Tõepoolest ei välista raporti sätted muid valdkondi. Mis puudutab teist küsimust kaasrahastamise 70% määra kohta, siis esialgne protsent oli 60, ning arvasin, et käesolevas majanduskliimas oli vaja seda suurendada.

Nagu Euroopa vahendite kasutuselevõtu kogemus on seni näidanud, jääb üheks suurimaks probleemiks see, kuidas hankida kaasrahastamist, eriti hetkel, kui lisaks sellele seisame silmitsi laenukriisiga. Just seepärast on vaja antud määra tõsta, muidu riskime vahendite kasutamata jäämisega. Proua Fischer Boel, sooviksin teid tänada tähtsuse eest, mida käesolevale raportile omistasite, iseäranis seisukohtade eest, mida väljendasite. Kuigi tegemist on konsultatsiooniraportiga, loodan ja soovin, et käesolevad muudatused lülitatakse komisjoni uude ettepanekusse.

Kui lõpuks kokku võtta, on kaks põhjust, miks käesolev raport on vajalik. Liikmesriigid saavad võimaluse laiendada kõnealuste kavadega sihistatud meetmete rakendusala ning taotleda antud meetmete ellurakendamisel rahvusvaheliste organisatsioonide abi. See määrab suurema rolli kutseühingutele ja organisatsioonidele tooteinfo ja propageerimiskavade koostamisel ja rakendamisel. Lõpuks kujutab see osa ettepanekute loogikast kohandada Euroopa seaduseid, et muuta Euroopa vahendite kasutamine ligipääsetavamaks kaasrahastamise protsendimäära tõstmise läbi ajal, mil on väga raske laenu saada. Täiendava soovitusena sooviksin mainida ka, et raporti võtsid ühehäälselt vastu põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni liikmed.

Sooviksin kasutada käesolevat võimalust, et tänada kolleege komisjonis osutatud toe eest. Sooviksin isiklikult tänada Neil Parishit mulle osutatud toe eest ning lõpuks ka Lutz Goepelit usalduse eest, mis ta mulle raporti määramisega avaldas.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub täna hiljem.

ISTUNGI JUHATAJA: Hans-Gert PÖTTERING

President

5. Hääletustund

Juhataja. – Päevakorra järgmine punkt on hääletustund.

- 5.1. Põllumajandussaaduste ja –toodete teavitamis- ja müügiedendusmeetmed (A6-0004/2009, Constantin Dumitriu) (hääletus)
- 5.2. Varjupaigataotlejate vastuvõtu miinimumnõudeid käsitleva direktiivi 2003/9/EÜ rakendamine ELis: kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni külastused ajavahemikul 2005-2008 (A6-0024/2009, Martine Roure) (hääletus)

⁻ Enne hääletust:

Martine Roure, *raportöör.* – (*FR*) Härra president, meil pole olnud võimalik pidada täiskogu istungil arutelu käesoleva väga olulise raporti asjus, mistõttu peame vajalikuks komisjoni nimel teie ees täna sõna võtta.

Oleme kõik teinud koostööd ning kiidan variraportööride suurepärast tööd. Külastasime mitte vähem kui 26 kinnipidamiskeskust 10 ELi liikmesriigis ning tähendasime üles mitu võtmemomenti. Täheldasime teatud keskustes ilmselget lagunemisseisundit ning ilmselget hügieeni puudumist ning mõistsime hukka inimväärikuse austamata jätmise. Leidsime, et ligipääs tervishoiule polnud alati võimalik ning et alati ei peetud lugu laste õigust haridusele.

Kutsume üles lugu pidama selgest, õiglasest, tulemuslikust ja proportsioonis varjupaigataotlejate vastuvõtu korrast ning kutsume üles kinnipidamiskeskuste külastuste ja kontrollide alalise süsteemi rakendamisele. Peame näitama seal valitsevat tegelikkust ja astuma välja õiguse eest selliseid keskusi kontrollida – mida taolised külastused lubavad – ning peame seda tegema, et rakendada meetmeid asjade muutumiseks.

Press on mult küsinud, miks me kokkuvõtvas raportis ei maininud ühtki riiki. Vastasin, et tegemist oli minu valikuga, et tegemist oli meie valikuga, kuna meil on kollektiivne vastutus selle suhtes, mis Euroopa kinnipidamiskeskustes toimub, ning käesoleva raporti otstarbeks pole liikmesriike pingeritta seada.

Me ei lakka kutsuma ülest Euroopa solidaarsusele varjupaiga valdkonnas. Me ei saa jätta liikmesriike Euroopa piiridel omapäi silmitsi suurte rändevoogudega. Kordan uuesti: meil on kollektiivne vastutus.

(Aplaus)

Juhataja. – Tänan, proua Roure. Näen, et isegi tippjuristid siin täiskogu istungil või need, kes ennast taolistena näevad, ei ole teadlikud, et raportööril on õigus teha kaheminutiline avaldus, kui raportit ei ole täiskogu istungil arutatud. Seetõttu on proua Roure'il see õigus, mida ta on kasutanud, ning kõik peaks seda aktsepteerima, nagu on meie kodukorras sätestatud.

(Aplaus)

5.3. Euroopa VKEde rolli suurendamine rahvusvahelises kaubanduses (A6-0001/2009, Cristiana Muscardini) (hääletus)

- Enne hääletust:

Cristiana Muscardini, *raportöör.* – (*IT*) Härra president, daamid ja härrad, palun vabandage mind ja olge tänatud kannatlikkuse eest.

Nagu teame, on Euroopa Parlament aastaid soovinud väljendada oma seisukohti väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete suhtes, mis kujutavad endast 99% kõikidest Euroopa ettevõtetest ning 75 miljonit töökohta, samas kui täna pääseb nendest VKEdest ainult 3% ligi välisturule ning ainult 8% siseturule.

Seetõttu palume nõukogul ja komisjonil võtta neid tõsiasju arvesse mitme- ja kahepoolsetel läbirääkimistel, välisturgudele ligipääsul, võltsimisvastasel võitlusel, kaubanduse kaitsevahendite kasutamisel ning pakkumiste korraldamisel.

Tänan kolleege rahvusvahelise kaubanduse komisjonis ning eelkõige kahe suurima rühma variraportööre, proua Saïfit ja proua Locatellit ning tänan südamest sekretariaati ja iseäranis doktor Bendinit. Arvan, et kogu meie töö järel esitame komisjonile täna jagatud mõtteid ja ettepanekuid teemal, mis on proua Ashtonile südamelähedane, nagu kuulsime tema volinikukõnest, ning mis tuleb võtta käsile viivitamata, kui tahame vähemalt osaliselt lahendada meie töölisi ja kodanikke ähvardavat tõsist majanduslikku ja finantskriisi.

5.4. Rahvusvaheline kaubandus ja Internet (A6-0020/2009, Georgios Papastamkos) (hääletus)

- 5.5. Sööda turuleviimine ja kasutamine (A6-0407/2008, Friedrich-Wilhelm Graefe zu Baringdorf) (hääletus)
- 5.6. Majanduspartnerluse lepingute (EPAs) mõju arengule (A6-0513/2008, Jürgen Schröder) (hääletus)

5.7. Kosovo (hääletus)

- Enne hääletust muudatusettepaneku 2 kohta:

Johannes Lebech (ALDE). - Härra president, leidsime, et poleks õiglane mainida vaid üht osapooltest, seega sooviksime eemaldad viite Kosovo ametivõimudele. Muudatusettepaneku sõnastus oleks seejärel: "Rõhutab täieliku regionaalse majanduskoostöö olulisust ning kohustust täita ja täielikult rakendada Kesk-Euroopa vabakaubandusleppe sätteid".

(Suuline muudatusettepanek võeti vastu)

5.8. Kaubandus- ja majandussuhted Hiinaga (A6-0021/2009, Corien Wortmann-Kool) (hääletus)

- Enne hääletust (muudatusettepaneku 1 asjus):

Corien Wortmann-Kool, *raportöör.* – Härra president, sooviksin panna ette suulise muudatuse lõike 64 punkti a täienduse näol. Täienduse sõnastus on järgmine: 'kui see ei nõua riiklust, näiteks ILOs'.

Seega on lõike 64 punkti a viimase osa sõnastus järgmine: "toetab Taiwani osalemist vaatlejana asjakohastes rahvusvahelistes organisatsioonides, kui see ei nõua riiklust, näiteks ILOs;".

Paluksin kolleegidel antud suulisele muudatusettepanekule mitte vastu olla, sest sotsialistide jaoks on oluline anda oma tugi käesolevale resolutsioonile ning lai tugi on väga oluline, et saata tugev signaal komisjonile ja Hiinale.

(Suuline muudatusettepanek võeti vastu)

ISTUNGI JUHATAJA: Mario MAURO

Asepresident

6. Hääletuse kohta selgituste andmine

Suulised selgitused hääletuse kohta

- Raport: Constantin Dumitriu (A6-0004/2009)

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (*CS*) Härra juhataja, mul oli väga hea meel toetada raportit, mis viib haldusliku ja õigusliku lihtsustuseni, mis suurendab tarbijateadlikkust toidu kvaliteedist ja toiteväärtusest nii Euroopas kui kolmandates riikides ja mis samuti annab tarbijaile selgitusi ohutute tootmismeetodite kohta. Ma ei nõustunud oliiviõli või oliivisektori prioriteediks seadmisega ning loodan, et komisjon lülitab ka veinisektori konkreetsetesse kavadesse, et parandada üldsuse teadlikkust Euroopa Liidu erinevates regioonides toodetavate kõrgkvaliteetsetest veinidest.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Härra juhataja, sooviksin vaid öelda, et toetasin antud raportit. Kuulsin huviga arutelu ajal, et komisjon kinnitab 70% kaasrahastamise koolide puuviljaskeemile, mis on antud skeemi kasutuselevõtul tohutult oluline, ning ilmselgelt ma tervitan seda.

- Raport: Friedrich-Wilhelm Graefe zu Baringdorf (A6-0407/2008)

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Härra juhataja, tänan veel kord, et mulle sõna andsite. Toetasin antud raportit, sest on loogiline, et meil oleks määrus, mis kaitseb põllumajandustootjate huve ning söödatootjate huve. Arvan, et nüüd on meil tarvis edastada sidusrühmadele, mida see neile tähendab, kas söödaoperaatorite või loomasööda kasutajatena, sest ei piisa sellest, et meil antud määrus paigas on, kuni kõikide sidusrühmade vahel ei ole head kommunikatsiooni.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (*PL*) Härra juhataja, kinnitasin raportit sööda turuleviimise ja kasutamise kohta, sest see esindab põllumajandustootjate ja valmistajate huve ning lisaks ka põllumajandusloomade tervise kaitset ning samavõrra hilisemate lihatarbijate – inimeste – tervise kaitset.

Loomasööda koostisainete selge määratlus ja ühenduse söödalisandite register teevad põllumajandustootjate jaoks õiget liiki sööda valimise osas vastutustundeliste otsuste tegemise kergemaks. Siiski luban endal tähelepanu juhtida, et tootjate ärisaladuse kaitse ei saa õigustada olulise info puudumist ega viia olukordadeni nagu "hullulehmatõve" epideemia või dioksiinide ilmumine loomasööta.

- Raport: Jürgen Schröder (A6-0513/2008)

Syed Kamall (PPE-DE). – Härra juhataja, 2007. aasta novembris külastasin Ugandat, et kohtuda kohalike ettevõtjate ja valitsusväliste organisatsioonidega. Tolmust teed mööda Kampalast ära sõites juhtis juht mu tähelepanu kõnekaarte müüvatele kioskitele. Ta vaatas mu poole ja sõnas: "Need telefoniettevõtted, need eraettevõtted on teinud siin riigis rohkem inimeste päästmiseks vaesusest kui teie valged, lääne valitsusvälised organisatsioonid". Arvasin tollal, et see on natuke ebaõiglane, kuid see tõstab esile suhtumise, mis on nii paljudel ettevõtjatel Euroopa Liidu arenduspoliitikatesse.

Tegelikult on ettevõtjad paljudes vaestes riikides mulle rääkinud, et nende arvates on meie abikavade ja meie valitsusväliste organisatsioonide huviks tegelikult neid vaesuses hoida. Arvan ikka veel, et see on natuke ebaõiglane, kuid see tõstab esile tõsiasja, et toetame ettevõtjaid arengumaades, ning üheks parimaks mooduseks, et seda teha, on edendada globaalselt avatud turgusid.

Nirj Deva (PPE-DE). – Härra juhataja, mul on väga hea meel esineda härra Schröderi kõnealust teemat käsitleva suurepärase raporti toeks. Majanduspartnerluse lepingud on arendusvahendina väga olulised. See, mis vaesed riigid vaesusest päästab, on kaubandus, mitte abi.

Oleme nüüd globaalse majanduslangusega globaalses majandusseisus, kus hakkavad tulema protektsionismi esimesed hõngud arengumaailmast, eriti Ameerika Ühendriikidest ning, ma loodan, mitte Euroopa Liidust. Kui loome protektsionistliku kliima, siis kaotab muidugi tähenduse kaubanduse, mitte abi kasutamise küsimus vaesuse leevendamiseks. Me ei soovi, et arengumaid, kes meiega kaubelda soovivad, peataks meie isekad vajadused, mis ekslikult meie omi turgusid kaitsevad. Pikas perspektiivis oleks see meie majanduste jaoks katastroof.

- Resolutsiooni ettepanek: Kosovo (B6-0063/2009)

Philip Claeys (NI). - (*NL*) Hääletasin Kosovo resolutsiooni vastu kahel põhjusel. Esiteks on sees lõik, mis teatab, et liikmesriigid, kes pole veel Kosovo iseseisvust tunnustanud, peaks seda tegema. Taolist laadi lõik on aga vastuolus subsidiaarsuse põhimõttega. On liikmesriikide eneste asi otsustada ning neil pole tarvis välissurvet Euroopa Komisjonilt, Nõukogult või Parlamendilt.

Teine põhjus, miks olen hääletanud resolutsiooni vastu, puudutab lõiku, mis teatab, et Kosovol ning kogu regioonil tegelikult peaks olema selge ELi liikmelisuse väljavaade. Minu arvates on vale parlamendi jaoks taolisi lubadusi anda. Arvestades asjade seisu hetkel, on palju laienemisega ning samuti paljude uute liikmesriikidega seotud probleeme ning oleks täiesti vale anda käesoleval hetkel lubadusi Kosovo-taolistele riikidele, et neil tuleb kunagi võimalus Euroopa Liiduga ühineda.

Daniel Hannan (NI). – Härra juhataja, kust on pärit meie kinnisidee seoses paljurahvuseliste riikide säilitamisega nende elanike soovide kiuste?

Kosovol on vaieldamatu õigus enesemääratlusele: seda väljendati referendumil, mille osalusmäär ja kohaleilmumine oli üle 90%. Ent sama loogikat jätkates on seda ka serbia päritolu kosovolastel, kes on koondunud mugavasti päris Serbia piiri lähedale. Miks mitte lubada neile omavalitsuse võimalust? Teeme seda *de facto*, seega miks ei tee me seda *de jure*?

Vastus on: sellepärast, et enne jätaksime Kosovo Euroopa protektoraadiks – vassallriigiks, nagu ta seda otomanide aegadel oli. Sundisime neile peale versiooni oma 12 tähega lipust ja versiooni meie riigihümnist. Meil on määratud Euroopa komissari ülemuslikele otsustele alluvad Kosovo Parlament ja institutsioonid.

Peaksime lubama Kosovo rahval korraldada referendumeid eraldumiseks – kui nad just seda tahavad – ning rahvusliku enesemääramise kohta ning peaksime lubama sama õigust Euroopa Liidu kodakondsetest rahvastele. *Pactio Olisipiensis Censenda Est*!

- Raport: Corien Wortmann-Kool (A6-0021/2009)

Kathy Sinnott (IND/DEM). – Härra juhataja, Hiina on Euroopa Liidule väga oluline kaubanduspartner, nagu Taiwangi. Tahtsin juhtida tähelepanu väga positiivsele arengule välisasjade komisjonis. Nad hääletasid

ET

arvamuse üle, mis kutsub Hiinat üles austama naiste ja laste õigusi sunniviisilise abordi ja sunniviisilise steriliseerimise lõpetamisega. Samuti kutsub see Hiinat üles lõpetama poliitilist tagakiusamist ja muid inimõiguste rikkumisi.

Minu arvates tõstatab see teema, et me ei saa eraldada kaubandust muudest teguritest. Tõin selle välja Gaza kõnes kaubandusest Iisraeliga – kui me ei tõstata inimõiguste rikkumise küsimusi, riskime, et meie raha kasutatakse inimõiguste rikkumise soodustamiseks. Seega tahan õnnitleda välisasjade komisjoni selle puhul, et nad tunnistavad Hiina ühe lapse poliitika sunniviisilist iseloomu ning toovad selle kaubanduse küsimusse.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (*CS*) Härra juhataja, daamid ja härrad, Hiina sai tohutuid eeliseid, kui liitus 2001. aastal WTOga. Avasime oma turud Hiinale, kuid Hiina ei pea kinni allkirjastatud tingimustest ning oleme sellega vastuhakkamata sisuliselt mitu aastat leppinud. Olen vägagi selle poolt, et loodaks strateegiline partnerlus kõnealuse olulise majandustegijaga. Ent strateegiline partnerlus peab rajanema Hiina kohustusel austada inimõigusi, sest meil on tarvis partnerlusi riikidega, mis on demokraatlikud, mitte totalitaarsed. Meie uutes liikmesriikides oleme totalitarismiga vägagi tuttavad.

Philip Claeys (NI). – (*NL*) Olen hääletanud Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsiooni poolt päevakorda esitatud muudatusettepaneku poolt, sest vähemalt see võtab arvesse tõsiasja, et Taiwan on oluline majanduslik äriüksus ning toetab Taiwani osalemist vaatlejana asjakohastes rahvusvahelistes organisatsioonides. Õigupoolest on antud muudatusettepanek ikka veel liiga kitsendav. Kuna Taiwan on demokraatlik riik ning tal on *de facto* riiklik suveräänsus, on tegelikult häbiväärne, et Taiwani ei tunnustata täisliikmena kõikides erinevates rahvusvahelistes organisatsioonides. Muudatusettepanek viitab Taiwani osalusele nendes organisatsioonides vaatleja staatuses. Arvan aga, et Taiwanil peaks olema võimalik osaleda täisliikmesriigina.

Syed Kamall (PPE-DE). – Härra juhataja, tänan väga mulle antud võimaluse eest selgitada oma häält ELi-Hiina raporti suhtes. Üldiselt oli tegemist väga tasakaalustatud raportiga ning mul on väga hea meel, et raportöör tervikuna suutis jääda teema juurde – mitte aga keskenduda paljudele teemadele, millele mitmed kolleegid, ma tean, tahtsid, et ta keskenduks.

Siiski oli mul antud raporti osas üks suurem mure, mis oli viide kaubanduse kaitsevahenditele. Peame tunnistama, et tarbijad minu riigis – Suurbritannias – ja paljudes teistes riikides üle Euroopa Liidu on saanud kasu avatud kaubandusest Hiinaga. See aitas meil tol hetkel võidelda selliste ohtude vastu, nagu inflatsioon. Ent konkurentsivõimetute ELi tootjate kaitsmine teiste osapoolte arvelt, kes saavad kasu, on asi, millega peaksime tegelema ettevaatlikult. Peaksime veenduma, et saavutame õige tasakaalu ega jäta tähele panemata Hiinaga peetava kaubanduse kasu tarbijatele, globaliseeritud tarneahelatega ettevõtetele ning jaekaubandusvaldkonnale. Tervikuna tuleb kaubandust Hiinaga tervitada. Kunagi viib see selleni, et võetakse käsile kõik teised küsimused, nagu paremad inimõigused ja tööküsimused.

Nirj Deva (PPE-DE). – Härra juhataja, Hiina on üks meie olulisimaid kaubanduspartnereid. Samuti on seal veerand maailma elanikkonnast.

Aastaid oleme kohelnud Hiinat, justkui oleks ta mingi väike laps, keda on vaja nahutada ja kelle üle arutleda, justkui oleksime mingi kõrgemalseisev institutsioon. Me ei tohi unustada, et Hiina ajalugu on meie omast tuhandeid aastaid vanem. Hiina on säilitanud oma kultuuritraditsioonid ja oma väärtused.

Tahame, et Hiina oleks osa rahvusvahelisest kogukonnast, kuid Hiina on ELile väga oluline kaubanduspartner ning me peaksime kohtlema Hiinat kui võrdset partnerit lugupidamisega.

Kui seda teeme, siis Hiina mitte ainult ei kuula meid, vaid ka kaupleb meiega enam, meie saame investeerida Hiinasse enam ning Hiina investeerida enam meie juures. Hetkel on Hiinal tohutu hulk raha, mis investeeritakse väljapoole Hiinat. Euroopa Liit peaks olema see koht, kuhu nad selle investeerivad.

Tunne Kelam (PPE-DE). – Härra juhataja, toetasin proua Wortmann-Kooli muudatusettepanekut pidada Taiwani majanduslikuks ja äriliseks üksuseks, sest Taiwan on olnud demokraatlik riik kaua ning on elujõuline vabaturumajandus. Peame tegema vähemalt poliitilisi ja moraalseid jõupingutusi Taiwani staatuse toetamiseks ja lisaks tagama talle rahvusvahelise juurdepääsu organisatsioonidele, mis pole riiklusega seotud.

Kirjalikud selgitused hääletuse kohta

- Raport: Constantin Dumitriu (A6-0004/2009)

Nicodim Bulzesc (PPE-DE), *kirjalikult.* – (RO) Hääletasin antud raporti poolt, sest ühenduse poolt rakendatavad teavitamis- ja müügiedendusmeetmed on vastuseks liikmesriikidepoolsele tegelikule vajadusele edendada oma põllumajandussaaduste ja -toodete mainet nii ühenduse tarbijate kui muude riikide tarbijate seas, eriti kvaliteedi ja toiteväärtuse ning lisaks ka toidu ohutuse ja ohutute tootmismeetodite osas. Samuti aitab see avada uusi turgusid ning on võimendava mõjuga riikliku ja erasektori algatustele.

Käesolev seaduse muudatuse ettepanek pakub huvitatud liikmesriikidele võimalust kavandada teavitamiskavasid, sealhulgas siis, kui kolmandate riikide jaoks pole kavasid esitatud. Käesoleva muudatuse tulemusena saavad liikmesriigid võimaluse laiendada antud kavadega sihistatavate meetmete rakendusala ning taotleda antud meetmete rakendamisel rahvusvaheliste organisatsioonide abi.

Avril Doyle (PPE-DE), *kirjalikult.* – Kõnealuse ettepaneku eesmärgiks on laiendada määruse (EÜ) nr 3/2008 artikli 9 ulatust, mis võimaldab liikmesriikidel tööstusepoolsete ettepanekute puudumisel kavandada teavitamis- ja müügiedenduskampaaniaid kolmandate riikide territooriumidel tööstusepoolse rahastamise nõudmiseta. Käesolevad nõudmised tingivad 20% tööstuse panust rahastamisse, kui EL tagab maksimaalselt 50% rahastamisest.

Taoline paindlikkus tagaks liikmesriikidele suutlikkuse alustada ise teavitamis- ja müügiedenduskampaaniaid tööstuse rahalise osaluseta. Kõnealuse ettepaneku potentsiaal stimuleerida puu- ja köögiviljatööstust on märkimisväärne ning samuti soovitav, arvestades praeguseid majandustingimusi. Seega on mul hea meel antud ettepanekut toetada.

Duarte Freitas (PPE-DE), *kirjalikult.* – (*PT*) Liikmesriikidel on tarvis edendada oma põllumajandussaaduste ja -toodete mainet nii ühenduse tarbijate kui muude riikide tarbijate seas, eriti kvaliteedi ja toiteväärtuse ning lisaks ka toidu ohutuse ja ohutute tootmismeetodite osas.

Olen nõus, et põllumajandussaaduste valdkonna organisatsioonide poolsete kavade puudumisel peab olema liikmesriikidel võimalik koostada kavasid ja valida hankelepingu kaudu kava rakendamise organisatsioon.

Komisjoni ettepanek, kuivõrd see võimaldab koostada riiklikke kavasid, parandab olemasolevaid seaduseid.

Toetan Dumitriu raportit ning tervitan veinisektori lülitamist antud raporti rakendusalasse.

Nils Lundgren (IND/DEM), *kirjalikult.* – (*SV) June List* arvab, et ühine põllumajanduspoliitika (CAP) tuleks ära kaotada ning et põllumajandussaduseid ja -tooteid tuleks müüa vabal turul ilma, et EL investeeriks antud toodete tarbeks rahalisi ressursse teavitamiskampaaniatesse ja müügiedendusmeetmetesse. On eriti tõsine asi, et EL hakkab rahastama müügiedenduskampaaniaid kolmandates riikides, poliitika, mille tulemuseks on ebaaus konkurents ELi-väliste riikide põllumajandussaaduste ja -toodetega.

Mida EL teeb? Kas on ELil tõesti mõistlik kasutada Euroopa maksumaksjate raha reklaamikampaaniates, et veenda samu kodanikke ostma tooteid, mida nad juba doteerinud on? Muidugi mitte. Kogu ettepanek lehkab varjatud protektsionismi järele.

2009. aasta jaanuaris algatati Rootsis, Soomes ja Taanis uus reklaamikampaania, milles ergutati rootslasi ostma rohkem tulpe. Ajalehe Resumé andmetel investeerib EL kolme aasta jooksul tulbikampaaniasse mainitud kolmes riigis kokku 14 miljonit Rootsi krooni. Taoline silmanähtav ELi raha raiskamine peab lõppema.

Olen tugevalt kõnealuse raporti vastu. Täheldaksin veel kord, et on õnneks, et Euroopa Parlamendil pole kaasotsustusvolitusi ELi põllumajanduspoliitika osas. Muidu langeks EL põllumajandustööstuse kõikide rühmade protektsionismi ja suurte dotatsioonide lõksu.

David Martin (PSE), *kirjalikult.* – Toetan antud ettepanekut, mis taotleb põllumajandussaaduste ja -toodete teavituskavade lihtsustamist ja tõhustamist. Toetan antud ettepanekut, sest see tagab rahastamise kolmandate riikide turgudele, et jagada ja parandad infot toiduainete kvaliteedi, toiteväärtuse ja ohutuse ning tootmismeetodite kohta.

Luca Romagnoli (NI), *kirjalikult*. – (*IT*) Hääletasin härra Dumitriu raporti poolt põllumajandussaaduste ja -toodete teavitamis- ja müügiedendusmeetmete kohta siseturul ja kolmandates riikides. Jagan komisjoni poolt mitu korda väljendatud seisukohta, et meil on tarvis lihtsustada haldusprotseduure Euroopa institutsioonide raames.

Kõnealune määrus lubab tegelikult ühendusel anda infot paljude põllumajandussaaduste ja -toodete kohta siseturul ja kolmandate riikide turgudel, samas kohandades taolisi tegevusi igale paigale.

Olen nõus tehtud poliitilise murranguga, mis austab liikmesriikide vajadusi, kes loodavad ergutada tarbijaid nii ELi sees kui väljaspool vaatama nende põllumajandussaaduseid eelkõige nende kvaliteedi, toiteomaduste, toidu ohutuse ja tootmismeetodite kaudu.

Flaviu Călin Rus (PPE-DE), *kirjalikult.* – (RO) Hääletasin Euroopa Parlamendi seadusandliku resolutsiooni poolt, mis puudutab ettepanekut võtta vastu nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 3/2008 põllumajandussaaduste ja -toodete teavitamis- ja müügiedendusmeetmete kohta siseturul ja kolmandates riikides (COM(2008)0431 – C6-0313/2008 – 2008/0131(CNS)), sest arvan, et elanikkonda tuleb korralikult teavitada põllumajandussaadustest ja -toodetest, mida nad tarbivad. Samuti arvan, et igasuguse toote hea müügiedendus võib pakkuda tarbijatele kasulikku infot.

- Raport: Martine Roure (A6-0024/2009)

Avril Doyle (PPE-DE), *kirjalikult*. – Põgeniku staatus see, mis antakse isikule, kes rassi, usu, kodakondsuse, konkreetse sotsiaalse rühma liikmelisuse või poliitilise arvamuse tõttu tagakiusamise põhjendatud kartusel on väljaspool oma kodakondsuse riiki, ei saa või taolise kartuse tõttu pole nõus kasutama oma riigi kaitset. Tegemist on ÜRO määratlusega 1951. aastast.

Kõnealune ülevaade 2003. aasta vastuvõtutingimuste direktiivist sätestab Euroopas varjupaika taotlevate inimeste vastuvõtu miinimumnõudmised, taotleb antud eeskirjade, nagu infole ligipääs, haridus, tervishoid ja vastuvõturajatiste nõudmised, rakendamise jõustamist. Direktiiv lubab liikmesriikidel määrata aja pikkus, mille jooksul taotleja ei või tööturule pääseda.

Iirimaa ei ühinenud kahjuks 2003. aasta direktiiviga ning rakendab "otsese tagamise" süsteemi, tagades majutust, toitu ja 19,01 eurot täiskasvanu kohta nädalas, mille otstarve on heidutada varjupaigataotlejaid Iirimaad valimast ning hoida neid ametlikust tööturust eemal kogu taotlemisprotseduuri jooksul. Hetkel Oireachtase ees olev seadus – 2008. aasta sisserände, elukoha ja kaitse eelnõu – taotleb antud keelu laiendamist, vaatamata tõsistele mureküsimustele taoliste otsuste mõju osas. Muude Iiri seadustes esinevate meetmete hulgas on "võltside" vaidlusavalduste kriminaliseerimine ning trahvide määramise võimalus õigusesindajatele, kes taolisi juhtumeid käsile võtavad.

Kuna Iirimaa ei ole liitunud 2003. aasta direktiiviga, tundsin kohust hääletusest kõrvale jääda, ent kiidan raporti eesmärke.

Bruno Gollnisch (NI), *kirjalikult.* – (*FR*) Härra juhataja, daamid ja härrad, proua Roure nõuab iseäranis atraktiivseid vastuvõtutingimusi varjupaigataotlejaile: rõõmsameelseid, avatud majutuskeskusi – niiviisi on kergem nagu vits vette kaduda –, laialdast juurdepääsu tervishoiule, sealhulgas psühhiaatrilisele abile, õigusnõule, tõlkijatele ja tõlgendajatele, koolitusele ja isegi töökohtadele!

Ta näib olevat unustanud, mil moel sisserändajad ise rahvusvahelise kaitse taotlusi kuritarvitavad, et mööda hiilida riiklikest seadustest meie riikidesse sisenevate ja seal elavate välismaalaste kohta, kui nende tegelikud motiivid on sotsiaalsed ja majanduslikud. Samuti "unustab" ta, et nad võivad oma päritolu ja keelte kohta valetada ning võivad oma dokumente hävitada ja nii edasi, et väljasaatmist vältida.

Samuti näib ta "unustavat", et see, mida ta taolistele välismaalastele nõuab, on tihti ligipääsmatu meie oma kaaskodanikele, alustades viisakast elamispinnast, töökohtadest ja juurdepääsust kõrgkvaliteetsetele avalikele teenustele, iseäranis Mayotte'i taolistes piirkondades, kus sisserände lained tekitavad elanikele tohutuid majanduslikke ja sotsiaalseid probleeme.

Ma mõistan sisserändajate häda ja unistusi, kuid meil pole piisavat haaret ja veelgi vähem on vahendeid, et kõik, kes maailmas puudust kannatavad, vastu võtta. Antud raport on kahjulik ja selle tagajärjed on väärastunud.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), *kirjalikult.* – (*PT*) Oleme juba harjunud, et parlamendi enamus kinnitab resolutsioonid seadusandlike tagajärgedeta, sisuga, mis on vastuolus tema poolt kinnitatavate seadusandlike resolutsioonidega. Antud kalduvus kasvab parlamendivalimiste lähenedes.

Oleme silmitsi kõnealuse "kahe palge" näitega, üks neist tõeline ja teine selle mask, antud juhul viimane.

Pole kahtlust, et – ning oleme seda järjepidevalt kaua väitnud – vaja on tagada varjupaigataotlejate õigusi vastuvõtu, infole ligipääsu ja tõlkimisõiguse, tasuta õigusabi, tervishoiu ja tööhõive osas.

Kindlasti on oluline hukka mõista kinnipeetavate isikute arvu kasvamist Dublini süsteemis, kus peaaegu rutiinselt kasutatakse kinnipidamismeetmeid ja vastuvõtustandartidele ligipääsu piiranguid.

Ent samuti on oluline nõuda lõppu kinnipidamiskeskustele ning hüljata ühenduse poliitika, mis seab sisse madalaima ühise nimetaja abil vastuvõtunõudmised ja varjupaiga andmise korra.

Kui parlament tunneb tõeliselt muret sisserändajate ja varjupaigataotlejate õiguste austamise üle, siis ei oleks ta tohtinud kinnitada "tagastamise" direktiivi (mis kriminaliseerib sisserändajaid ja heidab nad välja), "sinise kaardi" direktiivi (mis valib neid) ning "tööandjate sanktsioonide" direktiivi (mis karistab ka töötajaid), mille Portugali Kommunistlik Partei tagasi lükkas.

Carl Lang (NI), *kirjalikult.* – (FR) Euroopa Liidu territooriumil sisserändajaile antud õiguste osas on reegliks kindlasti anda üha enam. Esitada tuleb küsimus, kas ületrumpamine Euroopa institutsioonides pole mitte valesse kohta rakendatud.

Kõnealune raport on pelgalt pikk loend liikmesriikidele suunatud ettepanekutest ja soovitustest, nii et nad annaksid sadadele tuhandetele inimestele, kes igal aastal nende territooriumile legaalselt või illegaalselt sisenevad, õigusi, mis pole mitte ainult võrdsed nende kodanike omadega, vaid ka arvukamad ning tulemuslikumad.

Tõepoolest kutsutakse liidu liikmesriike üles kõrvaldama tõkked selliste sisserändajate ligipääsult tööturule ning võtma vastu riiklikke seadusi, mis veelgi taolist ligipääsu soodustaksid.

Kas sellest tuleb järeldada, et nüüdsest tuleb kodanikel kõrvale astuda oma päritolumaadest, olgu tegemist majanduslikel, poliitilistel, kliima- või perekondlikel põhjustel põgenevate inimeste õigustatud kannatamise ees? Jah, ja seda tähendabki selektiivne immigratsioon, mida president Sarkozy täiest hingest soovitab.

Erinevalt sellest arvame – iseäranis kriisiaegadel –, et Euroopas tuleks hoida töökohti eurooplastele ning Prantsusmaal Prantsuse kodanikele. Sellest oleneb Euroopa riikide majanduslik taastumine.

Nils Lundgren (IND/DEM), *kirjalikult.* – (*SV*) Antud raport sisaldab mitut punkti, mida toetan täielikult, nagu näiteks tõsiasi, et varjupaigataotlejaid tuleks kohelda väärikalt ning et alati tuleks tagada inimõigused. Mitmele vastuvõtukeskusele suunatud kriitika on õigustatud. Paljud Euroopa riigid ei täida varjupaigataotlejate ja põgenike väärika vastuvõtu nõuet.

Ent raport sisaldab punkte, mida ma toetada ei saa. Raporti sisuliseks eesmärgiks on, et ELil peaks olema ühine sisserände- ja varjupaigapoliitika. Muuhulgas kutsub see teisi liikmesriike üles toetama neid ELi riike, keda "sisserände väljakutsed puudutavad enim". *June List* arvab, et varjupaiga- ja sisserändepoliitika on liikmesriikide asi tingimusel, et austatakse rahvusvahelisi konventsioone ja leppeid. Ühine sisserände- ja varjupaigapoliitika ähvardaks viia "Euroopa kindluse" tekkeni, mille selgeid märke näeme juba täna.

Mairead McGuinness (PPE-DE), *kirjalikult.* – Jäin antud raporti hääletusel erapooletuks, kuna Iirimaa ei osalenud 2003. aasta direktiivi vastuvõtmises.

Taolise seisukoha peamine põhjus puudutab varjupaigataotlejate ligipääsu tööturule.

Varjupaigataotlejate tööturule sisenemise keelu taaskehtestab hetkel Dáili käes olev eelnõu.

Athanasios Pafilis (GUE/NGL), kirjalikult. – (EL) Raport ei kajasta põgenike ja sisserändajate kogetavate armetute tingimuste tegelikku ulatust ELi liikmesriikide kinnipidamiskeskustes. Ta piirdub traagiliste tingimuste märkimisega, milles nad ellu jäävad, kuid omistab need ELi direktiivide viletsale kohaldamisele.

Seega ühest küljest toetab ta ELi ja valitsuste üldiseid sisserändevastaseid seadusi ja poliitikaid, nagu sätestatud rändepaktis ning Dublini varjupaigasüsteemis, ning teisest küljest protestib selle ebainimlike tagajärgede vastu. On solvav Euroopa "ühesuunalise tänava" poliitiliste võimude poolt, kes hääletasid Euroopa Parlamendis direktiivide poolt, mis peale kõige muu sätestavad "illegaalsete" sisserändajate kinnipidamise tervelt 18 kuuks, väljendada antud raportis oma eeldatavat kahetsust nende ebainimlike kinnipidamistingimuste üle ning kutsuda üles, et neist kinni ei peetaks.

Euroopa Parlamendi "krokodillipisarad" ei saa vabastada ELi ebainimliku, ekspluateeriva poliitika süüst. Isegi kõige fundamentaalsemaid meetmeid, rääkimata sisserändajate ja põgenike korraliku toetamise meetmetest ja nende õiguste kaitse meetmetest, saab rakendada ellu ainult ELi poliitika ja ELi struktuuri enese vastandamise ja ümberpööramisega.

Dimitrios Papadimoulis (GUE/NGL), *kirjalikult.* – (*EL*) Liikmesriigid, sealhulgas Kreeka, peavad tegema enam, kasutades ära Euroopa Parlamendi nõudmisi ja ettepanekuid. Euroopa Parlament süüdistab riikide suhtumist vaestesse sisserändajatesse, kes iga päev oma eluga riskides ELi väravaist sisse käivad.

Riigid, nagu Kreeka, kes on ELi välispiiridel, peaks kaotama ära Eli poolt pakutava potentsiaalse abi ning üritama põgenike ja varjupaigataotlejate õiguste austamise alusel tagada neile inimlikud vastuvõtutingimused.

Isegi vastuvõetamatuid "allahindlusi" arvestades, mida komisjon ja nõukogu on "Euroopa kindlusele" viivat rada jätkates hiljuti sisserändajate õiguste osas kinkinud, on Kreeka tublisti allpool ühenduse nõudmisi põhiõiguste kaitsele.

Luís Queiró (PPE-DE), *kirjalikult.* – (*PT*) Varjupaiga andmine on riigi ja terve kogukonna viimane žest, millega võetakse omaks suutmatus kaitsta inimõigusi globaalselt, ning siiski tahe selle väärtusskaala alusel toimida.

Seda reguleeriv süsteem peab seetõttu olema sissrändest selgelt eraldi. Mida enam üritame mõistet laiendada, lülitades sisse asjakohatut, seda vähem väärtust tal on ning segadus saab õigustatud varjupaigataotlejaid ainult kahjustada. Seetõttu on oluline, et reeglid oleks selged, protseduurid kiired ja kohtlemine väärikas kõikides oludes. Isegi kui on vaja meetmeid ja variante koordineerida, ei tekita varjupaik arvude, suuruse ja mõiste poolest samu probleeme nagu sisseränne, isegi mitte piirideta piirkonnas. Liikmesriikidel on oma traditsioonid varjupaiga suhtes ning seda erinevust ei tohiks kahe silma vahele jätta eelmainitud koordineerimise raames.

Mis puudutab varjupaigataotlejatesse, kelle taotlus on lükatud võib tuleks lükata tagasi, siis antud mõiste, mis on suuremeelse, kuid kitsa varjupaiga arusaama tagajärg, ei saa põhjustada vähem inimlikkust inimeste vastuvõtus ja kohtlemises, kes on alati kaitsetud oma seisundi tõttu.

Luca Romagnoli (NI), *kirjalikult.* – (*IT*) Hääletasin proua Roure'i raporti vastu, mis käsitleb Euroopa Liidus varjupaigataotlejate ja põgenike vastuvõtu miinimumnõudmisi sätestava direktiivi 2003/9/EÜ rakendamist. Tõepoolest, kuigi taunin tõsiasja, et osad külaskäigud on näidanud, et olemasolevaid direktiive rakendati viletsalt või jäeti kohaldamata teatud liikmesriikides, ei ole nõus raportööri väitega, et vastuvõtutingimuste taseme osas on hulk puudusi.

Lisaks pole ma nõus, et teatud liikmesriikides rajatud avatud majutuskeskused on madala mahutavusega ega näi rahuldavat siserändajate vajadusi. Viimasena ei ole ma nõus üleskutsega, et prioriteediks seataks varjupaigataotlejate vastuvõtt avatud vastuvõtukeskustes, mitte aga suletud üksustes.

Michel Teychenné (**PSE**), *kirjalikult*. – (*FR*) Tänu antud raportile kinnitab Euroopa Parlament taas oma pühendumust põhiõigustele, nagu näiteks õigus väärikusele. On vastuvõetamatu, et Euroopa Liidus eneses ei ole sisserändajate ja varjupaigataotlejate vastuvõtutingimused eeskujulikud.

Euroopa Parlamendi liikmete külaskäigud kinnipidamiskeskustesse 2005 – 2008 on võimaldanud kõnealuse raporti koostamise proua Roure'i juhtimisel. Raport paljastab Euroopa sisserändajate kinnipidamissüsteemi eiramiste ulatust, näidates sõrmega probleemidele, mis puudutavat õigusnõu, arstiabi, hügieeni, juhuslikke vahekordi ja infot.

Seetõttu on tegemist häirekellaga, mida Euroopa Parlament täna lööb. Liikmesriigid peavad seda tähele panema ning võimalusel kohaldama olemasolevaid "vastuvõtu" ja "korra" direktiive nii pea kui võimalik või tegema edusamme nende rakendamisel.

- Raport: Cristiana Muscardini (A6-0001/2009)

Glyn Ford (PSE), *kirjalikult.* – Euroopa Parlamendi tööpartei fraktsioon jäi antud raporti suhtes erapooletuks, mitte sellepärast, et oleme Euroopa VKEde rolli tõhustamise vastu rahvusvahelises kaubanduses, vaid sellepärast, et proua Muscardini on valmistanud Trooja hobuse, mis sisaldab eneses vastuvõetamatuid seisukohti kaubanduskaitsemeetmete osas.

Oleme pettunud, et komisjon on pannud läbivaatamise kõrvale, kuna on tekkinud raskused konsensuse saavutamisega jätkamise osas. Meie seisukoht on jätkuvalt, et on kiiresti vaja muuta ühenduse kaubanduskaitserežiimi, nii et see arvestaks paremini globaalse majanduse arengutega. Reformi puudumine

tähendab, et meie tööstus pole valmis, et ära kasutada globaliseerumise hüvesid. Kuigi tervitame eesistujariigi Tšehhi poolset kaubanduskaitsemeetmete lülitamist töökavasse, ei ole see piisav.

Bruno Gollnisch (NI), *kirjalikult.* – (FR) Hääletasime proua Muscardini VKEde rolli suurendamise raporti poolt. Tegemist on Euroopa Liidu kaubanduspoliitika karmi kriitikaga, kuigi see on sõnastatud leebes ja tehnokraatlikus keeles, mis on käesolevale täiskogule südamelähedane.

Kaetud on kõik: suurte ettevõtete vajadustele keskendatud poliitikad; välisturgudele ligipääsu soodustamise meetmete ja kolmandate riikide poolse vastastikuse kohaldamise tagamise nõrkus; raskused väikeettevõtete kaubanduskaitsemeetmete hindamisel; geograafiliste päritolutähiste võltsimise ja ebaseadusliku või petturliku kasutamise vastaste meetmete ekslikkus ja nii edasi.

Tõepoolest on Euroopa Liidul aeg lakata ohverdamast oma ettevõtteid ja töötajaid konkurentsivõimelisuse ja vaba kaubanduse altaril, mis on maailmas viljelemiseks ainuke. On aeg toetada VKEsid ekspordiäris, tõesti kaitsta neid ebaausa konkurentsi vastu ning teha seda, mis on õigustatud, meie turgude kaitseks.

Tõsiasi on, et jäädes ettevõtete globaliseerumisele kui eesmärgile omaette pühendunuks, jätkab raportöör süsteemi propageerimist, mis rajaneb kaupade, teenuste, kapitali ja tööjõu liikumise absoluutsel vabadusel – süsteem, mis on viinud meid sügavasse majanduslikku, finants- ja sotsiaalsesse kriisi, süsteem, millega Euroopa Liit peab täielikult lõpparve tegema.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), *kirjalikult.* – (*PT*) Pole juhuslik, et parlamendivalimiste lähenedes ilmuvad välja resolutsioonid, mis üritavad võtta tagasi ELi poolt (iseäranis viimasel 5 aastal) vastuvõetud poliitikate vastutusalasid väga tõsise olukorra osas, milles mikro-, väike- ja keskmise suurusega ettevõtted end üldiselt leiavad, eriti Portugalis.

Just väiksed ja keskmise suurusega ja mitte suured rahvusvahelised ettevõtted on Eli poolt propageeritava turu liberaliseerimise ohvrid (justkui raamistik, kus "tugevaimate ellujäämine" valitseb, võiks toimida nende kasuks). On palju väikseid ja keskmise suurusega ettevõtteid, kes "osalevad" "rahvusvahelises kaubanduses" oma sõltuvuse tõttu suurtest rahvusvahelistest ettevõtetest, kelle tarbeks nad toodavad hindade eest, mis tihti tootmiskuludele ei vasta.

Kahtlemata on tarvis pakkuda (ja rakendada) kaubanduskaitsemeetmeid, intellektuaalset omandiõigust, põllumajandussaaduste ja -toodete päritolunimetusi ja geograafilisi tähiseid ning toetada väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete rahvusvaheliseks muutumist.

Miks siis enamik parlamendis esindatud poliitilisi jõude, mis vastavad komisjonis ELi nõukogus esindatud enamusele, ei võta vastu päritolu tähistamise määrust, ei kohalda imporditud toodetele samu ohutus- ja kaitsestandardeid, mis on nõutavad ELis toodetavate toodete puhul, ei kausta 2007. – 2013. aasta finantsraamistikku tootmise ja tööhõive kaitseks, mis toetaks väikseid ja keskmise suurusega ettevõtteid?

Małgorzata Handzlik (PPE-DE), *kirjalikult.* – (*PL*) Mul on väga hea meel, et Euroopa Parlament on võtnud vastu proua Muscardini raporti, mille kallal oli mul juhust töötada siseturu ja tarbijakaitse komisjoni konsultandina. Hetkel räägitakse palju väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete tingimuste parandamisest Euroopa Liidu siseturul, eriti kavandatava väikeettevõtete algatuse kontekstis.

Väiksed ja keskmise suurusega ettevõtted moodustavad üle 99% kõikidest ettevõtetest Euroopas. Ent riiklikke piire ületav äritegevus on pigem suurte ettevõtete pärusmaa. Vaevalt 8% väikestest ja keskmise suurusega ettevõtetest ekspordivad oma riiklikest piiridest kaugemale. Kui aga räägime äritegevusest väljaspool Euroopa Liidu piire, astub selle sammu vaevalt 3% ettevõtteist.

Me ei tohiks unustada, et rahvusvaheliseks muutunud ettevõtted näitavad üles suurt innovatsioonisuutlikkust. Ning innovatiivsus on Euroopa majanduse konkurentsivõimelisuse ja kasvu võtmeks. Seetõttu loodan, et siseturupoliitikad pakuvad VKEdele täies ulatuses soodustusi, mida ühine turg toob, ning võimaluse, et nad rajavad aluse VKEde tegevuse rahvusvaheliseks muutumisele. Väiksed ja keskmise suurusega ettevõtted peaks samuti saama suuremat toetust liikmesriikidelt ja Euroopa Komisjonilt valdkondades, kuhu kuuluvad ekspordi soodustamine või potentsiaalsete kaubanduspartnerite otsimine, iseäranis turgu juhtivate toodete ja teenuste ning uute tehnoloogiate osas.

Mieczysław Edmund Janowski (UEN), *kirjalikult.* – (*PL*) Raport, mille proua Muscardini on esitanud, puudutab olulist majanduslikku ja sotsiaalset küsimust. See on oluline eriti nüüd, kui oleme silmitsi majanduse kokkulangemisega. VKEde arv (kuni 250 töötajat; käive ≤ 50 miljonit eurot) küünib ELis 23 miljonini, mis

moodustab ligikaudu 99% kõikidest turul tegutsevatest ettevõtetest. Nendes VKEdes töötab üle 75 miljoni inimese.

Komisjonile, liikmesriikidele ja regionaalsetele ning kohalikele ametivõimudele suunatud üleskutsed toetada neid ettevõtteid tulemuslikult, kaasa arvatud takistamatu ligipääsu tagamine laenudele, on seetõttu õigustatud. Lisaks on vaja kergendada kauplemist ning tühistada bürokraatlikud ekspordi- ja impordibarjäärid.

Riigihanke osas, mille keerukad ja mitte alati üheseltmõistetavad protseduurid takistavad VKEde ligipääsu, tuleks turgu avatumaks teha nii ELis kui kolmandates riikides. Nagu olen näidanud oma innovatsioonipoliitika raportis, on raske antud valdkonnas VKEde rolli üle hinnata. Põhjus on, et nad on paindlikumad ja kaasaegsetele tehnoloogiatele ning organisatsioonilistele meetoditele avatumad.

VKEde puhul on vajalik erikohtlemine põllumajandus- ja toiduainete sektoris, kus tuleb hoolega kaitsta toodete päritolunimetusi ning vastu seista tarbijate tervisele kahjulikele imitatsioonidele. Samuti kiidan heaks idee korraldada 2009. aasta mais Euroopa VKEde nädal. See peaks olema heaks võimaluseks teha lai valik teemat puudutavat infot kogu ELis kättesaadavaks.

Syed Kamall (PPE-DE), *kirjalikult.* – Kuigi me kõik tunnistame ja toetame rolli, mida VKEd rahvusvahelises kaubanduses etendavad, on tuliselt kahju, et suur osa antud raportist oli pühendatud niinimetatud kaubanduskaitsemeetmete kaitsmisele. Tegelikkuses kasutavad ebasäästlikud tootjad kaubanduskaitsemeetmeid varjamata protektsionismi vormina, et end konkurentsi eest kaitsta, mitte ainult konkurentide eest väljastpoolt ELi, vaid ka säästlikumate konkurentide eest üle ELi, kes on kasutanud ära globaliseerumist ning rajanud globaalsed tarneahelad.

Kaubanduskaitsemeetmed karistavad jaekaupmehi ja tarbijaid, kes on sunnitud maksma kõrgemaid hindu kaupade eest, mida nad võiks saada parema hinnaga mujalt. Samuti karistavad nad kõige säästlikumaid ja innovatiivsemaid VKEsid. Teame kõik oma valimisringkondades paljusid VKEsid, keda karistatakse nende samade kaubanduskaitsemeetmetega, mida antud raport üritab kiita. Just sel põhjusel on konservatiivide fraktsioon vastumeelselt antud raporti vastu hääletanud.

Rovana Plumb (PSE), *kirjalikult.* – (RO) VKEd moodustavad Euroopa Liidus 23 miljonit ettevõtet (99% koguarvust) ja 75 miljonit töökohta (70%).

Hääletasin proua Muscardini raporti poolt, kuna see toob välja VKEde ellujäämise võtmestrateegia raskel majandusperioodil. See puudutab poliitilist ja finantstoetust, mis on suunatud toote- ja protsessiinnovatsioonile ning finants- ja fiskaalinfole ligipääsu parandamisele, sealhulgas rahvusvaheliseks muutumisele. Samuti tähendab see vankumatu hoiaku võtmist kaubanduse hõlbustamise protseduuride läbirääkimistel, et vähendada tolliformaalsuseid, mis võivad moodustada kuni 15% kaubeldavate kaupade väärtusest, ja lisaks ka kaupade päritolu registreerimise ning uuendatud tollijuhtimisseadmete kulusid.

Mis puutub Rumeeniasse, on VKEde rahvusvaheliseks muutumine lahendus, mis käesolevas majanduskriisis aitab neil ülioluliselt ellu jääda ja arendada äri, etendades seeläbi olulist rolli uute töökohtade loomisel.

Tervitan 2009. aasta mais Euroopa VKEde nädala korraldamist, mille põhiotstarbeks on pakkuda VKEdele infot selle kohta, kuidas oma äri rahvusvaheliseks muuta.

Luís Queiró (PPE-DE), kirjalikult. – (PT) Ajal, mil maailm otsib vastust globaalsele majanduskriisile ja protektsionistlikud suundumused vohavad, nagu oli hiljuti klausli "Osta Ameerikas toodetud" arutelul Ameerika Ühendriikide kongressis, on ühenduse valitsuste ja institutsioonide kohustuseks hoolitseda huvide eest ja tagada eeskirjade austamine, mis kohalduvad väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele ning rahvusvahelisele kaubandusele.

Rahvusvaheliste turgudele ligipääsetavuse väärtus väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete jaoks on ilmne. Uurimused näitavad, et kui kõnealused ettevõtted tegutsevad ühendusevälisel turul, kalduvad nad koguma kasulikke kogemusi, uuendama ja konkurentsivõimelisemaks muutuma. Siiski teame, et osad neist ei suuda ega hakka suutma konkurentsile vastu panna.

Nimetatud väärtust siiski silmas pidades ning teades, et käesolevatel protektsionismiaegadel toetatakse suuremaid ettevõtteid paremini, on vaja, et ametivõimud tegutseks kõnealuste ettevõtete kaitseks, jälgides ja jõustades rahvusvaheliste lepete täitmist.

Samal ajal peab see nõue kehtima kolmandate riikide suhtes. Rahvusvaheline kaubandus on aus ainult siis, kui ta on seda mõlemale osapoolele.

Luca Romagnoli (NI), *kirjalikult.* – (*IT*) Hääletasin proua Muscardini raporti poolt, mis käsitleb Euroopa VKEde rolli tõhustamist rahvusvahelises kaubanduses. Euroopa Liidu jaoks, maastiku jaoks, mida enamalt jaolt iseloomustavad väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted, on VKEde rahvusvahelisel olemasolul märkimisväärne tähtsus. Hetkel on rahvusvaheline mõõde ainult 8% VKEdest ning enamik ekspordist jääb Euroopa Liidu piiresse.

Vähesed EList väljapoole eksportivad VKEd kalduvad keskenduma arenenud ja sisuliselt küllastunud turgudele, nagu näiteks Ameerika Ühendriigid, Kanada ja Šveits; harva viivad nad oma tooteid arenevatesse riikidesse. Seega vaatamata Euroopa Ühenduse headele kavatsustele, nagu väikeettevõtlusalgatuse (SBA) projekt, on meil veel pikk tee käia enne, kui kõik Euroopa ettevõtted on valmis omandama tõeliselt rahvusvahelist mõõdet.

- Raport: Georgios Papastamkos (A6-0020/2009)

Vasco Graça Moura (PPE-DE), *kirjalikult.* – (*PT*) E-kaubandus on suurepäraseks ärivõimaluseks väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele ning noortele ettevõtjatele. See aitab ületada traditsioonilisi mittetehnilisi barjääre, pakkudes ligipääsu muidu ligipääsmatutele turgudele.

Samal põhjusel tagab taoline kaubandus, et rahvusvahelises kaubanduses osalevad enim kõige vähem arenenud riigid. Selliste partnerite kaasamine aga sõltub alusinfrastruktuuri rajamisest, millele peaksime tingimusteta kaasa aitama.

Samuti peaksime arvesse võtma, et piraatlus, võltsimine või andmete rikkumine pole antud liiki kaubandusele omased, vaid pigem vanade tavade kohandused. Õigete kohanduste puhul on meil tarvis pakkuda kõiki traditsioonilise kaubanduse tagatisi.

E-kaubandust ümbritsev õiguslik võrk on takerdunud mitmesse tahku, takistades meid seda kriitilise pilguga vaatamast: näiteks pole Interneti haldamine ikka veel allutatud sobivale, rahvusvaheliselt tunnustatud struktuurile ning esineb probleeme rahvusvahelise eraõiguse või kontrollidega.

Mis puutub WTOsse, siis valitseb e-kaubandusega seotud segadus ning hoolimata pidevatest nõudmistest pagendatakse kõnealust liiki kaubandus läbirääkimisi pidama ohtlikesse kahepoolsetesse jaotistesse.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), *kirjalikult.* – (*PT*) Internet on omandanud ühe olulisema rolli kaubandussuhetes ja ka rahvusvahelises kaubanduses. Jääb aga tõsiseid puudusi kasutajate ja tarbijate kaitse osas, nende isikuandmete kaitse ja osutatava teenuse või ostetava toote kvaliteedi tagamise osas.

Kõnealune raport, hoolimata antud tõsiasjade mainimisest, ei tee ettepanekuid, mis võimaldaksid tõhustada kasutajate kaitset ja osutatava teenuse kvaliteedi kaitset, mis rajaneks niivõrd vahetult avaliku teenuse kasutamisele, nagu seda on kommunikatsioon.

Kuigi see sisaldab teatud tahke, mida peame positiivseks, on keskseks eesmärgiks soodustada e-kaubanduse arendamist ja kasutamist instrumendina, mis hõlbustab rahvusvahelist kaubandust, ning vahendina, mis aitab ületada praegusi raskusi täiendavate turgude avamisel. See tähendab, et selle põhieesmärk on hõlbustada ja soodustada e-kaubandust, see tähendab, toodete tootmist, propageerimist, müüki ja levitamist telekommunikatsioonivõrkude kaudu, soodustades maailmakaubanduse liberaliseerimist.

Jääme seetõttu erapooletuks.

Małgorzata Handzlik (PPE-DE), *kirjalikult.* – (*PL*) Internet on loonud uusi võimalusi kaupade ja teenustega kauplemisel. Samuti puudutab see piiriüleseid tehinguid. Interneti vahendusel tehtavate tehingute kasv viimastel aastatel tekitab optimismi tarbijate usalduse taseme kohta Interneti suhtes.

Ent ikkagi esineb barjääre, nagu näiteks keelebarjäär, mida eemaldada on raske. Teiseks tõsiseks ohuks rahvusvahelisele kaubandusele Interneti vahendusel on õigusliku kindluse ja tarbijakaitse puudumine. Loodan, et kavandatav tarbijate õigusi käsitlev direktiiv kõrvaldab neist mõned ja osutub Interneti-kaubanduse arengule täiendavaks stiimuliks.

Märkida tuleks, et Internet lubab väikestel ja keskmise suurusega ettevõtetel osaleda rahvusvahelistel turgudel väga madalate kuludega, võrreldes traditsiooniliste meetoditega, ning pakub neile äri arendamiseks seni kättesaamatuid võimalusi.

Ent Interneti-kaubandus tekitab ka küsimusi, eriti võltsitud toodete müügi suhtes, mida kaitseb intellektuaalne omandiõigus. Võltsitud tooted on Interneti-kaubanduse jaoks tõsiseks probleemiks, eriti seepärast, et inimesi,

ET

kes võltsitud tooteid rahvusvaheliselt müüvad, ei ole kerge rahvusvaheliselt vastutusele võtta. Internetti kasutavad tarbijad on tihti ka pettuse, nagu näiteks raha elektroonilise varguse, ohvrid. Kõik need nähtused õõnestavad tarbija usaldust Interneti-kaubanduse vastu ning see aeglustab rahvusvahelise Interneti-kaubanduse arengut.

Syed Kamall (PPE-DE), *kirjalikult.* – Kiidan antud raportit laiaulatusliku ja tasakaalustatud raportina, mis käsitleb tulemuslikult mõju, mis Internetil on olnud piiriülesele kaubandusele. Internet on lubanud ka väikseimatel ettevõtetele ligipääsu globaalsele turule, mis oli mõeldamatu ainult mõni aasta tagasi, elavdades kaubandust ja lubades globaliseerumise positiivsetel tahkudel ilmsiks tulla. See on avanud uusi turgusid ja lõhkunud maha kaubandusbarjääre.

Raport on õigesti välja toonud, et kuigi on kasvanud pettus ja võltsimine, ei tuleks seda omistada Internetile enesele, vaid pigem vaadelda probleemina, mis eksisteeris varem ja mis vajab käsilevõtmist uute ja uuenduslike meetmetega tingimusel, et see ei riiva meie kodanikuõigusi. Samuti tuuakse välja, et selles tuleks näha võimalust kultuuriliseks mitmekesisuseks, mitte aga ohtu. Lõpuks tunnustatakse, et Internetiga seotud teenuste, nagu telekommunikatsioonid, liberaliseerimine on viinud infrastruktuuriinvesteeringute buumini, seega arvan, et peaksime olema ettevaatlikud, kui kohaldame taolistele tööstustele täiendava määruse, nagu komisjon näib hetkel teha kavatsevat.

David Martin (PSE), *kirjalikult.* – Tervitan kõnealust raportit, mis tõstab esile uued võimalused ja uued turud, mille on loonud Interneti iseloom ja tehnoloogiline areng. See tunnistab rolli, mida Internet võiks etendada põhja ja lõuna vahelise lõhe ületamisel, avades uusi kanaleid, mis ühendavad arengumaid edasijõudnud kaubandussüsteemidega, ning tõstes kaubandusvooge. Raport sedastab, et see peaks hõlbustama arengumaade harmoonilist lülitamist maailma kaubandussüsteemi, mida toetan.

Alexandru Nazare (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Tervitan oma kolleegi raportit, mis käsitleb Interneti etendatavat rolli kaubanduse elavdamisel. Pidades silmas üha kasvavat Interneti-kasutajate arvu, on antud laienevas valdkonnas parem panna paika määrus. Euroopa poliitikad peavad soodustama e-kaubandust tavapärase äritegemise meetodi tulemusliku alternatiivina ning piiriülese kaubanduse elavdamise moodusena ELi piires.

Vaja on mitmeid ühenduse meetmeid, et kõrvaldada potentsiaalsed tõkked, mis takistavad Interneti paremat ärilisteks otstarveteks kasutamist. Siia hulka käivad pettuse ja isikuandmete varastamise tõrjumiseks ja ennetamiseks mõeldud meetmed. Need ühendusepoolsed meetmed peavad julgustama kasutajaid usaldama enam veebikeskkonda.

Samas tuleb määratleda ühenduse e-kaubandustehingute standardeid. EL peab hõlbustama antud standartide rakendamist, pakkudes seeläbi e-kaubandusagentidele võimalust pälvida tunnustust usaldusväärsete tarnijatena.

Tänu Interneti globaalsele iseloomule ja võimalusele teostada kasulikke kaubandustehinguid kolmandate riikidega, loodan, et näeme edusamme ka WTOga e-kaubanduse ülemaailmse edendamise osas.

Rovana Plumb (PSE), *kirjalikult.* – (RO) Hääletasin antud raporti poolt, sest selle eesmärk on tõsta esile rahvusvahelise kaubanduse valdkonnad, kus Internet on toiminud katalüsaatorina, luues kaubanduse globaalseks arendamiseks uusi tingimusi.

Samuti tunnustab see vajadust avatud standardite järele ning nende olulist panust innovatsiooni ja konkurentsi ja lisaks ka vajadust tõelise valikuvõimaluse järele tarbija jaoks. Raportöör käib välja, et ELi allkirjastatud kaubanduslepped peaks soodustama Interneti avatud, ulatuslikku kasutamist e-kaubanduse tarbeks tingimusel, et tarbijate ligipääsu teenustele, veebitoodetele ja nende kasutamisele ei piirata, välja arvatud juhul, kui need keelustatakse riikliku seadusega.

Toetan raportööri palvet komisjonile kujundada üldine strateegia, mis aitaks kõrvaldada tõkked, mis ikka veel on VKEde jaoks olemas e-kaubanduse kasutamise ja andmebaasi loomise osas, mille otstarve oleks pakkuda infotuge ja juhtimisalast nõu igasuguse e-kaubanduskogemuseta uutele osalistele.

Luca Romagnoli (NI), kirjalikult. – (IT) Hääletasin härra Papastamkose rahvusvahelist kaubandust ja Internetti käsitleva raporti poolt. Tõepoolest toetan raportööri eesmärki tõsta esile rahvusvahelise kaubanduse valdkonnad, milles Internet on toiminud katalüsaatorina, luues uusi tingimusi rahvusvahelise kaubanduse arenguks maailmatasandil.

On selge, et rahvusvaheline kaubandus ja Internet on vastastikku soodsad. Veelgi enam, usun kindlalt, et veebikaubanduse arengul on tarbijate jaoks märkimisväärseid eeliseid. Põhikasu, kas riiklikult, Euroopa või maailma tasandil on kaugelt laiem valik kaupu ja teenuseid, konkurentsivõimelised hinnad, madalamad elamiskulud ning parem elukvaliteet.

Tänu kättesaadava info kasvule on nüüd tarbijatel võimalusi leida paremaid kaupu ja teenuseid, millele pääseb ligi ööpäevaringselt kodus või tööl.

- Raport: Friedrich-Wilhelm Graefe zu Baringdorf (A6-0407/2008)

Duarte Freitas (PPE-DE), *kirjalikult.* – (*PT*) Hääletasin saavutatud kompromissi poolt ning pean uut määrust väga positiivseks, sest see võimaldab harmoniseerida tingimused loomasööda turuleviimiseks ja kasutamiseks ning kindlustab, et piisavat infot pakutakse kariloomapidajatele ning lihatarbijaile, seeläbi tagades siseturu korraliku toimimise.

Soovin tõsta esile "lahtise deklaratsiooni" – söödasegus kasutatavate ainete loendi suhtelise kaalu kahanevas järjekorras – olulisust, mis aitab säilitada põllumajandusettevõtjate ja tarbijatepoolset kõrget usalduse taset.

Seega on nüüd tootjatel selged eeskirjad loomasööda turuleviimiseks, võimaldades kergemini vältida võimalikke kriminaalseid võtteid.

Nils Lundgren (IND/DEM), *kirjalikult.* – (*SV*) Euroopa Parlamendi raport sisaldab konstruktiivseid muudatusettepanekuid, nagu näiteks märgistuslehele tõsiasja lisamist, et teatud mittemäletsejatele mõeldud segajõusöödad sisaldavad liha ja kondijahu.

Ent raporti muudatusettepanekud sisaldavad ka detaile, millega peaks tegelema ametivõimude tasandil ametnikud, mitte poliitikud. Näiteks tsiteeritava teksti sõnastus: "suuline loomade toitmine: loomasööda sisestamine looma seedekulglasse suu kaudu eesmärgiga rahuldada looma toitevajadusi ja/või säilitada tavapäraselt tervete loomade tootlikkus", "mineraale sisaldavad lakkumisämbrid", või "fekaalid, uriin ja lisaks ka eraldunud seedekulgla sisu, mis tuleneb seedekulgla tühjendamisest või eemaldamisest, olenemata töötlemise või lisandite mis tahes vormist".

Tegemist on kindlasti oluliste toidu ohutust puudutavate teemadega, kuid need tuleks jätta korraldamiseks riiklike ametivõimude asjatundjatele.

Olen hääletanud raporti poolt, kuna see sisaldab ettepanekuid, mis on põhimõtteliselt olulised, kuid see ei tähenda, et toetan selle lähenemist konkreetsete üksikasjadega tegelemise osas.

Adrian Manole (PPE-DE), *kirjalikult.* – (*RO*) Baringdorfi raport sööda turuleviimise ja kasutamise kohta on suure tähtsusega põllumajandusele ja toiduaineteturule, pidades silmas hiljutisi loomade toitumist puudutavaid skandaale, loomades haigusi, mis vallandusid muuseas puudulike teadmiste tõttu neile antud söödas sisalduvate toitainete kohta, dioksiiniskandaal, hullulehmatõbi jne.

Söödavaldkonnas tegutsejatele antakse suurem vabadus ja vastutus. Ent see tähendab, et kui esineb mürkaineid või kahjulikku sööta kätkev tõsine probleem, mõjutab see tohutult loomade arengut või keskkonda. Kui tootjal pole piisavaid rahalisi vahendeid probleemi lahendamiseks, võib esineda veelgi tõsisemaid probleeme.

Arvan, et on vaja – mistõttu olen ka kõnealuse raporti poolt hääletanud –, et põllumajandustootjatele ja -töötajatele üldiselt antaks loomasööda koostise kohta täpset infot, kuid ka piisavat kaitset finants-, sotsiaalse ja majanduskahju eest katastroofi korral.

Zdzisław Zbigniew Podkański (UEN), *kirjalikult.* – (*PL*) Tänan siiralt raportööri taolisele raskele ja vastuolulisele teemale tähelepanu pööramise eest. Sööda märgistamine ja selle koordineerimine ühenduse tasandil nõuab, et viidaks vastavausse tarbijate huvid, kellel on õigus teada, mis toodet nad ostavad, kas see on ohutu ja millest see valmistatud on, ning tootjate huvid, kes tahavad seista oma õiguse eest kaitsta oma intellektuaalset omandit.

Ettevõtete ja liikmesriikide taotlus nõudmise vastu panna sööda märgistuslehtedele "nõudmisel konkreetset infot" näitab nende huvirühmade vahelist fundamentaalset huvide konflikti.

Euroopa Kohtu abiga kujudantud kompromissprotseduur näib esmapilgul õigustatud, ent on siiski tegelikkusest irdunud, sest on raske kujutada ette põllumajandustootjat, kes juba niigi ööpäev läbi töötades on piisavalt asjast huvitatud, et raisata aega ja raha keerukate apellatsiooniprotseduuride peale.

ET

Konkreetne info loomasööda koostise kohta peaks olema kättesaadav märgistuslehelt, mitte ainult tarbija võõrandamatu õiguse pärast, vaid eelkõige direktiivi põhieesmärgi pärast, mis on tervise kaitse. Kes, kui mitte tootja, tagab, et sööta pole näiteks geneetiliselt modifitseeritud? Intellektuaalse omandi kaitse ei tohi soodustada kuritarvitamisi.

Luca Romagnoli (NI), *kirjalikult.* – (*IT*) Hääletasin härra Graefe zu Baringdorfi sööda turuleviimist käsitleva raporti poolt. Toetan ettepanekut, mis kutsub üles Euroopa loomasöödaalase seaduse täielikule revideerimisele, mis kätkeks mitte ainult olemasolevate standardite lihtsustamist, vaid ka harmoniseeriks antud seaduse toidualaste õigusnormidega.

Põhimomentide seas olen kindlasti selle poolt, et loendatakse ained, millest segajõusööt koosneb, ning selle täpsed omadused ("lahtine deklaratsioon"), mis oli üheks Euroopa Parlamendi võtmenõudmiseks veiste spongioosse entsefalopaatia (BSE) kriisi järel. Viimasena olen raportööriga nõus tarbijate infoõiguse kaitsmise ja sööda märgistamise osas.

- Raport: Jürgen Schröder (A6-0513/2008)

Marie-Arlette Carlotti (PSE), *kirjalikult.* – (FR) Komisjon on tegemas majanduslikest majanduspartnerluslepingutest oma arengustrateegia A-d ja O-d. Schröderi raport ja Euroopa parempoolsed on tegemas sama.

Kuna toetame asjassepuutuvaid riike, ei kiida Euroopa sotsialistide fraktsioon antud lähenemist heaks. Mis meisse puutub, kujutavad need majanduspartnerluslepingud pettust. On veel aega teistsuguse mõttelaadi propageerimiseks, et teha majanduspartnerluslepingutest tõelised arendusvahendid, toetades läbirääkimiste taasavamist küsimustes, milles on enim vastuolu, nagu seda härra Barroso ja proua Ashton on lubanud teha; otsustades valikulise piirkondadeks jaotamise kasuks, nagu seda teevad AKV riigid ise; täites meie kohustusi 2005. aastal lubatud kaubandusega seotud abi osas, mitte aga "rüüstates" Euroopa Arengufondi; tagades protsessi tegelikku parlamentaarset juhtimist, nii et AKV parlamendid asuvad juhtrolli, ning kodanikuühiskondade kaasatust lõunas; ning heites kõrvale "bulldooseristrateegia", mille eesmärgiks on laiendada läbirääkimisi teenuste ja "Singapuri" küsimuste alal, kui AKV riigid pole selleks valmis.

See ei kujuta endast Schröderi raportis kirjeldatud "teejuhti". Just seepärast hääletangi selle vastu.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), *kirjalikult. – (PT)* Jällegi, iseäranis erinevate Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani (AKV) riikide vastuseisule, vaatamata kohustusele kasutada "poliitiliselt korrektset" keelt, on enamus parlamendis võimetu varjama EÜ ja AKV riikide vaheliste majanduspartnerluslepingute tõelist päritolu ja tegelikke kavatsusi.

Kuigi Cotonou lepingu artikli 36 lõige 1 säilitab "Maailma Kaubandusorganisatsiooniga (WTO) ühilduvate kaubanduslepete, mis progresseeruvalt eemaldavad barjäärid nendevaheliselt kaubanduselt ja tõhustavad koostööd kõikides kaubandusse puutuvates valdkondades" järelduse, siis see, mida EL kavatseb teha, on minna kaugemale praegu kehtestatust ja saavutada see, mida tänini WTOs saavutatud veel pole, kuigi 10. Euroopa Arengufondi rakendatakse sel otstarbel, samal ajal vähendades avalikku arenguabi. Teisisõnu, üritades siseneda aknast pärast seda, kui uksest sisse pääseda ei õnnestunud.

ELi eesmärk on kaubanduse liberaliseerimine, mille alusel üritavad suuremad finants- ja majandusrühmad kindlustada turgude avamise, et müüa kaupu ja teenuseid, ekspluateerida tooraineid ja suruda peale ekspordile suunatud tootmismudel vastavalt oma huvidele.

Vaja on muud poliitikat, et soodustada sisulist sõltumatust, suveräänsust, koostööd, solidaarsust, arengut ja sotsiaalset õiglust.

Luca Romagnoli (NI), *kirjalikult.* – (*IT*) Hääletasin härra Schröderi majanduspartnerluslepingute (EPAd) mõju raporti poolt.

Senini allkirjastatud "vahepealsed" lepingud on kõigest pika ja viljaka koostöö algus nende Euroopa-väliste riikidega. EPAde puhul pidasid EL ja ka AKV riigid 15-aastast liberaliseerimisprotsessi vastuvõetavaks. Lisaks ei oleks "sisuliselt kogu kaubanduse" katmise miinimumnõue alla 80% partneritevahelisest kaubandusest. Olen seega veendunud, et täiendavate lepingute arendamine saab ainult parandada mõlema lepingupoole majanduslikku seisu.

Bart Staes (Verts/ALE), *kirjalikult.* – (*NL*) Omaalgatuslik raport majanduspartnerluslepingute (EPAd) mõju kohta sisaldab mitut põhjendatud argumenti. See nõuab enam riigiabi (lõppude lõpuks kannatavad AKV

riigid finantskriisis enim) ning rõhutab, et EPAd on arendusvahend, mis ei tohiks mõjuda lõunas negatiivselt regionaalsele integratsioonile. Sellele vaatamata toetan alternatiivset resolutsiooni, mille esitas päevakorda Roheliste/Euroopa Vabaliidu fraktsioon. Oleks ju loogilisem, kui parlament ootaks, et näidata oma kinnitust EPAdele, kuni kaasatud AKV riikide parlamendid olid oma seisukohad välja selgitanud. Minu arvates peaks olema EPAsid jälgiv parlamentaarne organ AKV-EL ühine parlamentaarne assamblee ja mitte organ, mis on asutatud antud konkreetseks otstarbeks. Sellel oleks ainult lahkhelisid tekitav mõju ning see nõrgendaks lõunas riikide positsiooni, kelle käsutuses pole finants- või isiklikke vahendeid kõikidel nendel kohtumistel käimiseks. Liiatigi on eraldi organ läbipaistmatu ja takistaks terviklikku lähenemist arenguga seotud teemadele.

Michel Teychenné (PSE), *kirjalikult.* – (FR) Kuigi majanduspartnerluslepingud (EPAd) struktureerivad paljuski ELi suhteid Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani (AKV) riikidega, saadab Euroopa Parlament antud raporti vastuvõtmisega väga halva sõnumi.

Euroopa peab absoluutselt ümber pöörama selle, kuidas ta AKV riikidega läbi räägib ja kaupleb, kui ei soovi nende laostumisele kaas aidata. Antud raport kehtestab väidetavalt pooltevahelisel võrdsusel rajaneva süsteemi, kui EL on tegelikkuses maailma juhtiv majandusjõud ning AKV riikidel on tohutult palju järgijõudmiseks teha. Nüüd on kiiresti vaja vastu võtta ebasümmeetriline ja konsensusepõhine lähenemine, mis lõpuks annab kõnealustele riikidele võimaluse globaalse konkurentsi puhul.

Kolleegid Euroopa Parlamendi Sotsialistliku Partei fraktsioonist ning mina oleme hääletanud antud raporti vastu. Selle vastuvõtmine parlamendis on tõenduseks, et Euroopat valitsevad parempoolsed ja et nii see jääda ei saa!

- Resolutsiooni ettepanek: Kosovo (B6-0063/2009)

Martin Callanan (PPE-DE), kirjalikult. – Kosovo tunnustamine suveräänse riigina paljude riikide poolt on tõenäoliselt tekitanud rohkem probleeme, kui see neid lahendab. Olen skeptiline selles suhtes, kas Kosovo oli iseseisvuseks valmis. Tõsiasi, et osad ELi liikmesriigid ei tunnusta Kosovo iseseisvust, kartes luua oma piirides pretsedenti, on Kosovo tulevikku täiendavalt komplitseerinud.

EL on nüüd võtnud endale esmase vastutuse Kosovo sisemise abistamise eest. Kõnealune kohustus ei tohiks olla avatud ei aja ega finantsressursside osas. On tõelisi mureküsimusi Kosovo poliitilise stabiilsuse, korruptsiooni ulatuse, organiseeritud kuritegevuse sise- ja välismõju ning vähemuste, sealhulgas serblaste, kohtlemise osas.

On eluliselt oluline, et ELi institutsioonid säilitaks valvsuse ning valmiduse sekkuda, kui Kosovo ei suuda täita kõrgeid nõudmisi, mis peavad vältimatult suveräänse riiklusega kaasas käima.

Oma muredest hoolimata toetasin antud resolutsiooni.

Bruno Gollnisch (NI), *kirjalikult.* – (FR) Pole midagi meeldivat Kosovo olukorras või rollis, mida Euroopa Liit seal etendab.

EULEX, liidu missioon Kosovos, on kõnealuses küsimuses pelgalt ÜRO "sõjaline" haru, vastutades alalise Kosovo valitsuse ja administratsiooni ellurakendamise järelevalve eest, rikkudes ÜRO resolutsiooni 1244, mis tunnustab Serbia suveräänsust antud provintsi üle.

Käesolevas täiskogus väljendatud head kavatused, nõu ja palved suudavad vaevu varjata traagilist tegelikkust: vähemuste, iseäranis serbia vähemuse, rõhumist territooriumil, mille on enda alla haaranud nüüd – rahvusvahelise ja iseäranis Euroopa kogukonna tõttu – korruptsioon, organiseeritud kuritegevus, Albaania maffia ja isegi võib-olla islamistlikud terrorirühmad.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), *kirjalikult.* – (*PT*) Antud resolutsiooni otstarve on vähendada ELi toe tähendust Serbia Kosovo provintsi ebaseaduslikule ühepoolsele iseseisvusdeklaratsioonile.

Parlamendi eesmärk on vastuvõetamatult "seaduslikuks tunnistada" protektoraadi loomine, mis loodi ja jõustati agressiooni ja sõjalise okupatsiooni teel USA, NATO ja ELi poolt, tagades nende poliitilise, majandusliku ja sõjalise ülevõimu selles äärmiselt olulises Euroopa regioonis. "Pseudoriigi" olemasolu "järelvalvega suveräänsuse" alusel, mida kaitseb EL/NATO, konkreetselt oma EULEXi ja "asevalitsejate", "rahvusvahelise tsiviilesindaja" ja "EL eriesindaja" läbi, kellel on kohtu-, politsei- ja tollivolitused ning lisaks ka "täidesaatvad funktsioonid" ja seirefunktsioonid, kujutab endast vastuvõetamatuid neokolonialismi akte.

ET

Kõnealuse reolutsiooniga saime teada, et "seni olulisim (ELi) Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitika missioon" on karjuv Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja rikkumine ning ohtlik pretsedent rahvusvahelise õiguse mõttes, millel on ennustamatud tagajärjed piiride stabiilsusele, iseäranis Euroopa mandril.

Osad neist, kes on häälekalt nõudnud rahvusvahelise õiguse austamist ning Gruusia territoriaalse terviklikkuse, suveräänsuse ja iseseisvuse austamist, on lõpuks samad, kes propageerisid ja toetasid Jugoslaavia- vastast agressiooni.

Kõnealune resolutsioon kujutab endast pelgalt parlamendi enamuse silmakirjalikkuse ja küünilisuse järjekordset teostust.

Erik Meijer (GUE/NGL), *kirjalikult.* – (*NL*) Peaaegu 20 aastat on antud parlament kõrval seistes vaadanud, kuidas Kosovo rahvas järk-järgult Serbiaga hüvasti jättis. Antud täiskogus ei puuduta arutelud Kosovo üle tavaliselt mitte Kosovot ennast, vaid peamiselt mõjusid, mis tal ülejäänud maailmale on. Iseseisvuse toetajad ja vastased tunnevad peamiselt muret selle pärast, et iga otsus loob pretsedendi teistele regioonidele, ning ohu pärast, et Euroopa Liit tähtsustab end selle tagajärjel lubamatult üle.

Olen 30 aastat väitnud vastupidist, nii antud parlamendis kui väljaspool. Demokraatia nõuab meilt eelkõige inimeste endi vajaduste ja soovide arvestamist. Sajanditepikkuse Türgi valitsuse ja viimase saja aasta Serbia valitsuse järel on viimane asi, mis neil vaja on, väline sundus. Kui neil pole lubatud liituda Albaaniaga, soovivad nad tõelist iseseisvust.

Viimased 10 aastat olen propageerinud poliitikat, mis algab rohujuurtetasandilt, vaeste, puudustkannatavate, demokraatia ja avalike teenuste puuduse tulemusena kannatavate inimeste, keskkonnakatastroofide või sõdade ohvrite, ühesõnaga kõikide nende seisukohast, kes kannatavad puudust seetõttu, et kõikide inimeste vahel ei valitse võrdsust. Hääletan EULEXi projekti vastu, sest see ei paku lahendusi Kosovo tavaliste inimeste huvides.

Athanasios Pafilis (GUE/NGL), *kirjalikult.* – (EL) Euroopa Parlamendi resolutsioon mitte ainult ei tunnusta Kosovot eraldi riigina, vaid ärgitab solvavalt neid ELi liikmesriike, kes pole veel tema iseseisvust tunnustanud, seda tegema, rikkudes jõhkralt rahvusvahelist õigust ja ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 1244 ennast.

Sel eesmärgil toetab ta Kosovo turvajõu (KSF), teisisõnu eraldi sõjaväe asutamist, mis muidugi tegutseks KFORi, okupeerivate NATO jõudude egiidi all.

Represseerivate EULEXi politsei/kohtujõudude asutamise ja arendamise eesmärk Kosovos ning nende propageeritavate reformide, nagu näiteks erastamiste ja nii edasi eesmärk on suruda peale ELi huvid ja kiirendada Kosovo lülitamist Euroopat ühendavatesse struktuuridesse. See viib lõpule Kosovo muundamise Euro-NATO protektoraadiks.

Jugoslaavia lagunemise ja uute piiride ümberjoonistamise esimene verine tsükkel hakkab lõppema, avades uusi haavu Balkanil ja globaalsel tasandil imperialistliku jaga ja valitse õigusega, mis tekitab uusi pingeid ja sekkumisi.

Kreeka Kommunistliku Partei fraktsioon hääletas antud vastuvõetamatu resolutsiooni vastu, tõstes esile vajadust asuda imperialismivastasesse võitlusesse ja vastastada ELi ja tema poliitikaid, nõudes, et Kreeka ja kõik Euro-NATO okupatsiooniväed lahkuksid Kosovost ja Balkanimaadest tervikuna.

Maria Petre (PPE-DE), *kirjalikult.* – (RO) Hääletasin antud resolutsiooni vastu, kuna Rumeenia ei tunnusta Kosovo provintsi iseseisvust.

Luca Romagnoli (NI), *kirjalikult*. – (*IT*) Hääletasin vastu ettepanekule võtta vastu resolutsioon Kosovo kohta, sest pole nõus mitme selles sisalduva punktiga..

Isiklikult ei pea ma toimiva tunnistajakaitsekava rajamist oluliseks tulemusliku õigusliku tegevuse tarbeks Kosovo kõrgetasemeliste kurjategijate vastu, iseäranis sõjakurjategude osas. Lisaks ei arva ma, et on eluliselt oluline, et Kosovo propageeriks kavasid, mille eesmärgiks on näiteks taastada lõhutud kalmistuid kohalike osaliste vahetul osavõtul: fakt on, et taolistel projektidel poleks Kosovo kogukondadele mingit praktilist väärtust ning ei aitaks kaasa paremale rahvastevahelisele kliimale.

Brian Simpson (PSE), *kirjalikult.* – Käesoleva täiskogu liikmed on teadlikud minu varematest seisukohtadest mitte ainult Kosovo, vaid terve Balkani regiooni suhtes.

Minu arvates saab Kosovo küsimust lahendada ainult konsensusepõhise lähenemisega, mis kaasab mitte ainult eeskätt Serbiat, vaid ka naaberriike.

Kõnealuses raportis on palju, millega saan nõustuda, kuid nõudmine, et iga ELi liikmesriik peaks tunnustama iseseisvat Kosovot, on valdkond, mida ma toetada ei saa.

Kosovo iseseisvus on asi, mida saab saavutada ainult Serbiaga saavutatud konsensuse ja kokkuleppega. Selle tunnustamata jätmine loob minu arvates pelgalt probleeme tulevikus ning tekitab käesolevas parlamendis Serbia-vastast suhtumist.

Seetõttu teeb muudatusettepaneku 3 vastuvõtmine antud resolutsiooni erapoolikuks ning õõnestab tõsiselt ülejäänud teksti. See tähendab, et kahjuks ma seda toetada ei saa.

Anna Záborská (PPE-DE), kirjalikult. – (SK) Muudatusettepaneku 3 hääletus ja lõpphääletus olid minu arvates äärmiselt olulised. Hääletasin mõlemal juhul vastu. Muudatusettepanekus 3 palub Euroopa Parlament ELi riikidel tunnustada Kosovo iseseisvust. Minu arvates on kogu iseseisvusprotsess rutakas ja läbimõtlematu. Olen teadlik, et Kosovo ja Serbia vahelised läbirääkimised, isegi rahvusvaheliste isikute ja organisatsioonide kohalviibimisel, olid pikaldased ja paljud inimesed ei näinud võimalust, et nad leiaksid lahenduse või et isegi nad jätkaks. Just seetõttu võttis enamik ELi riike ja USA vastu Ahtisaari kava. Vaatamata sellele arvan, et kõik ühepoolsed iseseisvusdeklaratsioonid on pelgalt edaspidiste probleemide ja potentsiaalsete probleemide allikaks. Kosovo iseseisvusdeklaratsioonile järgnenud periood ainult kinnitab seda. Kui tahame säilitada oma regioonis rahu, siis pole mingi läbirääkimistel kulutatud aeg pikk ega mõttetu.

- Raport: Corien Wortmann-Kool (A6-0021/2009)

Martin Callanan (PPE-DE), *kirjalikult.* – Kõnealune raport kajastab Hiina kasvavat võimu kaubandusriigina. Samuti juhib see tähelepanu Hiina ja Taiwani vahelisele kaubandusele, mis tõotab väinaüleste ärilepingute allkirjastamise järel kasvada.

Hiina ja Taiwani vahelistel lähedasematel majandussidemetel on potentsiaali aidata kaasa positiivsemale lähenemisele väinaüleste suhete laiemale küsimusele. Ent antud pingete lõdvenemisel pole eriti mõtet, kui sellega ei kaasne Taiwani integreerimist rahvusvahelistesse organisatsioonidesse, eriti kaubandusega seotutesse, nagu Maailma Tervishoiuassamblee ja Rahvusvaheline Mereorganisatsioon.

Parlament peaks avaldama tugevat toetust nõukogu väljakuulutatud poliitikale toetada Taiwani sisulist osalemist rahvusvahelistes organisatsioonides. Parlament peaks samuti avaldama Hiinale survet jätkuva soovimatuse suhtes lubada Taiwanile rahvusvahelisel areenil oma häält. Taiwani 23 miljoni kodaniku heaolu ja tervis ei tohiks olla poliitiliste eesmärkide pantvangiks.

Arvestades mu toetust Taiwani sisulisele osalemisele rahvusvahelistes organisatsioonides, hääletasin antud raporti poolt.

Călin Cătălin Chiriță (PPE-DE), *kirjalikult.* – (*RO*) Hääletasin Wortmann-Kooli raporti poolt, kuna toetan majandussuhete arengut ELi ja Hiina vahel. See riik on kogenud olulist majanduskasvu, mis on temast teinud ühe suurimatest majandustegijatest globaalsel turul. Ärilised suhted EL ja Hiina vahel on oluliselt laienenud viimastel aastatel, tehes Euroopast 2006. aastast saadik Hiina suurima kaubanduspartneri. Hiina oli ELi kaubanduspartnerite loendis 2007. aastal teisel kohal.

Tänapäeval on meil vaja eriti head koostööd ELi ja Hiina vahel, et tagada lahendus käesolevale majandus- ja finantskriisile. Arvan, et kuna Hiina on üks globaalse arengu mootoritest, tuleks tal võtta endale täielikult vastutus globaalse majanduse jätkusuutliku ja tasakaalustatud arengu tagamise eest. ELi ärisidemed Hiinaga peaks rajanema vastastikuse jätkusuutliku arengu, keskkonnakaitse, kliimamuutuse ennetamise, ausa konkurentsi, Maailma Kaubandusorganisatsiooni eeskirjade täitmise põhimõtetel, unustamata inimõigusi.

EL peab nõudma tarbijakaitse-eeskirjade täitmist, nii et Euroopa kodanikel poleks enam riski osta tooteid, mis on tervisele ohtlikud, varjatud defektidega või võltsitud kaupu.

Bruno Gollnisch (NI), *kirjalikult.* – (*FR*) Igal aastal võtab käesolev parlament vastu teksti, mis käsitleb kaubandus- ja majandussuhteid Hiinaga, ning igal aastal muutuvad järeldused kehvemaks: inimõiguste rikkumised, ebaausad kaubandustavad, hõivemüük, Hiina rahvusvaheliste kohustuste täitmata jätmine, olgu see kas WTOs või ILOs (Rahvusvaheline Tööorganisatsioon), võltsimine, patendipoliitika, mis on niisama hea kui vargus, ja nii edasi. Loend pikeneb ja on hirmuäratav.

ET

Veelgi hirmuäratavam on raportööri vankumatu usk müüti "demokraatlikust muutusest kaubanduse kaudu", mille teravaim vastuolu on hetkeolukord Hiinas. Antud müüt on alibiks kõigile neile, kes seavad väheste ärihuvid ettepoole austusest väärtuse vastu, mida nad kuulutavad, nii et poleks kindlasti tarvis teha vajalikke otsuseid: rakendada kaubanduskaitse- ja sanktsioonivahendeid.

Kahtlemata arvate, et Hiinast peaks saama maailma töökoda, mis toodab madalate kuludega enam või vähem – rõhuga sellel, et vähem – kõrge kvaliteediga kaupu.

Eelistame poliitikat, mis seisneb Euroopas, eurooplastega kaupade tootmises, mida tarbime, ning tööstusliku sõltumatuse taassaavutamises Euroopa turul, mis on lõppkokkuvõttes kaitstud.

Vasco Graça Moura (PPE-DE), *kirjalikult.* – (*PT*) 2006. aastast saadik on EL olnud Hiina juhtiv kaubanduspartner ja 2007. aastast saadik on Hiina olnud ELi suuruselt teine kaubanduspartner. Hiina annab hetkel 6% maailmakaubandusest.

Hiina Rahvavabariik on teinud suuri edusamme raportist saadik, mille esitamise au oli mul käesolevas täiskogus 2002. aastal. Tundub aga, et paljud tollal korrigeerimist vajavad tahud kestavad edasi, olgugi et mõnes suhtes on neid lahendatud tähelepanuväärsete edusammudega.

Mis puudutab sotsiaalset ja keskkondlikku mõju, on selgelt puudu ettevalmistusest Hiina tööstuse poolelt ning see nõuab suuremat Euroopa-poolset stiimulit.

Hiina ja EL on pidanud läbirääkimisi partnerlus- ja koostöölepingu üle 2007. aasta oktoobrist, kusjuures tulemusi ei ole veel näha olnud. Pidades silmas Euroopa tuge paljudele rahvusvahelise kaubanduse tahkudele, ei tohiks Hiina rikkuda WTOs võetud kohustusi. Tõkkeid on seatud reeglite ja eeskirjade kujul, mis tõkestavad Euroopa ettevõtete ligipääsu strateegilistes sektorites.

Novembris kuulutas Hiina Rahvavabariik välja oma kavatsuse kaotada ära 2007. aastast kehtinud tekstiilija jalatsiimpordi topeltkontrolli süsteem. Kasutada olev statistika ei aita arutelule kaasa, kuid võime seista silmitsi kaubandusvaidlusega.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), *kirjalikult.* – (*PT*) Kuna pole võimalik vaadelda kõiki neid küsimusi, mida antud resolutsioon tõstatab, arvame, et oluline on rõhutada, et toetame ELi ja Hiina vahel reaalsete ja tulemuslike koostöösuhete tugevdamist, mis rajanevad vastastikku soodsal reageerimisel erinevate rahvaste vajadustele ning mis aitavad kaasa vastastikusele arengule, austades põhimõtet mitte vahele segada ja näidates üles austust riikliku suveräänsuse vastu.

Nimetatud põhimõtete alusel ning olgugi, et resolutsioon sisaldab tahke, millega nõustume, oleme selgelt resolutsiooni vastu, sest see pretendeerib neoliberalistlikule maatriksile kui omale, nimelt võideldes selle eest, et jätkata väitlust kaubanduse liberaliseerimise kohta, antud juhul Hiinaga.

Resolutsioon on, varjates maailmakaubanduse liberaliseerimise väga tõsiseid tagajärgi, stiimuliks jätkata ELi ja Hiina vahel turgude avamisega, see rõhutab jõupingutusi kiirendada läbirääkimisi WTO raames ja "rõhutab, et uus ELi-Hiina partnerlus- ja koostööleping peaks taotlema vaba ja ausa kaubanduse rajamist".

Nagu teised sarnased parlamendiresolutsioonid on näidanud, on eesmärgiks reageerida ELi suuremate majandus- ja finantsrühmade laienemisvajadustele, mis on vastuolus reageeringule töötajate ja väikeste ning keskmise suurusega ettevõtete vajadustele erinevates ELi riikides, iseäranis Portugalis.

David Martin (PSE), *kirjalikult.* – Toetan antud raporti soovitusi parandada ligipääsu Hiina turule, eemaldada kaubandusbarjääre välisettevõtete ligipääsu tõstmisega Hiinas ning keskenduda võrdse majandusliku mänguväljaku loomisele.

Alexandru Nazare (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Käesolevas globaalses majandus- ja finantskriisis omandavad ELi ja tema peamiste väliste majanduspartnerite vahelised suhted palju suurema tähtsuse kui minevikus. Majanduslik stabiilsus ja ELi puudutavate kaubandusvoogude jätkusuutlikkus on muutumas meie edaspidisele turvalisusele üha asjakohasemaks. Hääletasin proua Wortmann-Kooli raporti poolt, mis käsitleb majandusja ärisuhteid Hiinaga, sest arvan, et tegemist on sammuga Euroopa Liidu ja üliolulise globaalpartneri vaheliste ärisuhete parema struktuuri suunas.

Vajaduse antud raporti järele tõstab esile 160 miljardi euro suuruse kaubanduspuudujäägi karm tegelikkus. Ent enamik elemente antud raportis pole ainult Euroopa Liidu palved Pekingi majandus- ja kaubanduspoliitika teatavate tahkude suhtes, vaid ka ettepanekud, mille rakendamine toob Hiinale kasu sisemiselt ja lisaks ka tema edaspidise arengu poole ette vaatavalt. Parem regulatsioon ja intellektuaalse omandi kaitse, meie Aasia

partneri olulisest majanduskasvust tuleneva sotsiaalse ja keskkonnamõju vähendamine ning kaupade võltsimise ja piraatluse vähendamine on valdkonnad, kus Peking on juba teinud märkimisväärseid edusamme. Kui seda on võimalik edaspidi jätkata, aitab see ainult Hiina arengut võimendada.

Zita Pleštinská (PPE-DE), *kirjalikult.* – (*SK*) Tuginedes mu oma isiklikule kogemusele siseturu- ja tarbijakaitse komisjoni delegatsiooni kohtumise ajal Hiinas 16.-21. märtsil 2008, hääletasin Corien Wortmann-Kooli raporti poolt, mis käsitleb äri- ja majandussuhteid Hiinaga.

ELi ja Hiina vaheline kaubandus on kasvanud oluliselt 2000. aastast saadik. EL on Hiina suurim kaubanduspartner ja Hiina on ELi suuruselt teine kaubanduspartner.

Kuigi Hiinal on märkimisväärseid eeliseid oma liikmelisuse tagajärjel WTOs, peavad Euroopa ettevõtted ületama suuri takistusi, kui üritavad saada juurdepääsu Hiina turule, millest peamised on patendiõiguste rikkumised ja mitmetähenduslik standartide süsteem. Tervitan kavatsust käivitada kava "Värav Hiinasse", mille eesmärk on konkreetselt rajada koolituskavasid Hiina juhtidele, et toetada Euroopa VKEde ligipääsu Hiina turule 2010. aastaks.

Raport annab soovitusi Euroopa ja Hiina vaheliste kaubandussuhete parandamiseks, mis peavad rajanema vastastikuse jätkusuutliku arengu, keskkonnapiiride austamise, kliimamuutusega võitlemise globaalsetesse normidesse panustamise, ausa majanduskonkurentsi ja kaubanduse põhimõtetel, mis vastavad meie ühistele väärtustele ning WTO eeskirjadele. Tervitasin muudetud ettepanekut, milles EL peab Taiwani äri- ja kaubandusüksuseks ning toetab Taiwani osalemist vaatlejana asjakohastes rahvusvahelistes organisatsioonides.

Luís Queiró (PPE-DE), *kirjalikult.* – (*PT*) Arutelu kaubandussuhete üle Hiinaga toob meid alati tagasi inimõiguste küsimuste juurde selles riigis. See on arusaadav. Vastuväiteid, mida suhe Hiinaga tekitab, on võimalik mõista erinevate hinnangute valguses, mis on enamikel juhtudest õigustatavad.

Jääb mulje, et Hiina majanduskasvul pole paralleeli inimõiguste ja demokraatia austamisega selles riigis ega tema tegudega rahvusvahelisel tasandil: töötajate ekspluateerimine, tööjõu regulatsiooniraamistik, mis on võrreldamatult vähenõudlik, keskkonnaküsimuste ja intellektuaalse omandi ning patentide küsimuste mittearvestamine – kõik need tegurid on barjääriks avatud kaubandussuhetele, mida iseloomustab austus rahvusvahelise hea tava vastu. Sellele vaatamata on kaubandus olemas ja kasvab. Hiina roll tänapäeva maailmamajanduses on võrratu ning tema osalemine käesolevas kriisis eluliselt oluline.

Seetõttu on oluline nõuda austust rahvusvahelise kaubanduse reeglite ja põhimõtete vastu, turgudele võrdse ligipääsu ning demokraatia ja inimõiguste kaitse vastu, heitmata kõrvale tegelikkust ja meie kasvavat vastastikust sõltuvust. Tegelikult on meil vaja antud olukorrast maksimum kätte saada, mitte ainult seda, et seda võimsat riiki paremini mõjutada.

Bogusław Rogalski (UEN), *kirjalikult.* – (PL) Hiinaga kaubandus- ja majandussuhete raporti hääletusel hääletasin selle vastuvõtmise poolt.

Hiina on ELi suuruselt teine kaubanduspartner ning EL on olnud Hiina suurim kaubanduspartner alates 2006. aastast. Tegemist on riigiga, mis on maailma kasvu ajendav jõud. Väga oluline on, et Euroopa riikide kaubandussuhted Hiinaga rajaneks eelkõige vastastikuse jätkusuutliku arengu, keskkonna piiride austamise ja ausa konkurentsi põhimõtetel.

Kaubandussuhete arendamine Hiinaga peaks käima käsi-käes poliitilise dialoogiga, millesse peaks kuuluma inimõiguste teema. Hiina peaks suurendama jõupingutusi intellektuaalse omandiõiguse maksmapaneku valdkonnas ning võtma käsile Hiinas toodetavate võltsitud ja piraatkaupadega seotud probleemi.

Hiina tööstuse põhjustatud kõrge saastetase ja loodusvarade kasvav tarbimine on samuti murettekitav.

Dalai-laama saadikutega peetud läbirääkimiste katkemine heidab varju suhetele Hiinaga. Hiina peaks lõpetama kõik Tiibeti rahva tagakiusamise vormid.

Et tagada kaubandussuhete õige tase Hiinaga, peavad need rajanema kaasamisel ja strateegilisel partnerlusel, mis säilitab vastastikuse ausa konkurentsi ja kaubanduse põhimõtted vastavalt meie ühistele väärtustele ja WTO eeskirjadest kinnipidamisele.

Luca Romagnoli (NI), *kirjalikult.* – (*IT*) Ma ei tervita proua Wortmann-Kooli ettepanekut kaubandus- ja majandussuhete kohta Hiinaga, sest ma ei ole nõus mitme raportis avaldatud mõttega.

ET

Näiteks, mis puudutab edasisi samme, mida Euroopa Liidul tuleks astuda, pole ma nõus, et on vaja ennetada probleeme kahepoolse dialoogi kaudu. Fakt on, et Hiina juhtkonna otsustajad ja nende vastaspooled Euroopa Komisjonist ei saa adekvaatselt vastastikkust huvi pakkuvaid teemasid käsitleda, eriti investeeringute, turule ligipääsu ning intellektuaalse omandiõiguse kaitse ja muude kaubandusega seotud strateegiliste küsimuste valdkonnas. See on tingitud sellest, et Hiina valitsus ei pea kinni Euroopa Liiduga paika pandud majanduslepingutest.

Charles Tannock (PPE-DE), *kirjalikult.* – Kõnealune raport mainib Hiina kasvavat kaubandust Taiwaniga, mida ma tervitan. President Ma juhtimisel on Taiwan teinud suuri edusamme kaubandussuhete normaliseerimise suunas Hiinaga ning püüde suunas lõpetada takistav hoiak, mida Pekingi kommunistlikud valitsejad on varem ärisuhete suhtes Taiwaniga võtnud.

Ent et Taiwanist integreeruks kunagi täielikult Kagu-Aasia regionaalsete majandustega, on tal vaja pääseda rahvusvahelistesse organisatsioonidesse, hoolimata sellest, kas teda tunnustatakse iseseisva suveräänse riigina või mitte.

Arvestades erinevaid tervishoiupaanikaid Ida-Aasias viimastel aastatel, mis on seotud kaupade ja inimeste liikumisega - nagu näiteks SARS, linnugripp ja melamiinpiima skandaal, on oluline, et Taiwanile antaks vaatleja staatus Maailma Tervishoiuassamblees. Taoline käik arendaks väinaülest kaubandust, tõstaks kvaliteedistandardeid regioonis ja kõrgendaks Taiwani positsiooni rahvusvahelisel areenil.

See, kuidas Hiina on kasutanud erimeelsusi Taiwaniga poliitilisteks mängudeks rahvatervise küsimustes, on taunitav. Samamoodi on häbiväärne vaikus, mida nii paljud inimesed Euroopas Hiina-poolse surve tõttu jätkavad.

Hääletasin antud raporti poolt.

7. Hääletuse parandused ja hääletuskavatsused: vt protokoll

(Istung katkestati kell 12.35 ja jätkus kell 15.00.)

ISTUNGI JUHATAJA: Rodi KRATSA-TSAGAROPOULOU

Asepresident

- 8. Eelmise istungi protokolli kinnitamine: vt protokoll
- 9. Parlamentaarse immuniteedi tühistamise palve: vt protokoll
- 10. Komisjonide ja delegatsioonide koosseis: vt protokoll

11. Inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtete rikkumise juhtumite arutamine (arutelu)

11.1. Olukord Sri Lankal

Juhataja. – Päevakorra järgmine punkt on nelja resolutsiooni ettepaneku arutelu olukorra kohta Sri Lankal. (1)

Tobias Pflüger, *autor.* – (*DE*) Proua juhataja, Sri Lanka põhjaosas leiab hetkel aset humanitaarkatastroof, mis pälvib suhteliselt vähe tähelepanu. Sri Lanka sõjavägi teostab rünnakuid tsiviilelanikkonnale, mida võiks kirjeldada isegi massimõrvadena. Tule alla on sattunud isegi haigla ning humanitaarorganisatsioonide sõnul on üleüldine olukord katastroofiline. Punane Rist on häiret andnud.

Olukord Sri Lankal on eskalteerunud ning Euroopa Liit pole selles süüta, kuna lasi põhja läbirääkimised, mida peeti Norra juhtimisel seoses LTTE lülitamisega ELi terrorismiorganisatsioonide loendisse. See tähendas, et ka läbirääkimised Euroopa Liidu piires polnud enam võimalikud.

⁽¹⁾ Vt protokoll.

Sri Lankal enesel ei ole enam olemas trükivabadust. Hiljuti sai surma ajakirjanik. Saksa suursaadikut, kes tema matustel kõneles, kirjeldas president inimesena, kel tuleks riigist lahkuda. Ta polnud teinud muud kui kirjeldanud olukorda täpselt.

Räägitakse tuhandetest põgenikest põhjas ning pean tegema täiesti selgeks, et kogu olukord on selline, millele tuleks meil palju rohkem tähelepanu pöörata. Euroopa Liit peaks astuma palju selgemini välja selle vastu, mida Sri Lanka valitsus hetkel teeb. Nii Sri Lanka sõjaväe kui LTTE poolsed rünnakud on valed; selge on, et pihta saavad just peamiselt tsiviilisikud.

Meil on tarvis aidata põhjas lõksujäänud inimesi ja saavutada viivitamatu relvarahu, kuna on täiesti selge, et seal tapetakse väga suurel arvul tsiviilisikuid. See on vastuvõetamatu ning Euroopa Liit jagab süüd selle eest, kui ei väljenda palju selgemalt, et toetus Sri Lanka valitsusele peab lõppema.

Charles Tannock, *autor*. – Proua juhataja, Sri Lanka verine kodusõda näib lõpuks lõpule jõudmas olevat. LTTE, mille EL on terrorismiorganisatsioonina musta nimekirja kandnud, peab nüüd kindlasti relvad maha panema ja alistuma. EL ja teised kaaseesistujad on soovitanud LTTE-l tungivalt seda teha. LTTE reageering näitab meile, kas tamilite parimad huvid on tegelikult nende eesmärgiks.

LTTE kasutab oma variorganisatsioone Euroopas maksimaalseks propagandaefektiks ning kogub raha rahvusvahelise väljapressimisega. Osad LTTE võitlejad võivad isegi üritada Euroopa Liidu piires varjupaika taotleda.

Kogu selle metsiku 26-aastase kodusõja jooksul on LTTE võtnud esmakasutusele jõledaid terroristlikke taktikaid, nagu enesetapupommitamised, mida nüüd kasutatakse – kahjuks – paljudes teistes maailma osades. Sri Lanka sõjaväel on seetõttu tulnud rakendada kõiki tema käsutuses olevaid vahendeid, et kõnealust brutaalset relvastatud vastuhakku kahjutuks teha. Ent selge on, et kannatanute statistika, mida väidab LTTE, on olnud liialdatud. Osa on nüüd tagasi võetud, näiteks *Agence Presse*'i lugu 300 tsiviilisiku tapmisest pärast seda, kui väidetav autor eitas selle kirjutamist. Sellele vaatamata on tsiviilisikute surm sõjatsoonis traagiline, ükskõik millal ja ükskõik kus see ka aset ei leiaks.

Selge on, et Sri Lanka relvajõud ei saa ka väita määrimata ajalugu, kuid nad pole üritanud meelega tsiviilisikuid ära kasutada ja neid ohtu seada, nagu seda on väidetavalt LTTE teinud.

Selleks, et sõda tõesti varsti läbi oleks, on oluline, et Sri Lanka pööraks oma tähelepanu nüüd konfliktijärgsele desarmeerimisele, demobilisatsioonile ja reintegreerimisele. Tamilite marginaliseerimine singali enamuse arvelt tuleb lahendada viivitamatult ja jäävalt, et kindlustada stabiilne ja jätkusuutlik paljurahvuseline piirkondlik detsentraliseeritud ühiskond.

EL peaks samuti kindlustama, et Sri Lanka käsutusse antaks ressursid konfliktijärgse arengu toetamiseks. Kuigi peaksime toetama valitsuse amnestiapakkumist enamikule LTTE liikmetest, on eluliselt oluline, et ühelgi kõige tõsisemate sõjakurjategude eest vastutajal ei lubataks karistamatult pääseda.

Marios Matsakis, autor. – Proua juhataja, Sri Lankat on vaevanud sisemine sõdimine aastakümneid. Antud traagiline olukord tekkis peamiselt põhja separatistlike vastuhakujõudude ja Sri Lanka sõjaväe vahelise relvastatud konflikti tagajärjel. Kõnealuse sõdimise jooksul sai surma ja vigastada tuhandeid süüta tsiviilisikuid ning hävinud on palju vara, infrastruktuuri ning keskkonda.

Antud kahetsusväärset asjade seisu on teravdanud viimastel kuudel peamiselt valitsuse mastaapne sõjaline rünnak Tamili Tiigrite vastu. Sri Lankast saabuvad teated osutavad, et teatud piirkondades on olukord viimastel nädalatel traagiliselt halvenenud, nii et sajad tsiviilisikud on ümberasustatud ja sõdimise kätte jäänud. *Amnesty International'i* andmetel on esinenud rahvusvaheliste konventsioonide ja inimõiguste rikkumisi nii valitsuse kui Tamili Tiigrite poolt.

Tuleb tunnistada, et on väga raske taolistes oludes täiesti kindel olla, kes mõnes Sri Lanka traagilises sündmuses süüdi on, kuid peame kutsuma mõlemat poolt üles olema vaoshoitud ning pöörama äärmist tähelepanu ja avaldama austust süüta tsiviilisikutele ning pidama kinni sõjatavadest.

Kuna Sri Lanka valitsusel on olukorras käes jäme ots ja riigis on rahvusvaheliselt tunnustatud ametivõim, peab meie üleskutse tingimata ja loogiliselt minema peamiselt neile. Samal ajal peame kutsuma üles Tamili Tiigrite juhte kinni pidama rahvusvahelise kogukonna üleskutsetest, kasutama ära valitsuse amnestiapakkumist, loobuma vägivallast ning taotlema oma eesmärkide saavutamist poliitilise dialoogi teel.

Peame samuti jälle tungivalt teatama, et sõdimine probleeme ei lahenda ning et kestva rahu ja stabiilsuse saab saavutada ainult läbirääkimiste laua ääres, mis tuleb vältimatult varem hiljem. Nendel läbirääkimistel peavad mõlemad pooled kompromisse tegema ning leida tuleb lahendus, mis on selle ilusa riigi kodanike hüvanguks. Loodame, et käesoleva resolutsiooni kaudu aitame vähendada Sri Lanka rahva kannatusi ning saavutada selles riigis hädavajalik rahu.

Robert Evans, *autor.* – Proua juhataja, antud parlamendi sotsialistide fraktsioon keeldub ametlikult osalemast käesoleval Sri Lanka hääletusel. Eelmisel kuul pidas parlament põhjalikku arutelu olukorra kohta Gazas koos nõukogu ja komisjoni avaldustega. Sinses täiskogus omistame Sri Lankale sama tähtsust ning arvame, et ta väärib võrdset ja korralikku arutelu, kuid kahetsusväärselt pole meid selles seisukohas mitte ükski teine fraktsioon toetanud.

Tänane lühike arutelu peotäie inimestega neljapäeva pärastlõunal on solvang tuhandetele inimestele, kes on Sri Lanka põhjaosas rünnaku all ja suremas. Tahtsime kutsuda üles, nagu USA ja Ühendkuningriigi ühisdeklaratsioonis Washingtonist selle nädalal alguses, viivitamatule ja tingimusteta mõlemapoolsele relvarahule, kuid PPE keeldus seda teksti lisamast.

Tahtsime tingimusteta hukka mõista haiglate ja humanitaarabitöötajate pommitamist, kuid härra Van Orden, kes rääkis PPE nimel, keeldus seda hukka mõistmast. Just seepärast pole seda resolutsioonis teie ees. Temale – ja eeldatavasti lisaks ka doktor Tannockile – on kõik, mis Sri Lanka valitsus ütleb, fakt ning peaaegu kõik humanitaarabiorganisatsioonid koha peal, Punasest Ristist ÜROni, võib tähele panemata jätta. *Amnesty International'il* on täna andmeid, et Sri Lanka sõjavägi võib olla süüdi sõjakurjategudes haiglas kassettpommide kasutamise eest – *Amnesty International'i* andmetel oli tegemist 16-tunnise pommitamisega.

PSE soovis samuti hukka mõista ajakirjanike ja teiste meediatöötajate mõrvamise valitsuse agentide poolt. Resolutsiooni lõik 4 palub valitsusel – selsamal Sri Lanka valitsusel – uurida oma tõsiseid inimõiguste rikkumisi.

Kolleegid, mõned teist tahavad seostada end ja oma fraktsioone selliste seisukohtadega, ent meie mitte. Hääletage käesoleva teksti poolt ning te andestate haiglate rünnakud ja jätate tähelepanemata väidetavad sõjakuriteod. Märgin, et härra Van Ordenil pole olnud isegi julgust siin seista ja oma verist kätetööd kaitsta, kuid ma pole eriti üllatunud. Meie läbirääkimistel ta ei võtnud tõsiselt ja naeris välja kui propagandistlikud süüdistused väidetavad Sri Lanka sõdurite poolsed vägistamised, nii et mida veel oodata võiks?

Lähis-Idas olid miljonid inimesed – sealhulgas paljud juudid – nördinud selle üle, mida Iisrael Gazaga tegi, kuid see ei teinud neist Hamasi toetajaid. Kurb on, et kõik, kes ei toeta Sri Lanka valitsust, sildistatakse terrorismi kaitsjana ja LTTE toetajana.

Ent meie ettepanek oli LTTE ja nende taktikate suhtes kriitiline. Mõistame nende rünnakud hukka ega taha, et nemad, Tamili Tiigrid, istuksid läbirääkimiste laua ümber, kuid käesolev sõda peab lõppema viivitamatult. Valitsus peab lõpetama oma sõjakampaania, mis on toonud – nagu teised on öelnud – humanitaarkatastroofi sadadele tuhandetele tavalistele inimestele saare põhjaosas.

Kurb on, et käesolev resolutsioon ei kutsu üles viivitamatult sõdimist lõpetama, seega me seda lähenemist tänasel hääletusel osalemisega ei kinnita. Peame end lahus hoidma, austatud juhataja ja kolleegid, käesolevast ettepanekust ning soovitan kõigil teistel, kellel on samad vaated, teha sama.

Raül Romeva i Rueda, *autor.* – (*ES*) Sooviksin alustada öeldes, et lõpuks kokkulepitud resolutsioon pole üldse see, mille oleksin koostanud mina. Arvan, et see kannatab ülemäärase enesega rahulolu tõttu Colombo valitsuse suhtes. Kardan, et tegemist on järjekordse juhtumiga, kus lihtsustatakse, kriminaliseeritakse ja jätkuvalt kiusatakse taga rühma, väites lihtsalt, et see on terroristide rühm. Tegelikult on asjad palju keerukamad.

Ent arvan, et käesolev olukord on taoline, et parlament peaks saatma teatud küsimustes välja selgeid sõnumeid. Näiteks üks võtmeteemadest, mille rõhutamist pean oluliseks, on Tokyo üleskutse, et mõlemal poolel, nimelt LTTE-l (Tamili Eelami Vabastustiigrid) ja valitsusel, on tarvis aru saada, et peab kokku leppima relvarahus, et lubada humanitaarabil läbi pääseda ning haavatuid ja haigeid evakueerida.

Teiseks arvan, et oluline on meeles pidada, et sõjaline lahendus pole võimalik, härra Tannock. Seda ei saa juhtuda, see pole lihtsalt võimalik.

Nüüd on seega aega läbi rääkida tingimused vägivalla lõpetamiseks, demobilisatsiooniks ja desarmeerimiseks. Ent et see saaks toimuda, peab valitsus lakkama taotlemast sõjalist võitu, mis pelgalt pikendab nii paljud inimeste kannatusi.

Hea tahte žestiks oleks näiteks lubada sõltumatul meedial ja humanitaarpersonalil põhja siseneda.

Lisaks olen seoses üldise soodustuste süsteemiga (GSP Plus) üks neist, kes arvavad, et seda poleks kunagi pidanud andma Sri Lanka taolisele riigile, arvestades tõsiseid ja jätkuvaid inimeste põhiõiguste rikkumisi riigis, kuna valitsusvõimud on ajendanud paljud nendest rikkumistest. Arvan, et peaksime tõsiselt kaaluma süvaarutelu avamist antud soodustuste raamistiku kohaldamise asjakohasuse üle ning eelkõige selle tagajärgede kohta paljudele rühmadele, sealhulgas töötajaile.

Antud põhjusel kutsun Euroopa Komisjoni üles teostama kohapeal juurdlust, et tuvastada meetme tagajärjed ning need vajadusel üle vaadata.

Ewa Tomaszewska, *autor*. – (*PL*) Proua juhataja, Sri Lankal on kodusõda kestnud 25 aastat. Konfliktis on surnud üle 70 000 inimese. Täna kannab umbes 300 km² suurusel alal Sri Lanka valitsuse ja Tamili Tiigrite jõudude vahel umbes 250 000 tsiviilisikut selle sõja drastilisi kulusid. Konfliktitsoonis on jaanuari keskpaigast saadik surnud sadu kaitsetuid inimesi. Haiglas oli ligikaudu 500 inimest, kui suurtükiväerelvad seda pommitasid.

Rahvusvahelise Punase Risti sõnul tabasid mürsud lasteosakonda. Kabuhirmus inimesed kardavad põgeneda, hoolimata sellest, et valitsus on kuulutanud välja 48-tunnise relvarahu. Nad kardavad surma või vigastust. Konflikti mõlemad pooled juhivad tähelepanu teise poole toimepandud inimõiguste rikkumistele ning mõlemad pooled rikkuvad neid õigusi. Valitsus ennustab, et võit tamilite üle on lähedal. Kahe sõjaväe vahele lõksu jäänud inimesed ei pruugi elada nii kaua, et näha vaenuliku sõjategevuse lõppu.

Kutsume konflikti mõlemat poolt üles viima tsiviilohvreid miinimumini ning alustama rahuläbirääkimisi.

Thomas Mann, *fraktsiooni* PPE-DE *nimel*. – (DE) Proua juhataja, SAARC delegatsiooni liikmena oli mul võimalik külastada Sri Lankat mitu korda. Nägin oma silmaga kohapeal, kui palju elanikkond 25 kestnud ning 70 000 elu nõudnud kodusõja tagajärjel kannatab. Valitsusjõudude ja LTTE vaheline sõdimine on veelgi eskalteerunud. Suured osad põhjast on allutatud kontrollile ning võetud on tamili mässajate kantse.

See, mida inimõiguste organisatsioonid nii Colombos kui Jaffnas mulle siis rääkisid, on kahjuks leidnud üha jälle kinnitust: "Sõda on institutsioon". Humanitaarolukord on ärevusttekitav. Puudu on arstiabist ja toidust. Abiagentuuridele tuleb anda kokkulepitava relvarahu tingimustes piiramatu ligipääs tsiviilelanikkonnale. Valitsus on loonud koridorid tsiviilisikute evakueerimiseks lahingutegevusaladelt; mõistetamatu on, et Tamili Tiigrid pole sellest turvatsoonist kinni pidanud, jätkavad tulistamist ning kasutavad inimesi inimkilpidena.

Jaapanist, Ameerika Ühendriikidest, Norrast ja Euroopa Liidust koosnev Tokyo rühm on kutsunud LTTE juhtkonda üles Sri Lanka valitsusega läbi rääkima relvarahu üksikasju. Rahuprotsessi käivitamine on kõigi – sealhulgas tamilite – huvides. Tervitan sõnaselgelt valitsuse otsust täita Sri Lanka põhiseaduse 13. muudatust ning anda pädev provintsi nõukogu üle põhja ja ida valitud esindajatele. Samuti ootame, et ta peab kinni tagatisest hoolikale, neutraalsele äsja arutatud inimõiguste ja trükivabaduse rikkumiste juurdlusele. Turvalisus ja stabiilsus ei tohi jääda Sri Lanka jaoks ebarealistlikuks lootuseks.

Marie Anne Isler Béguin, fraktsiooni Verts/ALE nimel. – (FR) Proua juhataja, daamid ja härrad, mida me teame ja mida näeme seoses Sri Lankaga? Mis teateid meil kasutada on, kui kõik valitsusvälised organisatsioonid, välja arvatud Punane Rist, on riigist septembrist saadik evakueeritud? Keda peaksime uskuma? Sri Lanka valitsust või anonüümseid tunnistajaid?

Üks asi on kindel: olukord on arenemas lõplikuks kallaletungiks, otsa pealetegemiseks valitsuse jaoks, kes on otsustanud kasutada jõudu mässajate rühma peatamiseks, kes on nende jaoks ebameeldivalt kaua vastu pidanud. Jällegi, kes korjab kokku mahajäänud tükid, mu daamid ja härrad? Kõik tsiviilisikud, naised, lapsed, vanurid, muidugi, kes on jäänud lõksu ja kannatavad talumatu vägivalla käes. Sellele tuleb teha lõpp. On viimane aeg, et rahvusvaheline kogukond tegelikult Sri Lanka valitsusele kõnealuse vägivalla ja tapmise eskalteerimise peatamiseks survet avaldaks.

Euroopa Liit peab võtma väga selge seisukoha ning mitte tegema tamili tsiviilisikutest ajaloo poolt märkamata jäänud rahvast ning ükskõiksuse märtreid. Meie Euroopa Parlament ei tohi piirneda käesoleva ühisresolutsiooniga. Peame nõudma viivitamatut ja tingimusteta relvarahu, mis märgib algust tugevamale

pühendumusele antud konflikti rahuliku lõpu saavutamiseks, kusjuures austatakse inimõigusi ja kultuuriidentiteete.

Bernd Posselt (PPE-DE). – (*DE*) Proua juhataja, dramaatilised pildid Sri Lankalt näitavad, et läbi aastakümnete ulatunud brutaalne kodusõda hakkab päädima. Nagu kõik teame, et kuigi võib olla võimalik sõda relvadega lõpetada, pole võimalik nii rajada kestvat rahu. Lisaks ei saa olla tulemuslikku, kestvat terrorismivastast võitlust, iseäranis relvade abil, kuna terrorism leiab alati mooduse. Seetõttu on oluline lahendada põhjused.

Järgmiseks sammuks peab olema järgnevatel põhielementidel rajaneva rahukokkuleppe saavutamine. Esiteks ühtse riigi poolne selge võimumonopol. Ükski riik ei või lubada rahvusrühmadel või elanikkonna osadel relvastuda ja teostada relvastatud konflikti. See aga nõuab, et antud riik austaks demokraatlikke reegleid ja õigusriiki ning taotleks aktiivselt poliitilist lahendust autonoomia suunas, mis lõpuks lahendab Sri Lanka kodakondsuse probleemid, mis on vana ajalooline pärand ning samuti koloniaalaegade pärand ning mis on vaja käsile võtta kiiresti.

Seetõttu soovin kutsuda väga selgesti Euroopa Liitu ja teisi riike aitama kaasa demokraatia arengule ja õigusriigile, mis tugevdaks autonoomiat ja vähemuste õigusi, ning samuti riigi antud kodusõjas õõvastavalt verest tühjaksjooksnud riigi majandusarengule.

Seetõttu, kui püssid viimaks vaiki jääks – kahjuks seal maal me veel pole – ei tähendaks see arengute lõppu, vaid algust rahu suunas liikumisele, mis rajaneb õigusriigil, vabadusel, inimõigustel, vähemuste õigustel ja riiklikul autonoomial.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (*CS*) Tokyo konverents näitas, et Sri Lanka kriis võib lõppeda ja et on lootust rahule. Ent veerand miljonit konfliktitsooni lõksu jäänud tsiviilisikut vajavad ohutut liikumist ning neile tuleb osutada humanitaarabi. Välisvaatlejail peab olema piirkonnale ligipääs, et hinnata humanitaarvajadusi. Ent hiljutised rünnakud ajakirjanikele ei anna tagatist humanitaarorganisatsioonide ohutusele. Kuigi valitsus on lubanud ajakirjanike rünnakut uurida, pole see lahenduseks. Peame samuti avaldama survet Sri Lanka valitsusele Ottawa konventsiooni allkirjastamiseks ja maaminide eemaldamiseks. On kahetsusväärne, et Euroopa Parlamendi liikmed sotsialistide fraktsioonist eelistasid tänasest arutelust osavõtmise asemel koju minna ning nõnda kaitsta oma erinevaid vaateid sellele, kuidas Sri Lanka probleemi lahendada.

Catherine Stihler (PSE). - Proua juhataja, tahan lihtsalt lisada oma toetuse Robert Evansi rakendatud lähenemisele. Härra Posselt oli vist see, kes kirjeldas konflikti kodusõjana, ja on kurb, et resolutsiooni vastuvõtmiseks päevakorda ühise ettepaneku esitanud inimesed keeldusid minu kolleegi sõnul seda kodusõjaks nimetamast.

Tahan lisada oma toetuse sellele, mida eelnevad kõnelejad viivitamatu vaherahu kohta on öelnud. Hiljutine LTTE ja Sri Lanka valitsuse vahelise sõdimise äkktõus on teravdanud olukorda ning hinnanguliselt 230 000 riigisiseselt ümberasustatud inimest on hetkel lõksus Wanni regioonis. PTK haigla pommitamise taolised metsikused teevad olukorra koha peal palju hullemaks ja ohtlikumaks.

Täna on väga kurb päev, kuid meie ei saa käesolevat toetada ning loodan, et järgmisel osaistungijärgul näeme enamate osalistega suuremat arutelu kõnealuse väga tõsise olukorra üle Sri Lankal.

Leopold Józef Rutowicz (UEN). – (*PL*) Proua juhataja, Sri Lanka sündmuste traagiline stsenaarium sarnaneb teiste taoliste juhtumitega. Kõneldes vaeste inimeste tragöödiast, unustame, et inimesed on ka tragöödia põhjuseks – mitte vaesed inimesed, vaid samast keskkonnast pärit inimesed. Võimu saamiseks kasutavad nad usu-, hõimu- ja rahvuserinevusi, ajaloolisi vääritimõistmisi ning muid kasutada olevaid vahendeid kõnealuse riigi ühiskonna lõikude vahele vaenu külvamiseks. See viib tavaliselt väga nõrgalt juurdunud demokraatia elementide hävinguni ning kodusõjani kõigi oma julmustega, inimõiguste ja info eiramiseni ning vastase täieliku hävitamiseni.

Kiidan resolutsiooni heaks hukkamõistuavaldusena nende suunas, kes taaselustavad kodusõdu, ning nende suunas, kes neile materiaalset ja poliitilist tuge pakuvad. Üheks hoiatuseks taoliste ebainimlike stsenaariumide loojatele oleks teadmine, et nad võetakse kinni, näiteks rahvusvaheliste erijõudude poolt ning et neile mõistetakse eluaegne vanglakaristus.

Nirj Deva (PPE-DE). - Proua juhataja, härra Evans spetsialiseerub faktide valestimõistmisele ning on seega ajendanud mind püsti tõusma ning teda parandama. Ühtki haiglat pole pommitatud. Uudisteagentuur, kes teate välja käis, võttis selle loo tagasi, öeldes, et see oli vale. Pole 230 000 lõksu jäänud tsiviilisikut: on 113 000, keda LTTE kasutab inimkilbina. Kui nad tõesti hooliks tamili rahvast, ei kasutaks nad tamili rahvast inimkilbina enda kaitsmiseks. Mis vaprust see endast kujutab?

Sri Lanka on kannatanud 25 aastat kodusõja käes. Meil on tarvis aidata sellel riigil jääda selleks, mis ta alati on olnud: üks vanimaid demokraatiaid maailmas. Tema demokraatia ajalugu on pikem kui 22 ELi 27-st liikmesriigist. Tal on olnud 16 üldvalimist, viis presidendivalimist ning ta on käitunud demokraatia riikide pere liikmena. Tegemist on demokraatiaga, mis on võidelnud terrorismikampaania vastu. Ning ta on võitnud.

Erik Meijer (GUE/NGL). -(*NL*) Sooviksin meenutada teile, et mõni aastat tagasi oli meil käeolevas täiskogus arutelu Sri Lanka üle ning siis oli Sri Lanka valitsusel käsil ruumi loomine maksimaalse liikumisvabaduse saamiseks, sealhulgas Euroopa Liidult, mis rajaneb vahendamise asemel mittevahelesegamise põhimõttel, et saavutada lahendus.

Märgin, et kõik selle arutelu käigus avaldatud hirmud tulevikus juhtuva kohta on nüüd teoks saanud. Seetõttu arvan, et peaksime tõesti naasma vahendamispositsiooni juurde ning võitlema autonoomia eest Sri Lankal tamili rahva nimel kirdes. Kui me seda ei tee, siis on Euroopa osaliselt vastutav hetkel seal asetleidva kohutava veresauna eest.

Mariann Fischer Boel, komisjoni liige. – Proua juhataja, ühena Sri Lanka rahuprotsessi Tokyo kaaseesistujatest jälgib Euroopa Komisjon tähelepanuga arenguid Sri Lankal. Oleme sügavalt mures käesoleva olukorra ja konflikti traagiliste humanitaartagajärgede pärast, nagu väljendatud koha peal väljastatud kaaseesistujate avalduses 3. veebruarist 2009.

Vaatame murega riigisiseselt ümberasustatud tuhandete inimeste rasket olukorda, kes on jäänud lõksu sõdimise tõttu Sri Lanka põhjaosas. Volinikud Ferrero-Waldner ja Michel on juba avalikult teatanud oma murest vaenuliku sõjategevuse tagajärgede üle tsiviilelanikkonna jaoks ning kutsunud üles mõlemat parteid, LTTEd ja Sri Lanka ametivõime, kaitsma tsiviilelanikkonda, nagu nõutud, lähtudes rahvusvahelisest humanitaarõigusest, ning lubada inimestel ohutult ja vabatahtlikult lahingutegevuse tsoonist minema liikuda.

Komisjon tunneb muret info üle, mida on saanud tingimuste kohta, milles ümberasustatud inimesed niinimetatud "heaolukeskustes" elavad pärast seda, kui on põgenenud Tamili Tiigrite kontrolli all olevalt territooriumilt valitsuse kontrolli alustele aladele. On oluline, et rahvusvahelisi nõudmisi austataks ka kõnealustes ajutistes laagrites. ÜRO ametitel, Punasel Ristil ja muudel humanitaarorganisatsioonidel peaks olema täielik ligipääs antud keskustele kooskõlas rahvusvahelise humanitaarõigusega.

Komisjonile tekitab jätkuvalt ärevust inimõiguste olukord Sri Lankal teadete taustal kohtuvälistest tapmistest, inimröövidest ja meedia tõsisest hirmutamisest. On väga oluline, et valitsus teostab järelkontrolli kõige prominentsemate kõrge profiiliga juhtumite puhul. Hiljutisel kohtumisel Sri Lanka välisministriga kutsus volinik Ferrero-Waldner üles Sri Lanka valitsust astuma otsustavaid samme inimõiguste käsilevõtmiseks, sealhulgas rakendama meetmeid toimepanijate vastu, ning trükivabaduse tagamiseks.

Komisjon on jätkuvalt veendunud, et Sri Lanka rahvuskonfliktile sõjalist lahendust olla ei saa. Kõiki hõlmav dialoog on vajalik, et leppida kokku poliitiline lahendus, nii et saavutataks kestev rahu ja leppimine, tegeledes mureküsimustega, mis viisid vastuhakuni algselt, ning tagada piisav ruum kõikidele kogukondadele.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub täna hiljem.

44

ET

11.2. Birma põgenike olukord Tais

Juhataja. - Päevakorra järgmine punkt on kuue resolutsiooni ettepaneku arutelu Birma põgenike kohta Tais. (2)

Erik Meijer, *autor*. – (*NL*) Proua juhataja, Birma on tuntud vägivaldse sõjaväelise diktatuurina, kus kasulõikajate kast on suutnud aastaid enda käes võimu hoida. Rõhumine ja vaesus on sundinud paljusid inimesi riigist põgenema või seda üritama.

Riigi rahvuste mitmekesisus nii õigustab kui kinnitab antud diktatuuri. Suurtel aladel on enamuses vähemused. Nad taotlevad autonoomiat ja korraldavad meeleavaldusi keskse diktatuuri vastu. Sõjaväejuhid peavad oma diktatuuri vajalikuks, et hoida riiki alaliselt koos ning mässumeelseid inimesi allutada. Neid huvitab rohkem territoorium kui inimesed, kes sellel elavad. Välisettevõtteile oluliste ekspluateerimiskontsessioonide

⁽²⁾ Vt protokoll.

väljastamisega võetakse ära eluliselt olulised sissetulekuallikad põlisrahvalt, kusjuures protsessi käigus kahjustatakse tõsiselt loodust ja keskkonda.

Vajadust riigist põgeneda kinnitab veelgi tõsiasi, et ei arvestata regionaalseid enamusrahvaid. Režiim soovib kõrvaldada tülikaid rühmi neid kas tappes või neid riigist välja ajades. Paljud põgenevad merele ajutistes paatides, seades end märkimisväärsesse uppumisohtu. Birma naaber Tai on näinud piiri ületamas palju põgenikke: mõnel hinnangul on viimase 25 aasta jooksul põgenenud tervelt kaks miljonit inimest ning kümned tuhanded, kellele on keelatud siseneda, on jäänud piiriäärsel eikellegimaal kodutuks.

Kahjuks on Kagu-Aasias kaastunde- või solidaarsustunded põgenike suhtes veelgi vähem arenenud kui Euroopas. Väga tihti saadetakse põgenikud koju tagasi, isegi kui see tähendab kindlat surma. Avalik arvamus tunneb vähe huvi isegi siis, kui asjasse puutuvad inimesed jagavad nende usku, nagu moslemi paadipõgenikud, kes sattusid Birmast Indoneesiasse.

Valitsused seavad samuti prioriteetseks head suhted kolleegidega diktatuurlikest riikides selle asemel, et rakendata survet seal olukorra parandamiseks. Osad kalduvad isegi Euroopas sarnast hoiakut võtma ning me näeme katastroofilist mõju, mis sellel Aasias on. Tegemist on veel ühe põhjusega, miks peaksime tungivalt soovitama Aasia riikidel lahendust leida.

Charles Tannock, autor. – Proua juhataja, kõnealune juhtum tõstab esile vähemuse raske olukorra riigis, kus parimal juhul vähemusi marginaliseeritakse ning halvimal juhul brutaalselt koheldakse. Rohingya rahvas on kannatanud topeltdiskrimineerimist aastaid. Moslemitena keelatakse neil oma usku vabalt praktiseerida, mis on õigus, mida me ELis tunnustame põhiõigusena, ning nende mošeesid on kahjustatud ja rüvetatud. Rahvusvähemusena keelatakse Rohingya rahvale süstemaatiliselt inimõigusi, mida enamik ülejäänud maailmast peab enesestmõistetavaks: õigus abielluda, õigus vabalt liikuda, õigus elukohajärgse riigi kodakondsusele ning õigus korralikule haridusele.

Kiites oma edumeelseid saavutusi inimõiguste vallas, kaldume ELis silmist laskma tõsiasja, et paljudel inimestel maailmas pole isegi neid põhiõigusi. Meie käesolevas täiskogus teame hästi Birma rahva raskest olukorrast üldiselt, kuid budistlike munkade tänavarahutustest saadik 2007. aastal on riik mõnevõrra üldsuse teadvusest taandunud.

Vähetuntud Rohingya rahva õõvastav saatus, eriti käesolevas resolutsioonis käsitletavate paadipõgenike oma, on uuendanud meie tähelepanu despootlikule režiimile Birmas, riigis, mis on niivõrd rikas inimpotentsiaali poolest ja ka muidu. Sõjaväehunta brutaalsus on teravas vastuolus Tai tegevusega, kes on minu arvates ainult osaliselt täitnud oma kohustust Rohingya põgenike ees, kuna väidab kahjuks, et enamik neist on puhtalt majanduspõgenikud, mida pean äärmiselt ebatõenäoliseks, ning üritas neid tagasi saata. Tai peab võtma tõsisemalt oma rolli regioonis jõuna, mis seisab stabiilsuse ja inimlikkuse eest.

Vastupidi võime väga vähe oodata brutaalsetelt Birma sõjaväejuhtidelt, kes on aastaid meie paljude palvete suhtes vastuvõtmatud. Loodan, et hunta kindralite põlgus tsiviliseeritud arvamuse suhtes maksab neile ühel päeval kätte, võib-olla rahvusvahelise kriminaaltribunali näol, kui Birma lõpuks türanniast vabastatakse.

Marios Matsakis, *autor*. – Proua juhataja, Birmat valitsev brutaalne režiim on nüüd mõnda aega sundinud tuhandeid tsiviilisikuid lahkuma riigist, otsides turvalisemat tulevikku ning paremat elujärge naaberriigis Tais või Tai kaudu teistes Kagu-Aasia riikides.

Nende puudust kannatavate inimeste seas on põliselanikest Rohingya kogukond Lääne-Birmas, kes on viimastel aastatel olnud Birma valitsuse poolt teostatava etnilise puhastuse ohvrid. Kahjuks pole Tai ametivõimud pakkunud nendele põgenikele humanitaarabi, mida neil nii selgesti vaja on. Selle asemel on teateid, et neid inimesi on raevukalt taga kiusatud. Kutsume Tai valitsust üles austama Birma põgenike inimõigusi ja kohtlema neid lugupidamise, kaastunde, väärikuse ja inimlikkusega.

Käesolev resolutsioon pakub mulle samuti võimalust võtta kätte Küprose päritolu 41-aastase Austraalia kirjaniku Harry Nicolaidese küsimuse, kellele mõisteti Tais kolm aastat vanglakaristust kuningliku perekonna väidetava solvamise eest romaanis, mis ta 2005. aastal kirjutas. Härra Nicolaides õpetas siis Tai ülikoolis inglise keelt ja oma romaanis viitas ta Tai kuningliku perekonna liikmele ainult anonüümselt ning süüdistatav teos on selgelt fiktiivne.

Kohtuprotsessi ajal näidati härra Nicolaidest rahvusvahelise meedia ees ahelates ning ta rääkis reporteritele, et on kannatanud sõnulkirjeldamatuid kannatusi. Härra Nicolaides on palunud Tai kuninglikult perekonnalt andeks ning taotlenud kuninglikku armuandmist.

Arvame, et härra Nicolaides on kannatanud piisavalt karistust ja väärkohtlemist Tai ametivõimude käes, kes on menetlenud tema juhtumit väga ebadelikaatselt ja kohatult, ning me kutsume neid ja lisaks ka kuninglikku perekonda üles vabastama viivitamatult härra Nicolaides ning lubama tal koju Austraaliasse naasta. Sellest keeldumine oleks Taile väga rumal, haletsusväärne ja kahjulik.

Marcin Libicki, *autor*. – (*PL*) Proua juhataja, täna räägime Sri Lankast, Birmast ja Taist. Teistel istungitel oleme aga rääkinud muudest riikidest. Ent alati on tegemist lakkamatute kodusõdade, mõrvade, inimeste põhiõiguste rikkumisega.

Me ei peata neid metsikuid kuritegusid kunagi, kui me ei tunnusta poliitilisi jõude ja südametunnistuseta välishuvisid, kes nende sõdade taga on. Taolised sõjad ei saaks kunagi määramatult kesta vaestes riikides, kes ei suudaks neid endal lubadagi, kui poleks selle kõige taga välishuvisid.

Seetõttu peame tegema antud protsessi peatamiseks kahte asja. Esiteks peame tunnustama, mis need huvid ja poliitilised huvid on, ning, kasutades poliitilisi meetodeid, käskima neil järele jäta. Teiseks peame rajama ekspeditsiooni-, politsei- ja sõjaväekorpuse, mis rakendab ennetavaid meetmeid, kui poliitilised vahendid ei toimi. Euroopa Liit suudab seda.

Catherine Stihler, *autor*. – Proua juhataja, Rohingya rahva kohtlemine ja diskrimineerimine õõvastab meid kõiki. Moslemi vähemusena budistlikus Birmas ei leia nad tunnustust ühena Birma rahvusvähemustest. Neil on vähe juriidilisi õigusi ning nagu tõstab esile Glenys Kinnocki poolt esitatud muudatusettepanek 3, seisavad nad silmitsi tahtliku vaesumise, kodakondsusest ilmajätmise, liikumisvabadusest ilmajätmise, meelevaldse maksustamise, maa konfiskeerimise ja abiellumisloast ilmajätmisega.

Pole ime, et paljud üritava Birmast lahkuda, kuna neil pole muud valikut. Šokeerivad teated, et 12 päeva jooksul saadeti tuhanded Rohingya paadipõgenikud neid avastanud Tai ametivõimude poolt navigatsiooniseadmete, toidu ja veeta rahvusvahelistesse vetesse ning jäeti saatuse hooleks, selle asemel et nad ohutusse viia, tekitavad jälestust kõigis, kellel on kübetki inimlikku sündsust.

Alles eile tõstis artikkel *The Guardian* is esile teisi intsidente. Viimane juhtum kätkes 220 meest, kelle avastasid lahtiselt aluselt kalurid. Need põgenikud väitsid, et Tai ametivõimud pidasid neid eraldatud saarel kaks kuud kinni ning et neid peksti enne paatidele ajamist ning jäeti siis saatuse hooleks.

Rahvusvahelise koordineeritud tegutsemise kuritarvitamine ja puudumine Rohingya rahva liikmete aitamiseks tuleb võtta ette. Tai peab ka vastutust kandma. Tai peaminister peab tegutsema. Tõsiselt tuleb ette võtta väärkohtlemine Tai ametnike poolt. Tai valitsus peab allkirjastama põgenike staatust puudutava ÜRO 1951. aasta konventsiooni ning 1967. aasta protokolli. Nagu ütles Joel Chamy, Washingtonis asuva *Refugees International'i* asepresident, vajavad Rohingya rahva liikmed kaitset ja varjupaika.

Tai on öelnud, et pole nõus seda lubama, kuid tegemist on probleemiga, mis ei lähe ära. On pidevaid teateid Birma põgenike kohta, kes sisenevad Malaisiasse. Paljud nendest inimesed müüakse orjadeks, naised ja lapsed sunnitakse seksiorjadeks ning mehed müüakse sunnitöölisteks kalapüügialustele. Osa sellest kalast võib jõuda isegi ELi turule. Loodan, et täna saame tõsta esile Birma põgenike raske olukorra ning iseäranis Rohingya rahva liikmete raske olukorra.

Raül Romeva i Rueda, *autor*. – (*ES*) Kaks nädalat tagasi oli mul võimalik külastada Birma inimesi ja Tai ning Birma vahelist piiri. Seal nägin oma silmadega ülekohut, millega maailma teatud osasid poliitiliselt ja meedia kaudu kohtleme.

Liigagi tihti mõjuvad meile ainult uudiste pealkirjad. See, mida oleme näinud Birmas, mis pole nüüd enam esilehel, on draama, mis pole nii erinev sellest, mis on mobiliseerinud meid paljudel teistel juhtudel.

Meil on väga selgeid näiteid tagakiusamisest, piinamisest, ebaseaduslikust kinnipidamisest, vägistamisest ja muudest Birma sõjaväehunta poolt toimepandud julmustest. Üks häbiväärsemaid hiljutisi tegusid on olnud niinimetatud põhiseaduse vastuvõtmine, mis rikub kõige fundamentaalsemaid demokraatlikke põhimõtteid ning tagab peaaegu täieliku karistamatuse kõikidele tegudele, mida äsja mainisin.

On täiesti mõistetav, et inimesed põgenevad antud olukorrast, nagu Kareni elanikkond on teinud mitu aastat, ning, nagu täna resolutsioonis teatame, ka Rohingya rahvas, keda püütakse kinni Tais.

Ses suhtes märkisin oma külaskäigu ajal, et nii Tai kui rahvusvaheline kogukond on võtnud murettekitava huntale allumise hoiaku. Näiteks paljud juristide liidud, opositsiooniparteid, põgenikud ja poliitvangid on meid teavitanud kohutavatest tagajärgedest, mis tabaks Birma rahvast, kui rahvusvaheline kogukond, iseäranis

Euroopa Liit, peaks toetama ja heaks kiitma võltse valimisi, mille SPDC on 2010. aastaks välja kuulutanud. Nad hoiatavad meid, et see annaks huntale vabad käed jätkata karistamatult laias ulatuses kuritegude toimepanemist.

Huntale vastuseisvad poliitilised ja rahvusrühmad on väga hästi organiseeritud ning on koostanud alternatiivse põhiseaduse, mis on palju rohkem kooskõlas põhimõtetega, mida ütleme, et kaitseme Euroopa Liidus. Seetõttu oleks meist viga jätta nad saatuse kätte ning see teeks meist, aktiivselt või passiivselt, Birma diktatuuri kaasosalised.

Giovanna Corda, *fraktsiooni PSE nimel.* – (FR) Proua juhataja, volinik, daamid ja härrad, eile nägin pilte Birmast pärit Rohingya põgenikest. Inimeste kannatused on need, mis iseloomustavad elu kõnealustel ajutistel paatidel.

Lühida kinnipidamisperioodi järel juhtis Tai sõjalaevastik nad oma territoriaalvetest välja ja jättis nad abita. Ja ometi tahab Tai näidata end külalislahkena põgenike ja varjupaigataotlejate suhtes. Liiatigi teab Tai Birma vahetu naabrina hästi hunta tekitatud ebainimlikke elamistingimusi, mis sunnib paljusid birmalasi välja rändama, riskides eluga ülesõitudel, mida kirjeldaksin surmasõitudena.

Kutsume Taid ja teisi ASEANi riike üles otsima kestvat lahendust põgenikele ja peamiselt Rohingya rahva liikmetele, kellest räägime täna.

Sooviksime samuti kutsuda üles Taid ratifitseerima ÜRO 1951. aasta põgenike konventsiooni ning 1967. aasta protokolli.

Urszula Krupa, *fraktsiooni IND/DEM nimel.* – (*PL*) Proua juhataja, Birma inimõiguste rikkumise probleemi on Euroopa Parlamendi käesoleval ametiajal mitu korda arutatud.

Birma, mis on tuntud oma imepäraste kullarikaste budistlike templite poolest, on samuti vanglaks tuhandetele birmalastele. Nad elavad ühes maailma suurimatest poliitilistest režiimidest, kust nad üritavad põgeneda USAsse, Austraaliasse, Kanadasse ja Euroopa riikidesse ning oma naabrite juurde. Pärast seda, kui on võetud vastu resolutsioonid, mis nõuavad tuhandete poliitvangide, sealhulgas paljude opositsioonijuhtide ja nende seas eelkõige Nobeli rahupreemia laureaadi vabastamist, ning pärast rahvusvaheliste organisatsioonide proteste laste teenistusse võtmise vastu Birmas, keda siis sunnitakse tööle ja jäetakse ilma õigest hoolitsusest, arutame täna inimõiguste rikkumist probleemi.

Sellest Birma põrgust põgenemisel on tuhandeid inimesi – moslemi vähemuse liikmeid – Tai territoriaalvetes paatides kinni püütud, veetud rahvusvahelistesse vetesse ja jäetud navigatsiooniseadmete või toiduvarudeta ning mõnesid on vangistatud.

Moslemi rahvusvähemust kiusab Birmas taga ka valitsev sõjaväerežiim. Siia hulka käivad kodanikeõigustest ilmajätmise, vangistamise, haridusele piiratud ligipääsu, abiellumistakistuste, liikumisvabaduste kitsenduste ning mošeede, kirikute ja teiste pühamute hävitamise juhtumid. Kuigi peaksime hindama luba, mida Tai ametivõimud annavad põgenikele sinna ajutiselt jäämiseks, ja samuti Tai peaministri deklaratsiooni, milles ta on kuulutanud välja juurdluse, on värsked sündmused sellele vaatamata ilmselgeks näiteks tailastepoolsest inimõiguste rikkumisest.

Muidugi kiidame heaks resolutsiooni, mis aga ei muuda inimtragöödiaid regioonis, kus konfliktide taustaks pole ainult ebainimlik sõjaväerežiim, vaid ka eri jõudude huvid. Seetõttu on vaja seista vastu tulemuslikumalt nii sõjaväehuntale kui separatistlikele suundumustele rühmade puhul, kes kiusavad taga teist usku inimesi.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (PSE). – (*PL*) Proua juhataja, viimastel aastatel on lahkunud oma riigist tuhandeid birmalasi kartusest valitseva sõjaväerežiimi poolsete repressioonide ees ning leviva nälja tõttu, otsides varjupaika Taist või naaberriikidest Kagu-Aasias. Antud probleem puudutab peamiselt Rohingya rahvusvähemust, kes elavad riigi lääneosas. Neid jäetakse süstemaatiliselt ilma kodakondsusest, nende sõnaja liikumisvabadus on piiratud ning neid jäetakse ilma põhilistest inimõigustest.

Birma põgenike probleemil on regionaalne mõõde ning naaberriigid, nagu India, Bangladesh ja Indoneesia, peavad töötama tihedamalt koos, et probleem lahendada ja pakkuda põgenikele sobivat hoolitsust ja varjualust. Rahvusvahelised ametid teatavad Birma põgenike ebainimlikust kohtlemisest ja nende brutaalsest deporteerimisest, mis võrdub nende kindlasse surma mõistmisega. Kui Tai rannavalve lükkas avamerele tuhande põgenikuga, ent toiduvarudeta paadi, oli tegemist ebainimliku teoga, mis viis paljude põgenike surmani.

Lisaks tuleks sügavalt hukka mõista Birma sõjaväerežiimi teod ja vägivallaaktid Rohingya vähemuse vastu ning tuleks kutsuda üles nende täielike kodanikuõiguste taastamiseks.

Justas Vincas Paleckis (PSE). – (*LT*) Kõnealustel traagilistel sündmustel Tai-Birma piiril on kaks poolt. On kahetsusväärne, et Tai ametivõimud on rakendanud kaitstamatuid meetmeid, seda enam, et Tai on tuntud riigina, mis austab inimõigusi ja võtab vastu palju põgenikke. Peaminister on teatanud, et antud sündmusi uuritakse ning Birma paadipõgenike suhtes kohatult käitunuid karistatakse. Lootkem, et need tõotused täidetakse. Teisest küljest pole esimene kord, kui arutame Birma režiimi häbematut ja lubamatut käitumist. Arvan, et Euroopa Liit peaks rakendama rangemaid meetmeid ning kindlasti, me loodame, mitte vaid sõnades, vaid tegudes suuremate riikide poolt. Iseäranis Hiina peab avaldama Birmale survet austada sealse opositsiooni ja vähemuste õigusi.

Tunne Kelam (PPE-DE). – Proua juhataja, täna võttis käesolev täiskogu vastu raporti varjupaigataotlejate vastuvõtu miinimumnõudmiste kohta. See peab puudutama ka riike, nagu Birma või Tai. Euroopa Parlamendi esindajatele teeb au, et astume täna välja Birma moslemite vähemuse õiguste kaitseks.

Olukord on muutunud šokeerivaks ja ärevusttekitavaks, kuna Tai sõdurid sunnivad kõnealuseid Birma põgenikke välja ookeanile mootoriteta paatides; arvatakse, et on vähemalt 500 surnud. Tai puhul on ellujääjate kirjeldused süüd tõestavad, kui mitte enamatki. Põgenikke saatmine tagasi ohu kätte on juba hull, kuid nad surema jätta on palju hullem. Teised on jäetud orjatööle Taisse.

Peaminister on enda auks lubanud täit juurdlust, kuid meil on tarvis teda toetada oma sõjaväest iseseisvalt tegutsemisel ning inimkäitumise rahvusvaheliste normide täitmisel.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (*PL*) Proua juhataja, oleme käesolevas istungisaalis mitu korda kõnelnud olukorrast Birmas. Seetõttu ei üllata kedagi, et ohus birmalased teevad niivõrd drastilisi katseid üle Andamani mere põgeneda.

Neid, kes Tai rannikule jõuavad, koheldakse tihti ebainimlikult. Neid saadetakse välja merele kinniseotud kätega ja mootoriteta paatides. Nelikümmend kuus Rohingya vähemuse liiget on Tai sisejulgeoleku väejuhatuse poolt Phrathongi saarele jõudmise järel vangi võetud. Neil pole õigusabi, samuti pole neil ühendust põgenikeasjade juristidega. Birma põgenike jaoks on tarvis viivitamatut humanitaarabi ja varjupaika.

Mariann Fischer Boel, komisjoni liige. – Proua juhataja, Euroopa Komisjon jälgib esmajärjekorras olukorda Birmas ja Tais, sealhulgas hiljutisi intsidente, kus Bangladeshist ja Birmast pärit põgenikud triivisid Tai rannikule.

Tai on võtnud piiriäärses üheksas laagris vastu ligikaudu 140 000 põgenikku. Üle miljoni Birma kodaniku moodustab Tais olulise osa Tai tööjõust põllumajandusvaldkonnas, tekstiilitööstuses ja turismivaldkonnas. Tais lõksu jäänud Rohingya paadipõgenikud on osa mitmetahulisest, sunniviisilisest või vabatahtlikust väljarändest Birmast. Lisaks on Tail lahendada teisi põgenikeküsimusi, nagu näiteks Laosest pärit Hmongi rahva liikmed.

Antud küsimuste keerulisus nõuab kõikehõlmavat poliitilist, humanitaar-, majanduslikku ja sotsiaalset lahendust. Komisjon viib läbi intensiivset arutelu rahvusvahelise kogukonna ja Tai valitsusega, et otsida võimalikke lahendusi.

Hiljutised poliitilised määramatused Tais katkestas antud küsimuses dialoogi valitsusega, kuid see on ajutine. Seega ootab komisjon, et ELi algatus valitsuse suhtes annab tulemuseks konstruktiivse lähenemise.

29. jaanuaril 2009 väljendas ELi eesistujakolmik Bangkokis suursaadikute tasemel oma muresid Tai ametivõimudele. Nad tervitasid Tai valitsuse kavatsust uurida intsidente täielikult ning jagada leide ja soovitasid Tai valitsusel tungivalt kohelda Tai vetesse saabuvaid paadipõgenikke vastavuses rahvusvaheliste humanitaarja inimõiguste normidega.

Komisjon tervitab valitsuse kavatsust lubada ÜRO Pagulaste Ülemkomissarile ligipääs paadipõgenikele.

Komisjon julgustab Tai valitsust taotlema regionaalset koostööd, kaasates ÜRO Pagulaste Ülemkomissari, kuna Rohingya küsimus ja muud eelnevalt mainitud ümberpaigutamise küsimused vajavad kõikehõlmavat reageeringut.

Kokkuvõtteks ei saa olla jätkusuutlik lahendus lühiperspektiivi turvakaalutluste tulemus, vaid peab arvestama pika perspektiivi humanitaar-, poliitilisi ja sotsiaalmajanduslikke ajendeid.

Hoolimata sellest, et Tai pole 1951. aasta põgenike konventsiooniga liitunud, on Tai kuninglik valitsus varem üles näidanud teatavat humanitaarhuvi. Komisjon jätkab Tai ametivõimudele meenutamist, et need järgiksid rangelt rahvusvahelisi inimõiguste norme igasuguse lahenduse eeltingimusena.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub täna pärast arutelude lõppu.

11.3. Brasiilia keeldumine Cesare Battisti väljaandmisest

Juhataja. – Päevakorra järgmine punkt on arutelu kuue resolutsiooni ettepaneku üle Brasiilia keeldumise kohta anda välja Cesare Battisti. (3)

Mario Mauro, *autor*. – (*IT*) Proua juhataja, daamid ja härrad, Antonio Santoro, vanglaametnik, Lino Sabadin, lihunik, Perluigi Torregiani, juveliir, ja Andrea Campagna, riigi teenistuses politseinik: need on nelja kodaniku nimed, kes koos paljude teistega kaotasid vahemikus 6. juuni 1978 kuni 19. aprill 1979 elu, hukkudes Itaalia demokraatlikku korda kukutada üritanud terrorismiorganisatsiooni pöörases mõrvas. Ühe mõrvari nimi on Cesare Battisti.

Esiteks soovin jagada kahetsust, mida väljendas Itaalia president Napolitano Brasiilia presidendi hr Lula otsuse üle anda poliitpõgeniku staatus Itaalia terroristile Cesare Battistile, kes mõisteti kohtutes selle nelja mõrva toimepaneku eest "tina-aastatel" eluks ajaks vangi.

Lubage mul teile meenutada, et Battistit ei mõistnud süüdi mitte ainult Itaalia kohtunikud, vaid ka Prantsuse kohtunikud ja Euroopa Inimõiguste Kohus. Tegemist on selgitamatu ja äärmiselt tõsise teoga, mis ei saa ega tohi jääda Euroopa institutsioonidele märkamata. Meil on kohustus Battisti ohvrite sugulaste ees, kuid mis veelgi olulisem, meil on kohustus ka seepärast, et Euroopa Liit on aastaid kindlalt ellu viinud terrorismivastast strateegiat, et tagada kodanike ohutus ja kaitsta demokraatlikke institutsioone. Seista ja kõrvalt vaadata tähendaks seega seda, et tõkestatakse aastate jooksul tehtud jõupingutusi võidelda külg külje kõrval alalise ohu vastu.

Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsioon loodab samuti, et Brasiilia otsustab ümber ja mõtleb hoolega selle üle, mis kujutab endast väga delikaatset, kuid üdini õigustatud ja õiguspärast palvet. Brasiilia on võimas demokraatlik riik, kellel on alati olnud väga hea suhe Euroopaga ning Itaaliaga, mistõttu üllataski meid niiviisi näo ees kinni virutatud uks. Tõepoolest, meie riike ühendava sõpruse ja austuse nimel, Brasiiliat ja Euroopa Liitu kas poliitiliselt või majanduslikult siduva sõpruse ja koostööning partnerluslepingute nimel, peab olema kõikide poolte reageering otsustav ja tulemuslik.

Euroopa peab ühinema Itaalia valitsuse aktsiooniga, mis kasutab kõiki õigustatud poliitilise ja diplomaatilise surve ning õiguskaitsevahendite vorme, et jalule seada õigus. Brasiilia otsus on õõvastavalt vastuolus Euroopa Liidu mainega, kuna näib eeldavat, et ühes selle liikmesriikidest viljeletakse poliitilist tagakiusamist ja piinamist. Ühesõnaga on meil tegemist vastuvõetamatu olukorraga, millel eelkõige pole alust tegelikkuses.

Manuel Medina Ortega, *autor*. – (*ES*) Proua juhataja, arvan, et hr Mauro on kirjeldanud fakte väga hästi. See mees on mõrvar: ta on tapnud neli inimest. Samuti on ta mõistetud süüdi Itaalia kohtutes muudes tegudes, nagu näiteks relvastatud rühma kuulumine, tulirelvade valdamine – enamikus Euroopa riikides tõsine kuritegu – ja vägivallateod.

Kõnealune mees on mõistetud süüdi Itaalia kohtus. Ent saame teada, et 17. detsembril andis Brasiilia valitsus, demokraatlik valitsus, talle poliitpõgeniku staatuse.

Nagu härra Mauro ütles, peab Euroopa Liit väljendama solidaarsust Itaalia valitsusega ja näitama Brasiiliale, sõbralikule demokraatlikule riigile, et on tehtud viga.

Brasiilia ametivõimud teatavad meile, et asi ootab föderaalse ülemkohtu ees edasikaebust, kuid on kahetsusväärne, et juhtumit on sellisel moel menetletud.

Samuti ei tohi unustada, et Euroopa Inimõiguste Kohus on lükanud tagasi härra Battisti palve kaitsele ning et Euroopa Liit toetub praegu oma tegevuses austusele põhiliste inimõiguste vastu, mis on Euroopa põhiseaduse oluliseks komponendiks.

⁽³⁾ Vt protokoll.

Seetõttu arvestades Euroopa Liidu ja Brasiilia vahelisi sõprussidemeid, tuleks Brasiilia ametivõimudele meenutada, et EL on hea liitlane ning sõber ja et loodame vastu, et nad ei toimi sellisel moel nagu varem.

Carl Schlyter, *autor*. – (*SV*) Soovin, et oleksime hoopis arutanud Filipiine, kus EL oleks saanud anda tõelise panuse paljude inimeste elude päästmiseks. Arutame praegu üksikut õigusjuhtumit, mille üle peetakse kohut, millega seoses on meil jultumust öelda, et astume välja õigusriigi põhimõtte eest. Seal, kust mina pärit olen, on üheks fundamentaalseks õigusriigi põhimõtteks, et parlament ei sekku üksikutesse kohtuasjadesse.

Minu fraktsioon ja mina arvame, et on täiesti vale arutada käimasolevat kohtuasja parlamendis. Kahjuks pole see isegi esimene ega viimane kord, sest varsti hääletame Medina raporti üle, mis teeb täpselt sama asja. Rootsi kohtus *Pirate Bay* vastu käimasolevas autoriõiguse kohtuasjas kommenteeris parlament süü küsimust, kui kohtuasi oli alles menetlemisel. Loodan tõesti, et sellest ei saa harjumust, sest kui saab, oleksime meie siin Euroopas need, kes vastastavad ja seisavad vastu meie oma õigusriigi põhimõtetele ning see oleks äärmiselt kahetsusväärne. Tänan.

Vabandust, unustasin mainimast midagi olulist.

Kui me pole rahul sellega, kuidas Brasiilia ja Euroopa väljaandmiste puhul toimivad, ja kui me pole rahul sellega, kuidas meie seadusi riiklikes kohtutes tõlgendatakse, peaksime muutma seadusi, nii et nad oleksid kõigile samad. Me ei tohiks vahele tikkuda ja üritada mõjutada üksikut kohtuasja. See on kohtunike, prokuröride ja kaitseadvokaatide, mitte parlamendi töö. Meie teeme seadusi ning õigusriigi põhimõtted dikteerivad, et need, kes neid seejärel tõlgendavad, on kohtud.

Cristiana Muscardini, *autor.* – (*IT*) Proua juhataja, daamid ja härrad, on tõeliselt häbiväärne, et Euroopa Parlamendi liige võtab käesolevas täiskogus sõna ilma isegi lugemata resolutsiooni teksti, mille kirjutasid ja allkirjastasid kõik suuremad fraktsioonid, ning ütleb nii asju, mis ei vasta tõele: menetlus on aastaid lõpetatud olnud.

Lubage mul meie probleemi vaadelda. Mitmeid kordi hukka mõistetud terroristi ja mitmekordse mõrvari sonimist ei saa kaitsta sõbraliku riigi valitsus, kellega koostööd teeme. Tahame esile tõsta, mida juba väljendati kirjas liidu eesistujale, et on vaja arutelu nõukogus, mis alates antud uskumatust olukorrast ning arvestades uut, rahvusvaheliseks muutunud terrorismi, võtab käsile ja otsustab ühtse väljaandmiseeskirja kas liidu 27 riigi piires või liidu ja kolmandate riikide vahel.

Mitte keegi ei saa lubada võtta relvastamata inimesi tapnud ning õigusest ja ohvrite sugulastest kõrvale hoidmiseks kõiki võimalikke mooduseid kasutanud inimesel tagakiusamise ohvri hoiakut ning luua ohtlike pretsedente õiguse ja ühiskonna kahjuks.

Marios Matsakis, *fraktsiooni ALDE nimel.* – Proua juhataja, meie kohtutes süüdimõistetud peavad tagajärgede eest vastutama ning ei tohi saada varjupaika üheski riigis maailmas.

Cesare Battisti on Itaalias süüdimõistetud mõrvar ning Brasiilia ametivõimude seisukoht kaitsta teda ELi õigusemõistmise haarde eest pole mitte ainult vastuvõetamatu, vaid ka taunitav ning kahetsusväärne kõige karmimas mõttes ning meil, nagu igasugusel teisel ametivõimul ja muul organil ELis, on õigus seda öelda. Loodan, et Brasiilia valitsus tuleb mõistusele ning teeb antud kohtuasja uuel läbivaatamisel seda, mida talt oodatakse, ning annab härra Battisti Itaaliale välja nii pea kui võimalik, enne kui antud afääril on muidu headele ELi-Brasiilia suhetele tõsised tagajärjed. Brasiiliast ei tohi saada süüdimõistetud kurjategijate varjupaika ning EL ei tohi kunagi lubada mõrvaritel karistusest pääseda.

Roberta Angelilli, *fraktsiooni UEN nimel.*—(*IT*) Proua juhataja, daamid ja härrad, kõnealuse ühise ettepanekuga võtta vastu resolutsioon teeb käesolev parlament oma hääle kuuldavaks rahvusvahelisel tasandil, et otsustataks ümber Cesare Battisti väljaandmine, ning eelkõige avaldab see austust ohvrite mälestusele ja näitab solidaarsust nende peredega, kes üle 20 aasta on oodanud, et viimaks teostataks neile nii kaua keelatud põhiõigus õigusemõistmisele. Midagi juurde öelda pole tarvis ning seega, austatud juhataja, daamid ja härrad, sooviksin pühendada oma kõnelemisaja vähesed ülejäänud sekundid mälestava vaikusehetke pidamiseks.

(Täiskogu pidas ühe minuti vaikust)

Mario Borghezio (UEN). – (IT) Proua juhataja, daamid ja härrad, tänan teid, proua Angelilli, selle tähtsa žesti eest, mis illustreerib, kui erinev on käesoleva täiskogu hoiak Euroopa Liidu omast, kes, nagu Ponitus Pilatus, on silmakirjalikult asjast käed puhtaks pesnud, samas kui antud kohtuasja on segatud kaks riiki: Itaalia, kes on maksnud terrorismi ja selle ohvrite ning väga raskete aastate eest erakordselt kõrget hinda,

ning Prantsusmaa, kes on segatud kõrini tänu kurikuulsale vasakpoolsele "kaaviari"-lobby'ile, kes on juba silma paistnud Petrella kohtuasjas ning tõenäoliselt samuti salateenistuste rollis.

Niiviisi õõnestab Euroopa oma terrorismivastaseid direktiive ning kaotab kogu autoriteedi globaalses terrorismi vastu võitlemise strateegias. Küsin endalt, kas sama asi oleks juhtunud, kui tegemist oleks olnud Saksa terroristiga Punaarmee rühmitusest? Euroopa aga ütleb Brasiiliale, et mitte välja anda tavalist kurjategijat ja kommunisti nagu Battisti, kes isegi täna vanglast söandab oma ohvreid pilgata, võrduks enese alandamisega riigiks, mis pakub varju kõige hullematele kurjategijatele ja terroristidele.

Taoline käitumine seab kahtluse alla kõik partnerluslepingud ja minu arvates osalemise G8-s. Peame rõhutama täiesti selgelt: ei ole vastuvõetav teha kokkuleppeid terroristidega. Terroristid, kellele on õiguspäraste menetluste alusel karistus mõistetud – sellepärast, et meie riigil on suurepärane õigussüsteem, kus kedagi ei piinata ja menetlus on õiguspärane –, peavad siis oma karistuse viimase päevani välja kandma. Terroristid, mõrvarid ja kommunistid!

Albert Deß (PPE-DE). – (*DE*) Proua juhataja, palusin kõnelda, sest olin 10 aastat Saksa parlamendi alamkojas Saksa-Brasiilia parlamendirühma eesistuja ning tunnen Brasiiliat väga hästi. Olen tõepoolest üllatunud Lula valitsuse keeldumise üle kõnealune süüdimõistetud mõrvar Euroopa liikmesriigile välja anda. Loodan, et menetlus Brasiilias viiakse väga kiiresti lõpule.

Lula valitsus on võtnud erikohustuseks inimõigused. Üks inimõiguste ilminguid on, et süüdimõistetud mõrvarid tuuakse õigusemõistmise ette, ning ma loodan, et käesolev ettepanek võtta vastu resolutsioon pälvib tugeva toe. Isiklikult kasutan oma kontakte Brasiilia parlamendi liikmetega, et tagada, et ka siseriiklikult avaldataks valitsusele survet kõnealune väljaandmispalve täita.

Janusz Onyszkiewicz (ALDE). – (*PL*) Proua juhataja, Teise maailmasõja järel põgenes Euroopast palju natsikurjategijaid õigusemõistmisest pääsemiseks Lõuna-Ameerikasse. Katsed neid tagasi ja kohtusse tuua on olnud äärmiselt rasked. See on viinud selliste meeleheitlike sammudeni, nagu Iisraeli agentide aktsioonid, kes lihtsalt röövisid Eichmanni Lõuna-Ameerikast, et saaks teda kohtusse tuua.

Ilmne on, et Lõuna-Ameerikasse põgenemiste traditsioon ei ole välja suremas, samuti mitte veendumus, et sealt võib leida varjupaika ja et on võimalik oma päevade lõpuni elada rahulikult ja karistamata, hoolimata toimepandud kuritegudest. Taoline teguviis, nagu Brasiilia valitsuse oma, hoiab vastavat veendumust alal ning võib kahjuks põhjustada karistamatuse tunde tunduvat levimist. Seetõttu on äärmiselt oluline, et käesolev väljaandmise ettepanek vastu võetaks.

Mariann Fischer Boel, komisjoni liige. – Härra juhataja, komisjon on teadlik Brasiilia justiitsministri hiljutisest otsusest anda poliitilist varjupaika Itaalia kodanikule, Cesare Battistile, kelle Itaalia kohtunikud on mõistnud selja taga eluks ajaks vangi.

Oleme hoolikalt kaalunud komisjoni rolli antud olukorras, eriti pärast seda, kui Itaalia Euroopa asjade minister Andrea Ronchi kutsus asepresident Barrot'd läinud nädalal üles, et EL toetaks Itaalia väljaandmispalvet Brasiilia valitsusele.

Nagu ka selgitati Itaalia valitsusele, pole komisjonil antud juhul asjasse sekkumiseks rakendusala. ELi asutamisleping on antud asjas väga selge: Euroopa Liidu ja Komisjoni õiguslikud volitused kriminaalasju puudutava koostöö valdkonnas piirduvad EL-27 õigusruumiga. Euroopa Liit saab aidata kaasa liikmesriikidevahelisele väljaandmisele, kuid on pädevusteta liikmesriikide suhete osas kolmandate riikidega kriminaalkoostöö asjades. Itaalia kahepoolseid suhteid Brasiiliaga antud asjas reguleerib 1989. aastal sõlmitud kahepoolne kokkulepe.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Jätkame nüüd hääletusega.

12. Hääletused

Juhataja. – Päevakorra järgmine punkt on hääletus.

(Hääletuse tulemus ja muu hääletust puudutav info: vaata protokolli)

- Enne hääletust:

Martine Roure (PSE). – (*FR*) Proua juhataja, peate mind nüüd kergesti ärrituvaks, kuid arvan, et kui nii vähe liikmeid hääletab selliste oluliste raportite üle, selliste oluliste resolutsioonide üle – ja süüdi pole muidugi need, kes on siin –, on ausalt öelda minu arvates olukord lootusetu ja õigupoolest sean ma kahtluse alla meie tõsiseltvõetavuse.

Seetõttu, kõneldes isiklikult, ei saa ma leppida kauem sellega, et meid on kohal nii vähe, ning teatud hetkel tuleb esitada küsimus, kas ei peaks olema kvoorum. Olen teadlik, et peab olema 40 liiget, enne kui saab nõuda kvoorumit. Kuna meid on natuke üle 40, on see raske, kuid arvan siiski, et midagi tuleb ette võtta.

(Aplaus)

Juhataja. – Kuna asja on tõstatanud vähem kui 40 liiget, jätkame hääletusega.

Marios Matsakis (ALDE). – Proua juhataja, seda on juhtunud viimased viis aastat. Pole ainult täna, et seda on juhtunud. On veidi hilja seda täna tähele panna.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Sooviksin vaid rõhutada, et antud probleem käib sotsialistide ja võib-olla mõnede teiste rühmituste kohta ka, kuid mitte Euroopa rahvapartei fraktsiooni kohta, kes on oma vastutusaladest kõnealuse olulise teema puhul teadlik ning on siin kohal tunduvalt suuremal arvul kui teised.

Gérard Onesta (Verts/ALE). – (FR) Proua juhataja, teil on täiesti õigus. Kvoorumiprotseduuri saab kohaldada ainult 40 liikme nõudel või istungi juhataja poolt. Seetõttu, kui soovite, kui arvate, nagu pr Roure ütles, et antud arutelu on praegu lõpetamiseks liiga oluline, võite ise nõuda kvoorumi ja lasta antud hääletuse ära jätte, kui arvate, et asi seda väärt on.

Mario Mauro, *autor*. – (*IT*) Proua juhataja, tänan härra Onestat, kuid arvan, et kaduma on läinud järjekordne katse päästa *in extremis* mitu korda hukka mõistetud terroristi.

Bernd Posselt (PPE-DE). – (*DE*) Proua juhataja, tahan vaid öelda, et just neljapäeva pärastlõunati arutatakse kõige olulisemaid küsimusi ning et seetõttu tuleb nende kiireloomulisuse tõttu nende oluliste küsimustega tõepoolest neljapäeva pärastlõunati tegeleda. Ainukesed, kes süüdi on, on need, kes neljapäeviti puuduvad. Nad on kõrvalehiilijad ning peaks järele mõtlema, kas nad uuesti Euroopa Parlamenti kandideerida soovivad.

Juhataja. – Asjal on laiem poliitiline mõõde. Süüdi on suur hulk inimesi: poliitilised fraktsioonid ja iga liige eraldi. Ma ei saa minna protseduuriga vastuollu, härra Onesta. Eeskiri ütleb, et võin vastata 40 liikme nõudele, mis käesoleval hetkel ei kohaldu.

12.1. Olukord Sri Lankal (hääletus)

- Enne lõike 2 hääletust:

Manuel Medina Ortega, *autor*. – (*ES*) Olen siin käesoleval koosolekul, kuid sotsiaaldemokraatide fraktsiooni ja Euroopa Parlamendi vahel saavutatud kokkuleppe tulemusena ei osale ma hääletusel. Siiski olen siin.

Charles Tannock, *autor*. – Proua juhataja, palun viimase hetke muudatust suulise muudatusettepaneku sõnastusse – kui täiskogu lubab –, sest meil on nüüd õnnestunud kindlaks teha, mis põhjustas ühisresolutsioonis segadust.

Esialgselt ütles sõnastus "mittetulistamise periood" ja meie jaoks oli see ebaloogiline, seega muutsime selle "relvarahuks". Nüüd on juhtunud nii, et kaaseesistujate deklaratsiooni ametlik tekst, mis hõlmab Euroopa Liitu, kasutab sõnastust – mis on imelik, kuid sellele vaatamata kasutavad nad seda kirjalikult – "tulistamiseta" periood. Seega, kas oleks meil võimalik kasutada "mittetulistamise" asemel "tulistamiseta", mitte aga sõna "relvarahu", kuna see kajastaks kaaseesistujate ametlikku teksti?

Marios Matsakis (ALDE). – Proua juhataja, arvan, et on veel midagi, ja ma arvan, et härra Tannock peaks meile sellest rääkima enne, kui hääletame. On veel üks väike muudatus.

Charles Tannock (PPE-DE), *autor.* – Proua juhataja, lülitada sisse sõna "humanitaar-" abi, et lihtsalt selgitada, mis liiki abist jutt on.

Kuid oluline on deklareerida "tulistamiseta perioodi", mis on sõnastuseks kaaseesistujate deklaratsioonis.

Raül Romeva i Rueda, *autor*. – (*ES*) Jah, on küll midagi, ent ma ei tea, kas tegemist on arusaamatusega või mitte. Teoreetiliselt on versioon, mis meil suulisest muudatusettepanekust on, et tekst peaks ütlema "relvarahu", mitte "tulistamiseta". Kas nii on õige või olen ma valesti aru saanud?

Tekst peaks ütlema "relvarahu".

Charles Tannock, autor. – Proua juhataja, olen just taibanud, et muudatusettepanekute trükkimise järjekorra tõttu hääletuste loendis lugesin tegelikult ette suulist muudatusettepanekut põhjendusele K. Palun segaduse pärast vabandus, kui tegelikult muudame nüüd lõiget 2. See võib-olla seletab, mis oli segadus. Kas oleks meil võimalik hääletuste loendi järjekord ümber muuta? Palun väga vabandust, kuid minu loendis on asjad vales järjekorras. Lugesin ette tegelikult muudatust, mida tahtsin teha põhjendusele K, mitte aga lõikele 2, nii et see on see, mille üle järgmisena hääletame. Palun väga vabandust segaduse pärast.

Muudatusettepanek lõikele 2, mis oleks pidanud olema see, mida vaatasime eelmisel korral, on: "Arvab, et sõjaline võit LTTE üle, nagu näeb ette Sri Lanka valitsus, ei kõrvalda vajadust leida poliitiline lahendus, et kindlustada kestev rahu". Hääletuste loendis on see niiviisi.

(Parlament nõustus suulise muudatusettepanekuga)

Marios Matsakis (ALDE). – Proua juhataja, selleks, et meil oleks õigesti, arvan, et peame nüüd hääletama põhjenduse K üle.

- Enne põhjenduse IA hääletust:

Charles Tannock, autor. – Proua juhataja, kordan seda nüüd õigesti härra Romeva i Rueda jaoks.

Põhjendus K, suuliselt muudetuna, peaks nüüd ütlema: "samas kui Tokyo kaaseesistujad on ühiselt kutsunud üles Sri Lanka valitsust ja LTTEd kuulutama välja tulistamiseta perioodi, et võimaldada haigete ja haavatute evakueerimist ja humanitaarabi osutamist tsiviilisikutele,".

(Parlament nõustus suulise muudatusettepanekuga)

12.2. Birma põgenike olukord Tais (hääletus)

- Enne lõike 2 hääletust:

Charles Tannock, *autor*. – Proua juhataja, märkan jälle, et ametnikud pole tegelikult kirjutanud suulised muudatusettepanekud üles samas järjekorras, kui neid tegelikult hääletatakse, seega valin õige järjekorra seekord väga hoolikalt ise. Lõike 2 puhul, soovime lisada lõike lõppu sõnad "ja lisaks ka tahtlik vaesumine, meelevaldne maksustamine ja maa konfiskeerimine".

(Parlament nõustus suulise muudatusettepanekuga)

- Enne lõike 5 hääletust:

Charles Tannock, autor. – Proua juhataja, lõike 5 puhul suuliselt parandatud järgnevalt: "Tervitab Tai valitsuse koostööd ÜRO Pagulaste Ülemkomissariga ning nõuab viivitamatut ja täielikku ligipääsu kõikidele Rohingya paadipõgenikele, keda kinni peetakse, et määratleda nende kaitsevajadused; kutsub samal ajal üles Tai valitsust allkirjastama 1951. aasta põgenike staatust puudutavat ÜRO konventsiooni ja selle 1967. aasta protokolli;".

(Parlament nõustus suulise muudatusettepanekuga)

Charles Tannock, autor. – Proua juhataja, loen ette kogu lõike 6 teksti suuliselt muudetuna: "Rõhutab, et paadipõgenike küsimus, mis mõjutab Taid ja teisi riike, on sisuliselt regionaalne; suhtub positiivselt Tai valitsuse jõupingutustesse suurendada regionaalsete naabrite koostööd Rohingya küsimuse lahendamiseks; tervitab ses suhtes 23. jaanuaril toimunud alalise välisasjade sekretäri Kasit Piromya kohtumist India, Indoneesia, Bangladeshi, Malaisia ja Birma suursaadikutega; ning kutsub ASEANi liikmeid ja iseäranis Tai eesistujat ning asjakohaseid rahvusvahelisi organisatsioone töötama antud pikaajalise probleemi alalise lahenduse kallal:".

(Parlament nõustus suulise muudatusettepanekuga)

Charles Tannock, *autor*. – Proua juhataja, põhjendus E peaks olema sõnastatud järgmiselt: "samas kui ÜRO Põgenike Ülemkomissari Amet on väljendanud muret teadete üle Birma põgenike väärkohtlemisest ning pääsenud ligi osadele Rohingya rahva 126 liikmest, keda Tai ametivõimud ikka veel vahi all peavad".

(Parlament nõustus suulise muudatusettepanekuga)

- 12.3. Brasiilia keeldumine Cesare Battisti väljaandmisest (hääletus)
- 13. Hääletuse parandused ja hääletuskavatsused: vt protokoll
- 14. Parlamendi seisukohtade ja resolutsioonide vastuvõtmisele järgnev tegevus: vt protokoll
- 15. Teatud dokument puudutavad otsused: vt protokoll
- 16. Istungil vastuvõetud tekstide edastamine: vt protokoll
- 17. Registrisse kantud kirjalikud deklaratsioonid (kodukorra artikkel 116): vt protokoll
- 18. Järgmiste istungite ajakava: vt protokoll
- 19. Istungjärgu vaheaeg

(Istung lõpetati kell 16.35)

LISA (kirjalikult vastatavad küsimused)

KÜSIMUSED NÕUKOGULE (Nende vastuste eest vastutab üksnes Euroopa Liidu Nõukogu eesistujariik.)

Küsimus 6, mille esitas Mairead McGuinness (H-1046/08)

Teema: Toiduainete hinnad

Kas nõukogu saab kommenteerida eelmise aasta detsembris avaldatud komisjoni teatist toiduainete hindade kohta Euroopas (KOM(2008)0821)? Kas nõukogu arvates käsitletakse teatises piisavalt praegust turuolukorda, kus põllumajandustoorme ja energia hinnad on järsult langenud?

Kas nõukogul on arvamus turuseire ja -luure suurema vajaduse kohta, et tulla toime nii toorme kui ka toiduainete hindade kõikumistega?

Vastus

(EN) Nõukogu eesistujariigi vastust (mis ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv) ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2009. aasta veebruari osaistungjärgul Strasbourgis.

Nõukogu sooviks teavitada austatud parlamendiliiget sellest, et toiduainete hindasid Euroopas käsitlev komisjoni teatis esitati nõukogule 19. jaanuari 2009. aasta istungil. Selles teatises jätkatakse 2008. aasta juunis kokku tulnud Euroopa Ülemkogu palvel nende põhjuste uurimist, miks toiduainete hinnad järsku tõusid pärast toormehindade väga hüppelist tõusu.

Teatises vaadatakse läbi põllumajandustoorme ja toiduainete hindade hiljutised suundumused. Eelkõige esitatakse selles võimalused toiduainete tarneahela toimimise parandamiseks Euroopas ning luuakse selleks tööprogramm. Muu hulgas märgiti ka vajadust leida tasakaal üleilmse toiduainete pakkumise ja nõudluse vahel ning kõrvaldada tõkked rahvusvaheliselt kaubanduselt.

Eesistujariik leiab, et nõukogu arutelud olid kasulikud ning andsid nõukogu liikmesriikidele võimaluse vahetada oma arvamusi selles olulises küsimuses. Arutelude käigus esitati palju seisukohti. Näiteks tõi mitu saadikut esile tootjate nõrga positsiooni võrreldes suurte jaemüügikettidega ja vajaduse tuua välja hinnalangused kogu toiduainete tarneahelas.

Saadikute enamus leppis kokku vajaduses jälgida hoolikalt turgu ning komisjon kohustus andma selles küsimuses aru 2009. aasta lõpuks.

*

Küsimus nr 7, mille esitas Seán Ó Neachtain (H-1048/08)

Teema: Kesk-Aafrika Vabariigi stabiilsus

2008. aasta detsembris avaldati rahvusvahelise kriisirühma väljaandes CrisisWatch, et vägivalla taaspuhkemise oht Kesk-Aafrika Vabariigis ei ole kunagi olnud suurem kui praegu. Kesk-Aafrika Vabariigi sisemist ebastabiilsust põhjustab ka tema asukoht Tšaadi, Sudaani ja Kongo Demokraatliku Vabariigi vahel. On väljendatud hirmu selle üle, et riigi õrn stabiilsus hävib, kuna puuduvad hea väljaõppe saanud, kogemuste ja piisava varustusega rahuvalveväed ning rahvusvahelisel üldsusel puudub poliitiline tahe. Mida saab nõukogu teha ja teeb tagamaks seda, et Kesk-Aafrika Vabariigist ei saaks järgmine Tšaad ega Kongo Demokraatlik Vabariik?

Vastus

(EN) Nõukogu eesistujariigi vastust (mis ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv) ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2009. aasta veebruari osaistungjärgul Strasbourgis.

Nõukogu on korduvalt väljendanud oma muret seoses humanitaarkriisi jätkumisega Kesk-Aafrika Vabariigi kirdeosas. Samuti on nõukogu teadlik vajadusest luua selles piirkonnas (Kesk-Aafrika Vabariik) tingimused, mis võimaldaksid põgenikel ja ümberasustatud isikutel vabatahtlikult, turvaliselt ja jäädavalt tagasi pöörduda, ning vajadusest nimetatud piirkonna ülesehituse ning majandusliku ja sotsiaalse arengu järele.

Seetõttu pakub EL Kesk-Aafrika Vabariigile nagu ka Tšaadile mitut liiki toetust. EJKP operatsioon EUFOR Chad/RCA on üks osa sellest mitmemõõtmelisest vastusest. Lisatoetust pakuvad komisjoni arengukoostöö toetamise meetmed ning humanitaarabi andmine.

Piirkonna stabiliseerimisele aitasid märkimisväärselt kaasa ELi operatsioon EUFOR Chard/RCA ning ÜRO missioonid MINUCRAT ja Dārfūris aset leidnud UNAMID. Eelkõige pakkus EUFOR Chad/RCA kaitset põgenikele, ümberasustatud isikutele ja humanitaarabitöötajatele.

EUFOR Chad/RCA on 12-kuuline sõjaline üleminekuoperatsioon ja see lõpeb 15. märtsil 2009. Nõukogu on rõhutanud ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 1861 (2009) heaks kiidetud ÜRO missiooni Tšaadis ja Kesk-Aafrika Vabariigis (MINUCRAT) täielikku lähetamist siis, kui EUFORi mandaat lõpeb. MINUCRATi täielik lähetamine aitab reageerida tõhusalt mittesõjalistele ohtudele, nagu banditism ja kuritegevus.

Sellest tulenevalt ning olles pidanud nõu Kesk-Aafrika ametivõimudega, on nõukogu nõudnud, et võetaks kõik meetmed tagamaks ELi operatsiooni järelevalvekorra kasutusele võtmist, sh ÜRO operatsiooni kaudu, kooskõlas resolutsiooni 1778 artikliga 10.

* *

Küsimus nr 8, mille esitas Liam Aylward (H-1051/08)

Teema: Uued algatused võitluseks lapstööjõu kasutamise vastu

Milliseid uusi algatusi teeb nõukogu üleilmse laste ekspluateerimise ja lapstööjõu kasutamise vastu võitlemiseks?

Vastus

56

(EN) Nõukogu eesistujariigi vastust (mis ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv) ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2009. aasta veebruari osaistungjärgul Strasbourgis.

Euroopa Liidu inimõiguste programmi põhiosaks on võitlus lapstööjõu kasutamise vastu ning sellega tuleb tegeleda kõikidel tasanditel ja erinevates tegevusvaldkondades. EL järgib lapstööjõu kasutamise kõikide vormide kaotamisel laiaulatuslikku lähenemisviisi, mis hõlmab poliitilisi, kaubanduslikke ja arengumõõtmeid ning vaesuse leevendamise, tööturu, sotsiaaldialoogi ja sotsiaalkaitsega seotud tegevust, pöörates rõhku tasuta ja üldisele algharidusele.

Eesistujariik Tšehhi kavatseb alustada arutelusid mitmes lastekaitsealases küsimuses. Eesistujariik keskendub eelkõige aktiivsele politseikoostööle teadmata kadunud laste otsimisel, Schengeni infosüsteemi (SIS) tõhusamale kasutamisele neil eesmärkidel ja ühisele tegutsemisele Interneti ebaseadusliku sisuga võitlemisel. Peale selle uurib eesistujariik Tšehhi lähemalt eesistujariigi Prantsusmaa tegevust ja nõukogu järeldusi seoses projektiga Child Alert. Lastekaitse oli 15. ja 16. jaanuaril Prahas toimunud justiits- ja siseministrite mitteametliku kohtumise teemaks ning seda arutatakse ka ministrite konverentsidel "Lastele ohutum Internet" ja "Lastesõbralik Euroopa", mis toimuvad aprillis.

Mis puutub lapstööjõudu, siis Euroopa Liidu üldasjade ja välissuhete nõukogu (GAERC) 2008. aasta mais tehtud järelduste põhjal töötab Euroopa Komisjon aruande kallal, mille eesmärk on kirjeldada olemasolevaid meetmeid lapstööjõu kasutamise vastaseks võitluseks; eesistujariik Tšehhi ootab ära selle tulemused.

Peale selle kavatseb komisjon esitada nõukogule 2009. aasta märtsis nõukogu laste seksuaalset ekspluateerimist ja lapsporno vastu võitlemist käsitleva raamotsuse parandatud variandi. Eesistujariik Tšehhi on valmis alustama asjaomase algatuse üle aktiivseid läbirääkimisi, mille eesmärk on luua tõhusam vahend lastega seotud seksuaalkuritegude vastu võitlemiseks. Lisaks toimub Tšehhi eesistumise ajal 2009. aasta märtsis Prahas kriminaalõiguse konverents "Kaitsetute ohvrite kaitse ja nende seisund kriminaalmenetluses".

Seoses inimõigustega on eesistujariigi Tšehhi eesmärk parandada ELi institutsioonide ja vabaühenduste koostööd ja partnerlust ning tõhustada ELi asjaomaseid finantsvahendeid. Uut Euroopa demokraatia ja inimõiguste algatust (EIDHR) hinnatakse eeldatavasti 2009. aastal. EIDHR hõlmab meetmeid, mille eesmärk on takistada laste kaasamist relvastatud konfliktidesse ning julgustada nende vabastamist ja taaslõimimist.

* *

Küsimus nr 9, mille esitas Eoin Ryan (H-1053/08)

Teema: Üleilmse finantsturu parem reguleerimine ja järelevalve

Millised on nõukogu algatused Ameerika Ühendriikide, Hiina ja Indiaga üleilmse finantsturu parema reguleerimise ja järelevalve tagamiseks?

Vastus

(EN) Nõukogu eesistujariigi vastust (mis ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv) ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2009. aasta veebruari osaistungjärgul Strasbourgis.

Nõukogu eesistujariik osaleb korrapärastel ministrite kohtumistel ja valitsusjuhtide tasandil toimuvatel tippkohtumistel, millest võtavad osa mitmed kolmandad riigid, sh USA, Hiina ja India. Neil kohtumistel arutatakse vastastikust huvi pakkuvaid teemasid, sh finantsteenuseid, ning püüeldakse võimaluse korral ühise arusaama poole. Nõukogu ei ole siiski komisjoni ettepaneku puudumisel valmis võtma vastu ühtegi õigusloomega seotud akti. Praeguse finantskriisi tõttu on partneritega üleilmsel tasandil peetavad kohtumised üliolulised.

Mis puudutab suhteid USAga, tuleks rõhutada Atlandi-ülese majandusnõukogu (TEC) tähtsust. See loodi 2007. aastal ELi-USA Atlandi-ülese majandusintegratsiooni edendamise raamistiku ülevaatamiseks ning see hõlmab muu hulgas finantsturgude lõimimist.

Lisaks on Euroopa Komisjon mitu aastat arendanud korrapäraseid dialooge finantsteenuste reguleerimise valdkonnas ning mõnel juhul makromajanduslikke dialooge peamiste majanduspartneritega. Need algasid ELi-USA reguleeriva dialoogiga 2002. aastal ning sellele järgnesid ELi-Hiina dialoog 2005. aastal ja ELi-India dialoog 2006. aastal.

Nõukogu ei osale neis dialoogides, kuid jälgib nende edusamme finantsteenuste komitee ning majandus- ja rahanduskomitee vahendusel. Vajaduse korral teavitab komisjon nõukogu lühidalt edusammudest ja toimub mitteametlik arutelu.

Lõpetuseks tuletan meelde, et esialgne G20 kohtumine, millest võtsid osa ka USA, Hiina ja India, toimus Washingtonis 15. novembril 2008, et tulla toime maailmamajanduse ja finantsturgude suurte katsumustega, mille on tinginud praegune kriis. Nõukogu esindas sellel kohtumisel eesistujariik. G20 valitsusjuhid leppisid kokku ambitsioonikas tegevuskavas, mis käsitleb rahvusvahelise finantsjuhtimise parandamiseks meetmete võtmist nii lühikese kui ka keskmise aja jooksul. Nimetatud protsess jätkub – järgmine kohtumine on kavas juba selle aasta 2. aprillil – ning see töö loob arvatavasti aluse kõige olulisemale rahvusvahelisele platvormile üleilmse finantsturu paremaks reguleerimiseks ja järelevalveks.

* *

Küsimus nr 10, mille esitas Brian Crowley (H-1055/08)

Teema: Ühine energiapoliitika

Millised algatused võtab kasutusele eesistujariik Tšehhi tagamaks seda, et oleks olemas ühine energiapoliitika ja et Euroopa Liit oleks võimeline tegutsema nagu üks mees, kui peetakse läbirääkimisi energiavarustuse üle?

Vastus

(EN) Nõukogu eesistujariigi vastust (mis ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv) ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2009. aasta veebruari osaistungjärgul Strasbourgis.

Seoses hiljutise Venemaa-Ukraina gaasivaidlusega on esile kerkinud Euroopa Liidu energiapoliitika tugevdamise olulisus. Eesistujariik Tšehhi asetas energeetika oma kolme poliitilise põhiprioriteedi seas esimeseks ammu enne seda, kui tarnehäired tõid taas kord esile ELi haavatavuse seoses energiasõltuvusega. Nagu peaminister Topolánek ütles selgelt kaks nädalat tagasi Budapestis toimunud Nabucco tippkohtumisel, on Euroopa ühine energiapoliitika põhivajadus. Nüüd on eesistujariigi Tšehhi ülesanne kasutada kriisist tingitud stiimulit ja poliitilist tahet, et võtta kasutusele kõige kiireloomulisemad lühikese, keskmise ja pika tähtajaga meetmed suuremate tarnehäirete ärahoidmiseks tulevikus ning parandada meie võimet tulla toime tagajärgedega, kui selleks peaks tekkima vajadus. Energianõukogu erakorraline kohtumine toimus 12. jaanuaril ning selle käigus tehti kindlaks hulk meetmeid, mida tuleb sellega seoses võtta.

Mis puutub pikaajalistesse strateegilistesse meetmetesse – seisneb lahendus tarnekanalite, tarnijate ja tarneallikate mitmekesistamises. Olgu tegemist Nordstreami, Nabucco, Southstreami või veeldatud maagaasi terminalidega, aitab mitmekesistamine vähendada meie energiasõltuvust ja tugevdada ELi läbirääkimispositsiooni oma partnerite suhtes.

Mis puutub keskmise tähtajaga meetmetesse, tuleks kindlaks teha puuduv energiainfrastruktuur ja puuduvad ühendused ning kiirendada nende kallal tehtavat tööd. Euroopa energia siseturg ei hakka iialgi toimima, kui piiriüleseid edastamisi ei saa hõlpsasti teostada.

Sama kehtib Euroopa solidaarsuse kohta. Tuleb lahendada energiasaarte probleemid. Selle eeltingimuseks on vajalike rahaliste vahendite (nt EIP või EBRD kaudu) kogumine. Eesistujariik pingutab selle nimel, et esmatähtsaks peetaks energiainfrastruktuuri projekte Euroopa majanduse taastamiskava raames.

Lõpuks, lühiajalised hädaabimeetmed peaksid võimaldada meil aidata abivajavaid liikmesriike. Slovakkia ja Bulgaaria näited osutasid teravalt vajadusele tõhustada kahepoolseid ja piirkondlikke solidaarsuskokkuleppeid.

On kindlaks tehtud mitmed muud kasulikud meetmed, nt parem läbipaistvus seoses gaasivoolu, nõudluse ja varude mahtudega nii liikmesriikides kui ka tarne- ja transiidiriikides, ning sellele järgneb usaldusväärse mõõtesüsteemi paigaldamine. Varajase hoiatuse mehhanismi tuleks hinnata ja laiendada transiidiriikidele.

Samuti võib olla oluline roll maagaasi tarnekindluse tagamist käsitleva direktiivi ülevaatamisel. Kõik need meetmed tugevdavad ELi ja seega võimaldavad meil rääkida ühel häälel meie energiatarnijatega.

Euroopa Liidu energiapoliitika põhineb 2007. aasta märtsis Euroopa Ülemkogu kohtumisel vastu võetud tegevuskaval. Tehakse tööd selle tegevuskava rakendamiseks. Seda tõhustatakse veelgi seoses komisjoni teise strateegilise energiaülevaatega, mis esitati nõukogule 2008. aasta novembris ning milles keskendutakse eelkõige energiavarustuse kindlusele ja solidaarsusvajadusele.

Nõukogu hindab olukorda 19. veebruaril ja teeb otsuse teises strateegilises energiaülevaates kehtestatud edasiste konkreetsete meetmete kohta ning teostab järelevalvet 12. jaanuaril kokku lepitud meetmete üle. See töö on märtsis toimuva Euroopa Ülemkogu kohtumise aluseks, et leppida kokku vastustes, mis on vajalikud siis, kui Euroopa Liit püüab välja töötada ühist energiapoliitikat, ja eriti siis, kui sellega tõhustatakse tema energiavarustuse kindlust.

Ühise energiapoliitika teine oluline element on energiatõhusus. Selles valdkonnas käsitleb nõukogu erinevaid õigusloomega seotud ettepanekuid, mille komisjon on hiljuti esitanud koos teise strateegilise energiaülevaatega, s.t ümbersõnastatud ettepanekut ehitiste energiatõhususe kohta, ümbersõnastatud ettepanekut energiatodete energiatõhususe märgistamise kohta ja ettepanekut rehvide kütusesäästlikkuse märgistamise kohta.

*

Küsimus nr 11, mille esitas Marie Panayotopoulos-Cassiotou (H-1057/08)

Teema: Subsidiaarsus haridus- ja sotsiaalküsimustes

Kuidas kavatseb nõukogu toetada subsidiaarsuse põhimõtet haridus- ja sotsiaal- ning eraõiguse küsimustes?

Vastus

(EN) Nõukogu eesistujariigi vastust (mis ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv) ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2009. aasta veebruari osaistungjärgul Strasbourgis.

Nõukogu kohustub täielikult järgima subsidiaarsuse põhimõtet. Ta tagab jätkuvalt kooskõlas Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikliga 5, et ühendus võtab meetmeid ainult niisuguses ulatuses ja siis, kui liikmesriigid ei suuda täielikult saavutada kavandatava meetme eesmärke.

Kõiki ühenduse tasandil tehtud meetme ettepanekuid hinnates uurib nõukogu ettepaneku sisu ja hindab ka seda, kas ettepanek järgib subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtet. Nõukogu ei nõustu ühegi ettepanekuga, kui ta leiab, et neid põhimõtteid ei järgita.

See ei ole teistsugune ka austatud parlamendiliikme rõhutatud haridus- ja sotsiaal- ning eraõiguse küsimustes. Kuna asutamislepingutes sätestatakse mõlema valdkonna kohta, et ühenduse meetmete eesmärk on toetada ja täiendada liikmesriikide tegevust, siis tuleb neis valdkondades veelgi enam järgida nimetatud põhimõtteid.

ET

Eelkõige on nõukogu valvas selle tagamisel, et ühenduse haridusmeetmed austaksid liikmesriikide vastutust õpetuse sisu ja haridussüsteemide korralduse eest ning nende kultuurilist ja keelelist mitmekesisust.

* * *

Küsimus nr 12, mille esitas Jim Higgins (H-1059/08)

Teema: Regionaalareng

Kas nõukogu võiks kirjeldada konkreetseid territoriaalse ühtekuuluvuse eesmärke ning seda, milliseid jõupingutusi ta teeb ühenduse majandus-, sotsiaal- ja keskkonnaarengus eksisteeriva ruumilise tasakaalu puudumisega toimetulemiseks?

Vastus

(EN) Nõukogu eesistujariigi vastust (mis ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv) ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2009. aasta veebruari osaistungjärgul Strasbourgis.

Nõukogu peab oluliseks territoriaalset ühtekuuluvust kui ühtekuuluvuspoliitika üht võtmeaspekti, mille eesmärk on tegeleda territoriaalse tasakaalu puudumisega Euroopa Liidu majandus-, sotsiaal- ja keskkonnaarengus. Ta tunnistab 2007.–2013. aasta ühtekuuluvuspoliitika olulisust selles, et liikmesriigid saaksid arvesse võtta territoriaalset mõõdet. Komisjoni 6. oktoobri 2008. aasta territoriaalset ühtekuuluvust käsitlev roheline raamat on praegu avalikul arutamisel, seega ei ole nõukogu selle sisu suhtes veel lõplikule seisukohale jõudnud. Selle avaliku arutelu esialgsed tulemused esitatakse regionaalarengu eest vastutavate ministrite mitteametlikul kohtumisel, mis toimub Mariánské Lážněs (Tšehhi Vabariigis) 2009. aasta aprillis.

Sellest hoolimata koostas eesistujariik Prantsusmaa vahearuande ja see on avalikult kättesaadav⁽⁴⁾.

Selle vahearuande peamised järeldused pidid kinnitama tugevat toetust järgmistele ulatuslikele eesmärkidele:

- regionaalsete arenguerinevuste vähendamine;
- kogu ELi territooriumi jätkusuutlik ja tasakaalustatud areng, võttes arvesse üksikute regioonide eripärasid, tagamaks kogu Euroopa Liidus rahuldavad elutingimused;
- sellise põhimõtte edendamine, mille kohaselt peaks igal territooriumil olema vähemalt miinimumtasemel juurdepääs peamisele transpordiinfrastruktuurile, uutele info- ja sidetehnoloogia lahendustele ning peamistele üldhuviteenustele (nt tervishoid ja haridus);
- nii ühenduse kui ka liikmesriikide valdkondlike poliitikameetmete vajaduse toetamine, et võtta rohkem arvesse nende erinevat mõju territooriumidele, ning paremate seoste toetamine muude Euroopa poliitikameetmete abil, millel on territoriaalne mõju.

Aruande kohaselt on mõned saadikud väljendanud siiski muret seoses rohelise raamatu teatud aspektidega.

Nõukogu jälgib hoolikalt edasi seda teemat, ning eelkõige komisjoni rohelise raamatu avaliku arutelu tagasisidena. Ta on suuteline võtma vastu ametliku seisukoha, kui komisjon pakub välja ettepanekud selle arutelu valguses.

*

Küsimus nr 13, mille esitas James Nicholson (H-1062/08)

Teema: Toote päritolu / toiduainete märgistamine

Kas nõukogu on seakasvatust mõjutavate hiljutiste sündmuste taustal pidanud kõikide toiduainete päritolu märgistamise kasutuselevõtmist käsitlevaid arutelusid, et oleks võimalik saavutada jälgitavus ja läbipaistvus?

Kas nõukogu nõustub sellega, et see on ainus võimalus tarbijate usalduse tagamiseks toiduainetööstuse suhtes?

⁽⁴⁾ Dok 17580/08

Vastus

(EN) Nõukogu eesistujariigi vastust (mis ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv) ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2009. aasta veebruari osaistungjärgul Strasbourgis.

Päritolu märgistamine on praegu arutamisel nii nõukogus kui ka Euroopa Parlamendis Euroopa Komisjoni ettepaneku põhjal võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, milles käsitletakse toidualase teabe esitamist tarbijatele⁽⁵⁾.

Kehtivate ühenduse õigusaktide kohaselt nõutakse päritolu märgistamist

- juhul, kui tarbijaid võib eksitada toiduainete tegelik päritolu või lähtekoht, ja
- konkreetsete eeskirjade kohaldamisel (nt puu- ja köögiviljade puhul, veiseliha, veini, mee, kala ja imporditud kodulindude puhul).

Uues kavandatavas õigusaktis jääb põhinõue toidu päritoluriigi või lähtekoha suhtes samaks. Seega oleks märgistamine ikkagi vabatahtlik, välja arvatud juhul, kui sellise teabe esitamata jätmine võiks eksitada tarbijat. Sel juhul muutub märgistamine kohustuslikuks. Samuti on komisjoni ettepaneku eesmärgiks täpsustada tingimusi, mille kohaselt liikmesriigid võivad vastu võtta päritolu märgistamist käsitlevaid riigisiseseid eeskirju.

See lähenemisviis põhineb seisukohal, et toiduainete märgistamine, sh päritolutähised, on eeskätt tarbijate teavitamise vahend. Päritolu märgistamist ei saa pidada toiduohutuse soodustamise vahendiks, kuna see ei tegele selliste saastuse põhjustega, millele osutas austatud parlamendiliige.

Euroopa Liidus seaduslikult turule viidud toit ja sööt peab olema ohutu, olenemata sellest, kust see pärit on. Tarbijate usalduse tagamiseks peab see põhinõue olema edaspidigi ELi toiduohutuspoliitika nurgakiviks.

* *

Küsimus nr 14, mille esitas Claude Moraes (H-1064/08)

Teema: Aastatuhande arengueesmärkide saavutamine

2008. aasta juunis teatas nõukogu, et 2008. aasta "peaks olema pöördepunktiks säästva arengu raames vaesuse kaotamiseks tehtavate ühiste jõupingutuste tõhustamisel, et tagada kõigi aastatuhande arengueesmärkide saavutamine kogu maailmas aastaks 2015".

Millistest edusammudest saab nõukogu teada anda seoses oma aastatuhande arengueesmärkide saavutamiseks tehtavate jõupingutustega ning kas nõukogu tunneb, et 2008. aasta oli selliseks pöördepunktiks?

Peale selle, milliseid algatusi kavandab nõukogu teha tuleval aastal, et aidata tagada kõikide aastatuhande arengueesmärkide saavutamine aastaks 2015?

Vastus

(EN) Nõukogu eesistujariigi vastust (mis ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv) ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2009. aasta veebruari osaistungjärgul Strasbourgis.

EL on näidanud oma pühendumust aastatuhande arengueesmärkide saavutamise toetamisele aastatuhande arengueesmärke käsitleva ELi tegevuskava kaudu, mille kinnitas Euroopa Ülemkogu 2008. aasta juunis. Selles tegevuskavas seatakse mitu vahe-eesmärki, mis aitavad kaasa selle eesmärgi saavutamisele, ning tuuakse näiteid ELi tegevusest tema juba võetud kohustuste toetamiseks.

ELi tegevuskavas tehakse kindlaks esmatähtsad tegevused sellistes peamistes valdkondades nagu haridus, keskkond, tervis, vesi ja kanalisatsioon, põllumajandus, vaesuse vähendamine, infrastruktuur ja sooline võrdõiguslikkus. Meetmeid on vaja ka valdkondadevaheliste küsimuste lõimimise tõhustamiseks kõikides sektorites. EL on teinud oma arengupartneritele ettepaneku kasutada koos seda tegevuskava; seda tuleks samuti arvesse võtta Lissaboni tippkohtumisel vastu võetud Aafrika ja ELi ühisstrateegia ning erinevate partnerluste raames. Selle edu tagamise põhitegur on tegevuskava olemasolu partnerriikides.

⁽⁵⁾ KOM(2008)40 lõplik – 2008/0028 (COD)

Mõnes riigis ja valdkonnas tehtud edusamme silmas pidades on EL veendunud, et kõiki aastatuhande arengueesmärke on võimalik saavutada kõigis maailma piirkondades, tingimusel et selles võetakse kooskõlastatud ja jätkusuutlikke meetmeid kuni aastani 2015. EL tunneb siiski tõsiselt muret paljudes riikides ja piirkondades, eriti Sahara-taguses Aafrikas, aastatuhande arengueesmärkide saavutamisega seonduvate suundumuste pärast.

Ilmnenud on proovikivid, mis võivad ohustada aastatuhande arengueesmärkide saavutamist: üleilmne finantskriis ning kõrged ja kõikuvad toidu- ja toorainehinnad. Uute asjaolude esilekerkimine on muutnud abi osutamise süsteemi keerulisemaks. Jätkuvalt on suurenenud tähtsus, mida osutatakse kliimamuutuste vastu võitlemisele ja arengumaade kohandumisvõime tugevdamisele, mis on tinginud vajaduse abivoogusid täiendavate suuremate ühiste jõupingutuste järele. Kõnealuste uute keeruliste ülesannetega toimetulekuks on vaja, et rahvusvaheline üldsus uuendaks oma pühendumust Monterrey konsensuse toetuseks ja oleks valmis võtma täiendavaid meetmeid.

Doha arengu rahastamise konverentsil osalemiseks välja antud suunistes märkis EL, et vaeseimad riigid ja ebakindlates olukordades olevad riigid ei tohiks olla praeguse kriisi ohvriteks ning et kriis ei tohi takistada kohustuste täitmist, mis on võetud Monterrey konsensuse toetuseks ja aastatuhande arengueesmärkide saavutamiseks.

Sellest tulenevalt jätkab EL juhtrolli täitmist rahalise toetuse andmisel aastatuhande arengueesmärkide saavutamiseks, kaasa arvatud ametliku arenguabi kohustuste säilitamiseks, ning teeb kõik jõupingutused laiema rahvusvahelise üldsuse ambitsioonika ja tegevusele orienteeritud reageeringu tagamiseks. Nõukogu arutab neid küsimusi põhjalikumalt Euroopa Liidu üldasjade ja välissuhete nõukogu (GAERC) kohtumisel 2009. aasta mais.

* *

Küsimus nr 15, mille esitas Bernd Posselt (H-1068/08)

Teema: Inimõigused Kuubas

Kuidas näeb nõukogu inimõiguste olukorda Kuubas, eriti olukorda, mis puudutab Ricardo González Alfonsot, kes on olnud vangis üle viie aasta ja kelle organisatsioon Reporters Without Borders valis aasta ajakirjanikuks 2008. aasta detsembris?

Vastus

(EN) Nõukogu eesistujariigi vastust (mis ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv) ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2009. aasta veebruari osaistungjärgul Strasbourgis.

ELi välissuhete poliitika põhiosaks on inimõiguste ning arvamus- ja sõnavabaduse austamine ja edendamine.

Oma 23. juuni 2008. aasta järeldustes kutsus nõukogu Kuuba valitsust üles parandama inimõiguste olukorda, muu hulgas vabastama tingimusteta kõik poliitvangid, sealhulgas need, kes peeti kinni ja mõisteti süüdi 2003. aastal. Samuti kutsus ta Kuuba valitsust üles hõlbustama rahvusvaheliste humanitaarorganisatsioonide juurdepääsu Kuuba vanglatele. Samuti kinnitas nõukogu taas otsustavust jätkata kooskõlas ELi poliitikaga dialoogi Kuuba ametivõimude ning kodanikuühiskonna esindajate ja demokraatliku opositsiooniga, et edendada inimõiguste austamist ja tegelikku edasiminekut pluralistliku demokraatia suunas. EL pakub jätkuvalt kõigile ühiskonna sektoritele praktilist toetust rahumeelsete muutuste elluviimiseks Kuubas ja sunnib Kuuba valitsust tagama info- ja sõnavabaduse, sealhulgas juurdepääsu Internetile.

Dialoogi Kuuba ametivõimudega taasalustati 16. oktoobril 2008. aastal toimunud ministrite kohtumisel. See andis ELile võimaluse anda Kuuba valitsusele ülevaade oma seisukohtadest demokraatia, universaalsete inimõiguste ja põhivabaduste valdkonnas. Samas säilitas EL kontaktid demokraatliku opositsiooniga.

Inimõiguste ja arvamusvabaduse areng Kuubas on ELi ja Kuuba suhete, kaasa arvatud poliitilise dialoogi protsessi tõhususe hindamise oluline osa.

Mis puutub üksikjuhtumitesse, siis nõukogu jälgib neid hoolikalt ja juhib Kuuba ametivõimude tähelepanu nendele igal võimalusel.

* >

Küsimus nr 16, mille esitas Gay Mitchell (H-1070/08)

Teema: Euroopa Parlamendi valimised

Hoolimata sellest, et Euroopa Parlamendi volitused ja vastutus on üha suurenenud, on valijate osalus Euroopa valimistel pidevalt vähenenud Euroopa Liidu keskmiselt 63%-lt 1979. aastal 45,3%-ni 2004. aastal. Kuidas kavatseb nõukogu kaasata juunis toimuvatele uutele valimistele valijaid igas liikmesriigis, rääkida Euroopa Parlamendi olulisusest ja muuta seda tendentsi?

Vastus

(EN) Nõukogu eesistujariigi vastust (mis ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv) ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2009. aasta veebruari osaistungjärgul Strasbourgis.

Valijate osalemise küsimus on iga liikmesriigi enda asi ning igas liikmesriigis korraldatakse Euroopa Parlamendi valimiste teavituskampaaniad riigisiseste õigusaktide kohaselt. Seetõttu ei ole nõukogul asjakohane võtta seisukohta selles küsimuses ega teha konkreetseid algatusi.

Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon rõhutasid oma 22. oktoobri 2008. aasta poliitilises avalduses "Partnerlus Euroopa asjadest teavitamisel" ELi asjadest üldise teavitamise parandamise ülimat olulisust, et aidata Euroopa kodanikel kasutada liidus oma õigust osaleda demokraatias.

Nõukogu on omalt poolt oma järeldustes avalduse "Partnerlus Euroopa asjadest teavitamisel" kohta rõhutanud, et "sellised sündmused nagu Euroopa Parlamendi otsevalimised annavad hea võimaluse tugevdada suhtlemist kodanikega ELi teemadel ning teavitada kodanikke poliitilisest mõttevahetusest ning julgustada neid selles osalema".

Selle avalduse kohaselt tunnistab nõukogu, kui tähtis on tegeleda ELi asjadest teavitamisega liikmesriikide ja ELi institutsioonide vahelise partnerluse abil, et tagada võimalikult laia avalikkuse asjakohasel tasandil tõhus teavitamine ja objektiivse teabe andmine.

Avalduse alusel rõhutasid nõukogu, Euroopa Parlament ja komisjon Euroopa Parlamendi valimisi kui üht 2009. aasta institutsioonidevahelist teavitamisprioriteeti.

* * *

Küsimus nr 17, mille esitas Dimitrios Papadimoulis (H-0002/09)

Teema: Vajadus kehtestada poliitilised, diplomaatilised ja majanduslikud sanktsioonid Iisraeli vastu

8. detsembril 2008 võttis Euroopa Liidu (EL) Nõukogu vastu teksti (17041/08), milles esitab oma järeldused kahepoolsete suhete tugevdamise kohta ELi ja tema Vahemere piirkonna partnerite vahel; selle tekstiga edendatakse ELi ja Iisraeli suhteid, hoolimata sellest, et Iisrael oli kehtestanud Gaza sektoris kuid kestva blokaadi, oli laiendanud kolooniaid ja suurendanud palestiinlaste vastu suunatud vägivalda. Selle otsusega näitas nõukogu oma toetust Iisraeli järeleandmatusele ja agressioonile ning seadis ELi Araabia riikide kriitikatule alla.

Arvestades Iisraeli jätkuvaid kuritegelikke rünnakuid Gazale, kus tapeti sadu ja haavati tuhandeid palestiinlasi, kellest suur osa olid tsiviilelanikud, siis kas nõukogu kavatseb tunnistada selle ELi ja Iisraeli suhete edendamist käsitleva otsuse ning varasema ELi ja Iisraeli kaitsekoostööleppe (1993) kehtetuks? Milliseid muid poliitilisi, diplomaatilisi ja majanduslikke meetmeid võtab ta Iisraeli vastu, et veenda teda lõpetama palestiinlaste vastu suunatud genotsiidipoliitikat?

Küsimus nr 18, mille esitas Pedro Guerreiro (H-0007/09)

Teema: ELi ja Iisraeli suhted

2008. aasta detsembris kinnitas EL oma kava hoogustada kahepoolseid suhteid Iisraeliga, uue vahendi vastuvõtmise kontekstis, ning see kava pidi asendama praeguse tegevuskava alates 2009. aasta aprillist. Iisraeliga peetava poliitilise dialoogi tugevdamise suunised hõlmavad järgmist: rohkem kahepoolseid tippkohtumisi igal tasandil; Iisraeli sagedasem ligipääs Euroopa Liidu poliitika- ja julgeolekukomiteele; nõukogu töögruppides ja komiteedes Iisraeli ekspertide ärakuulamise hõlbustamine; mitteametlike strateegiliste konsultatsioonide süstematiseerimine ja laiendamine; selle julgustamine, et Iisrael järgiks ühist välis- ja julgeolekupoliitikat (ÜVJP); Euroopa Liidu julgeoleku- ja kaitsepoliitika valdkonnas algtasandil koostöö võimaldamine ning sellistes mitmepoolsetes organisatsioonides nagu ÜROs Iisraeli osalemise ja

neisse kaasamise julgustamine. Iisraeli suursaadik ELis väitis hiljuti, et ei tule kõne allagi nimetatud otsuse ja sellega seotud protsessi uuesti läbivaatamine ning et Iisraeli ja ELi positsioonid on lähenemas.

Pidades silmas seda, et Iisrael jätkas palestiinlaste vastu suunatud julmi ja õigustamatuid rünnakuid Gaza sektoris, Iisraeli sõjavägi pani toime hirmuäratavaid kuritegusid ning Iisrael eiras okupeeritud Palestiina territooriumidel täielikult rahvusvahelist õigust ja inimõigusi, siis kas nõukogu võib öelda, miks ta ei ole mõistnud hukka Iisraeli ning peatanud selle riigiga sõlmitud lepingud ja nende lepingute tugevdamiseks mõeldud protsessid?

Küsimus nr 19, mille esitas David Martin (H-0012/09)

Teema: ELi ja Iisraeli kaubandussuhted

Pidades silmas praegust sõjalist tegevust Gazas, Iisraeli ülemäärast ja ebaproportsionaalset jõukasutust ning tuhandeid tsiviilohvreid ja süütute palestiinlaste tapmist, siis mil viisil kavatseb nõukogu ümber hinnata oma kaubandussuhted Iisraeliga?

Küsimus nr 20, mille esitas Jens Holm (H-0014/09)

Teema: Iisraeliga lepingu peatamine

Jõulupuhkuse ajal alustasid iisraellased operatsiooni "Valatud tina". Küsimuse kirjutamise ajaks on tapetud üle 900 palestiinlase ja tuhanded on haavatud. ELi-Iisraeli koostöölepingu artiklis 2 nõutakse inimõiguste austamist. Ilmsem kui kunagi varem on see, et Iisrael on seda sätet rikkunud. 2005. aasta oktoobris peatas EL koostöölepingu Usbekistaniga, viidates artiklile 2.

Kas nõukogu on valmis sundima järgima Iisraeliga sõlmitud kaubanduslepingus sisalduvat inimõiguste austamise nõuet ja peatama selle lepingu? Missuguseid muid meetmeid kavatsetakse võtta selleks, et veenda Iisraeli vägivalda lõpetama?

Küsimus nr 21, mille esitas Willy Meyer Pleite (H-0018/09)

Teema: ELi-Iisraeli assotsiatsioonilepingu peatamine inimõigusi käsitleva artikli 2 rikkumise pärast

Hiljutine sõda Gazas on taas kord toonud esile selle, et Iisraeli valitsus on konfliktis Palestiinaga rikkunud rahvusvahelist kriminaal- ja humanitaarõigust.

ELi-Iisraeli assotsiatsioonileping sisaldab klauslit, mis seab lepingu tingimuseks inimõiguste austamise. On ilmne, et Iisraeli valitsus ei ole seda klauslit järginud: sõjaväe ülemäärase ja valimatu jõu kasutus, millega kaasneb tsiviilelanike surm, tsiviilinfrastruktuuri (haiglad, ülikoolid, sillad, maanteed, elektrivarustus, kanalisatsioonitorustik) kahjustamine või hävitamine, majade purustamine, Gaza elanike taraga piiramine ja isoleerimine, omavolilised vahistamised koos väärkohtlemise ja piinamisega.

Pidades silmas seda olukorda, siis kas nõukogu arvates tuleks kehtiv ELi-Iisraeli assotsiatsioonileping peatada, sest Iisrael ei järgi inimõiguste austamist käsitlevat klauslit?

Küsimus nr 22, mille esitas Georgios Toussas (H-0024/09)

Teema: Araabia parteide Iisraeli valimistel osalemise keeld

12. jaanuaril otsustas Iisraeli keskvalimiskomisjon keelata kahel Iisraeli parlamendis (Knesset) esindatud araablaste parteil – United Arab List-Ta'al ja Balad – osaleda veebruaris toimuvatel valimistel. Selle otsusega, mis teeb Araabia päritolu Iisraeli kodanikel poliitikas osalemise võimatuks, jäetakse Iisraeli araablaste kogukond ilma oma demokraatlikest kodanikuõigustest ja see otsus rikub jõhkralt kodanikuvabadusi ja sõnavabadusõigust. See araablaste parteide suhtes kehtestatud keeld on Iisraeli valitsuse palestiinlaste vastu suunatud kuritegeliku sõja ning Gaza sektoris tuhandete palestiinlaste, sh sadade laste jõhkra tapmise lahutamatu osa.

Pidades silmas Iisraeli poliitikat, mis on rahvusvahelise õiguse ja demokraatlike vabaduste jultunud rikkumine, siis kas nõukogu mõistab hukka Iisraeli tegevuse ja peatab ELi assotsiatsioonilepingu Iisraeliga?

Ühine vastus

(EN) Nõukogu eesistujariigi vastust (mis ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv) ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2009. aasta veebruari osaistungjärgul Strasbourgis.

Nõukogu nõustub täielikult austatud parlamendiliikme murega Gaza sektori tsiviilisikute kohutava olukorra pärast.

Euroopa Liit mõistab kindlalt hukka asjaolu, et konflikti käigus kaotati elusid, eelkõige tsiviilisikute hulgas. Nõukogu on kõikidele konfliktipooltele meelde tuletanud, viimati oma 26. jaanuari kohtumise järeldustes, et tuleb täielikult austada inimõigusi ja täita oma rahvusvahelisest humanitaarõigusest tulenevaid kohustusi. Seoses inimõigustega Iisraelis väljendab nõukogu jätkuvalt tõsist muret kõikide kõrgetasemeliste kohtumiste raames, viimati ELi välisministrite ja Iisraeli välisministri Tzipi Livni õhtusöögil 21. jaanuaril 2009.

ELi-Iisraeli assotsiatsioonilepingu ja Iisraeliga suhete parandamise probleeme, mille tõstatasid austatud parlamendiliikmed, ei käsitletud nõukogu 26. jaanuari kohtumise järeldustes. Tavaliselt peab nõukogu oluliseks hoida alal kõik diplomaatilised ja poliitilised kontaktid ning ELi sõnumite edastamise kõige tõhusam meetod on positiivne veenmine ja dialoog.

Seoses kahe araablaste partei Iisraeli valimistel osalemise keeluga on nõukogu arvesse võtnud Iisraeli Ülemkohtu otsust, millega tühistati 21. jaanuaril 2009 keskvalimiskomisjoni otsus parteide National Democratic Assembly (Balad) ja United Arab List and Arab Movement for Change 10. veebruariks 2009 kavandatud Iisraeli parlamendi (Knesset) valimistel osalemise keelamise kohta.

* *

Küsimus nr 23, mille esitas Linda McAvan (H-0003/09)

Teema: Õpetajad arengumaades

Märkimisväärset edu on saavutanud arengumaades kooliskäimise suurendamise nimel tehtavad jõupingutused, ent õpilaste ja õpetajate arvu suurenemine ei ole vastavuses. Arengumaades on paljudes klassides õpilaste ja õpetajate suhtarv tihti 100: 1 või isegi suurem. Praeguste Rahvusvahelise Valuutafondi tingimustega, mis on seatud arengumaade laenudele, piiratakse avaliku sektori kulutusi tervikuna ning samuti kehtestatakse nendega õpetajate palkade ülemmäär. Miljonid koolilapsed ei saa vajalikku haridust, sest maksueeskirjad takistavad arengumaadel palgata piisaval hulgal õpetajaid.

Arvestades, et õpilastele korraliku hariduse pakkumine on oluline tõelise ja püsiva arengu tagamiseks, siis kas nõukogu avaldab IMFile survet suurema rahalise paindlikkuse võimaldamiseks selleks, et arengumaad saaksid palgata oma lastele õpetajad, keda nad nii meeleheitlikult vajavad?

Vastus

(EN) Nõukogu eesistujariigi vastust (mis ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv) ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2009. aasta veebruari osaistungjärgul Strasbourgis.

Nõukogu eesistujariigi vastust (mis ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv) ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2009. aasta veebruari osaistungjärgul Strasbourgis.

Nõukogu jagab täielikult austatud parlamendiliikme muret seoses õpetajate – ja muude vajalike spetsialistide (nt arstid ja õed) – väikese arvuga paljudes arengumaades.

Üldise alghariduse saavutamine 2015. aastaks on teine aastatuhande arengueesmärk. Kooskõlas selle eesmärgiga on Euroopa Liit pidanud haridust üheks Euroopa arengukonsensuses nimetatud vaesuse kaotamise mitmemõõtmeliseks aspektiks. Kui asjaolud võimaldavad, soodustab EL hariduseelarvete puhul ka üldise või sektoripõhise eelarvetoetuse kasutamist.

Õpetajate puudus ja nende madalad palgad on just arengumaade probleem, kus õpetajate olemasolu on üldise hariduse andmise seisukohalt oluline. Omandi põhimõtte kohaselt peavad partnerriigid kindlaks määrama oma arenguprioriteedid ning eraldama haridusele ettenähtud eelarveosa. Samal ajal tuleks määrata õpetajatele mõistlikud palgad võrreldes riigi keskmiste palkadega avalikus sektoris.

Mis puutub IMFi, moodustavad ELi liikmesriigid vaid väikse osa 185-st IMFi liikmesriigist. Enamik neist on arengumaad, kellel muidugi on vaja kaasa rääkida selles, kuidas IMF toimib. Kui liikmesriikidel esinevad raskused oma maksebilansi rahastamisel, on IMFi näol tegemist fondiga, mida saab kasutada taastumise hõlbustamiseks. Riigiasutused on kavandanud tihedas koostöös IMFiga poliitikakava, mida toetatakse rahaliste vahenditega, ning jätkuva rahalise toetuse tingimuseks on selle kava tõhus rakendamine.

ET

Samuti annab IMF madala sissetulekuga riikidele soodusintressiga laene vaesuse vähendamise ja kasvu hõlbustamise (PRGF) ning väliste mõjude hõlbustamise (ESF) programmide kaudu.

*

Küsimus nr 24, mille esitas Tadeusz Zwiefka (H-0010/09)

Teema: Keelustatud telejaama Al-Manar saadete edastamine

Saksamaa keelas hiljuti ära Al-Manar TV tegevuse kogu Saksamaal. Keelustamiskorralduse tõttu on seadusevastane teha koostööd Al-Manar TV-ga. See järgib Al-Manar TV saadete edastamise keelde Prantsusmaal, Hispaanias ja Madalmaades, sest Al-Manar TV rikkus Euroopa audiovisuaalseadusi.

Saksamaa siseministri 11. novembri keelustamiskorralduse kohaselt on "Al-Manar TV eesmärk ja ülesanne toetada ja propageerida vägivalla kasutamist ning kutsuda üles kasutama vägivalda poliitiliste ja usuliste eesmärkide saavutamise vahendina". Samuti kirjeldab keelustamiskorraldus Al-Manar TV-d enesetaputerrorismi teel märtrisurmade üleskutsete levitajana ning peab Al-Manar TV-s koraani värsside kasutust vägivalla õigustamiseks ja edendamiseks.

Milliseid meetmeid kavatseb nõukogu võtta selleks, et peatada Euroopas Al-Manar TV saadete edastamine Nilesati kaudu? Kas ELi terrorismivastane koordinaator on andnud soovitusi selle kohta, kuidas takistada Euroopa moslemite radikaliseerumist terroristlike telejaamade (nt Al-Manari TV) kaudu?

Vastus

(EN) Nõukogu eesistujariigi vastust (mis ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv) ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2009. aasta veebruari osaistungjärgul Strasbourgis.

Nõukogu võttis Euroopa Parlamendi kaasseadusandjana 18. detsembril 2007 vastu direktiivi 2007/65/EÜ (audiovisuaalmeedia teenuste direktiiv), millega ajakohastati teleringhäälingu- ja audiovisuaalmeedia teenuseid ELis⁽⁶⁾. Selle direktiivi artiklis 3b keelatakse soo, rassilise või etnilise päritolu või usutunnistuse alusel vihkamisele õhutavad saated.

Selle direktiivi ja selle eelkäija "piirideta televisiooni direktiivi" kohaldamisala võib hõlmata programme, mida edastavad väljaspool ELi asutatud organisatsioonid, nt Al-Manar ja Al-Aqsa, kuid nad peavad kasutama "liikmesriikidele kuuluvaid" satelliitseadmeid. Selle põhjal mõistab nõukogu, et Prantsusmaa reguleeriv asutus andis 2009. aasta jaanuaris välja käsu keelata Al-Aqsa saadete edastamine Eutelsati kaudu. Ent olukord, kus Al-Manar on endiselt Nilesati ja Arabsati kaudu kättesaadav, on erinev, kuna ELi satelliitseadmeid ei kasutata. Seetõttu on ELil asjakohast vastust anda raskem.

Seistes silmitsi sellise olukorraga, teab nõukogu, et komisjon uurib võimalusi selle probleemi esiletõstmiseks oma poliitilises dialoogis nii Egiptuse kui ka Liibanoniga. Samuti püüab nõukogu tagada, et seda küsimust käsitletakse nende riikidega suhtlemisel.

Mitu aastat on radikaliseerumine ja värbamine olnud üks kõige olulisemaid ELi julgeolekuprobleeme. Selle nähtusega tegelemiseks on ette valmistatud ja heaks kiidetud konkreetsed ELi dokumendid, kaasa arvatud sellised strateegilised dokumendid nagu Euroopa Liidu terrorismivastane strateegia ja selle tegevuskava, ELi radikaliseerumise ja värbamise vastane strateegia ja tegevuskava.

ELi terrorismivastane koordinaator on julgustanud välja töötama radikaliseerumise – üks peamisi Euroopa ees seisvaid ohte, nagu on tunnistatud viimasele Euroopa tippkohtumisele esitatud Euroopa julgeolekustrateegia aruandes – vastaseid meetmeid Euroopas ja mujal. Radikaliseerumise vastane parandatud strateegia ja tegevuskava võeti vastu justiits- ja siseküsimuste nõukogu 27.–28. novembri 2008. aasta istungil.

* * *

05-02-2009

Küsimus nr 25, mille esitas Kathy Sinnott (H-0015/09)

Teema: Harrastuskalapüük

Saan aru, et eesistujariik Tšehhi kavatseb alustada töörühma tasandil arutelusid komisjoni ettepaneku üle kodifitseerida kehtivad ELi kalanduse kontrolli ja sanktsioonide rakendamist käsitlevad õigusaktid. Harrastusja sportkalapüügiga seotud ettepaneku teatud aspekt mõjutab oluliselt iirlasi.

Kas eesistujariik Tšehhi saab täpsustada, milliseid meetmeid ta arutab seoses harrastuskalapüügi kontrolliga?

Vastus

ET

66

(EN) Nõukogu eesistujariigi vastust (mis ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv) ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2009. aasta veebruari osaistungjärgul Strasbourgis.

Nõukogu võib kinnitada, et komisjon esitas 14. novembril 2008 nõukogule ettepaneku võtta vastu määrus, millega luuakse ühenduse kontrollisüsteem ühise kalanduspoliitika eeskirjade järgimise tagamiseks. (7) Ettepanek sisaldab harrastuskalapüügi kontrollimeetmeid, nt saagi registreerimine või püügiloa nõue.

Arutelud nõukogu töörühma tasandil algasid 22. jaanuaril.

Nõukogu pöörab täit tähelepanu komisjoni ettepaneku kõikidele aspektidele. Et nõukogu on siiski alles hiljuti alustanud ettepaneku läbivaatamist, ei ole ta veel valmis võtma sisulist seisukohta selles sisalduvate meetmete suhtes.

* *

Küsimus nr 26, mille esitas Katrin Saks (H-0017/09)

Teema: Piir Euroopa Liidu, Eesti ja Venemaa vahel

1997. aastal soovitas Euroopa Liit Venemaal kiiresti Eestiga piirileping alla kirjutada. 18.5.2005 kirjutasid riigid alla piirileppele, millelt Venemaa võttis oma allkirja tagasi, kuna Venemaa ametivõimud ei nõustunud Eesti parlamendi poolt lisatud omapoolse deklaratsiooniga, milles viidati 1920. aasta Tartu rahulepingule ja Teisele maailmasõjale järgnenud okupatsioonile. 2006. a augusti lõpus tegi Venemaa Eestile ettepaneku asuda läbirääkimistesse uute piirilepingute üle, kus leiaks märkimist, et poolte vahel puuduvad territoriaalsed vaidlused ning kõik endised piiriteemat puudutavad lepingud kaotavad kehtivuse. 25.12.2007 antud usutluses uudisteagentuurile Interfax kutsus Eesti Vabariigi välisminister Urmas Paet Venemaa võime üles piirilepingut ratifitseerima. Ühtlasi on Eesti tervitanud Venemaa ja Läti piirilepingute jõustumist 18.12.2007. Iga edusamm ELi-Venemaa suhete asetamises kindlale lepingulisele pinnale on kogu EL ja ka Eesti huvides. Kui Läti-Vene piirileping jõustus, siis võiks see olla Venemaale julgustuseks ka Eesti-Vene piirilepinguga edasi minna.

Kas nõukogu eesistuja võiks täpsustada oma suhtumist ja kavatsetavaid meetmeid liidu ühe liikmesriigi toetamiseks, kes seisab silmitsi sedavõrd olulise probleemiga, nagu seda on riigipiiride vaidlustamine ja mittetunnustamine?

Vastus

(EN) Nõukogu eesistujariigi vastust (mis ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv) ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2009. aasta veebruari osaistungjärgul Strasbourgis.

Nõukogu on aastaid, eriti alates Eesti liitumisest Euroopa Liiduga 1. mail 2004, rõhutanud Venemaale, kui oluline on ELi ja Venemaa suhete seisukohalt Eestiga piirilepingu allkirjastamine ja ratifitseerimine.

Nõukogu tundis heameelt piirilepingu allkirjastamise üle 2005. aasta mais ning selle ratifitseerimise üle Eesti riigikogus 2005. aasta juunis, ning ootas lepingu ratifitseerimist ka Venemaal ja selle kiiret jõustumist. Seetõttu väljendas nõukogu kahetsust, kui Venemaa otsustas loobuda oma allkirjast piirilepingul.

Et see küsimus jääb lahendamata, kordab nõukogu Venemaale, kui oluline on ELi ja Venemaa suhete seisukohalt piirilepingu allkirjastamine ja ratifitseerimine, ning tunneb kahetsust, et ajaloo aspektid on kaasa toonud raskusi.

⁽⁷⁾ Dok 15694/08 PECHE 312 + ADD 1 ja ADD 2

Kuigi piiriküsimused kuuluvad peamiselt liikmesriikide pädevusse, toonitab nõukogu üldisemalt seda, kui oluliseks ta peab ELi liikmesriikide ja naaberriikide välispiiride õiguskindlust ning ELi liikmesriikide ja Venemaa vahelisi stabiilseid suhteid. Sellega seoses tuleks ELi ja Venemaa piiride määratlemine lõpule viia vastavalt rahvusvahelistele standarditele, mis on sätestatud vabadust, turvalisust ja õigust käsitlevas teekaardis, mis võeti 2003. aasta mais loodud ühisruumide elluviimise vahendina vastu 2005. aasta mais toimunud ELi ja Venemaa Moskva tippkohtumisel.

* *

Küsimus nr 27, mille esitas Krzysztof Hołowczyc (H-0022/09)

Teema: Liiklusohutus

Ühenduse tasandil võetakse palju õigusloomega seotud meetmeid, eesmärgiga vähendada hukkunute arvu ELi teedel. See on kooskõlas EÜ asutamislepingu artikli 6 punktiga a. Asutamislepingu kohaselt on liiklejaid vahetult mõjutavad konkreetsed eeskirjad kehtestatud siiski enamikul juhul liikmesriikide liikluseeskirjades. Üheks erandiks on Euroopa Standardikomitee koostatud helkurtoodete ühtsed eeskirjad ning neid eeskirju peavad kõik liikmesriigid selliste toodete valmistamisel järgima.

Kas nõukogu võtab arvesse asjaolu, et üksnes 12 liikmesriigil on eeskirjad, mis reguleerivad liiklejate kaitset peegeldava riietuse kasutamise abil ja toetavad ELis liiklusohutuse parandamise meetmeid, mida eesistujariik samuti kavandab uues liiklusohutusprogrammis ajavahemikuks 2011–2020?

Vastus

(EN) Nõukogu eesistujariigi vastust (mis ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv) ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2009. aasta veebruari osaistungjärgul Strasbourgis.

Nõukogu pöörab suurimat tähelepanu liiklusohutusele. Hiljuti rõhutasid mitmed ELi eesistujariigid, sh eesistujariik Tšehhi, vajadust tugevdada ühenduse tasandil liiklusohutuspoliitikat. Eelkõige märgitakse eesistujariigi Tšehhi tööprogrammis, et tuleks avada arutelu ELi liiklusohutuspoliitika tulevikusuundumuste üle. EÜ asutamislepingu kohaselt saab nõukogu võtta siiski õigusloomega seotud meetmeid komisjoni ettepaneku alusel.

Euroopa Parlamendi austatud liikme konkreetse küsimuse osas – peegeldava riietuse kasutamine – on nõukogu teadlik sellest, et 12 liikmesriiki on juba võtnud vastu õigusnormid, mis käsitlevad sellise riietuse kasutamist. Komisjon ei ole seni esitanud ühtegi selleteemalist õigusloomega seotud ettepanekut, mille põhjal nõukogu saab kaaluda meetmete võtmist Euroopa Parlamendi kaasseadusandjana.

*

Küsimus nr 28, mille esitas Sajjad Karim (H-0025/09)

Teema: Euroopa sinise kaardi direktiiv

Euroopa Parlament võttis 20. novembril 2008. aastal 388 poolt- ja 56 vastuhäälega, erapooletuid oli 124, vastu õigusloomega seotud resolutsiooni (P6_TA(2008)0557), millega muudetakse ettepanekut võtta vastu nõukogu direktiiv kolmandate riikide kodanike kõrget kvalifikatsiooni nõudva töö eesmärgil liikmesriiki sisenemise ja seal elamise tingimuste kohta (Euroopa sinise kaardi direktiiv).

Arvestades selle ettepaneku olulisust, siis kas nõukogu on kindlaks määranud selle vastuvõtmise kuupäeva?

Vastus

(EN) Nõukogu eesistujariigi vastust (mis ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv) ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2009. aasta veebruari osaistungjärgul Strasbourgis.

Nõukogu on jõudnud kokkuleppele ettepaneku suhtes võtta vastu nõukogu direktiiv kolmandate riikide kodanike kõrget kvalifikatsiooni nõudva töö eesmärgil liikmesriiki sisenemise ja seal elamise tingimuste kohta.

Euroopa Parlamendi arvamust on uurinud nõukogu pädevad asutused ning ettepaneku teksti suhtes kehtivad endiselt samad menetlusnõuded, s.t lõplik vormistamine jurist-lingvistide poolt, eesmärgiga võtta see ametlikult vastu, mis toimub eeldatavasti lähikuudel.

*

Küsimus nr 29, mille esitas Laima Liucija Andrikienė (H-0030/09)

Teema: ELi strateegia Ladina-Ameerikas

Euroopa Liit ja Ladina-Ameerika on nautinud strateegilist partnerlust alates esimesest kahe piirkonna vahelisest Rio de Janeiro (Brasiilia) tippkohtumisest 1999. aastal.

Millised on eesistujariigi Tšehhi prioriteedid Ladina-Ameerika piirkonnas, eriti seoses ELi suhetega selliste riikidega nagu Venezuela ja Kuuba?

Mida pakub nõukogu välja selleks, et aidata kaasa Colombia valitsuse jõupingutustele tagada Colombia revolutsiooniliste relvajõudude (FARC) sisside käes hoitavate pantvangide vabastamine ning aidata kaasa rahutagamis- ja lepitusprotsessile?

Kas nõukogu näeb ette mingeid muutusi ELi Ladina-Ameerika strateegias pärast äsja valitud USA presidendi Barack Obama ametisse astumist?

Vastus

(EN) Nõukogu eesistujariigi vastust (mis ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv) ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2009. aasta veebruari osaistungjärgul Strasbourgis.

ELi lähenemine Kuubale oli esitatud nõukogu 23. juunil 2008 tehtud järeldustes. Jätkuvad arutelud nõukogus selle üle, kuidas neid järeldusi rakendada. Pariisis 16. oktoobril toimunud ministrite kohtumisel leppisid EL ja Kuuba kokku laiaulatusliku poliitilise dialoogi jätkamises, sh poliitika, majanduse, teaduse, kultuuri ja eriti inimõiguste valdkonnas, vastastikusel, mittediskrimineerival ja tulemustele suunatud alusel. Nõukogu püüdleb jätkuvalt nende 1996. aasta ühises seisukohas ja oma kahes paralleelses lähenemises seatud eesmärkide poole: dialoog Kuuba ametivõimudega ja Kuuba ühiskonna kõikide sektoritega, et edendada inimõiguste austamist ja tegelikku edasiliikumist pluralistliku demokraatia suunas. ELi Kuuba-poliitika keskmes on endiselt ühine seisukoht ning selles kutsutakse eelkõige üles parandama tegelikult ja mõõdetavalt kuubalaste inimõiguste olukorda ja vabastama tingimusteta kõik poliitvangid.

Nõukogu jälgib hoolikalt edasi olukorda Venezuelas ning jätkab oma poliitikat hoida kõikidel tasanditel kontakte ametivõimude ja institutsioonide ning opositsiooniga, et aidata kaasa riiklikule dialoogile ja takistada mõlema poole samme, mis võivad ohustada riigi stabiilsust või hävitada demokraatia ja õigusriigi. See strateegia näib olevat viljakas. Mõlemad pooled Venezuelas tunnistasid oma panuse väärtust.

Colombia puhul kiidab ja toetab nõukogu riigi julgeoleku ja inimõiguste austamise jätkuvat selget paranemist, kaasa arvatud õigusaktide hiljutise vastuvõtmise kaudu. Samal ajal on nõukogu ikkagi mures olukorra pärast Colombias, ja eriti kuritegevuse pärast, nt proua Quilcué – põliselanike õiguste kaitsja – abikaasa hiljutine mõrv. Colombia ametivõime on korrapäraselt ärgitatud tagama sobivaid vahendeid õigluse ja rahu seaduse edukaks elluviimiseks. Samuti kordab nõukogu oma üleskutset ebaseaduslikele relvastatud rühmitustele vabastada kõik oma vangid, lõpetada vägivald ja austada inimõigusi. EL jätkab oma väga korrapäraseid arutelusid Colombia ametivõimudega ning toetab edasi desarmeerimist, õiglus- ja rahuprotsessi.

Vara on teha oletusi selle kohta, milline on USA uue valitsuse lähenemisviis Ladina-Ameerika suhtes. Lootustandvad on varajased teated perekondlike ja muude külastuste ning rahaülekannete piirangute tühistamise kohta seoses Kuubaga. Need muudatused vastavad selgelt nii saarel kui ka USAs elavate kuubalaste taotlustele. Need meetmed on kooskõlas ELi lähenemisega, mis on esitatud 1996. aasta ühises seisukohas. Nõukogu kavatseb säilitada korrapärase dialoogi USAga Ladina-Ameerika küsimuses.

*

Küsimus nr 30, mille esitas Athanasios Pafilis (H-0033/09)

Teema: Valge fosfori pommide kasutamine Iisraeli sõjaväe poolt Gazas

Iisraeli sõjavägi kasutab oma rünnakutes Gaza palestiinlaste vastu valge fosfori pomme, mis on eriti ohtlikud ning mis on juba põhjustanud äärmiselt raskeid põletushaavu ja vigastusi sadade väikelaste ja üleüldse palestiinlaste elutähtsatele elunditele. Mõni päev tagasi teatas ÜRO juht Gazas, et Iisraeli sõjavägi oli rünnanud

ET

selliste pommidega ka sealset ÜRO peakorterit. Nagu teada, on nende pommide kasutamine 1980. aasta tavarelvastust käsitleva Genfi konventsiooni kohaselt asustatud piirkondades keelatud.

Kas nõukogu mõistab hukka nende relvade kasutamise Iisraeli poolt? Kas ta peab nende kasutamist sõjakuriteoks ja võtab meetmeid nende kasutamise tõkestamiseks?

Vastus

(EN) Nõukogu eesistujariigi vastust (mis ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv) ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2009. aasta veebruari osaistungjärgul Strasbourgis.

Nõukogu ühineb austatud parlamendiliikme murega olukorra pärast Gazas. Me mõistame kindlalt hukka asjaolu, et selle konflikti käigus põhjustati tsiviilisikutele kannatusi.

EL kordab oma soovi, et Iisraeli-Araabia konflikt saaks lahenduse kõikehõlmaval ja piirkondlikul alusel.

26. jaanuaril kutsus nõukogu kõiki konflikti osapooli üles austama täielikult inimõigusi ja täitma oma rahvusvahelisest humanitaarõigusest tulenevaid kohustusi. Samuti märkis nõukogu, et ta jälgib tähelepanelikult rahvusvahelise humanitaarõiguse väidetavate rikkumiste uurimist, ja võttis seoses sellega hoolikalt arvesse ÜRO peasekretäri Ban Ki-Mooni 21. jaanuari avaldust Julgeolekunõukogule.

15. jaanuaril mõistis eesistujariik hukka Gazas asuva ÜRO Palestiina Vabastus- ja Töödeagentuuri (UNRWA) hoone tulistamise Iisraeli suurtükiväe poolt ning nõudis, et Iisrael võtaks meetmeid selle tsiviil- ja humanitaarsihtmärkidele suunatud rünnaku kordumise ärahoidmiseks.

* * *

Küsimus nr 31, mille esitas Ryszard Czarnecki (H-0035/09)

Teema: Rahu väljavaated Lähis-Idas

Milliseid on nõukogu arvates rahu väljavaated Lähis-Idas hiljuti selles piirkonnas aset leidnud sündmuste valguses?

Vastus

(EN) Nõukogu eesistujariigi vastust (mis ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv) ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2009. aasta veebruari osaistungjärgul Strasbourgis.

Nõukogu on veendunud, et praegu tuleb Gaza olukorda parandada ning mõlemad pooled peavad täielikult rakendama ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 1860, see tähendab eelkõige humanitaarabi vaba ja takistamatut toimetamist Gazale ja Gaza sees. Vaja on püsivat relvarahu, mis peab põhinema mehhanismil, mis ühelt poolt võtab arvesse Iisraeli julgeolekuvajadusi relvaäri takistamise teel ning teiselt poolt võimaldab Gaza ülesehitamist ja majandusarengut piiriületuspunktide avamise teel.

Nõukogu arvab siiski, et Gaza kriisi tuleb vaadelda selle laiemas tähenduses. Nõukogu järjestikustes järeldustes välja töötatud poliitikasuundade põhjal jätkab nõukogu aktiivset poliitikat, mis toetab nii Gaza sõja järgsete kiireloomuliste ülesannetega tegelemist kui ka piirkonnas rahu väljavaadeteks nõutavate keskmise tähtajaga meetmete võtmist. Sellega seoses arvab nõukogu, et Palestiina-sisene dialoog ja rahuprotsessi jätkamine on olulised tegurid.

Palestiina omavalitsus on osutunud usaldusväärseks ja tõhusaks partneriks ning on takistanud Jordani Läänekalda olukorra veelgi pingelisemaks muutumist. Nõukogu kiidab heaks president Mahmoud Abbasi püüdluse Palestiina-sisese lepituse poole, mis on võti rahu, stabiilsuse ja arenguni, ning toetab Egiptuse ja Araabia Liiga vahendamispüüdlusi sellega seoses.

Nõukogu on veendunud, et selles piirkonnas saab rahu saavutada üksnes siis, kui viiakse lõpule rahuprotsess, mis toob kaasa rahus ja julgeolekus Iisraeliga külg külje kõrval eksisteeriva iseseisva, demokraatliku ja elujõulise Palestiina riigi loomise Jordani Läänekaldal ja Gazas. Selle tulevikuväljavaate toetamiseks kordab nõukogu oma üleskutset, mille kohaselt kumbki pool peab järgima oma teekaardist tulenevaid kohustusi. Arvestades seda, et Araabia rahualgatus on kindel ja asjakohane alus Iisraeli-Araabia konflikti terviklikuks lahendamiseks, kohustub EL tegema sel eesmärgil koostööd Quarteti, USA uue valitsuse ja Araabia partneritega. Nõukogu tunneb heameelt uue USA Lähis-Ida erisaadiku Mitchelli viivitamatu ametissenimetamise üle ja tema tegevuse üle piirkonnas ning on valmis tegema temaga tihedat koostööd.

*

Küsimus nr 32, mille esitas Konstantinos Droutsas (H-0037/09)

Teema: Palestiinas elavate kreeklaste probleemid

Palestiina Kreeka naiste assotsiatsioon teatab, et piirkonna kreeklased elavad samasugustes Iisraeli sõjaväe okupatsioonist tingitud ebainimlikes tingimustes nagu ülejäänud palestiinlased. Eelkõige muudavad Iisraeli ametivõimud Kreeka passid kasutuks, lüües neisse Iisraeli templi ja märkides neisse Palestiina isikukoodi. Selline praktika keelab neil põhimõtteliselt lahkuda Tel Avivi lennujaamast ning sunnib neid reisima Jordaania kaudu, andes Kreeka passile viisa rolli. Teised ELi liikmesriikide kodanikud seisavad reisimisel silmitsi samasuguste probleemidega.

Kas nõukogu esitab Kreeka kodanike õiguste kaitseks Iisraelile kaebuse ning nõuab, et ta lõpetaks sellise praktika, mis on rahvusvahelise õiguse jõhker rikkumine?

Vastus

(EN) Nõukogu eesistujariigi vastust (mis ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv) ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2009. aasta veebruari osaistungjärgul Strasbourgis.

Austatud parlamendiliikme tõstatatud probleem kuulub eeskätt üksikute liikmesriikide pädevusse.

* *

KÜSIMUSED KOMISJONILE

Küsimus nr 42 Eoin Ryanilt (H-1054/08)

Teema: Atlandi-ülesed suhted

Milliseid algatusi Euroopa Komisjon plaanib ELi ja USA suhete edendamiseks, võttes arvesse USA uue presidendi Barack Obama ametisse astumist 20. jaanuaril? Milliste sellega seotud poliitikavaldkondadega Euroopa Komisjon järgmistel kuudel tegeleb?

Vastus

(EN) Komisjon on president Obamat ametisse astumise puhul soojalt õnnitlenud. Komisjon tunneb heameelt tema esmaste käikude üle, milleks on Guantanamo vangilaagri sulgemine, USA tegevuse aktiveerimine Kes-Ida rahuprotsessis ja islamimaadega ühise keele otsimine.

Maailmamajanduse toibutamine on tulevastel kuudel esmatähtis. Komisjon peab tagama ELi ja USA poliitika vastastikuse kinnitavuse ning elavdama Atlandi-ülest majandust transatlantilist majandusnõukogu põlistades ja täiustades. Komisjon peaks tegema koostööd, et seista vastu protektsionismiilmingute taassagenemisele. Komisjon tahab teha USAga tihedat koostööd seoses kliimamuutustega, eelkõige et kaasata sellesse tärkavaid majandusi ja saavutada reaalset edu mitmepoolsetes läbirääkimistes enne 2009. aasta lõppu.

Välissuhete ja Euroopa naabruspoliitika volinik on kirjutanud välisminister Clintonile komisjoni seisukohtadest välissuhete kõige tähtsamate teemade kohta, milleks on püsiv relvarahu Gazas, vajadus tegeleda Afganistanis piirkondlikul tasandil riigi ülesehitamisega ja kuidas edendada stabiilsust EList idas. Samuti peab komisjon koos USAga edendama tekkivaid riike kaasava rahvusvahelise koostöö võrdset ülesehitust.

ELi ja USA suhete seadmine uutele alustele hoogustub enne järgmist ELi ja USA tippkohtumist 2009. aasta keskel. Kui komisjon on USA uute esindajatega saavutanud hea dialoogi tähtsaimates küsimustes, vaatab komisjon ka seda, kas ELi ja USA suhete institutsionaalne raamistik (1995. aasta uus transatlantiline tegevuskava) vajab uuendamist, et tagada ühiste eesmärkide parem saavutamine.

EL peab täitma USA ootusi, näidates, et suudab olla tulemuslik partner. EL peab rääkima ühel häälel. Sellega seoses aitaks Atlandi-ülestele suhetele oluliselt kaasa Lissaboni leppe kiire kehtima hakkamine.

* *

Küsimus nr 43 Jim Higginsilt (H-1060/08)

Teema: suhete parandamine Palestiinaga

Kas komisjon saaks anda teada, kas Iiri valitsus on temaga Palestiina võimudega suhete parandamise teemal ühendust võtnud ja kas komisjon seda ettepanekut toetab, arvestades vajadust Palestiina riiki ja rahvast nende arengus aidata?

Vastus

(EN) Iirimaa esindajad pöördusid detsembris komisjoni ja ELi välisministrite poole palvega, et komisjon laiendaks suhteid Palestiina võimudega.

Eelmisel aastal moodustas komisjon Palestiina võimudega neli allkomisjoni, et alustada dialoogi järgmistes valdkondades:

- 1. majandus- ja rahandusküsimused, kaubandus, tolliküsimused;
- 2. sotsiaalküsimused;
- 3. energia, keskkond, transport, teadus ja tehnoloogia;
- 4. inimõigused, hea valitsemistava ja õigusriik.

Komisjon moodustas esimese allkomisjoni (inimõigused, hea valitsemistava ja õigusriik) Palestiina võimudega juba 2008. aasta detsembris.

Lisaks olemasolevale poliitilisele dialoogile ministrite tasandil, korraldas nõukogu eelmise aasta detsembris esimese poliitilise dialoogi vanemametnike tasandil.

Need on esimesed olulised sammud kahepoolsete sügavamate suhete suunas. Need näitavad mõlema osapoole soovi uurida erinevaid võimalusi sügavamate ja laiemate kahepoolsete suhete saavutamiseks, arvestades ühiseid jõupingutusi Palestiina riigi loomisel.

Igatahes on komisjoni ja Palestiina võimude ühises tegevuskavas palju võimalusi tõhustatud koostööks. Komisjon on valmis selle rakendamist kiirendama, kasutades selleks vastasutatud nelja allkomisjoni.

* *

Küsimus nr 44 John Bowiselt (H-1061/08)

Teema: Kobarpommide keeld

Komisjon teab kobarpommide jubedat olemust, eeskätt ohtu, mida need kujutavad lastele, kes neid värvilisteks pallideks võivad pidada.

Kas komisjon võib kinnitada, et kuus liikmesriiki keeldus kolmandal detsembril kobarpommide kasutamise vastasele Oslo konventsioonile alla kirjutamast, ja kas ta kirjutab nende riikide valitsustele, et selgitada selliste relvade ohtlikkust ja nõuda nendelt tungivalt konventsiooni allkirjastamist?

Vastus

(EN) Komisjon väljendas heameelt selle üle, et rahvusvaheline kobarpommide konventsioon valmis allkirjastamiseks ÜRO liikmesriikide poolt 3. detsembril 2008. Eelkõige kiitis komisjon heaks selle, et ÜRO 193st liikmesriigist 95 täitis seda konventsiooni kohe ja neli riiki ratifitseeris selle kiiresti. See on tõepoolest paljulubav ja komisjon loodab, et kõik riigid (nii need, keda kobarpommid mõjutavad, kui ka selliste relvade kasutajad ja tootjad) kirjutavad konventsioonile alla ja ratifitseerivad selle võimalikult kiiresti, nii et see võiks viivitamata kehtima hakata.

Kobarpomme keelustav konventsioon on suur samm edasi maailma paljudes piirkondades aset leidvate konfliktide ohvrite turvalisuse parandamises. Komisjon näeb kobarpommide konventsiooni peamiselt humanitaarabivahendina. Samas saab komisjon aru, et see konventsioon käsitleb riikide desarmeerimise ja kaitse küsimusi, mille osas Euroopa Ühendusel ja seega ka komisjonil konkreetne pädevus puudub. Konventsiooni allkirjastamine ja ratifitseerimine on liikmesriikide endi otsustada.

Arengukoostöö ja-abi raames ei ole komisjonil olulist rolli konventsiooni tulemusliku rakendamise toetamisel. Komisjon kavatseb jätkata kõikehõlmavat abi riikidele ja rahvastele kõikidel aladel, kus on sõjast pärit lõhkekehi, on see siis kobarpommide mõjuga tegelemine, demineerimine, miinidega seotud ohtudest teavitamine või ohvriabiprogrammid.

*

Küsimus nr 45 Bernd Posseltilt (H-1069/08)

Teema: Ukraina ja Moldaavia

Mida arvab komisjon poliitilistest ja inimõiguste arengutest kahes omavahel tihedalt seotud naaberriigis Ukrainas ja Moldaavias ning millised peaksid olema järgmised sammud nende geostrateegiliselt oluliste riikide stabiliseerimisel?

Vastus

(EN) Komisjon jälgib hoolega poliitilisi ja inimõiguste arenguid nii Ukrainas kui ka Moldaavias. Inimõiguste ja eelkõige põhivabaduste austamine on oluline osa meie suhetest nende riikidega. Komisjon on poliitilises dialoogis ning finants- ja tehnilises koostöös tegelenud laialdaselt nende teemade edendamisega, sealhulgas toetanud kodanikuühiskonna organisatsioone. Komisjon on kõhklemata väljendanud muret, kui on vaja midagi paremaks muuta, ja korduvalt rõhutanud, et ELi tihedamad suhtes nende kahe riigiga sõltuvad nendepoolsest inimõiguste järgimisest.

Komisjon on pidamas läbirääkimisi ambitsioonika assotsiatsioonilepingu üle Ukrainaga ja kavatseb peagi alustada läbirääkimisi Moldaaviaga uue laiendatud lepingu üle. Mõlemad lepingud aitavad siduvate kokkulepetega kaasa reformidele neis riikides. Eelkõige võimaldavad need komisjonil tugevdada meie koostööd inimõigustega seotud küsimustes. Lisaks on idapartnerlusettepanekus ette nähtud mitmepoolsus, mis komisjoni lootuste kohaselt peaks aitama oluliselt kaasa stabiilsuse suurendamisele piirkonnas. Näiteks annab see rohkem võimalusi kooskõlastada meie jõupingutusi seoses Transnistria konflikti ning Ukraina ja Moldaavia kahepoolsete vaidlusküsimustega (nt omavahelise piiri märkimine).

*

Küsimus nr 46, mille esitas Pedro Guerreiro (H-0008/09)

Teema: ELi-Iisraeli suhted

Iisrael on okupeerinud Palestiina alasid Läänekaldal, Gaza sektoris ja Ida-Jeruusalemmas nüüdseks nelikümmend aastat, tappes, arreteerides, rõhudes, represseerides, röövides ja ekspluateerides inimesi, jättes nad ilma kõige õiguspärasematest ja elementaarsematest õigustest ning sundides Palestiina rahvast elama äärmiselt alandavates ja ebainimlikes tingimustes.

Arvestades Iisraeli uusi jõhkraid ja põhjendamatuid rünnakuid Palestiina rahva vastu Gaza sektoris, Iisraeli armee poolt toime pandud kohutavaid kuritegusid ja asjaolu, et Iisrael eirab täielikult rahvusvahelist õigust ja inimõigusi okupeeritud Palestiina aladel, kas komisjon võiks öelda, mis meetmeid ta on võtnud, et tagada hädavajalik humanitaarabi Palestiina rahvale Gaza sektoris?

Kas komisjon võiks selgitada, miks ta ei ole teinud ettepanekut ELi ja Iisraeli vaheliste lepingute peatamise kohta ja nende protsesside peatamise kohta, mis võivad neid lepinguid veelgi tugevdada?

Vastus

(EN) Arengu ja humanitaarabi volinik sõitis sellesse piirkonda eelmisel nädalal ja teatas esmaspäeval, 26. jaanuaril Gaza sektori elanikkonnale hädaabi andmisest 32 miljoni euro ulatuses, mida kasutatakse toiduainete hankimiseks, varjupaikade rajamiseks ning arsti- ja psühholoogilise abi andmiseks.

Juba käesoleva kuu alguses eraldas komisjon Gazas valitseva humanitaarolukorraga seoses üle 10 miljoni euro. See summa lisandub 2008. aasta jooksul antud abile, mis moodustas üle 73 miljoni euro. Abi on mõeldud toiduainete hankimiseks, varjupaikade remontimiseks ja arstiabi andmiseks. Need valdkonnad on määratletud esmatähtsate valdkondadena ÜRO abiorganisatsiooni UNRWA algatuse "Flash Appeal" raames, mis käivitati 30. detsembril 2008.

Lisaks, nagu te ilmselt teate, varustab Euroopa Liit komisjoni otsusel Gaza elektrijaama kütusega. Parema kooskõlastamise huvides on komisjon määranud Iisraeli valitsuse loodud koordineerimiskeskusesse ametisse täistööajaga ametniku, et aidata korraldada humanitaarabi jagamist.

Komisjon jätkab abiorganisatsioonile UNRWA prognoositavas mahus abi andmist. Sel aastal maksab komisjon abiorganisatsiooni üldfondi taas 66 miljonit eurot ning pakub peale eespool nimetatud summade vajaduse korral ka humanitaar- ja toiduabi.

Lähinädalatel esitatakse komisjonile üleskutse anda oma panus hädaabi andmisse ja hiljem ka ülesehitustöödesse Gazas. Sellega seoses ootab komisjon, et rahvusvahelisel abiandjate konverentsil, mis esialgsete kavade kohaselt peaks toimuma 28. veebruaril Egiptuses, keskendutakse elanikkonna kõige pakilisematele vajadustele. Komisjon kavatseb kogu selles protsessis olulist rolli etendada.

Seoses teie teise küsimusega Iisraeliga sõlmitud assotsiatsioonilepingu võimaliku peatamise kohta märgib komisjon, et mõistab nende inimeste pettumust, kelle arvates on asjad läinud aina halvemuse poole, eriti viimase aasta jooksul. Komisjoni arvamus (mis kajastab välissuhete nõukogu istungil ELi välisministrite poolt väljendatud seisukohti) on siiski selline, et sellised meetmed nagu assotsiatsioonilepingu peatamine muudaksid Iisraeli ametivõimud pigem veelgi vähem vastuvõtlikuks rahvusvahelise üldsuse jõupingutustele aidata kaasa püsiva lahenduse saavutamisele.

Mis puudutab ajakohastamisprotsessi, siis komisjon on alati kinnitanud, et seda mõjutavad tegelikult aset leidvad muutused. Praegu on komisjon täielikult pühendunud teisele prioriteedile, s.t Gazas valitsevale olukorrale, iseäranis pärast 18. jaanuaril sõlmitud ajutist relvarahu. Gaza elanikkonnal on teatud pakilised põhivajadused, mille eest komisjon peab hoolt kandma.

Seetõttu arvab komisjon, et praegu ei ole õige aeg selle küsimusega tegeleda, ja tuleb selle juurde tagasi siis, kui asjaolud seda võimaldavad.

* *

Küsimus nr 47, mille esitas Jens Holm (H-0009/09)

Teema: Iisraeliga sõlmitud lepingu peatamine

Jõulupühade ajal käivitas Iisrael operatsiooni "Valatud tina". Selle küsimuse kirjutamise ajaks on üle 900 palestiinlase tapetud ja tuhanded on vigastatud. ELi ja Iisraeli vahelise koostöölepingu artiklis 2 nõutakse inimõiguste austamist. On selgem kui kunagi varem, et Iisrael on seda sätet rikkunud. 2005. aasta oktoobris peatas EL koostöölepingu Usbekistaniga, viidates artiklile 2.

Kas komisjon on valmis jõustama inimõiguste austamise tingimuse ja lepingu peatama? Milliseid muid meetmeid on kavandatud, et veenda Iisraeli vägivalda lõpetama?

Vastus

(EN) Inimõiguste austamine on Euroopa Liidu üks peamisi väärtushinnanguid ja oluline osa ELi välispoliitikast. Seetõttu omistab komisjon suhetes Iisraeliga suurt tähtsust inimõiguste kaitsele.

Oma kohtumistel Iisraeli ametivõimudega väljendab komisjon muret seoses inimõigustealase olukorraga Palestiinas ja eelkõige Gaza sektoris ning tuletab Iisraelile jätkuvalt meelde tema kohustusi, mis tulenevad rahvusvahelisest humanitaarõigusest.

Komisjoni arvamus (mis kajastab välissuhete nõukogu istungil ELi välisministrite poolt väljendatud seisukohti) on siiski selline, et sellised meetmed nagu assotsiatsioonilepingu peatamine muudaksid Iisraeli ametivõimud pigem veelgi vähem vastuvõtlikuks rahvusvahelise üldsuse jõupingutustele aidata kaasa püsiva lahenduse saavutamisele.

Sellele vaatamata jälgib komisjon tähelepanelikult hiljutise konflikti kummagi poole käitumise käimasolevat uurimist.

Vastuseks Gaza kriisi puhkemisele kutsuti 30. detsembril Pariisis kokku ELi välisministrite erakorraline istung, et töötada välja ettepanekud – Pariisi deklaratsioon – konflikti lõpetamiseks. Varsti pärast nõukogu istungit sõitis ELi eesistujakolmik sellesse piirkonda, et saavutada vaenutegevuse kohene lõpetamine.

Komisjon on alates selle kriisi algusest keskendanud kõik oma kontaktid ja arutelud Iisraeliga kriisi lõpetamisele, lähtudes välissuhete ja Euroopa naabruspoliitika voliniku juhistest. Teiste teemadega seotud kohtumised on Gaza küsimuse kiireloomulisuse tõttu pandud ootele. Seda selgitati ka Iisraeli ametivõimudele, kes mõistsid, et Gaza on mis tahes aruteluteemadest praegu tähtsaim.

Pärast ajutise relvarahu sõlmimist töötab komisjon nüüd selle nimel, et muuta see relvarahu püsivaks. Samal ajal aitab komisjon kaasa Palestiina elanikkonna humanitaarolukorra parandamisele ja Gaza elektrijaama toimimisele, olgugi et seda toimimist ei saa pidada rahuldavaks.

Eelmisel nädalal kogunenud üldasjade ja välissuhete nõukogu otsustas välja töötada ELi tööplaani. See keskendub eelkõige Gaza elanikele viivitamatu humanitaarabi andmisele ning hõlmab toetust relvade ja laskemoonaga ebaseadusliku kaubitsemise tõkestamisele, piiripunktide taasavamisele ja avatusele, taastamisja ülesehitustööle ning rahuprotsessi taasalustamisele.

Praegu on komisjoni prioriteediks suhetes Iisraeliga Gaza sektor ning ennekõike juurdepääsu ja humanitaarabi andmisega seotud küsimused. Seetõttu on dialoog Iisraeliga väga tähtis.

*

Küsimus nr 48, mille esitas Willy Meyer Pleite (H-0019/09)

Teema: ELi uurimiskomisjoni loomine Iisraeli poolt Gazas toime pandud rahvusvahelise humanitaarõiguse rikkumiste uurimiseks

ÜRO Inimõiguste Nõukogu on otsustanud saata välja tõendite kogumise missiooni, et uurida rahvusvahelise humanitaarõiguse rikkumisi, mille Iisrael kui okupeeriv riik pani hiljuti Gazas toimunud sõjas toime Palestiina elanikkonna vastu.

Kas komisjon kavatseb teha ettepaneku, et ka Euroopa Liit algataks tõendite kogumise missiooni, et uurida rahvusvahelise humanitaarõiguse rikkumisi, mis pandi Gaza sektoris toime 27. detsembril 2008 alanud sõja käigus?

Vastus

74

ET

(EN) Mitmed rahvusvahelised organisatsioonid ja kodanikuühiskonna rühmad on nõudnud täieliku rahvusvahelise uurimise korraldamist seoses vahejuhtumitega, mis osutavad rahvusvahelise humanitaarõiguse eiramisele (nt Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni (ÜRO) koolide ja rajatiste pommitamine ning valge fosfori kasutamine tihedalt asustatud aladel).

Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretär Ban Ki-moon teatas, et ÜRO kavatseb selle uurimise kiiresti korraldada. Iisrael on alustanud omapoolset uurimist ja me ootame selle tulemusi. Peaminister Ehud Olmert on moodustanud spetsiaalse meeskonna, kelle ülesanne on tegeleda seoses operatsiooniga "Valatud tina" Iisraeli ametiisikute vastu algatatud rahvusvaheliste kohtuasjadega.

Eelmisel esmaspäeval otsustas välissuhete nõukogu, et EL "jälgib tähelepanelikult rahvusvahelise humanitaarõiguse väidetavate rikkumiste uurimist".

Komisjon on seisukohal, et Rahvusvahelise Punase Risti Komitee ja teiste organisatsioonide äärmiselt tõsiseid süüdistusi konflikti kummagi poole käitumise kohta tuleks korralikult uurida. Sellise erapooletu uurimise käigus tuleks käsitleda toime pandud rikkumisi ja kinnitada rahvusvahelise õiguse ülimuslikkust.

* *

Küsimus nr 49, mille esitas Laima Liucija Andrikienė (H-0031/09)

Teema: ELi strateegia Ladina-Ameerikas

Euroopa Liidu ja Ladina-Ameerika vahel kehtib strateegiline partnerlus alates esimesest Euroopa Liidu ja Ladina-Ameerika tippkohtumisest Rio de Janeiros (Brasiilia) 1999. aastal.

Millised on peamised eesmärgid, mida komisjon sooviks selles piirkonnas lähitulevikus ning pikemas perspektiivis saavutada, eriti ELi suhetes selliste riikidega nagu Venezuela ja Kuuba?

Mida kavatseb komisjon teha selleks, et aidata Colombia valitsust viimase jõupingutustes FARCi geriljade käes vangis olevate pantvangide vabastamiseks ning rahu ja leppimise saavutamiseks?

Kas komisjon näeb ette mingeid muutusi ELi Ladina-Ameerika strateegias pärast Ameerika Ühendriikide uue presidendi Barack Obama ametisseastumist?

Vastus

(EN) 1. Euroopa Liidu ning Ladina-Ameerika ja Kariibi mere riikide vahelisel strateegilisel partnerlusel, mille sõlmimisest möödub sel aastal kümme aastat, on järgmised eesmärgid: aktiivne poliitiline dialoog, demokraatliku valitsemistava ja inimõiguste järgimise tugevdamine, toetus lõimimisprotsessidele, sealhulgas assotsiatsioonilepingute võrgustiku loomine, ja ulatuslik koostöö eesmärgiga vähendada vaesust ja sotsiaalset ebavõrdsust ning parandada haridustaset.

Neid eesmärke kohandatakse pidevalt lähtuvalt uutest arengutest ja ülemaailmsetest probleemidest, milleks on näiteks praeguse finants- ja majanduskriisi mõju ning tungiv vajadus võidelda kliimamuutuse vastu ja tagada energia varustuskindlus.

Komisjon kasutab nende küsimustega tegelemiseks eelseisvaid kohtumisi, näiteks Euroopa Liidu ja Rio rühma ministritevahelist kohtumist, mis toimub 2009. aasta mais Prahas, ning ettevalmistusi järgmiseks Ladina-Ameerika, Kariibi mere riikide ja Euroopa Liidu tippkohtumiseks (2010. aastal Hispaanias).

Venezuela puhul on meie eesmärk tugevdada suhteid ning seada sisse regulaarsem, avatud, konstruktiivne ja struktureeritud dialoog ühist huvi pakkuvates valdkondades, arendades majanduslikku dialoogi ja kahepoolset koostööd (aastatel 2007–2013 eraldatakse 40 miljonit eurot kahele esmatähtsale valdkonnale, milleks on Venezuela riigi moderniseerimine ja majanduse mitmekesistamine).

Mis puudutab Kuubat, siis nõukogu 2008. aasta järelduste alusel taastati arengukoostöö EÜ ja Kuuba vahel. Seda koostööd jätkatakse lähiajal vajadusepõhiselt ÜRO asutuste ning Euroopa ja kohalike vabaühenduste kaudu. Koostöö üks peamisi eesmärke on toetada 2008. aasta orkaanidest laastatud piirkondades taastamisja ülesehitustööd.

Kuuba on Ladina-Ameerika ja Kariibi mere piirkonnas ainus riik, millega Euroopa Liidul puudub lepinguline raamistik. Komisjon loodab, et keskpikas perspektiivis õnnestub suhted Kuubaga normaliseerida.

2. Komisjon pakub Colombia valitsusele kõikvõimalikku abi ja on temaga solidaarne jõupingutustes FARCi geriljade käes vangis olevate pantvangide vabastamiseks. Samas on Colombia valitsus varasemate kogemuste põhjal seekord otsustanud piirata teiste riikide ja Vatikani institutsioonide kaasamist ning komisjon peab seda otsust austama.

Mis puudutab rahuprotsessi, siis komisjon eraldab 70% meie abist (üle 160 miljoni euro) just rahu tagamisele, alternatiivsele ja säästvale arengule ning uimastitevastasele võitlusele. Lisaks on 20% sellest abist mõeldud Colombias õigusriigi põhimõtete jõustamise toetamiseks, muu hulgas õigusasutuste kaudu ning inimõiguste tagamise edendamise abil. Kahtlemata on rahu ja stabiilsuse tagamine Colombias endiselt meie peamine eesmärk.

3. Komisjon säilitab head ja ladusad kontaktid Ameerika Ühendriikide administratsiooniga Ladina-Ameerika küsimustes. Meil on Ameerika Ühendriikidega sisse seatud kõrgetasemeline korrapärane poliitiline dialoog (kohtumised toimuvad kaks korda aastas), milles osaleb ELi eesistujakolmik ning mis on spetsiaalselt pühendatud Ladina-Ameerikale ja Kariibi mere piirkonna riikidele. Kindlasti jätkame seda konstruktiivset dialoogi ja koostööd uue, Obama administratsiooniga.

President Obama ei ole veel teinud sisulisi avaldusi tulevaste suhete kohta Ladina-Ameerikaga. Kuid esimesed märgid on positiivsed, mida kinnitab näiteks Obama kohtumine presidendikandidaadina Mehhiko presidendi Calderoniga mõne nädala eest. Me peame veidi ootama, et saada rohkem teada president Obama strateegia ja kavatsuste kohta seoses selle piirkonnaga. Võimalikud valdkonnad, milles me võiksime Ameerika Ühendriikide, Euroopa Liidu ja Ladina-Ameerika vahelist koostööd tõhustada, on võitlus uimastite ja organiseeritud kuritegevusega.

... k ×

Küsimus nr 53, mille esitas Mairead McGuinness (H-1047/08)

Teema: Sotsiaalne areng ja töötajate õiguste kaitse

2008. aasta detsembris kogunenud Euroopa Ülemkogu järeldustes viidatakse muredele, mida iirlased tunnevad seoses Lissaboni lepinguga ja millest rääkis Iirimaa peaminister Brian Cowen. Kas komisjon võiks selgitada, kuidas tema mõistab seda, et Euroopa Liit "omistab suurt tähtsust sotsiaalsele arengule ja töötajate õiguste kaitsele"? Kas komisjon kirjeldaks seni selles küsimuses tehtud tööd ja nende muredega tegelemiseks mõeldud tulevikuplaane? Kas komisjon on seisukohal, et praeguse majandusliku olukorra tõttu on sotsiaalse arengu ja töötajate õiguste kaitse edendamine keerulisem, ent siiski olulisem?

Vastus

(FR) Sotsiaalne areng ja töötajate õiguste kaitse on eesmärgid, mis on alati olnud Euroopa Liidu arendamisel kesksel kohal. Seetõttu on olemasolevates aluslepingutes sisalduvaid sotsiaalküsimuste ja töötajate õiguste kaitsega seotud põhimõtteid Lissaboni lepingus tugevdatud ning sotsiaalpartnerite otsustavat rolli tunnistatakse selle lepingu tekstis väga selgelt.

See, mis meetmeid on vaja nende eesmärkide saavutamiseks, sõltub ilmselgelt meie arengukontekstist. Seega on sellised meie ühiskonna pöördelised nähtused nagu üleilmastumine, uute tehnoloogiate väljatöötamine, demograafilised muutused ja kliimamuutus muutnud ka sotsiaalküsimuste olemust. Need muutused on ajendanud Euroopa Liitu koostama Lissaboni strateegiat, kohandama õigusakte, looma Euroopa Sotsiaalfondi ja Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi ning töötama välja avatud kooskõlastamise meetodi, et jätkuvalt tagada Euroopa Liidu sotsiaalsete väärtuste säilimine, kohandades samal ajal paindlikult meie vahendeid.

Lisaks esitas komisjon 2008. aasta juulis oma uue sotsiaalmeetmete kava, et kohandada ja tugevdada Euroopa sotsiaalset mudelit, pidades silmas kõiki neid muutusi. Me peame andma kõikidele ühesugused võimalused elus toimetulemiseks, tagades juurdepääsu haridusele, tervishoiu- ja sotsiaalteenustele, võtma meetmeid kõige ebasoodsamas olukorras olevate inimeste toetamiseks, lähtudes solidaarsuse põhimõttest, ergutama sotsiaalset dialoogi Euroopa töönõukogusid käsitleva muudetud direktiivi kaudu ja tõhustama ajutiste töötajate õiguste kaitset.

Praegu mõjutab kogu Euroopat majanduskriis, mille tõttu on Euroopa Liit pidanud võtma erakorralisi meetmeid majanduse taastamise kava kaudu, mis näitab selgelt, kui suurt tähtsust omistab liit töötajate kõige elementaarsema õiguse – õiguse tööle – kaitsmisele. Lisaks on komisjon teinud ettepaneku laiendada Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi rakendamisala ja muuta selle abikõlblikkuse kriteeriume paindlikumaks, et selle fondi kaudu oleks võimalik aidata paremini töötajaid, keda kriis mõjutab. Praeguses etapis on tekkinud ilmselge pakiline vajadus viia ellu paindlikkuse ja turvalisuse, aktiivse kaasamise ja pensionisüsteemidega seotud reformid, kasutades teisi rahalisi meetmeid.

Seega see kriis üksnes tugevdab komisjon jõupingutusi sotsiaalse arengu ja töötajate õiguste kaitse tagamisel.

* *

Küsimus nr 54, mille esitas Marie Panayotopoulos-Cassiotou (H-1058/08)

Teema: Teatud rühmade positiivne erikohtlemine

Kas komisjoni arvates võimaldavad Euroopa õigusaktid positiivset erikohtlemist, et korvata naistele, noortele, vanuritele, puuetega inimestele, kroonilisi haigusi põdevatele inimestele ning ühe vanemaga perede ja suurperede liikmetele nende ebasoodsad tingimused? Kas nende rühmade positiivse erikohtlemise kaudu saab sotsiaalkindlustussüsteemide raames korvata mittemõõdetavat tööd?

Vastus

(FR) Komisjon soovib naisi⁽⁸⁾, vanureid ja puuetega inimesi⁽⁹⁾ puudutavate positiivse erikohtlemise meetmetega seoses juhtida kõigepealt tähelepanu sellele, et Euroopa õigusaktid võimaldavad liikmesriikidel võtta teatavaid eeliseid andvaid meetmeid, mille eesmärk on tagada võrdõiguslikkus antud rühma ja teiste töötajate vahel.

Samas ei võimalda ühenduse õigusaktid positiivset erikohtlemist noorte, kroonilisi haigusi põdevate inimeste ning ühe vanemaga perede ja suurperede liikmete puhul; sellistel meetmetel puudub õiguslik alus.

Lõpetuseks juhib komisjon tähelepanu sellele, et kui ühenduse õigus näeb ette positiivset erikohtlemist, siis on liikmesriikide ülesanne määrata kindlaks asjakohane kord. Ka Euroopa Kohus on oma praktikas määranud naiste suhtes positiivse erikohtlemise meetmete võtmiseks konkreetsed kriteeriumid:

- see rühm on antud tööturusegmendis alaesindatud;
- võetav meede peab olemasolevat olukorda parandama;
- võetav meede peab olema kavandatud eesmärgiga proportsionaalne.

Igal juhul on Euroopa Kohus otsustanud, et selliste positiivse erikohtlemise meetmete tulemusena ei või naisi automaatselt ja tingimusteta eelistada.

* *

Küsimus nr 55, mille esitas Claude Moraes (H-1065/08)

Teema: Mitmekordne diskrimineerimine

Arvestades, et komisjoni 2007. aasta aruandes "Mitmekordse diskrimineerimise praktika ning poliitika ja õigusaktid sellega võitlemiseks" sisaldub soovitus mitmekordne diskrimineerimine sõnaselgelt keelata, siis miks puudub mitmekordse diskrimineerimise selge keeld võrdõiguslikkuse direktiivi eelnõus (KOM(2008) 0426) ja miks viidatakse selle direktiivi eelnõu preambulis (põhjenduses 13) ainult ühel korral mitmekordsele diskrimineerimisele (seoses naistega)?

Vastus

(EN) Aruande, millele austatud parlamendisaadik viitab, koostas Taani inimõiguste keskus komisjoni taotlusel.

Komisjon leiab, et mitmekordne diskrimineerimine on sotsiaalne probleem, mida tuleks lahendada sobival viisil. Ettepanek võtta vastu direktiiv, millega rakendatakse võrdse kohtlemise põhimõtet sõltumata isikute usutunnistusest või veendumustest, puudest, vanusest või seksuaalsest sättumusest (10) ning mille komisjon võttis vastu 2. juulil 2008, ei sisalda aga konkreetset sätet mitmekordse diskrimineerimise keelamise kohta.

Selleks on kaks põhjust. Esiteks käsitletakse selles ettepanekus diskrimineerimist usutunnistuse või veendumuste, puude, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel. Kui direktiivi tuua sisse klausel mitmekordse diskrimineerimise kohta teistel alustel (näiteks soo või rassilise või etnilise päritolu alusel), siis võidakse seda näha direktiivi teemast väljumisena. Samas kui mitmekordne diskrimineerimine hõlmaks vaid neid nelja diskrimineerimise alust, millele kavandatav direktiiv on pühendatud, siis jääksid hõlmamata sellised olulised mitmekordse diskrimineerimise vormid nagu diskrimineerimine soo või rassilise või etnilise päritolu alusel. Teiseks leidis komisjon nimetatud ettepaneku koostamise ajal, et see küsimus väärib edasist kaalumist.

Seetõttu tegi komisjon ettepaneku, et veidi aega tagasi loodud diskrimineerimisvastase valitsusekspertide rühm hakkaks tegelema mitmekordse diskrimineerimise küsimusega. Selle rühma ülesanded, mis sätestati komisjoni 2. juuli 2008. aasta otsuses⁽¹¹⁾, on järgmised:

⁽⁸⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. septembri 2002. aasta direktiiv 2002/73/EÜ, millega muudetakse nõukogu direktiivi 76/207/EMÜ meeste ja naiste võrdse kohtlemise põhimõtte rakendamise kohta seoses töö saamise, kutseõppe ja edutamise ning töötingimustega.

⁽⁹⁾ Nõukogu 27. novembri 2000. aasta direktiiv 2000/78/EÜ, millega kehtestatakse üldine raamistik võrdseks kohtlemiseks töö saamisel ja kutsealale pääsemisel.

⁽¹⁰⁾ KOM(2008) 426 lõplik.

⁽¹¹⁾ K(2008) 3261 lõplik.

- seada sisse koostöö liikmesriikide vastavate ametiasutuste ja komisjoni vahel küsimustes, mis puudutavad võrdõiguslikkuse edendamist ja võitlust diskrimineerimisega rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puude, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel;
- jälgida ELi ja riikide poliitika arengut selles valdkonnas ning
- soodustada kogemuste ja heade tavade vahetamist ühist huvi pakkuvates küsimustes, mis on seotud mittediskrimineerimise ja võrdõiguslikkuse edendamisega.

Rühma esimesel kohtumisel 2008. aasta novembris lepiti kokku, et rühm hakkab tegelema ka mitmekordse diskrimineerimise küsimusega. Samuti on komisjon palunud soolise võrdõiguslikkuse valdkonna õigusekspertide Euroopa võrgustikul koostada aruanne mitmekordse diskrimineerimise õiguslike aspektide kohta, pöörates erilist tähelepanu soolisele mõõtmele. See aruanne peaks valmima 2009. aasta juuniks.

*

Küsimus nr 56, mille esitas Hélène Goudin (H-1066/08)

Teema: Kollektiivmeetmetega seotud määratlused

Vastavalt Stråthi raportile, mida esitleti 12. detsembril 2008 Rootsis seoses Euroopa Kohtu otsusega Lavali kohtuasjas (C-341/05), tuleks ametiühingute streikimisõigust võõrtöötajate (teisest liikmesriigist lähetatud töötajad) puhul piirata üksnes juhtudele, mis puudutavad miinimumpalka ja -tingimusi valdkondlikes lepingutes.

Kas komisjon nõustub selle tõlgendusega? Milline on komisjoni seisukoht valdkondlikes lepingutes vastuvõetava miinimumpalga kindlaksmääramise kohta? Mis kollektiivmeetmeid võivad komisjoni arvamuse kohaselt ametiühingud võtta, et tagada lähetatud töötajatele palgatase, mis on nende arvates piisav? Kas komisjoni arvates on Stråthi raporti järeldustes midagi uut võrreldes Euroopa Kohtu otsusega Lavali kohtuasjas (C-341/05)?

Vastus

(EN) Põhimõtteliselt on igal liikmesriigil õigus hinnata, milline on Lavali kohtuotsuse võimalik mõju tema tööturule, ja otsustada, mida on vaja sellega seoses teha, lähtudes oma institutsionaalsest ja õiguslikust raamistikust.

Komisjon mõistab, et austatud parlamendiliikme viidatud Stråthi raporti eesmärk on anda soovitusi, mis võivad olla aluseks ettepanekutele muuta olemasolevaid riiklikke õigusakte, mis käsitlevad töötajate lähetamist Rootsi. Komisjon ei saa kommenteerida õiguslike meetmete ettevalmistamise esialgseid etappe.

Sellele vaatamata on komisjon valmis liikmesriikide ametiasutustega koostööd tegema ja aitama neil uurida, kuidas probleemseid küsimusi kõige paremini käsitleda, samuti on komisjon alati valmis ametiasutustega kahepoolselt arutama igasuguseid kavandatavaid konkreetseid rakendusmeetmeid, tagamaks nende vastavus ühenduse õigusele.

*

Küsimus nr 57, mille esitas Mihael Brejc (H-0004/09)

Teema: Töötervishoid ja tööohutus

Majanduskriisi ajal püüavad ettevõtete omanikud vähendada kulusid kõikides tegevusvaldkondades. Meile teadaolevalt kärbitakse kulusid ka töötervishoiu ja -ohutuse valdkonnas. Kas komisjon on sellest teadlik? Mida kavatseb komisjon teha, tagamaks, et vaatamata karmimale majanduskliimale ei langeks töötervishoiu ja -ohutuse tase?

Vastus

(FR) Kõigepealt tuleb öelda, et komisjonil ei ole seda teavet, millele lugupeetud parlamendisaadik viitab ja mille kohaselt ettevõtjad tegelevad majanduskriisiga seoses ulatusliku kulude kärpimisega töötervishoiu ja -ohutuse valdkonnas.

Seoses austatud parlamendiliikme murega asjaolu üle, et kulude vähendamine võib viia tasemelanguseni, tuleb rõhutada, et Euroopa Liidu tasandil on töötervishoidu ja -ohutust käsitlevad õigusnormid ehk sätted, mis sisalduvad raamdirektiivis 89/391/EMÜ ja selle alusel kehtestatud eridirektiivides, õiguslikult siduvad. Liikmesriigid peavad need direktiivid oma õigussüsteemi üle võtma ja neid rakendama.

Järelikult ei või töötervishoiu ja -ohutuse taseme võimaliku langetamise korral see tase ühelgi juhul langeda alla ühenduse direktiividega nõutava miinimumtaseme.

Lisaks püüavad komisjon ning Euroopa Tööohutuse ja Töötervishoiu Agentuur (Bilbao) pidevalt, ka praeguses majanduskriisis, tööandjatele teadvustada asjaolu, et ettevõtted, mis investeerivad töötervishoidu ja -ohutusse, saavutavad majanduslikus mõttes mõõdetavaid tulemusi: vähenevad töölt puudumisega seotud kulud, kasvab töötajate motivatsioon, paraneb tootlikkus ja suureneb ettevõtte konkurentsivõime.

*

Küsimus nr 58, mille esitas Olle Schmidt (H-0005/09)

Teema: Euroopa kodanike juurdepääs sotsiaalkindlustusskeemidele

Rootsis Sundi piirkonnas on tavaline, et töötajad ületavad teel tööle Taani ja Rootsi piiri. Rootsi ajakirjanduses (nt Sydsvenskanis 22. novembril 2008 ja 2. jaanuaril 2009) on kirjutatud sellest, et õnnetusse sattunud rootslastest töötajad ei saa haigushüvitist oma Taani tööandjatelt või Taani ametiasutustelt vaatamata asjaolule, et ELi eeskirjade kohaselt peaks kohalduma selle riigi sotsiaalkindlustusskeem, kus nad töötavad.

Mida kavatseb komisjon teha, et tagada Euroopa kodanikele, kes töötavad muus riigis kui oma kodumaal, juurdepääs sotsiaalkindlustusskeemidele?

Vactus

(EN) Komisjon juhib lugupeetud parlamendisaadiku tähelepanu sotsiaalkindlustusskeemide kooskõlastamise kohta käivatele ühenduse õigusnormidele, mis sisalduvad määrustes (EMÜ) nr 1408/71 ja 574/72. Nende õigusnormide kohaselt on igal isikul, kes üksnes töötab Taanis, kuid elab Rootsis, tavaliselt õigus sotsiaalkindlustushüvitistele Taanis võrdsetel tingimustel isikutega, kes töötavad ja elavad Taanis. Piirialatöötajal on õigus saada mitterahalist haigushüvitist kas Taanis või Rootsis, olenevalt tema enda valikust. Ent kohustus maksta rahalist haigushüvitist, sealhulgas tööandjapoolset haigushüvitist (näiteks õnnetuse korral, mis juhtub ajal, mil töötaja on teel tööle või töölt koju), langeb Taani sotsiaalkindlustussüsteemi õlule. Seega on tööandja kohustatud maksma töötajale haigushüvitist, isegi kui töötaja elab Rootsis.

Komisjoni käsutuses oleva teabe kohaselt ei tundu viis, kuidas Taani neid kooskõlastamismääruseid kohaldab, olevat kooskõlas ühenduse õigusega. Sellest probleemist on teatatud Rootsi ametiasutustele, kes on kirjutanud oma Taani kolleegidele, et see probleem lahendada.

Seda arvestades on komisjon kindel, et probleem lahendatakse viisil, mis on kooskõlas ühenduse õigusega.

Komisjoni talitused võtavad Taani ja Rootsi ametiasutustega ühendust, et saada teavet nendevahelise koostöö kohta, ning teavitavad lugupeetud parlamendisaadikut koostöö tulemustest otse.

* *

Küsimus nr 59, mille esitas Kathy Sinnott (H-0016/09)

Teema: Kampaania "1million4disability"

Kaheksa kuud kestnud ja 2007. aasta septembris lõppenud petitsioonikampaania "1million4disability" raames koguti kogu Euroopa Liidus üle 1,3 miljoni allkirja. 4. oktoobril 2007 toimunud lõputseremoonial, kus osalesid sajad puudega inimesed ja nende toetajad, anti need allkirjad isiklikult üle Euroopa Parlamendi presidendile ja asepresident Margot Wallströmi kaudu ka komisjonile.

Oma jahmatuseks sain ma 2008. aasta septembris kodanikualgatust käsitleval põhiseaduskomisjoni kuulamisel teada, et kampaaniaga "1 million4disability" seotud petitsioon on komisjoni hoone keldris ning et komisjon oli võtnud EAFiga ühendust ja teinud ettepaneku tagastada petitsioon, kuna see kogub vaid tolmu.

Millal kavatseb komisjon "1 million 4 disability" petitsiooniga tegelema hakata ning vastata selles tehtud üleskutsele tunnustada puudega inimeste õigusi ja töötada välja nendega seotud eriõigusakte?

Vastus

(EN) Komisjon on võtnud kohustuse suurendada kodanike osalemist otsuste tegemise protsessis ja peab kodanikuühiskonna seisukohti väga väärtuslikuks.

Asepresident Margot Wallström viibis 4. oktoobril 2007 kampaania "1million4disability" lõputseremoonial ja 23. jaanuaril 2008 kinnitas president Barroso isiklikult komisjonile 22. novembril 2007 edastatud 1 294 497 allkirja kättesaamist. Neid allkirju hoitakse komisjoni ruumides.

Lissaboni leping, mis sätestab, et "vähemalt miljon kodanikku märkimisväärsest arvust liikmesriikidest võivad kutsuda komisjoni üles esitama talle antud volituste piires asjakohase ettepaneku küsimustes, mille suhtes kodanike arvates on vaja aluslepingute rakendamiseks vastu võtta liidu õigusakt", ei ole veel jõus. Sellegipoolest oli kampaania "1 million4disability" tähtis ja kõrgelt hinnatud kodanikualgatus, mida komisjon võttis arvesse, kui koostas 2008. aasta juulis ettepaneku võtta vastu direktiiv⁽¹²⁾, millega rakendatakse võrdse kohtlemise põhimõte väljaspool tööhõivet, et laiendada kaitset diskrimineerimise vastu.

Kavandatud direktiiv, täpsemalt selle artikkel 4, sisaldab konkreetseid sätteid, mis käsitlevad isikute võrdset kohtlemist sõltumata puudest ja tagavad kaitse, mis on samaväärne sellega, mis oleks olnud tagatud vaid diskrimineerimise ühte alust käsitleva direktiivi puhul. Nüüd on kahe õigusloomega tegeleva institutsiooni ülesanne kujundada sellest komisjoni ettepanekust õigusakt.

* *

Küsimus nr 60, mille esitas Proinsias De Rossa (H-0032/09)

Teema: Maksejõuetuse direktiivi ülevõtmine Iirimaal

Arvestades minu varasemaid kirjalikke küsimusi E-3295/06, E-3298/06, E-3299/06 ja E-4898/06, mis käsitlesid maksejõuetuse direktiivi ülevõtmist ja rakendamist Iirimaal, ning 2007. aasta rakendamisaruannet direktiivi 80/987/EMÜ⁽¹³⁾ kohta, mida on muudetud direktiiviga 2002/74/EÜ⁽¹⁴⁾töötajate kaitset tööandja maksejõuetuse korral käsitlevate liikmesriikide õigusnormide ühtlustamise kohta, ning Euroopa Kohtu 25. jaanuari 2007. aasta otsust kohtuasjas C-278/05 (Carol Marilyn Robbins jt vs. Secretary of State for Work and Pensions), kas komisjon võiks anda ülevaate sellest, mida hõlmab tema kirjavahetus Iiri ametiasutustega seoses direktiivi, eriti artikli 8 võimalike Iirimaa-poolsete rikkumistega ja mida on Iiri ametiasutused vastanud?

Mis meetmeid kavatseb komisjon võtta, kui ta jõuab järeldusele, et Iirimaa on seda õigusakti, eriti artiklit 8, rikkunud, pidades silmas eespool nimetatud Euroopa Kohtu otsust?

Vastus

(EN) 2008. aastal avaldas komisjon talituste töödokumendi, mis käsitleb nõukogu 20. oktoobri 1980. aasta direktiivi 80/987/EMÜ töötajate kaitset tööandja maksejõuetuse korral käsitlevate liikmesriikide õigusnormide ühtlustamise kohta artikli 8 ja sellega seotud sätete rakendamist seonduvalt liikmesriikide sotsiaalkindlustusskeemidest väljaspool asuvate tööandja või tööandjatevaheliste lisapensioniskeemidega (15).

Dokumendi järeldustes juhitakse tähelepanu sellele, et teatud juhtudel võidakse tõstatada küsimusi selle kohta, kas mõningad liikmesriikide võetud meetmed on piisavad selleks, et kaitsta töötajate ja pensionile jäänud isikute huve tööandja maksejõuetuse korral. Seetõttu on vajalik edasine uurimine, et vastata järgmistele küsimustele:

kuidas kaitsta töötajaid ja pensionile jäänud isikuid pensioniskeemide alarahastamise ohu korral ja millises ulatuses;

kuidas tagada pensioniskeemidesse tegemata sissemaksed;

kuidas tegutseda juhul, kui täiendavat pensioniskeemi haldab tööandja ise.

⁽¹²⁾ KOM(2008) 426 lõplik, http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=477&langId=en.

⁽¹³⁾ EÜT L 283, 28.10.1980, lk 23, eestikeelne eriväljaanne 06/02, lk 10.

⁽¹⁴⁾ EÜT L 270, 8.10.2002, lk 10, eestikeelne eriväljaanne 06/02, lk 10.

⁽¹⁵⁾ SEK(2008) 475.

Komisjon teeb ettevalmistusi neid küsimusi hõlmava uuringu korraldamiseks.

Mis puudutab konkreetselt Iirimaad, siis seoses äriühingu Waterford Wedgwood probleemidega, millest ajakirjandus kirjutas 2009. aasta jaanuari keskel, ja selle äriühingu töötajate pensionide ohtusattumisega on komisjon palunud Iirimaalt lisateavet töötajate kaitseks võetud meetmete kohta, eriti kindla väljamaksega pensioniskeemide puhul. Kui saadud vastuse analüüsimisel ilmneb, et need meetmed ei vasta direktiivi 2008/94/EÜ⁽¹⁶⁾ artikli 8 nõuetele, nagu neid tõlgendab Euroopa Kohus, algatab komisjon kindlasti asutamislepingu artikli 226 alusel rikkumismenetluse.

* * *

Küsimus nr 61, mille esitas Athanasios Pafilis (H-0034/09)

Teema: Ametiühingutegelaste avalik terroriseerimine tööandjate poolt

22. detsembril 2008 toime pandud mõrvarlik happerünnak Konstantina Kouneva vastu, kes on ametiühingutegelane ning Atika piirkonna koristajate ja koduabiliste liidu peasekretär, on kulminatsiooniks mitmetele intsidentidele, mis on käsitatavad tööandjate avalike terroriaktidena nende töötajate vastu, kes kuuluvad ametiühingutesse, nõuavad oma õigusi või osalevad ametiühingute üleskutsel streigiliikumistes. Kõige hiljutisem selline juhtum oli seotud Varis asuva mänguasjapoe Jumbo töötaja Nikos Niklopoulouga, kes vallandati, kuna ta osales üleriigilises üldstreigis 10. detsembril 2008.

Kas komisjon mõistab hukka sellised tööandjate rünnakud töötajate vastu, mis on saanud tavapäraseks nähtuseks ja muutnud töökohad paikadeks, kus ei kehti ükski tööõigusaktides kehtestatud töötajaid kaitsev säte ja kus tööandjad kasutavad oma despootliku tahte läbisurumiseks kõikvõimalikke vahendeid?

Vastus

(EN) Komisjon on seisukohal, et rünnakud ametiühingutegelaste vastu on täielikult taunitavad ja absoluutselt vastuvõetamatud, sõltumata sellest, kas asjaomased töötajad on seaduslikud või ebaseaduslikud sisserändajad ning kas nad on pärit teistest liikmesriikidest või kolmandatest riikidest.

Igaühel on õigus sellele, et austataks tema füüsilist ja vaimset puutumatust. Lisaks on kõikidel inimestel õigus ühinemisvabadusele, sealhulgas õigus osaleda ametiühingutegevuses. Mõlemad õigused on sätestatud Euroopa Liidu põhiõiguste hartas (vastavalt artiklites 3 ja 12).

Ühinemisvabadust kaitsevad Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) peamised tööõigusnorme käsitlevad konventsioonid, mille kõik ELi liikmesriigid on ratifitseerinud ning mida nad peavad järgima ja rakendama.

Põhimõtteliselt on seega riigi ametiasutustel kohustus võtta oma riigis vajalikke meetmeid, et tõkestada selliseid tegusid ja karistada nende tegude toimepanijaid, lähtudes kohaldatavast riiklikust ja rahvusvahelisest õigusest.

*

Küsimus nr 62, mille esitas Silvia-Adriana Ţicău (H-1039/08)

Teema: Meetmed ehitiste energiatõhususe parandamiseks

Euroopa Liit on seadnud endale eesmärgiks parandada energiatõhusust ja saavutada 2020. aastaks kasvuhoonegaaside heitkoguste vähenemine 20% võrra selliselt, et 20% kasutatavast energiast pärineb taastuvatest energiaallikatest. 40% kasvuhoonegaaside heitkogustest on seotud ehitistega. Seega pakub ehitiste energiatõhususe parandamine kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseks tohutuid võimalusi. Teatud tingimustel võivad liikmesriigid kasutada osa struktuurifondide vahenditest, et parandada ehitiste energiatõhusust. Vahekokkuvõtte tegemine sätete kohta, mis reguleerivad struktuurifondide kasutamist, on kavandatud 2010. aastaks.

Kas komisjon võiks öelda, milliseid Euroopa Liidu ehitiste energiatõhususe parandamise meetmeid ta seoses struktuurifondide kasutamist reguleerivate sätete ülevaatamisega silmas peab?

⁽¹⁶⁾ ELT L 283, 28.10.2008, lk 36.

Vastus

(EN) Ehitiste energiatõhususe suurendamine on oluline viis piirata kliimamuutusi ning suurendada energiavarustuse kindlust ja ELi majanduse konkurentsivõimet. Komisjon on võtnud ehitussektoris energiatõhususe suurendamiseks mitmesuguseid meetmeid, mille hulka kuuluvad näiteks õiguslikud meetmed, finantsinstrumendid ja teavituskampaaniad. Üks tähtsamaid õigusakte selles valdkonnas on ehitiste energiatõhususe direktiiv 2002/91/EÜ, mille rakendamist komisjon jälgib. Selleks et laiendada selle direktiivi reguleerimisala ja tugevdada mõningaid selle sätteid, esitas komisjon hiljuti ettepaneku direktiivi uuestisõnastamiseks.

Seoses Euroopa Regionaalarengu Fondi ja Ühtekuuluvusfondiga tuleks meenutada, et kehtivad õigusaktid lubavad kõikidel liikmesriikidel võtta väga mitmesuguseid energiatõhususe suurendamisele ja taastuvenergia kasutamisele suunatud sekkumismeetmeid ehitiste puhul, mida ei kasutata elamispinnana. Viimati nimetatute puhul on olemasolevates õigusaktides sätestatud, et EL-12 elamutega seotud kulud on teatud piiratud ulatuses abikõlblikud, sõltuvalt raha eraldamise tingimustest, sekkumise kontekstist, elamu tüübist ning sekkumismeetme piirkonnast ja liigist.

Kooskõlas oma teatisega Euroopa majanduse taastamise kava kohta⁽¹⁷⁾ esitas komisjon 3. detsembril 2008 ettepaneku võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1080/2006, mis käsitleb Euroopa Regionaalarengu Fondi, seoses eluasemete energiatõhususe ja taastuvenergia alaste investeeringute abikõlblikkusega. Nimetatud muudatuse kohaselt oleks kõikidel liikmesriikidel õigus kasutada kuni 4% Euroopa Regionaalarengu Fondi kogueraldisest nende kulude katteks, mis on tehtud olemasolevate elamute energiatõhususe parandamiseks ja taastuvenergia kasutamiseks. Abikõlblike elamute kategooriad määratakse kindlaks riiklikul tasandil, pidades silmas sotsiaalse ühtekuuluvuse edendamise eesmärki.

Kui see muudatus võetakse vastu, siis on liikmesriikide pädevuses otsustada, kas nad soovivad oma struktuurifondide rakenduskavad ümber planeerida, et pühendada suurem osa rahalistest vahenditest energiatõhususega seotud investeeringutele.

*

Küsimus nr 63, mille esitas Colm Burke (H-1041/08)

Teema: ELi liikmesriikide õigusaktid naiste suguelundite moonutamise välistamiseks

Euroopa Liidus tuleb panna paika meetmed, et kaitsta naisi ja tütarlapsi suguelundite moonutamise ohu eest. Hiljuti sai Iirimaast üks neist 15st ELi liikmesriigist, kes on võtnud enesele kohustuse käivitada riiklik tegevuskava naiste suguelundite moonutamise välistamiseks. Need 15 ELi liikmesriiki on seadnud sihiks kehtestada seadus, millega naiste suguelundite moonutamine antud riigis otseselt keelatakse.

Kas komisjon võiks ülejäänud liikmesriikidele soovitada kaaluda sarnaste tegevuskavade ja õigusaktide kehtestamist, millega see kahjulik tegevus kuulutataks õigusvastaseks? Selline seadus saadaks kõnealuse traditsiooni võimalikele järgijatele selge signaali, et naiste suguelundite moonutamine on Euroopa Liidus täiesti vastuvõetamatu. Võttes arvesse, et Maailma Terviseorganisatsiooni hinnangul on maailmas 100–140 miljonit moonutatud suguelunditega tütarlast ja naist (ja igal aastal on ohus kolm miljonit tütarlast), siis mida teeb komisjon oma välispoliitika raames selleks, et viia selle traditsiooni kahjulikud tagajärjed miinimumini?

Vastus

(EN) Komisjon leiab, et naiste suguelundite moonutamise näol on tegemist naiste ja tütarlaste põhiõiguste tõsise rikkumisega ning et kõik Euroopa riigid peaksid võtma jõulisi meetmeid, et tõkestada selle tava järgimist nii Euroopa Liidu piires kui ka väljaspool seda.

Igasuguse naiste suguelundite moonutamisega kaasneb oht psühholoogiliste ja füüsiliste kahjude tekkeks, mille hulka kuuluvad näiteks veritsus, põletik, viljatus, pidamatus ja vaimse tervisega seotud probleemid. Naiste suguelundite moonutamine põhjustab ka sünnitusel komplikatsioone nii emal kui ka lapsel, muu hulgas surnultsünde, surma imikueas ja pikaajalist invaliidsust. Kõnealuse tegevusega rikutakse jõhkralt põhiõigust kehalisele ja vaimsele puutumatusele, mida tunnustatakse kõikides ELi liikmesriikides. Kuigi

⁽¹⁷⁾ KOM(2008) 800 lõplik.

komisjonil ei ole pädevust teha ettepanekuid õigusaktide vastuvõtmiseks selles valdkonnas, eraldab ta järjepidevalt ühenduse rahalisi vahendeid programmi Daphne III raames, et aidata Euroopa vabaühendustel ning kohalikel või piirkondlikel ametiasutustel ja institutsioonidel naiste suguelundite moonutamise vastu võidelda.

Eelkõige on programm Daphne kaasa aidanud naiste suguelundite moonutamise vastu võitlevate vabaühenduste Euroopa võrgustiku (Euronet-FGM) loomisele ja toetamisele; see võrgustik koordineerib programmi Daphne kaudu rahastatavat projekti, millele lugupeetud parlamendisaadik osutab. Projekti raames koostatakse riiklikke tegevuskavasid, mille eesmärk on tõkestada naiste suguelundite moonutamist 15s ELi ja EMP liikmesriigis (Austria, Belgia, Taani, Prantsusmaa, Soome, Saksamaa, Kreeka, Iirimaa, Itaalia, Holland, Norra, Portugal, Hispaania, Rootsi ja Ühendkuningriik), ning uuritakse olukorda 10 uues liikmesriigis. Projekt lõpeb 2009. aasta juunis ja enne projekti lõppu korraldatakse lõppkonverents, kus esitletakse, arutatakse ja levitatakse riiklikke tegevuskavu, et teadvustada rahvusvahelisele üldsusele naiste suguelundite moonutamise probleemi Euroopas ning vägivalda sisserändajatest naiste ja tüdrukute vastu üldiselt. Komisjon kavatseb sellest üritusest osa võtta ja kutsub neid liikmesriike, kes ei ole veel välja töötanud oma tegevuskava, üles õppima projekti tulemustest ning võtma võimalikult kiiresti vajalikke meetmeid.

Välisabi andmisel kolmandatele riikidele lähtub komisjon naiste suguelundite moonutamise teemaga seoses kolmest põhimõttest. Esiteks kaasab komisjon naiste mõjuvõimu suurendamise, inimõiguste ning naiste tervise teemad partnerriikide valitsustega peetavasse poliitilisse dialoogi. Teiseks toetab komisjon algatusi ja lobitegevust, mille eesmärk on riikide õigusaktide tõhustamine ja asjakohase riikliku poliitika väljatöötamine, et edendada ja kaitsta naiste õigusi ning keelustada kahjulikud tavad. Kolmandaks toetab komisjon riigiametnike pädevuse suurendamise algatusi ning teema propageerimist ja teadlikkuse tõstmist kõikides ühiskonnasektorites.

Praegu rahastab komisjon järgmisi projekte:

Programmi "Investeerimine inimestesse" raames rahastatakse koostöös ÜRO Lastefondi Hädaabi Fondiga (UNICEF) projekti, mille eesmärk on aidata teatud riikides kaasa tütarlastele ja naistele kahjulikest sotsiaalsetest normidest loobumisele.

Burkina Fasos toetab komisjon naiste heaolu tagamise ja suguelundite moonutamise tõkestamisega tegelevat keskust. Keskus pöörab oma tegevuses suurimat tähelepanu naiste suguelundite moonutamise ennetamisele ja tagajärgede ravimisele ning naiste õiguste osas teadlikkuse tõstmisele.

Komisjon kavatseb hakata toetama Nigeeria kohtusektorit, mitmesuguseid vabaühendusi, parlamendisaadikuid ja massimeediat. See toetus aitab suurendada avalikkuse teadlikkust, hoida alal arutelu riigis ning edendada poliitiliste seisukohtade väljaütlemist põhiküsimustes, mis on seotud hea valitsemistava ja inimõigustega, sealhulgas naiste suguelundite moonutamisega.

Senegalis toetame Senegali ühingu AFELP projekti "Association Femmes Enfant Lutte Contre la Pauvreté" koostöös organisatsiooniga Secours Populaire Français. Selle projekti kaudu aidatakse naistel endil võidelda vägivalla vastu, mille ohvriks nad võivad langeda, ning tõkestada kahjulikke kultuurilisi tavasid ja edendada demokraatia põhimõtteid.

Demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahendi kaudu rahastab komisjon Somaalias projekti "Somaalia naiste plaan naiste suguelundite moonutamise väljajuurimiseks". Abi antakse rahvusvahelisele kodanikuühiskonna organisatsioonile nimega "Koostöö areneva majandusega riikide toetuseks" (COSPE). Lisaks sõlmis komisjon hiljuti kokkuleppe Nigeerias korraldatava projekti kohta, mida viivad ellu kohalikud organisatsioonid, kes võitlevad naiste vastu suunatud vägivalla, sealhulgas naiste suguelundite moonutamise vastu. Projekti eesmärk on suurendada soolise vägivalla juhtudest teatamist.

*

Küsimus nr 64, mille esitas Georgios Papastamkos (H-1042/08)

Teema: Võltsitud toodete konfiskeerimine Euroopa Liidu piiridel

Arvestades ELi piiridel konfiskeeritud võltsitud toodete hulga suurenemist, kas komisjon annaks teavet pettuste tõkestamiseks võetavate meetmete kohta, lähtudes liikmesriikide tolliasutuste ühisoperatsioonide tulemustest? Kas komisjon võiks anda ka teavet konfiskeeritud toodete liigi ja mahu kohta?

Vastus

(FR) Võitlus võltsimise ja piraatlusega on komisjoni üks esmatähtsaid eesmärke. Komisjon avaldab igal aastal statistilise aruande liikmesriikide tolliasutuste poolt konfiskeeritud toodete kohta. Need aruanded koostatakse liikmesriikide esitatud teabe alusel ja vastavalt kehtivate õigusaktide sätetele⁽¹⁸⁾. Aruanded on kättesaadavad Europa veebisaidil aadressil

 $http://ec.europa.eu/taxation\_customs/customs/customs\_controls/counterfeit\_piracy/statistics/index\_fr.htm" and the controls/customs/c$

Liikmesriikide tolliasutuste ühisoperatsioonide tulemused ühendatakse andmetega, mida on liikmesriigid komisjonile esitanud. Praegu ei võimalda statistika kogumise viis komisjonil esitada täpsemaid üksikasju, eriti korraldatud operatsioonide kohta. Siiski on mõnede komisjoni talituste poolt korraldatud operatsioonide põhjal koostatud eriaruandeid. Seda liiki operatsioonide puhul keskendutakse alati teatavatele toodetele, transpordivahenditele või konkreetsetele päritoluriikidele. Seega on tulemused tihedalt seotud kohaldatud kriteeriumitega.

Operatsioon "VÕLTS" ("FAKE")

2005. aasta mais konfiskeeriti ühise tollioperatsiooni "Võlts" käigus, mille komisjon korraldas koos Euroopa Liidu liikmesriikide tolliasutustega, 60 konteinerit meritsi tarnitud kaupa ja 140 kaubasaadetist, mis tarniti lennukiga. See teeb kokku üle 2 000 000 võltsitud toote (sealhulgas oli 1 258 110 sigaretipakki), mis pärinesid Hiinast. Konfiskeeritud võltsitud kauba hulka kuulusid peamiselt tekstiilitooted, kingad, kotid, elektroonikakaubad, ravimid, sigaretid ja muud tooted (prillid, vööd, värvikassetid, kellad, mänguasjad, pardlid, mesi, hambaharjad).

Operatsioon "DAN"

2006. aastal toimus 13 ühenduse sadama algatusel ja komisjoni koordineerimisel operatsioon "DAN", mille käigus keskenduti Hiinast meritsi tarnitavale kaubale. Operatsiooni tulemusena konfiskeeriti 92 konteinerit väga mitmesuguse kaubaga. Konfiskeeritud võltsitud kauba hulka kuulus näiteks kümneid tuhandeid mänguasju, sadu kaste päikeseprille, miljoneid kingapaare ja arvukalt võltsitud autovaruosi, DVD-plaate, nuge, rõivaid ning miljoneid tulemasinaid ja sigarette.

Operatsioon "DIABOLO"

2007. aastal toimus ühine tollioperatsioon "DIABOLO", mille komisjon korraldas koostöös Euroopa Liidu 27 liikmesriigi, 13 Aasia riigi (¹⁹), Interpoli, Europoli ja Maailma Tolliorganisatsiooniga ning mille tulemusena konfiskeeriti ligikaudu 135 miljonit võltsitud kaubamärkidega sigaretti ja 1 089 585 muud võltsitud toodet, nimelt tekstiilitooteid, jalatseid, mänguasju, mööblit, kohvreid ja kelli. Lisaks küsitleti pärast seda operatsiooni kaheksat isikut. Aruande võib leida Europa veebisaidilt aadressil http://ec.europa.eu/anti_fraud/diabolo/i_en.html".

Operatsioon "INFRASTRUKTUUR"

2007. aasta lõpus toimus ühisoperatsioon "INFRASTRUKTUUR", mille komisjon korraldas intellektuaalomandiõiguste kaitse eesmärgil koostöös Ühendkuningriigi, Saksamaa, Prantsusmaa ja Belgia tolliasutustega ning Ameerika Ühendriikide tolli- ja piirivalveametiga ning mille tulemusena konfiskeeriti üle 360 000 võltsitud integraallülituse enam kui 40 eri kaubamärgi all ja vahetati tulemuslikult teavet. See oli esimene intellektuaalomandiõigustele suunatud ühistegevus.

Operatsioon "MUDAN"

2008. aasta aprillis korraldas komisjon koos Euroopa Liidu liikmesriikide tolliasutustega ühise tollioperatsiooni "MUDAN", mille käigus keskenduti Hiinast pärit postisaadetistele ja mille tulemusena konfiskeeriti 1 300 000 sigaretti.

⁽¹⁸⁾ Nõukogu 22. juuli 2003. aasta määrus (EÜ) nr 1383/2003 (ELT L 196, 2.8.2003, lk 7; eestikeelne eriväljaanne 02/13, lk 469) ja komisjoni 21. oktoobri 2004. aasta määrus (EÜ) nr 1891/2004 (ELT L 328, 30.10.2004, lk 16).

^{(19) (}Brunei, Birma/Myanmar, Hiina, Kambod a, Indoneesia, Jaapan, Lõuna-Korea, Malaisia, Laos, Filipiinid, Singapur, Tai ja Vietnam).

Igasuguste ühiste tollioperatsioonide (sealhulgas võltsingutega seotud operatsioonide) koordineerimiseks ja toetamiseks võivad liikmesriigid Euroopa Pettustevastase Ameti kaudu lisaks kasutada operatsioonide koordineerimise alalist üksust Brüsselis. See üksus, mida kasutati näiteks operatsioonide "Fake" ja "Diabolo" elluviimiseks, võimaldab tagada teabevoogude reaalajas kooskõlastamise ulatuslike ühenduse või rahvusvaheliste operatsioonide käigus.

* *

Küsimus nr 65, mille esitas Nils Lundgren (H-1050/08)

Teema: Euroopa Liidu kaitsepoliitika väljatöötamine

Komisjon on teinud ettepaneku asendada 27 riiklikku loasüsteemi uue loasüsteemiga, mis hõlmab kaitseotstarbeliste toodete vedu (KOM(2007) 0765). Komisjon on öelnud, et praegused liikmesriikide süsteemide erinevused "takistavad märgatavalt Euroopa kaitsevarustuse turu teket".

Direktiivi ettepaneku ettevalmistamisel kaalus komisjon varianti, mille kohaselt loodaks loavaba tsoon ja kaitseotstarbeliste toodete ühendusesisese veo lubade andmist hallataks ELi tasandil. Sellest ideest loobuti "ühise välispoliitika vähesuse" ja "liikmesriikide ebapiisava poliitilise integratsiooni" tõttu.

Kas komisjoni arvates oleks Euroopa Liidus võimalik luua kaitseotstarbeliste toodete veo loavaba tsoon pärast Lissaboni lepingu jõustumist? Kas komisjon peab sellist tsooni soovitavaks?

Vastus

(EN) Kaitseotstarbelised tooted hõlmavad väga mitmesuguseid sõjalisi tooteid ja teenuseid alates vähetundlikest komponentidest ja kergrelvadest ning lõpetades keerukate relvasüsteemidega, milleks on näiteks sõjalennukid või -laevad, ning selliste äärmiselt tundlike materjalidega nagu tuuma-, bio- ja keemiarelvad.

Praegu võivad liikmesriigid piirata siseturul kaitseotstarbeliste toodete ringlust EÜ asutamislepingu artikli 30 alusel. See artikkel lubab rakendada liikmesriikidevahelisele kaupade vabale liikumisele teatavaid keelde või piiranguid, kui need on õigustatud – muu hulgas – avaliku korra või julgeoleku seisukohalt või inimeste elu ja tervise kaitsmiseks, tingimusel, et need keelud või piirangud vastavad proportsionaalsuse kriteeriumile. Lissaboni leping seda sätet ei muuda. Selles kontekstis etendavad kaks põhjust eriti tähtsat rolli:

- 1. Liikmesriigid soovivad tagada, et sellised materjalid ei jõua lõpuks vaenulike inimeste või läbikukkunud riikide valdusse. Terrorismiohu ja massihävitusrelvade leviku riski vähendamine on kõikide liikmesriikide jaoks äärmiselt tähtis.
- 2. Samuti soovivad liikmesriigid tagada, et kurjategijad ei kasutaks Euroopa Liidus kaitsevarustust. Vägivaldsete kuritegude ja terrorismi tõkestamine Euroopa Liidus eeldab ranget kontrolli mitmesuguste kaitseotstarbeliste toodete ringluse üle.

Lisaks lubab EÜ asutamislepingu artikkel 296 liikmesriikidel teatud tingimustel võtta selliseid meetmeid, mida nad peavad vajalikuks oma oluliste julgeolekuhuvide kaitseks ja mis on seotud relvade, laskemoona või sõjavarustuse tootmise või kaubandusega. Sedagi sätet Lissaboni lepinguga ei muudeta.

Seega ei mõjuta Lissaboni lepingu jõustumine liikmesriikide võimalust kehtestada piiranguid, kui need on avaliku julgeoleku kaalutlustel põhjendatud. Ettepanek võtta vastu direktiiv kaitseotstarbeliste toodete ühendusesisese veo tingimuste lihtsustamise kohta, mille üle Euroopa Parlament hääletas 16. detsembril 2008, on siiski suur samm edasi kaitseotstarbeliste toodete paremini lõimitud siseturu suunas, ilma et seataks ohtu riikide julgeolekuhuve.

Kuigi komisjon ei näinud ette võimalust, et EL hakkab ise väljastama kaitseotstarbeliste toodete veo lube, sisaldab vastu võetud direktiiv kolme olulist sätet, mille tulemusena peaksid loanõuded järk-järgult kaduma või märkimisväärselt leebemaks muutuma:

- direktiiv lubab liikmesriikidel mitmel juhul vabastada kaitseotstarbeliste toodete veod eelneva loa taotlemise kohustusest, näiteks juhul, kui tarnija või vastuvõtja on valitsusasutus või osa kaitsejõududest;
- direktiiv sisaldab arenguklauslit, mille kohaselt võib ka muud kaitseotstarbeliste toodete veod vabastada eelneva loa taotlemise kohustusest, näiteks juhul, kui vedu toimub niisugustel tingimustel, mis ei mõjuta avalikku poliitikat või avalikku julgeolekut;

– direktiiviga kehtestatud üldiste veolubade süsteemi alusel antakse eraldi lubade asemel tarnijale, kes täidab loa saamise tingimused, üldluba loas nimetatud kaitseotstarbeliste toodete vedudeks ühele või mitmele teises liikmesriigis asuvale vastuvõtjate kategooriale.

See direktiiv kaotab mitmed üleliigsed haldusformaalsused, võimaldades samas liikmesriikidel teostada vajalikku kontrolli, et vältida kaitsevarustuse laia levikut ja diversiooniohtu.

Komisjon kontrollib direktiivi toimimist ning esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, milles ta annab hinnangu, kas ja mil määral direktiivi eesmärgid on saavutatud, võttes arvesse siseturu toimimist.

* * *

Küsimus nr 66, mille esitas James Nicholson (H-1063/08)

Teema: Toodangu päritolu / toiduainete märgistamine

Võttes arvesse hiljutisi sündmusi, mis mõjutavad sealihatööstust, ja vajadust parandada praegust olukorda, mis on täiesti ebarahuldav, kas komisjon kavatseb esitada ettepanekuid toiduainete selge päritoluriigi-märgistuse kohta, et tarbijad saaksid teha selgeid ja teadlikke valikuid?

Vastus

(EN) Euroopa Liidu (EL) toidualaste õigusnormide aluspõhimõte on see, et kogu ELi turule seaduslikult toodud toit ja sööt peab olema ohutu, olenemata sellest, kust see on pärit. Ühenduse õigusaktidega on kehtestatud mitmesuguseid meetmeid, mille eesmärk on tagada toidu ohutus ja aidata kaasa ebaturvalise toidu/sööda turult kõrvaldamisele.

Vastavalt üldiste toidualaste õigusnormide määrusele⁽²⁰⁾ on jälgitavuse tagamine Euroopa Liidu territooriumil toidukäitlejatele kohustuslik toiduahela kõikides etappides, alates importijast kuni jaemüüjani. See tähendab, et toidukäitlejad peavad kasutama süsteeme ja menetlusi, mis võimaldavad teha kindlaks need toidukäitlejad, kellelt nad on tooteid saanud ja kellele nad neid on tarninud.

Loomset päritolu toidu, sealhulgas väljastpoolt ühendust pärineva toidu puhul on jälgitavuse eeskirjad veelgi rangemad nende loomset päritolu toiduainete osas, mida hõlmab määrus nr 853/2004⁽²¹⁾; need tooted peavad kandma tervisemärki või eraldusmärgistust.

Komisjon ei arva, et see süsteem oleks ebarahuldav. Hiljutine juhtum Iiri sea- ja veiseliha saastumisest dioksiinidega näitas, et loomset päritolu toidu jälgitavus on oluliselt paranenud võrreldes varasemate sarnaste saastumisjuhtudega. Kui saastumine sai teatavaks, kõrvaldati potentsiaalselt saastunud Iiri sea- ja veiseliha 25 liikmesriigi ja 12 kolmanda riigi turult väga lühikese aja jooksul tänu sellele, et jälgitavuse süsteemid toimivad hästi. Potentsiaalselt saastunud liha kiire kõrvaldamine turult aitab kaitsta rahvatervist ja säilitada tarbijate usaldust.

Mis puudutab päritolu kohustuslikku märkimist kõikide toiduainete puhul, siis tuleks rõhutada, et päritolumärgistus ei ole vahend, mis aitab kaasa toidu ohutusele. Komisjoni vaatenurgast on päritolumärgistus peamiselt vahend, mis võimaldab tarbijatele anda teavet, eriti toidu omaduste ja ehk ka kvaliteedi kohta.

Päritolumärgistus on nõutav juhul, kui tarbijaid võidakse eksitada toiduainete tegeliku päritolu- või lähteriigi osas, ning teatud erieeskirjade, näiteks puu- ja köögiviljade, veiseliha, veini, mee ja kala kohta kehtestatud eeskirjade kohaldamisel. Lisaks peab päritolu olema näidatud imporditud kodulinnuliha puhul ning alates 1. juulist 2010 peab Euroopa Liidu kinnispakendis olevatel mahepõllumajanduslikena märgistatud toodetel (ja ühenduse logo kasutamise korral ka imporditud toodetel) olema esitatud teave toiduainete päritolu kohta.

⁽²⁰⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määrus (EÜ) nr 178/2002, millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused (EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1; eestikeelne eriväljaanne 15/06, lk 463).

⁽²¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 853/2004, millega sätestatakse loomset päritolu toidu hügieeni erieeskirjad (ELT L 139, 30.4.2004; parandatud redaktsioon: ELT L 226, 25.6.2004; eestikeelne eriväljaanne 3/45, lk 14).

Komisjoni hiljutises ettepanekus võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, milles käsitletakse toidualase teabe esitamist tarbijatele⁽²²⁾, ei pikendata loetelu toiduainetest, mille suhtes kohaldatakse päritolumärgistuse nõuet, vaid sätestatakse eeskirjad, mille eesmärk on tagada, et vabatahtlikud päritolumärgistused põhinevad samadel kriteeriumitel.

Liha, v.a veise- ja vasikaliha puhul nähakse määruse eelnõus ette, et vabatahtlik päritolutähistus peaks andma teavet selle kohta, kus loom sündis, kasvas ja tapeti, välja arvatud siis, kui see loom sündis, kasvas ja tapeti samas riigis või kohas.

Komisjon on muidugi teadlik, et see teema on andnud põhjust edasistele aruteludele. Oma rohelises raamatus, milles käsitletakse põllumajandustoodete kvaliteeti⁽²³⁾, küsis komisjon konkreetselt, kas esmatoodete tootmiskoha (näiteks EL/ELi-väline) kohustuslik märkimine võib olla kasulik põllumajandustoote toormaterjali ja lõpptoote parema seostamise seisukohalt. Sidusrühmi ja avalikkust kutsuti üles rohelise raamatu kohta arvamusi esitama. Konsultatsioon lõppes 31. detsembril 2008.

Küsimus nr 67, mille esitas Dimitrios Papadimoulis (H-1074/08)

Teema: ÜRO korruptsioonivastane konventsioon ja Siemensi nn must kassa

Ettevõtte Siemens kohtuliku uurimise tulemusena mööndi nn musta kassa olemasolu, mida kasutati erakondadele ja vastutusrikastel ametikohtadel olevatele isikutele altkäemaksude andmiseks. Lühikese aegumistähtaja tõttu on need süüteod aga aegunud ja asjasse segatud poliitikud jäävad karistuseta. Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni korruptsioonivastane konventsioon, mille Euroopa Ühendus on allkirjastanud (15. septembril 2005) ja ratifitseerinud (25. septembril 2008), on veel üks vahend, mille abil on võimalik korraldada Siemensi juhtumi täielik uurimine ja tuvastada süüdlased, eriti artikkel 29, mis käsitleb aegumistähtaegu, ja artikkel 30, mis käsitleb süüdistuse esitamist, asja lahendamist ja karistuse kohaldamist.

Arvestades asjaolu, et kõnealune ettevõte on koostöös teiste ettevõtetega algatanud projekte, mida kaasrahastatakse ühenduse vahenditest, kas komisjon võiks öelda, kes liikmesriikidest on selle konventsiooniga liitunud? Kas komisjon soovitab, et need liikmesriigid kohandaksid oma riiklikke õigusakte vastavalt sellele konventsioonile ja eelkõige artiklile 29, mis näeb ette pika aegumistähtaja? Mis meetmeid kavatseb komisjon võtta, et tagada Siemensi juhtumi täielik uurimine ja süüdlaste kindlakstegemine?

Vastus

(EN) Vastavalt Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni (ÜRO) asjakohasele veebisaidile on peale Euroopa Ühenduse ÜRO korruptsioonivastase konventsiooni (UNCAC) allkirjastanud ja ratifitseerinud Austria, Belgia, Bulgaaria, Taani, Soome, Prantsusmaa, Kreeka, Ungari, Leedu, Luksemburg, Holland, Poola, Portugal, Rumeenia, Slovakkia, Hispaania, Rootsi ja Ühendkuningriik. Itaalia, Iirimaa, Saksamaa, Tšehhi Vabariik ja Küpros on selle konventsiooni allkirjastanud, kuid ei ole seda veel ratifitseerinud.

Korruptsioon on väga suur oht ühiskonnale ja keegi ei saa öelda, et seda meiega ei juhtu. Komisjon kutsub liikmesriike alati üles allkirjastama, ratifitseerima ja rakendama ÜRO konventsioone ja muid rahvusvahelisi instrumente, mis aitavad kaasa võitlusele korruptsiooniga.

Seoses viidatud juhtumi uurimisega soovitab komisjon austatud parlamendisaadikul tutvuda komisjoni vastusega tema suulisele küsimusele H-0746/08, milles on üksikasjalikult välja toodud ülesanded, mida selles küsimuses täidavad komisjoni talitused, sealhulgas Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF), ja liikmesriigid. Sellega seoses sooviks komisjon korrata, et kui on esitatud väiteid võimaliku korruptsiooni kohta ühes või teises liikmesriigis, siis peavad asjaomase liikmesriigi pädevad asutused asjakohaseid meetmeid võtma. Komisjoni talitused, kaasa arvatud OLAF, on valmis aitama riiklikke asutusi, kui see abi on vajalik ja ELi õiguse alusel võimalik, eriti kui asi puudutab ELi rahalisi vahendeid.

⁽²²⁾ KOM(2008) 40 lõplik.

⁽²³⁾ KOM(2008) 641.

Küsimus nr 68, mille esitas Manolis Mavrommatis (H-0001/09)

Teema: Laste suremus Euroopa Liidu liikmesriikides

Vastavalt EURO-PERISTATi andmetele, mis avaldati 2008. aastal, on imikute suremuse (surm esimese 27 päeva jooksul pärast sündi) määr Euroopa Liidu liikmesriikides erinev, näiteks umbes 0,2% Küprosel ja Rootsis ning 0,57% Lätis. Lisaks ilmneb, et alakaaluliste imikute osakaal varieerub sõltuvalt asjaomase riigi geograafilisest asukohast, kusjuures alla 2,5 kg kaaluvate vastsündinute arv on suurem Lõuna- ja Ida-Euroopa riikides.

Kuidas kavatseb komisjon neile arvudele reageerida? Milliseid samme kavatseb komisjon astuda, et kõrvaldada imikute suremuse probleem 21. sajandi läänemaailmas, eelkõige Euroopas, mis on silmitsi keeruliste demograafiliste probleemidega?

Vastus

(EN) Komisjonil on hea meel, et ta toetas selle aruande koostamist, mis täiendab andmeid imikute suremuse (sh sünnieelse suremuse, hilise lootesuremuse ja vastsündinute suremuse) kohta, mida igal aastal kogub Eurostat. See loob lähtealuse, millest liikmesriigid võivad oma tegevuses juhinduda. Ja nagu mainiti ka küsimuses, ilmnevad sellest aruandest märkimisväärsed erinevused Euroopa Liidu liikmesriikide lõikes.

Mis puudutab meetmete võtmist, siis asutamislepingu artikli 152 järgi lasub tervishoiu valdkonnas esmane vastutus liikmesriikidel. Niisiis on esmajoones liikmesriikide ülesanne kaaluda, millised teemad selles aruandes on nende jaoks olulised, ja võtta asjakohaseid meetmeid.

Sellegipoolest on ebavõrdsuse kaotamine tervishoiu valdkonnas ELi tervishoiustrateegia üks eesmärke. Komisjonil on kavas avaldada 2009. aasta jooksul teatis tervishoiuga seotud ebavõrdsuse kõrvaldamise kohta.

Komisjon on selles valdkonnas juba meetmeid võtnud. Näiteks on komisjon toetanud liikmesriike meetmete võtmisel, mille eesmärk on vähendada riskikäitumist, mis on seotud sünnieelse suremuse ja imikute suremusega asjaomase riigi elanikkonna seas. Need meetmed hõlmavad naiste teavitamist riskidest, mis kaasnevad suitsetamise ja alkoholitarbimisega raseduse ajal.

Komisjon toetab ka tervishoiusüsteemide parandamist, näiteks struktuurifondidest rahastatavate investeeringute kaudu ning teadusuuringute raamprogrammide alusel ellu viidava teadustegevuse kaudu, mille eesmärk on töötada välja paremaid tervisetehnoloogiaid ja raviviise.

Lisaks jätkab komisjon sellise võrdleva teabe koostamist tervise ja sellega seotud käitumise, haiguste ja tervishoiusüsteemide kohta. Nagu ilmnes ka kõnealusest PERISTATi aruandest, võimaldab see teave teha võrdlusuuringuid kogu Euroopa kohta ja aitab edendada konkreetseid meetmeid liikmesriikides, levitades seeläbi häid tavasid kogu Euroopa Liidus.

* * *

Küsimus nr 69, mille esitas Saïd El Khadraoui (H-0006/09)

Teema: Lennureisijate õigusi käsitleva määruse (EÜ) nr 261/2004 kohaldamine

Alates 2004. aastast on olemas õigusakt – määrus (EÜ) nr 261/2004⁽²⁴⁾–, mis reguleerib lennureisijate õigusi lennult mahajätmise, lennu tühistamise või pikaajalise hilinemise korral.

2007. aastal tunnistas komisjon, et on vaja lisaalgatusi, et parandada selle määruse rakendamist praktikas, ning nõudis sellesisuliste arutelude korraldamist riikide õhutransporti korraldavate asutuste ja sidusrühmadega. Tollal otsustati, et vajaduse korral esitatakse kõigepealt hoiatused ja seejärel algatatakse rikkumismenetlused nende liikmesriikide vastu, kes on reisijate õigusi reguleerivaid eeskirju valesti või ebapiisavalt rakendanud.

Kui palju kaebusi on liikmesriigid ja komisjon lennureisijatelt saanud pärast määruse (EÜ) nr 261/2004 jõustumist? Mis laadi need kaebused olid? Mis meetmeid on nende kaebuste tulemusena võetud? Kas kaebuste arv on tõusnud või langenud ning kas kaebuste laadi ja arvu osas võib täheldada mingeid suundumusi?

⁽²⁴⁾ ELT L 46, 17.2.2004, lk 1, eestikeelne eriväljaanne 07/08, lk 10.

Mis meetmeid on komisjon vahepeal võtnud, et parandada määruse (EÜ) nr 261/2004 rakendamist praktikas? Mitu rikkumismenetlust on sellest ajast peale liikmesriikide ja/või lennuettevõtjate vastu algatatud?

Kas komisjonil on kavas võtta lisameetmeid, et parandada määruse rakendamist? Kas on kavas uusi õigusloome algatusi, et parandada olemasolevat regulatsiooni?

Vastus

(EN) 1. Komisjonil ega liikmesriikidel ei ole mingit õigusaktidest tulenevat kohustust koostada statistikat või anda aru määruse nr 261/2004 rakendamise kohta. Seetõttu puudub komisjonil teave, kui palju kaebusi on laekunud riiklikele täitevasutustele ajavahemikul, millele viitas lugupeetud Euroopa Parlamendi liige.

Ühenduse õigusaktide korrektse rakendamise kontrollimise ülesande täitmisega seoses viitas komisjon siiski aastatel 2005 ja 2006 saadud kaebuste arvule oma 4. aprilli 2007. aasta teatises⁽²⁵⁾, (SEK(2007) 0426, lk 5). Lisaks on Euroopa tarbijakeskused, mida kaasrahastavad liikmesriigid ja komisjon, andnud välja kaks aruannet, mis põhinevad neile aastatel 2005 ja 2006 laekunud kaebustel. Need kaebused puudutasid ainult piiriüleseid juhtumeid (s.t mitte riigisiseseid lende) ja pagasiga seotud probleeme, mida lennureisijate õiguste määrus ei hõlma. Neid aruandeid võib leida komisjoni veebisaidilt ja tarbijakeskuste veebisaitidelt.

Lisaks saatis komisjon 2008. aasta novembris kõikidele pädevatele riiklikele asutustele küsimustiku, paludes 15. jaanuariks esitada asjakohast teavet, sealhulgas määruse nr 261/2004 toimimisega seotud kaebuste menetlemise kohta aastatel 2007 ja 2008. Praegu tegelevad komisjoni talitused küsimustikule antud vastuste tõlkimise ja analüüsimisega. Komisjon kavatseb varsti saata samasuguse palve ka lennuettevõtjate ühendustele. Komisjoni talitused koguvad kõik kättesaadavad andmed kokku ja analüüsivad neid ning teavitavad Euroopa Parlamenti tulemustest 2009. aasta teises pooles, nii nagu tehti ka 2007. aastal. Tarbijakeskustel on kavas 2009. aastal anda välja kolmas aruanne aastatel 2007 ja 2008 saadud kaebuste kohta.

2. Määruse artikli 16 järgi lasub vastutus jõustamise eest liikmesriikidel; seega on liikmesriikide ülesanne võtta meetmeid lennuettevõtjate vastu, kes ei rakenda seda määrust täies ulatuses. Komisjon saab üksnes algatada rikkumismenetlusi liikmesriikide vastu, kes ei täida oma jõustamiskohustust.

Komisjon leidis oma 2007. aasta teatises, et on vaja stabiilset perioodi, et riiklikud täitevasutused, lennuettevõtjad, liikmesriigid ja komisjon ise saaksid töötada välja määruse praktilise, järjepideva ja arusaadava kohaldamise. Pärast selle teatise avaldamist tõi komisjon 2007. aastal kokku kõik sidusrühmad (eriti lennuettevõtjate ühendused ja riiklikud täitevasutused), et koostada komplekt dokumente, mille abil oleks võimalik parandada määruse kohaldamist ja järgimist. Kõiki neid dokumente võib leida komisjoni veebisaidilt⁽²⁶⁾. 2008. aasta oli see vajalik stabiilne periood, mis võimaldas kõigil sidusrühmadel rakendada praktikas kõik 2007. aastal kokkulepitud menetlused ja mehhanismid.

Kuna kõik riiklikud täitevasutused võtsid selle vabatahtliku lähenemisviisi täielikult omaks ja hakkasid jõustamist parandama, ei algatatud 2007. ja 2008. aastal ehk stabiilsuse perioodil ühtki rikkumismenetlust.

Eelmise aasta 2. detsembril Brüsselis toimunud kohtumisel, kuhu olid taas kutsutud kõik sidusrühmad, lõpetati stabiilsuse periood ja algatati uus hindamisetapp, mille jooksul komisjon analüüsib, kas määrust nr 261/2004 rakendatakse nõuetekohaselt ja kui ei rakendata, siis miks, ning astub samme olukorra lahendamiseks.

2009. aasta jaanuaris algatab komisjon kolme toimiku osas kontaktid kahe liikmesriigiga, kes osalevad probleemide lahendamise süsteemis "EU Pilot"; kaks toimikut puudutavad Itaalia riikliku täitevasutuse tegevusetust. Komisjon võib algatada nende liikmesriikide vastu rikkumismenetluse, ent see sõltub sellest, mida pädevad riiklikud asutused nende juhtumite kohta vastavad. Lisaks saadavad komisjoni talitused lähinädalatel kirja mitmele liikmesriigile, paludes lisateavet selle kohta, kuidas nad jõustavad kõnealust määrust muude kui riiklike lennuettevõtjate suhtes. Kui liikmesriikide esitatav teave ei ole rahuldav, algatab komisjon nende vastu 2009. aastal rikkumismenetlused.

⁽²⁵⁾ KOMISJONI TEATIS EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE vastavalt määruse (EÜ) nr 261/2004 artiklile 17 kõnealuse määruse (millega kehtestatakse ühiseeskirjad reisijatele lennureisist mahajätmise korral ning lendude tühistamise või pikaajalise hilinemise eest antava hüvitise ja abi kohta) toimimise ja selle tulemuste kohta (KOM(2007) 0168 ja SEK(2007) 0426).

⁽²⁶⁾ http://apr.europa.eu

3. Et komisjonile kirjutab vaid väike arv reisijaid, kes ei ole rahul lennuettevõtja või riikliku täitevasutuse tegevusega, siis arvab komisjon, et need kaebused ei saa kajastada üldist olukorda Euroopas. Samas on need kaebused väga kasulikud, kuna komisjon saab nende alusel kontrollida, kuidas liikmesriigid ja lennuettevõtjad määrust tegelikult kohaldavad, ning vajaduse korral asjakohaselt tegutseda.

Komisjon edastab pädevatele riiklikele täitevasutustele kõik reisijate teavet sisaldavad kirjad, millest ilmneb, et lennuettevõtja ei täida oma kohustusi kõnealuse määruse alusel. Komisjon jälgib koostöös riiklike täitevasutustega nende tööd asjaomaste juhtumite puhul ja teavitab ka reisijaid, kes on seda palunud.

Komisjon julgustab riiklikke täitevasutusi omavahel koostööd tegema ja teavet vahetama, tagamaks määruse ühtlasem rakendamine. Selleks korraldab komisjon regulaarseid kohtumisi riiklike täitevasutustega. Viimane selline kohtumine toimus 2. detsembril 2009 ning järgmine toimub riiklike täitevasutuste, tarbijakeskuste ja tarbijakaitsealase koostöö võrgustike ühiskohtumise kaudu tõenäoliselt mais. Sellistel kohtumistel arutatakse süstemaatiliselt tarbijate kaebustes tõstatatud teemasid.

- 4. Komisjonile laekuvate kaebuste arv on alates 2005. aastast langenud ning alates 2007. aastast on esitatud ligikaudu 2200 kirja ja e-postisõnumit aastas. Kaks vahejuhtumite liiki, mida reisijad sagedamini mainivad, on pagasiga seotud probleemid (määrus nr 889/2002, millega rakendatakse Montreali konventsioon) ja lendude pikaajaline hilinemine või tühistamine (määrus nr 261/2004). Pärast määruse nr 261/2004 vastuvõtmist on ülebroneerimise ja reisiklassi alandamise juhtumeid selgelt vähemaks jäänud.
- 5. Komisjon kavatseb määruse nr 261/2004 toimimise ja tulemuste kohta esitada veel ühe aruande nõukogule ja Euroopa Parlamendile 2009. aasta sügisel. Teatises, mille komisjon võtab vastu selle aasta teisel poolel, analüüsitakse kõnealuse määruse toimimist nelja aasta jooksul ning hinnatakse, kuivõrd on selle määruse abil õnnestunud vähendada vahejuhtumite arvu ja tugevdada lennureisijate õiguste kaitset. Samuti teatatakse komisjoni kavatsustest seoses tulevaste õigusloomemeetmetega.

* *

Küsimus nr 70, mille esitas Tadeusz Zwiefka (H-0011/09)

Teema: Keelatud telekanali Al-Manar edastamine

Hiljuti keelas Saksamaa telekanali Al-Manar tegevuse kogu Saksamaal. Keelustamise korralduse järgi on koostöö telekanaliga Al-Manar ebaseaduslik. See keeld järgnes telekanali Al-Manar edastamise keelamisele Prantsusmaal, Hispaanias ja Hollandis, mille põhjuseks oli asjaolu, et Al-Manar rikub Euroopa audiovisuaalsektori suhtes kohaldatavaid õigusakte.

Vastavalt keelustamise korraldusele, mille andis 11. novembril Saksamaa siseminister, seisneb telekanali Al-Manar otstarve ja tegevus poliitiliste ja usuliste eesmärkide saavutamiseks vägivalla toetamises, pooldamises ja õhutamises. Keelustamise korralduses öeldakse veel, et telekanal Al-Manar levitab üleskutseid märtrisurmadele enesetapurünnakute kaudu, ning loetletakse tsitaate Koraanist, mida Al-Manar on kasutanud vägivalla õigustamiseks ja propageerimiseks.

Kas komisjon tõstatas küsimuse telekanali Al-Manar edastamisest Euroopas Nilesati kaudu 16. detsembril 2008 Euroopa Liidu ja Egiptuse assotsiatsioonikomitee kohtumisel? Kui ei tõstatanud, siis kas komisjon võiks selgitada põhjuseid?

Vastus

(EN) Komisjon jagab austatud parlamendisaadiku muret selle üle, et mõnede telekanali Al-Manar edastatavate materjalide näol on tegemist vaenu õhutamisega.

ELi-Egiptuse assotsiatsioonikomitee esimesel kohtumisel 16. detsembril 2008 tehti kokkuvõtteid edusammudest assotsiatsioonilepingu ja Euroopa naabruspoliitika raames ühise tegevuskava rakendamisel. Muude päevakorras olnud teemade seas arutas assotsiatsioonikomitee 2008. aastal toimunud eri allkomiteede kohtumiste järeldusi, ent mingit konkreetset küsimust üksikasjalikult ei tõstatatud, sest seda tehakse vastavates allkomiteedes.

Allkomitee, mis tegeleb Egiptusega seotud poliitiliste küsimustega, on sobiv mehhanism rassismi, ksenofoobiat ja sallimatust puudutavate küsimuste tõstatamiseks. Sellised küsimused hõlmavad ka ELi-Egiptuse ühises tegevuskavas sisalduvat eesmärki tugevdada ajakirjanduse rolli võitluses ksenofoobia ja usuliste veendumuste

või kultuuriga seotud diskrimineerimise vastu ning julgustada ajakirjandust täitma oma kohustusi selles osas.

Egiptusega seotud poliitiliste küsimustega tegeleva allkomitee esimesel kohtumisel 2. ja 3. juunil 2008 ei tõstatatud küsimust vaenu õhutamisest ajakirjanduse kaudu. Arvestades paljusid teisi sündmusi, millele tuli kiiresti reageerida, ning Euroopa Liidu prioriteete selles dialoogis, otsustati koos liikmesriikidega, et seda küsimust allkomitee esimesel kohtumisel ei arutata (vt komisjoni vastust suulistele küsimustele H-0480/08 ja H-0491/08).

Komisjon on tõstatanud küsimuse Al-Manari saadete kohta mitmetel muudel puhkudel, näiteks pärast komisjoni sekkumist ELi-Liibanoni inimõiguste, hea valitsemistava ja demokraatia allkomitee teisel kohtumisel 17. novembril 2008 kinnitas Liibanoni valitsus, et ei ole kunagi saanud mingeid ametlikke kaebusi telekanali Al-Manar kohta. Lisaks arutati seda küsimust audiovisuaalseid meediateenuseid reguleerivate asutuste töörühma⁽²⁷⁾ kohtumisel 4. juulil 2008. Kontaktkomitee⁽²⁸⁾ kohtumisel 16. detsembril 2008 küsis komisjon liikmesriikidelt, kas on tõendeid selle kohta, et telekanal Al-Manar õhutab endiselt vaenu, ja kui see on nii, siis kas nad kaaluksid diplomaatilise kaebuse esitamist Liibanoni valitsusele (teavitades sellest komisjoni).

Komisjon jälgib kõnealust teemat edaspidigi tähelepanelikult ja võib kõnealuse küsimuse tõstatada mõnel muul korral Euroopa Liidu ning Egiptuse ja Liibanoni vahelise regulaarse poliitilise dialoogi raames või mõne muu esinduskogu kaudu.

* *

Küsimus nr 71, mille esitas Krzysztof Hołowczyc (H-0020/09)

Teema: Aus konkurents ja tarbijate õigused ühenduse õhutranspordisektoris

Direktiivi 2005/29/EÜ⁽²⁹⁾ eesmärk on ühtlustada õigusaktid, mis käsitlevad ebaausaid kaubandustavasid ühenduses. Direktiiviga soovitakse ühtlustada ettevõtjate ja tarbijate vaheliste tehingutega seotud kõlvatu konkurentsi vastu võetavaid meetmeid. Komisjoni teatis KOM(2007) 0099 ELi tarbijapoliitika strateegia 2007–2013 kohta kinnitab selle direktiivi eesmärki.

Kuigi odavlennufirmade turu dünaamiline kasv on positiivne, kas komisjon võiks selgitada, mis meetmeid ta võtab, tagamaks, et need lennuettevõtjad esitavad täpset teavet hindade kohta?

Kas komisjon ei arva, et Iiri odavlennufirma tava kohaldada Internetist ostetavate piletite puhul süstemaatiliselt reklaamitust märkimisväärselt kõrgemaid hindu on vastuolus eespool nimetatud direktiivi eesmärkidega?

Vastus

(EN) Komisjon on teadlik lennundussektoris selge ja täieliku hinnakujundusega seotud probleemidest ja on võtnud meetmeid, tagamaks, et lennuettevõtjad parandaksid oma tegevust. 2007. aasta septembris kooskõlastas komisjon riiklike ametiasutustega üleeuroopalise aktsiooni, mille käigus kontrolliti lennupiletite müügiga tegelevate ettevõtjate veebisaite, sealhulgas lennuettevõtjate veebisaite.

Kontrolliti üle 400 veebisaidi ja tulemustest nähtus, et umbes kolmandikul esines rikkumisi, seejuures oli eksitav hinnateave üks tavapärasemaid rikkumisi. Sageli ei sisaldanud lennupiletid, mida mõnikord reklaamiti ka tasuta piletitena, makse ja tasusid, mistõttu lõplik hind kujunes reklaamitud hinnast oluliselt kõrgemaks. 60 protsenti rikkumistest parandati⁽³⁰⁾järgnenud 13 kuu jooksul. Ülejäänud 40 protsenti rikkumistest on veel uurimisel.

⁽²⁷⁾ Moodustatud vastavalt direktiivile 89/552/EMÜ teleringhäälingutegevust käsitlevate liikmesriikide teatavate õigusja haldusnormide kooskõlastamise kohta, viimati muudetud direktiiviga 2007/65/EÜ (ELT L 332, 18.12.2007, lk 27)

⁽²⁸⁾ Moodustatud vastavalt direktiivile 89/552/EMÜ teleringhäälingutegevust käsitlevate liikmesriikide teatavate õigusja haldusnormide kooskõlastamise kohta, viimati muudetud direktiiviga 2007/65/EÜ (ELT L 332, 18.12.2007, lk 27).

⁽²⁹⁾ ELT L 149, 11.6.2005, lk 22.

⁽³⁰⁾ IP/08/1857.

Ebaausate kaubandustavade direktiiv⁽³¹⁾ kohustab ettevõtjaid andma tarbijatele õigel ajal ja selgelt teavet, mida viimased vajavad teadliku valiku tegemiseks. Samuti peavad ettevõtjad hindade reklaamimisel teatavaks tegema täpsed, täielikud ja lõplikud hinnad, kaasa arvatud maksud ja muud tasud.

Lisaks on direktiivis sätestatud, et isegi kui esitatud teave on faktiliselt õige, loetakse see eksitavaks, kui sellega petetakse või tõenäoliselt petetakse keskmist tarbijat. Ka keelatakse selle direktiiviga tava kirjeldada toodet tasuta tootena, kui see tegelikult ei ole tasuta.

Ka ühenduses lennutransporditeenuste osutamist käsitlevate ühiseeskirjade kohta käiv määrus⁽³²⁾, mis jõustus 1. novembril 2008, kohustab lennuettevõtjaid esitama täielikud piletihinnad. Esitatav piletihind peab sisaldama makse, lennujaamamaksusid ja kõiki muid prognoositavaid tasusid.

Novembris kohtusin ma koos komisjoni transpordivolinikuga lennundustööstuse esindajatega, et suurendada nende veebisaitide vastavust ELi õigusaktidele, mis käsitlevad tarbijate õigusi. Lennuettevõtjatele edastati veebisaitide nõuetelevastavuse kontrollnimekiri ja komisjon teatas neile, et sel kevadel korraldatava sõltumatu uuringu käigus kontrollitakse, mis veebisaidid on kontrollnimekirjaga kooskõlas⁽³³⁾.

* * *

Küsimus nr 72, mille esitas Georgios Toussas (H-0021/09)

Teema: Rannikulaevanduse (merekabotaaži) olukorra halvenemine

Vastavalt dokumenteeritud andmetele, mille esitas Kreeka konkurentsiamet, süüdistatakse rannikulaevandusega tegelevat 14 ettevõtet ning rannikulaevandusega tegelevate ettevõtete liitu muu hulgas hinnapoliitika kooskõlastamises, sõiduplaanides kokkuleppimises, prahiraha kaudses kindlaksmääramises ja nimetatud liidu siseselt poliitika kooskõlastamises, millega vähendatakse marsruute Egeuse ja Dodekaneeside saartele eesmärgiga suurendada laevandusettevõtjate kasumit. Kreekas Nea Dimokratia ja PASOKi juhitud valitsuste poolt vastu võetud õigusaktid ja teistes liikmesriikides vastu võetud õigusaktid, mille aluseks on EMÜ määrus nr 3577/92⁽³⁴⁾, on toonud kaasa olukorra üldise halvenemise rannikulaevanduses, põhjustades tõsiseid probleeme töötajatele ja nimetatud saarte elanikele. Arvestades, et Euroopa Parlamendi selle koosseisu ametiaeg hakkab lõppema, on vastuvõetamatu, et komisjoni viimasest aruandest merekabotaaži kohta (KOM(2002) 0203) on möödunud seitse aastat.

Miks komisjon ei ole avaldanud uut aruannet ja millal ta kavatseb seda teha? Kas komisjon kavatseb tühistada määruse nr 3577/92, mis on vastuolus töötava rahva huvidega ning millega kinnistati laevaomanike ja rannikulaevanduses tegutsevate kartellide täielik vastutamatus?

Vastus

(EN) Komisjon võtab teadmiseks austatud parlamendisaadiku mure seoses Kreeka vedajate väidetava tegevusega, kuid soovib rõhutada, et alates 1. maist 2004⁽³⁵⁾ jagavad komisjon, riiklikud konkurentsiametid ja liikmesriikide kohtud vastutust EÜ konkurentsieeskirjade jõustamise eest. Komisjon usub, et Kreeka konkurentsiamet kohaldab EÜ konkurentsiõigust, kui see on kirjeldatud juhtumi puhul kohaldatav. Sellisel juhul on Kreeka konkurentsiamet kohustatud tegema komisjoniga tihedat koostööd (määruse nr 1/2003 artikkel 11).

⁽³¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2005. aasta direktiiv 2005/29/EÜ, mis käsitleb ettevõtja ja tarbija vaheliste tehingutega seotud ebaausaid kaubandustavasid siseturul ning millega muudetakse nõukogu direktiivi 84/450/EMÜ, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 97/7/EÜ ja 2002/65/EÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 2006/2004 (ebaausate kaubandustavade direktiiv).

⁽³²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. septembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1008/2008 ühenduses lennuteenuste osutamist käsitlevate ühiseeskirjade kohta (uuestisõnastamine).

⁽³³⁾ IP/08/1857.

⁽³⁴⁾ EÜT L 364, 12.12.1992, lk 7, eestikeelne eriväljaanne 06/02, lk 10.

⁽³⁵⁾ Nõukogu 16. detsembri 2002. aasta määrus (EÜ) nr 1/2003 asutamislepingu artiklites 81 ja 82 sätestatud konkurentsieeskirjade rakendamise kohta; EÜT L 1, 4.1.2003, lk 1; eestikeelne eriväljaanne 08/02, lk 205.

Kabotaažimääruse⁽³⁶⁾ eesmärk on liberaliseerida merekabotaažiteenused, võimaldades ühenduse laevaomanikel, kelle laevad on liikmesriigi registrisse kantud ja kes sõidavad liikmesriigi lipu all, neid teenuseid kõikides Euroopa Liidu liikmesriikides vabalt osutada. Tuleks märkida, et nimetatud määrusega kõnealuste teenuste liberaliseerimisel võeti arvesse ühistranspordivajadusi saarte vahel ning jäeti liikmesriikidele võimalus valida, kas ja mis ulatuses tuleks pakkuda avalikke teenuseid.

Komisjon jälgib kabotaažimääruse kohaldamist väga tähelepanelikult. Lisaks on komisjon selle määruse artikli 10 järgi kohustatud iga kahe aasta tagant nõukogule esitama määruse rakendamise kohta aruande. Nagu austatud parlamendisaadik märkis, võeti viimane (neljas) aruanne, mis hõlmas ajavahemikku 1999–2000, vastu 2002. aastal. Kokkuleppel nõukoguga⁽³⁷⁾ otsustas komisjon hõlmata viienda aruandega pikema ajavahemiku, et täielikult analüüsida kabotaažituru arengut ühenduses, sealhulgas Kreekas, mis oli viimane riik, mille suhtes erandit kohaldati. Komisjon tegeleb praegu selle viienda aruande ettevalmistamisega. Komisjon kavatseb aruande koostamise ajal ja enne selle vastuvõtmist konsulteerida sidusrühmadega ning vajaduse korral esitada lisaettepanekuid.

*

Küsimus nr 73, mille esitas Konstantinos Droutsas (H-0023/09)

Teema: Majanduskriisi katastroofiline mõju põllumajandustootjate perekondadele

Pärast teatud toodete puhul korraldatud vahehindamist vastu võetud eeskirjade rakendamine on enesega kaasa toonud järsu hinnalanguse, mistõttu hinnad ei kata enam isegi tootmiskulusid. Näiteks langes kõvanisu kilohind 2007. aasta 0,50 eurolt 2008. aastaks 0,30 eurole; puuvilla kilohind langes 0,40 eurolt 0,20 eurole ja oliiviõli kilohind langes samal ajavahemikul 3,5 eurolt 2,4 eurole.

Kuna nende hinnalanguste tõttu ähvardab enamikku Kreeka põllumajandustootjate perekondi pankrot, siis kas komisjon on mõelnud võtta meetmeid, et vähendada majanduskriisi katastroofilist mõju? Kui jah, siis mis meetmeid komisjon kavandab?

Vastus

(EN) Pärast järsku ja kiiret kasvu 2007. aasta lõpul ja 2008. aasta alguses langesid paljude põllumajandustoodete hinnad järsult – peamiselt tootmise jõulise arengu tõttu 2008. aastal nii Euroopa Liidus kui ka mujal maailmas. Nüüd on hinnad tagasi tasemel, kus nad olid enne järsku hüpet, või isegi allpool seda taset. Lisaks on hinnalangusele kaasa aidanud kasvav närvilisus ja ebakindlus majanduse väljavaadete suhtes ning üldine heitlikkus ülemaailmses finantssüsteemis.

Hinnalangus põhjustas 2008. aastal sissetulekute mõningase vähenemise paljudes ELi liikmesriikides, kuigi põllumajanduses teenitud tulu vähenemise peamiseks põhjuseks olid tegelikult kõrgemad sisendhinnad (eelkõige energia- ja väetisehinnad). Kreekas vähenes põllumajandustulu töötaja kohta reaalväärtuses 7% võrra, hoolimata põllumajandustoodangu väärtuse 3% kasvust (mis tulenes toodangumahu 4% kasvust ja tootjahindade väikesest, 1% langusest).

Vaatamata nendele ebasoodsatele hinnasuundumustele said Kreeka põllumajandustootjate sissetulekud 2008. aastal olulist tuge tootmisega sidumata otsetoetuste näol, mida ELis makstakse sõltumata valitsevatest turuhindadest ja mis moodustavad umbes 40% Kreeka põllumajanduslikust teguritulust. Püüdes tasakaalustada praegust põllumajandussaaduste turuhindade languse suundumust, kohandas komisjon hiljuti turukorraldust piimandussektoris.

* *

⁽³⁶⁾ Nõukogu 7. detsembri 1992. aasta määrus (EMÜ) nr 3577/92 teenuste osutamise vabaduse põhimõtte kohaldamise kohta merevedudel liikmesriikides (merekabotaa ,), EÜT L 364, 12.12.1992, lk 7; eestikeelne eriväljaanne 06/02, lk 10.

⁽³⁷⁾ Nõukogu järeldused, 5.11.2002.

Küsimus nr 74, mille esitas Sajjad Karim (H-0026/09)

Teema: Piiriülesed videokonverentsid

18. detsembril 2008 võttis Euroopa Parlament vastu resolutsiooni koos soovitustega komisjonile e-kohtu keskkonna kohta. Seoses praeguse teistes liikmesriikides kuriteotõendite kogumise süsteemiga märgitakse resolutsioonis, et see põhineb endiselt aeglastel ja ebaefektiivsetel vahenditel, mida pakutakse vastastikuse abi raames kriminaalasjades, ning et selliste tehnoloogiliste vahendite nagu videokonverentsi kasutamine asjakohastel juhtudel ja siis, kui see ei kahjusta tunnistusi andvate isikute õiguslikku seisundit, oleks tõendite kaugemalt kogumise osas suureks sammuks edasi.

Samas puuduvad veel videokonverentsi praktilise kasutuse kohta statistilised andmed ja näib, et videokonverentsi võimalusi ei kasutata ikka veel täielikult ära.

Kas komisjon kavandab konkreetseid meetmeid videokonverentsi võimaluste täielikuks ärakasutamiseks, sh koostab loetelu riikidest ja konkreetsetest kohtadest, kus videokonverentsid võiksid toimuda?

Kas komisjon on nõus, et tuleb paika panna asjakohased kaitsemeetmed, et tagada kodanike õiguste ja kohtusüsteemide puutumatuse kaitse?

Kas komisjon kaalub või isegi tunnistab videokonverentside negatiivseid külgi?

Vastus

(EN) 1. Komisjon jagab seisukohta, et võimalus kasutada videokonverentsi tõendite kogumiseks piiriüleste juhtumite korral võib lihtsustada menetlusi nende juhtumitega seotud kodanike jaoks.

Euroopa õigusaktidega on juba ette nähtud võimalused ja reeglid videokonverentside korraldamiseks piiriüleste juhtumite korral:

nõukogu 29. mai 2000. aasta akt, millega kehtestatakse Euroopa Liidu lepingu artikli 34 kohaselt konventsioon Euroopa Liidu liikmesriikide vahelise vastastikuse õigusabi kohta kriminaalasjades;

nõukogu 28. mai 2001. aasta määrus (EÜ) nr 1206/2001 liikmesriikide kohtute vahelise koostöö kohta tõendite kogumisel tsiviil- ja kaubandusasjades;

nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/80/EÜ, mis käsitleb kuriteoohvritele hüvitise maksmist;

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. juuli 2007. aasta määrus (EÜ) nr 861/2007, millega luuakse Euroopa väiksemate kohtuvaidluste menetlus.

2001. aasta määrus võimaldab ühe liikmesriigi kohtul taotleda teise liikmesriigi kohtult selles teises liikmesriigis tõendite kogumist. See määrus näeb ette kõige tänapäevasemate tehnoloogiliste vahendite kasutamise ja annab eesõiguse videokonverentsidele. Selle määruse rakendamise toetuseks jagati 2007. aasta algul laiali määrust käsitleva praktilise juhendi 50 000 eksemplari, mis aitasid suurendada kohtunikkonna teadlikkust määruse sätetest.

2000. aasta konventsioonis sätestatakse, et kriminaalasjade puhul peab iga liikmesriik vastu tulema teise liikmesriigi palvele, mis puudutab tunnistaja või eksperdi ülekuulamist videokonverentsi teel, tingimusel, et see ei ole vastuolus riikliku õiguse aluspõhimõtetega ja et on olemas tehnilised vahendid sellise ülekuulamise korraldamiseks.

Taotluse saanud liikmesriigi õigusasutus kutsub asjaomase isiku ülekuulamisele oma riigi seaduse kohaselt. Ülekuulamise juures peab viibima taotluse saanud liikmesriigi õigusasutuse esindaja. Isik võib keelduda tunnistuste andmisest taotluse saanud või taotluse esitanud liikmesriigi seaduste alusel.

Need reeglid kehtivad üksnes tunnistajate ja ekspertide ülekuulamise korral. Samas võivad liikmesriigid otsustada kohaldada neid reegleid ka süüdistatavate puhul kooskõlas oma seaduste ja kohaste rahvusvaheliste konventsioonidega.

Ka 2003. aastal sõlmitud vastastikuse õigusabi osutamise leping Euroopa Liidu ja Ameerika Ühendriikide vahel sisaldab sätteid videokonverentside kasutamise kohta.

Euroopa Parlamendi resolutsioonis ja nõukogu e-kohtu tegevuskavas julgustatakse kaaluma videokonverentsi kõikvõimalikke kasutusviise kohtuasjades.

- 2. 5. detsembril 2007 võttis komisjon vastu aruande nõukogu määruse nr 1206/2001⁽³⁸⁾ kohaldamise kohta. Selle aruande ettevalmistamiseks korraldati uuring, mis avaldati 2007. aasta märtsis⁽³⁹⁾. Uuringust ilmnes tõendite kogumiseks nüüdisaegse sidetehnoloogia kasutamise kohta järgmist:
- 62,2% õigusvaldkonna professionaalidest märkis, et sellist tehnoloogiat kasutatakse harva,
- 17,7% oli näinud, et sellist tehnoloogiat on mõnikord kasutatud, ja
- 4,2% märkis, et seda tehnoloogiat kasutatakse sageli.
- 24,3% vastajatest pidas nüüdisaegse sidetehnoloogia kasutamist tõendite kogumise tõhustamise, kulude vähendamise ja menetlustähtaegade olulise lühendamise seisukohalt vajalikuks.

Nõukogu e-kohtu töörühmas toimunud arutelude käigus on selgunud, et ehkki videokonverentsi ei kasutata veel laialdaselt, on tänu kõikide liikmesriikide poolt hiljaaegu tehtud jõupingutustele kohtuid hakatud seadmetega palju paremini varustama ja huvi videokonverentsi kasutamise vastu piiriüleste juhtumite korral on kasvanud.

Nõukogu korraldatud uuringust ilmnes, et eri liikmesriikides kasutusele võetud seadmed vastavad samadele rahvusvahelistele tehnilistele standarditele. Siiski võivad organisatsioonilistest (kontaktpunktid, katsetamisetapid jne) ja õiguslikest küsimustest (piisavad teadmised teiste õigussüsteemide ja struktuuride kohta) kujuneda komistuskivid või takistused videokonverentsi laialdasemal kasutamisel piiriüleste juhtumite puhul.

3. Euroopa Justiitsvõrgustiku (EJN) justiitsatlas tsiviil- ja kaubandusasjades ⁽⁴⁰⁾ sisaldab kõikide liikmesriikide kohtute kataloogi. Kui EJNi kontaktliige on vastava teabe edastanud, on võimalik kindlaks teha, millised kohtud on varustatud videokonverentsi korraldamiseks vajalike vahenditega, ja nendega ühendust võtta.

Tulevane Euroopa e-õiguskeskkonna portaal, mida on kavas esitleda 2009. aasta detsembri lõpus, sisaldab veelgi rohkem üksikasjalikku teavet videokonverentsi kasutamise võimaluste ja kohtute vastavate seadmete kohta.

4. Euroopa e-õiguskeskkond on komisjoni prioriteet. Aruteludes, mis puudutavad infotehnoloogiliste vahendite kasutamist piiriüleste juhtumite menetlemise tõhustamiseks, on üheks võtmeelemendiks ohvrite ja süüdistavate kaitse. Videokonverentside kasutamise korraldamine ja õiguslik taust riigisiseste juhtumite korral on liikmesriikide vastutusel.

Kuid komisjon tervitab kõiki kommentaare ja ettepanekuid, mille eesmärk on parandada kohtusüsteemi terviklikkust ja kaitsta kodanikuõigusi. Komisjonil on otsekontaktid nii Euroopa kui ka riiklike organisatsioonidega, mis ühendavad õigusala töötajaid. 2009. aastal on kavas videokonverentsi kasutamist piiriüleste juhtumite korral arutada õigusfoorumi ühel kohtumisel⁽⁴¹⁾. Eesmärk on edendada kogemuste vahetamist ja arutelusid selle vahendi parima kasutuse teemal.

5. On vaja korralikult hinnata, millised on piiriüleste juhtumite puhul videokonverentsi kasutamise eelised ja võimalikud negatiivsed tagajärjed. Oluline on täies ulatuses järgida kodanike õigusi ja tagada, et ei mõjutataks negatiivselt õigusala spetsialistide töö kvaliteeti, ning võtta selle vahendi kasutuselevõtul nõuetekohaselt arvesse Euroopa kodanike ja õigusala spetsialistide vajadusi.

Näiteks võib piiriüleste juhtumite menetlemisel osutuda vajalikuks suhelda mitmes keeles. Suulise tõlke kvaliteet on seega ülioluline teema, mida tuleb üksikasjalikult käsitleda, seda nii kohapealse tõlkimise kui ka kaugtõlke osas.

Komisjon toetab uuringuid, mis käsitlevad tõlkimisega seotud erivajadusi videokonverentside korraldamisel.

Et kasutada võimalikult hästi ära kogu potentsiaal, mida videokonverents pakub, on vaja hinnata ja levitada häid tavasid, et mõista probleeme ja leida praktilisi lahendusi. Hilisemas etapis võivad vajalikuks osutuda täiendavad õigusaktid, kuid see ei ole praegu peamine takistus.

⁽³⁸⁾ KOM(2007) 769 lõplik.

⁽³⁹⁾ http://ec.europa.eu/justice_home/doc_centre/civil/studies/doc/final_report_ec_1206_2001_a_09032007.pdf

⁽⁴⁰⁾ http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/index_en.htm

⁽⁴¹⁾ http://ec.europa.eu/justice home/news/information dossiers/justice forum/index en.htm

*

Küsimus nr 75, mille esitas Mikel Irujo Amezaga (H-0027/09)

Teema: Kaardid, millel on õigesti märgitud Euskal Herria

Oma küsimuses P-6678/08 vaidlustas Euroopa Parlamendi liige José Javier Pomés Ruiz ebaõigesti nimetuse Euskal Herria. Baskimaa autonoomia statuudi (põhiseadus 3/1979) artiklis 1 on sätestatud: "Oma rahvusliku eneseväljenduse ühe osana ja eesmärgiga saavutada omavalitsus moodustab Baski rahvas ehk Euskal Herria Hispaania riigis autonoomse piirkonna nimetusega Euskadi (Baskimaa) kooskõlas konstitutsiooni ja käesoleva statuudiga, mis on Euskadi põhiseadus." Lisaks sätestatakse selle statuudi artiklis 2, et "Araba, Gipuzkoa, Biskaia ja Navarra provintsil on õigus kuuluda Baski autonoomse piirkonna koosseisu".

Seega peaks olema selge, et nimetust Euskal Herria tunnistatakse põhiseaduses ehk kõrgematasemelises õigusdokumendis ja et see hõlmab ka Navarrat.

Kas komisjon võiks eeltoodut arvestades teha selgeks, et tegemist ei ole mingi "tehnilise veaga", olenemata volinik Wallströmi vastusest sellele küsimusele?

Vastus

(EN) Komisjoni poolt teavitamise eesmärgil avaldatud Euroopa kaartidel on toodud vaid autonoomsete piirkondade ametlikud nimed ja neis järgitakse territoriaalset jaotust, mille on otsustanud liikmesriigid.

* *

Küsimus nr 76, mille esitas Ryszard Czarnecki (H-0036/09)

Teema: Balkani riikides korruptsioonivastases võitluses saavutatud edusammud

Millist edu on komisjoni arvates saavutatud võitluses korruptsiooniga Balkani kandidaatriikides?

Vastus

(EN) Võitlus korruptsiooniga on üks tähtsamaid küsimusi, mida komisjon Lääne-Balkani kandidaatriikide ja võimalike kandidaatide puhul tähelepanelikult jälgib ja edendab. Seda tehakse tihedas koostöös teiste peamiste sidusrühmade, nagu näiteks Euroopa Nõukogu, rahvusvaheliste rahastamisasutuste ja vabaühendustega. Meie iga-aastastes eduaruannetes räägitakse üksikasjalikult selle valdkonna sündmustest. Võitlus korruptsiooniga on ka peamine kriteerium viisavabaduse dialoogi seisukohalt.

Vaatamata mõnedes riikides tehtud märkimisväärsetele jõupingutustele on korruptsioon enamikus Lääne-Balkani riikides üldiselt jätkuvalt tõsine probleem. Eriti tuleb mainida, et korruptsioonijuhtumites mõistetakse enamasti süüdi väga vähe inimesi, põhjustades väiteid kohtusüsteemi korrumpeerituse kohta. Korruptsiooni suhtes on kõige tundlikumad sellised valdkonnad nagu erakondade rahastamine, erastamine ja riigihanked, kuid korruptsiooni tuleb ette ka haridus- ja tervishoiusektoris.

Kandidaatriikides on tehtud mõningaid täiendavaid edusamme.

Horvaatias on korruptsioonivastase võitluse õiguslik raamistik nüüdseks suuremas osas paigas ning korruptsiooni ja organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise ameti (USKOK) tegevus muutub järjest aktiivsemaks. Siiski on korruptsioon jätkuvalt laialt levinud. Täiendavaid jõupingutusi on vaja selleks, et võidelda kõrgemal tasemel ja riigihangete valdkonnas esineva korruptsiooni vastu ning võtta süüdlased vastutusele. Puudub poliitilise vastutuse kultuur.

Endine Jugoslaavia Vabariik Makedoonia on teinud mõningaid edusamme korruptsioonivastase poliitika rakendamisel ja parandanud mõningaid oma korruptsioonivastaseid seadusi. Õigussüsteemi killustatus ja sellest tulenev suur hulk õigusakte muudavad rakendamise ja järelevalve aga endiselt keeruliseks. Üldiselt on korruptsioon endistviisi äärmiselt tõsine probleem. Lisasammud on vajalikud erakondade rahastamist ja valimiskampaaniaid käsitlevate õigusnormide rakendamiseks.

Võimalike kandidaatriikide osas on olukord järgmine.

Albaanias tehakse korruptsioonivastases võitluses edusamme endiselt aeglaselt. 2008. aasta oktoobris võeti vastu uus korruptsioonivastane strateegia aastateks 2007–2013 koos tegevuskavaga. Rakendamist tuleb

alustada ja järelevalvemehhanismid vajavad veel hindamist. Korruptsioon on Albaanias endiselt väga tõsine probleem.

Ka Bosnias ja Hertsegoviinas on edusammud endiselt aeglased. Komisjon rõhutas kohtumistel Bosnia ja Hertsegoviina poliitiliste liidritega vajadust näidata poliitilist tahet ning võtta korruptsiooni vastu võitlemiseks otsustavamaid meetmeid. Riigil tuleb parandada oma korruptsioonivastaseid õigusakte ning asuda korruptsioonijuhtumeid jõulisemalt uurima ja süüdlasi vastutusele võtma.

Montenegros on tõhustatud jõupingutusi järelevalve tagamisel, teadlikkuse suurendamisel ja korruptsiooni vastu võitlemiseks vajalike õigusaktide vastuvõtmisel. Siiski on korruptsioon jätkuvalt endiselt tõsine ja laialt levinud probleem ning süüdistuste esitamise ja süüdimõistvate kohtuotsuste tegemise vallas on saavutatud vähe tulemusi.

Serbia on saavutanud mõningast edu korruptsioonivastases võitluses ja tervikliku korruptsioonivastase poliitika väljatöötamisel. Õigusraamistikku on parandatud ning kohtutes ja prokuratuurides on loodud spetsialiseeritud osakonnad. Kuid konkreetseid tulemusi on korruptsioonivastases võitluses seni olnud vähe, korruptsioon on laialt levinud ja kujutab endast Serbias tõsist probleemi.

Kosovos (ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 1244/99 alusel) on korruptsioon endiselt ulatuslik ja suur probleem. Selle põhjuseks on puudulikud õigusaktid ja rakendusmeetmed, selge poliitilise otsusekindluse puudumine ja kohtusüsteemi nõrkus.